

I. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η διαδικασία έκδοσης των οικοδομικών αδειών, η αυθαίρετη δόμηση και ο έλεγχος που ασκεί η Διοίκηση στη συγκεκριμένη διαδικασία, αποτελούν παραμέτρους που επιδρούν καθοριστικά τόσο στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, όσο και στην ασφάλεια των έργων και των κατασκευών, ενώ διαμορφώνουν σε σημαντικό βαθμό την εμπιστοσύνη των πολιτών στη Δημόσια Διοίκηση.

Οι προβλεπόμενες διαδικασίες, αλλά και οι υιοθετούμενες από τη Διοίκηση πρακτικές, ως προς την έκδοση των οικοδομικών αδειών, την πρόληψη και την καταστολή της αυθαίρετης δόμησης, αποτελούν θέματα που απασχόλησαν το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. από την ίδρυσή του.

1. Δ/ΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ Ν.Α. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

1.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

Εκδόθηκε εντολή επιθεώρησης - ελέγχου, βάσει της οποίας επιθεωρήθηκε η Διεύθυνση Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Θεσσαλονίκης.

Αντικείμενο της επιθεώρησης αποτέλεσε ο έλεγχος της νομιμότητας των διαδικασιών που τηρήθηκαν από τη Διεύθυνση Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Θεσσαλονίκης και αφορούν στην αντιμετώπιση αυθαίρετων κατασκευών και ειδικότερα επί της οδού Πανοράματος Θέρμης με έναυσμα σχετική καταγγελία.

1.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

1.2.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Η κατεδάφιση των αυθαιρέτων κατασκευών του Νομού Θεσσαλονίκης υλοποιείται βάσει της από 6-9-99 Σύμβασης Δημοσίου Έργου μεταξύ της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και του αναδόχου του εν λόγω έργου και σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί Δημοσίων έργων Ν.1418/84 και των σχετικών Π.Δ. που εκδόθηκαν σε εφαρμογή αυτού. Σύμφωνα με την εν λόγω σύμβαση τα προς κατεδάφιση κτίσματα θα πρέπει να υποδεικνύονται από τα αρμόδια πολεοδομικά γραφεία.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί δημοσίων έργων αρμοδιότητα για την έγκριση του καθορισμού ή την τροποποίηση της σειράς εκτέλεσης των συμβατικών εργασιών (κατεδάφιση αυθαιρέτων κτισμάτων στην συγκεκριμένη περίπτωση), έχει μόνο η Επιβλέπουσα Υπηρεσία και σε ορισμένες περιπτώσεις η Προϊστάμενη Αρχή (άρθρο 3.1 του Π.Δ. 186/96) αρμοδιότητα για την οποία δεν προβλέπεται η εκχώρησή της.

Από τα προαναφερθέντα και δεδομένου ότι δεν προβλέπεται από το ΠΔ 267/98 η διάθεση ή ανάκληση αντίστοιχα του συνεργείου κατεδάφισης αυθαιρέτων

κατασκευών από τον Νομάρχη μέσα στα πλαίσια υφιστάμενης εργολαβικής σύμβασης, οι σχετικές ενέργειες του Νομάρχη Θεο/νίκης για διάθεση συνεργείου κατεδάφισης ή για ανάκληση αυτού θεωρούνται νομικά αστήρικτες.

1.2.2. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

ΑΑ	ΑΥΘΑΙΡΕΤΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΠΟΥ ΤΕΛΕΣΙΔΙΚΗΣΑΝ	2001	2002
1	αριθμός αυθαιρέτων που τελεσιδίκησαν ως κατεδαφιστέα	699	499
2	αριθμός αυθαιρέτων για τα οποία εγκρίθηκε η διάθεση του συνεργείου από τον Νομάρχη. -Ποσοστό αυτών επί του συνόλου που τελεσιδίκησαν ως κατεδαφιστέα.	45 6.44%	67 13.43%
3	αριθμός αυθαιρέτων για τα οποία ανεστάλη η διάθεση συνεργείου μετά από απόφαση του Διοικητ. Εφετείου.. -Ποσοστό αυτών επί του συνόλου για τα οποία εγκρίθηκε η διάθεση συνεργείου.	17 37.78%	10 14.93%
4	αριθμός αυθαιρέτων για τα οποία ανεστάλη η διάθεση συνεργείου μετά από απόφαση του Νομάρχη. -Ποσοστό αυτών επί του συνόλου για τα οποία εγκρίθηκε η διάθεση συνεργείου.	11 24.44%	31 46.27%
5	αριθμός αυθαιρέτων τα οποία κατεδαφίστηκαν. -Ποσοστό αυτών επί του συνόλου για τα οποία εγκρίθηκε η διάθεση συνεργείου. -Ποσοστό αυτών επί του συνόλου που τελεσιδίκησαν ως κατεδαφιστέα.	16 35.56% 2.23%	26 38.81% 5.21%

Στο σύνολο των εκθέσεων αυτοψίας αυθαιρέτων κατασκευών που έχουν τελεσιδικήσει κατά τα έτη 2001-2002 έχει κατεδαφιστεί μόνο το 3.17%. Ενώ από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Νομάρχης Θεσσαλονίκης διέθεσε το συνεργείο κατεδάφισης το ανακάλεσε ο ίδιος σε ποσοστό 37.5% των περιπτώσεων των ετών 2001-2002. Από τα στοιχεία αυτά είναι εμφανής η αναποτελεσματικότητα της ακολουθημένης διαδικασίας.

1.2.3. Νομιμότητα της Διοίκησης

Όσον αφορά στην αντιμετώπιση αυθαιρέτων κατασκευών επί της οδού Πανοράματος Θέρμης, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- Από την ημερομηνία τελεσιδικίας της έκθεσης αυτοψίας αυθαίρετου μέχρι την βεβαίωση του προστίμου στην αρμόδια ΔΟΥ παρήλθε χρονικό διάστημα 18 και πλέον μηνών.
- Από την ημερομηνία τελεσιδικίας της έκθεσης μέχρι και την προτελευταία εγκριθείσα ημερομηνία διάθεσης συνεργείου κατεδάφισης παρήλθε χρονικό διάστημα 18 και πλέον μηνών μετά από δύο αναστολές της διάθεσης του συνεργείου κατεδάφισης και με αποκλειστική αιτιολογία για την αναστολή αυτής, την ολοκλήρωση των διαδικασιών για την αναθεώρηση της αρχικής αδείας, καθ' υπέρβαση της οποίας είχαν γίνει οι αυθαίρετες κατασκευές.
- Από την ημερομηνία κατάθεσης των παραστατικών για αναθεώρηση της σχετικής οικοδομικής αδείας μέχρι και την προτελευταία εγκριθείσα ημερομηνία για διάθεση συνεργείου κατεδάφισης παρήλθε χρονικό διάστημα 18 σχεδόν μηνών χωρίς να έχει εκδοθεί αυτή.

- Παρατηρείται αναλογία μεταξύ του χρονικού διαστήματος των συνεχόμενων διαθέσεων και ανακλήσεων εκ μέρους του Νομάρχη του συνεργείου για την κατεδάφιση των αυθαιρέτων κατασκευών που έγιναν καθ' υπέρβαση της αριθμ. 256/97 οικοδομικής αδείας και σύμφωνα με την έκθεση αυτοψίας αυθαιρέτης κατασκευής καθώς και του χρονικού διαστήματος που απαιτήθηκε και ενδεχομένως απαιτείται για την αναθεώρηση της ως άνω οικοδομικής αδείας.
- Ενώ το Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών της Δ/νσης Πολεοδομίας με τα υπ' αριθμ. 29/ΕΚ/46802/11-12-2002 και 29/ΕΚ/12/03/3-1-2003 τηλεφωνικά του σήματα εισηγείται στο αρμόδιο Αστυνομικό Τμήμα να επιτρέψει την συνέχιση των οικοδομικών εργασιών στα εν λόγω τμήματα μόνο για την κατεδάφιση (από τους ιδιοκτήτες) των αυθαιρέτων κατασκευών που αναφέρονται στην 281/01 θυροκόλληση και για χρονικό διάστημα μέχρι την 28-1-2003, ο Νομάρχης Θεσσαλονίκης αναστέλλει την διάθεση συνεργείου κατεδάφισης μέχρι και την 20-7-03 (6.5 μήνες) για να προβούν οι ιδιοκτήτες στην κατεδάφιση των αυθαιρέτων κτισμάτων με ίδια έξοδα.
- Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 4 του Π.Δ. 267/98 «Αν απορριφθεί η ένσταση το αυθαίρετο κατεδαφίζεται μέσα σε 10 ημέρες από την έκδοση της απόφασης είτε από τον κύριο ή τους συγκύριους του αυθαιρέτου είτε από την αρμόδια πολεοδομική αρχή». Η ανωτέρω χρονική προθεσμία των 10 ημερών μεταξύ της εν λόγω διοικητικής πράξης και της κατεδάφισης του αυθαιρέτου είναι το μοναδικό ανάλογο χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο Π.Δ. 267/98, πλην του αντιστοιχού για κτίσματα που εντοπίζονται κατά την ώρα κατασκευής τους. Σε κάθε περίπτωση όμως και σύμφωνα με τα παραπάνω, ο οποιοσδήποτε κατ' αναλογία προσδιορισμός του χρονικού διαστήματος μεταξύ της τελεσιδικίας (χωρίς να έχει υποβληθεί ένσταση) της έκθεσης αυτοψίας αυθαιρέτων κατασκευών και της κατεδάφισης αυτών, βρίσκεται σε αναντιστοιχία με τα πραγματικά διανυθέντα χρονικά διαστήματα των 6.5 ή των 18 και πλέον μηνών, όπως προαναφέρονται.

1.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1.3.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Επειδή έχει συγκεντρωθεί μεγάλος αριθμός αυθαιρέτων κατασκευών των οποίων έχουν τελεσιδικήσει οι σχετικές εκθέσεις αυτοψίας, προτείνεται η έκδοση εγκυκλίων οδηγίων οι οποίες θα καθορίζουν κριτήρια σύμφωνα με τα οποία θα κατεδαφίζονται ορισμένες αυθαίρετες κατασκευές κατά προτεραιότητα. Τα κριτήρια αυτά θα πρέπει να είναι ποσοτικά (μέγεθος αυθαιρέτης κατασκευής) και ποιοτικά (υπέρβαση ιδεατού στερεού, κατασκευές σε ρυμοτομούμενα τμήματα, υπέρβαση απόστασης κ.λπ.).

1.3.2. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Να διακοπεί η ισχύουσα διαδικασία σύμφωνα με την οποία ο Νομάρχης διαθέτει ή ανακαλεί την διάθεση του συνεργείου κατεδάφισης, της υπ' εξέλιξη εργολαβίας για την κατεδάφιση αυθαιρέτων κτισμάτων.

- Σε εξαμηνιαία ή ετήσια βάση να διαβιβάζεται από τη Διεύθυνση Πολεοδομίας ή από τα αρμόδια Πολεοδομικά Γραφεία προς τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Ν.Α. Θεσσαλονίκης, κατάλογος προς κατεδάφιση αυθαιρέτων κατασκευών.
- Μετά το πέρας της υφιστάμενης εργολαβίας να προκηρυχθούν νέες με αντικείμενο την κατεδάφιση αυθαιρέτων κατασκευών με πιστώσεις που θα προκύψουν από την απόδοση στη Ν.Α. ενός μέρους των προστίμων των αυθαιρέτων κατασκευών που αποδίδονται στο ΕΤΕΡΠΣ σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρ. 4 του Π.Δ. 267/1998.

1.3.3. Αναζήτηση Ευθυνών

Η έκθεση διαβιβάστηκε στον αρμόδιο Εισαγγελέα για την διερεύνηση και την απόδοση τυχόν ποινικών ευθυνών σχετικά με το γεγονός ότι, ενώ είναι σε εξέλιξη από το 1999 εργολαβική σύμβαση για την κατεδάφιση των αυθαιρέτων κατασκευών στον Νομό και έχουν τελεσιδικίσει, για τα έτη 2001-2002, 1198 εκθέσεις αυτοψίας αυθαιρέτων κατασκευών, έχει υλοποιηθεί η κατεδάφιση μόνο σε 42 περιπτώσεις.

1.4. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Σε υλοποίηση των προτάσεων της έκθεσης, η Διεύθυνση Πολεοδομίας της Ν.Α. Θεσσαλονίκης, μετά από αυτοψία, διαπίστωσε μερική αποκατάσταση, από τους φερόμενους ιδιοκτήτες, των υπερβάσεων της 256/97 οικοδομικής άδειας, οι οποίες είχαν καταγραφεί στη σχετική έκθεση αυτοψίας αυθαιρέτων, ενώ για τις υπόλοιπες υφιστάμενες κατασκευές, διαπιστώθηκε ότι είναι σύμφωνες με την οικοδομική άδεια νομιμοποίησης – αλλαγής χρήσης που εν τω μεταξύ εκδόθηκε. Επιπρόσθετα, βεβαιώθηκαν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. τα αναλογούντα στη σχετική έκθεση αυτοψίας πρόστιμα.

2. ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

2.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

Εκδόθηκε εντολή επιθεώρησης – ελέγχου, βάσει της οποίας επιθεωρήθηκε η Κτηματική Υπηρεσία Ανατολικής Αττικής (Κ.Υ.Α.Α.).

Αντικείμενο της επιθεώρησης αποτέλεσε ο έλεγχος των ενεργειών της ανωτέρω υπηρεσίας σχετικά με αυθαίρετη κατασκευή στο 37ο χλμ. της λεωφόρου Σουνίου και ειδικότερα των λόγων ματαίωσης προγραμματισθείσης κατεδάφισης την 6η Οκτωβρίου 2003.

2.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

- Για την αναφερόμενη στο αντικείμενο ελέγχου κατασκευή είχε εκδοθεί το με αρ. 3/98 πρωτόκολλο κατεδάφισης αυθαιρέτου από την Κτηματική Υπηρεσία Ανατολικής Αττικής (Κ.Υ.Α.Α.). Κατά την έκδοσή του δεν συσχετίστηκε με την προηγουμένως εκδοθείσα με αρ. 6769/76

Απόφαση Μονομελούς Πρωτοδικείου, η οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 263/68 και ειδικότερα των παρ. 3 και 4 του άρθρου 2 αυτού : « κατά της αποφάσεως του Προέδρου των Πρωτοδικών ουδέν ένδικο μέσον χωρεί», ήταν τελεσίδικη. Το γεγονός ότι η ως άνω δικαστική απόφαση έκρινε επί πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής το θέμα της οριογραμμής του αιγιαλού δεν αναιρεί την ανακλύπτουσα υποχρέωση συμμόρφωσης της Διοίκησης στις δικαστικές αποφάσεις βάσει των αρχών του Συνταγματικού και Διοικητικού Δικαίου (Π.Δ. 18/89, Ν.2717/99 «Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας», άρθρο 198, Ν.3062/02). Κατά συνέπεια συμπεραίνεται ότι το με αρ.3/98 πρωτόκολλο κατεδάφισης δεν εξεδόθη ορθώς εφ' όσον υπήρχε τελεσίδικη δικαστική απόφαση αντιθέτου περιεχομένου η οποία εξακολουθούσε να ισχύει.

- Το πρωτόκολλο κατεδάφισης ως εκτελεστή διοικητική πράξη υπάγεται στους γενικούς κανόνες περί ανάκλησης των ατομικών διοικητικών πράξεων. Κατά τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου η ανάκληση παρανόμου πράξεως είναι δυνατή για νόμιμο λόγο π.χ. για παράβαση νόμου ή για πλάνη περί τα πράγματα και ιδίως για την αντικειμενική ύπαρξη καταστάσεως ή γεγονότος τα οποία αποτέλεσαν την προϋπόθεση κατά νόμο ή την αιτιολογία για την έκδοση της πράξης και εντός ευλόγου χρόνου (Α.Ν. 261/68). Εξ' άλλου το γεγονός ότι στην παρ. 3 του άρθρου 24 του Α.Ν.2344/40 αλλά και στην παρ.8 του άρθρου 27 του Ν.2971/01 δεν προβλέπεται , σε αντίθεση με τις γενικές περί αυθαιρέτων διατάξεις, η άσκηση ενστάσεων από τον διοικούμενο κατά του πρωτοκόλλου κατεδάφισης (« αίτηση προσωρινής ρύθμισης της νομής ή κατοχής ή αίτηση αναστολής εκτέλεσης της κατεδάφισης, άρσης ή απομάκρυνσης ενώπιον οποιουδήποτε Διοικητικού ή Πολιτικού Δικαστηρίου ή άλλης Αρχής δεν επιτρέπεται») δεν αναιρεί τη δυνατότητα της Διοίκησης για την αιτιολογημένη ανάκλησή του. Συνεπεία των ανωτέρω και σύμφωνα α) με τις διατάξεις του άρθρου 21 του Ν.2690/99 «Κύρωση του κώδικα διοικητικής διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ45Α'/9.3.99) βάσει της οποίας η αρμοδιότητα προς ανάκληση διοικητικής πράξης ανήκει στη διοικητική αρχή που είναι αρμόδια κατά το χρόνο ανάκλησης για την έκδοση της ανακαλούμενης πράξης , σε συνδυασμό με την παρ.2 του άρθρου 27 του Ν.2971/01 «Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 285Α'/01) βάσει της οποίας «Ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας εκδίδει πρωτόκολλο κατεδάφισης», β) με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν.3062/02 «Συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις Δικαστικές Αποφάσεις κλπ» (ΦΕΚ 274Α'/02) σύμφωνα με τις οποίες : « το δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτ/σης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων...» και γ) λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι ο

αρμόδιος υπάλληλος της Κ.Υ.Α.Α. έλαβε γνώση της με αριθμ. 6769/76 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών μόλις την 6.10.03, αφού εκ παραδρομής, χωρίς υπαιτιότητά του , δεν είχε συσχετισθεί με τον φάκελο της υπόθεσης, συμπεραίνεται ότι, η με αριθ. 6339/03 απόφαση ανάκλησης του πρωτοκόλλου κατεδάφισης 3/98 ήταν ορθή και αιτιολογημένη εφ' όσον στην αιτιολογία της αναφέρεται η τελεσίδικη δικαστική απόφαση με αρ.6769/76, η οποία αποτελούσε αυτοτελώς λόγο ανάκλησης του ανωτέρω πρωτοκόλλου. Σημειώνεται ότι η αναφορά στο σκεπτικό της με αριθ. 6339/03 απόφασης ανάκλησης της μη κυρωθείσης έκθεσης επανακαθορισμού των ορίων του αιγιαλού, έγινε εκ περισσού και ουδόλως μπορούσε να επηρεάσει την ανάκληση ή μη του εν λόγω πρωτοκόλλου δεδομένου ότι ήταν πράξη που δεν είχε κυρωθεί - δημοσιευθεί ως ο νόμος ορίζει και επομένως δεν μπορούσε να παράγει αποτελέσματα.

- Σε ότι αφορά την επίμαχη ιδιοκτησία, για τμήμα της εκτός της ζώνης αρμοδιότητας Κ.Υ.Α.Α., το Πολεοδομικό Γραφείο Μαρκόπουλου είχε τηρήσει τη διαδικασία περί αυθαίρετων κατασκευών, βάσει της οποίας είχαν κριθεί οριστικά ως αυθαίρετα και κατεδαφιστέα, μανδρότοιχος εντός ζώνης 500μ. από τη θάλασσα και προσθήκη ορόφου σε υπάρχουσα νομιμοποιημένη ισόγεια κατοικία, ενώ υπολειπόταν η υποχρέωση βεβαίωσης προστίμων και υλοποίησης των κατεδαφίσεων, των οποίων η έγκριση είχε ζητηθεί από τη Ν.Α. Ανατολικής Αττικής.
- Η με αρ. 6339/03 απόφαση της Κ.Υ.Α.Α. περί ανάκλησης του με αρ. 3/98 πρωτοκόλλου κατεδάφισης της αυθαίρετης περιφράξης εντός του αιγιαλού βασίστηκε σε δικαστική απόφαση, με την οποία οριστικά εκρίθη η ακύρωση του Πρωτοκόλλου Διοικητικής Αποβολής που είχε εκδώσει η Κ.Υ.Α.Α. κατά του ιδιοκτήτη για περίφραξη σε ιδιοκτησία του Δημοσίου (αιγιαλό). Επομένως προκύπτει ότι για αυτό το τμήμα της περιφράξης δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 24 του Α.Ν. 2344/40 αλλά οι πολεοδομικές διατάξεις, η εφαρμογή των οποίων εμπίπτει στην αρμοδιότητα της κατά τόπο Πολεοδομικής Υπηρεσίας και εν προκειμένω στο Πολεοδομικό Γραφείο Μαρκόπουλου.

2.4. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, έχει ανακύψει το πρόβλημα της ταυτόχρονης ισχύος της 6769/76 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και της 873/78 απόφασης Νομάρχη περί επικύρωσης της οριογραμμής αιγιαλού στο συγκεκριμένο σημείο, το οποίο μπορεί να επιλυθεί με επαναπροσδιορισμό της οριογραμμής στη συγκεκριμένη θέση και στη συνέχεια με έλεγχο των κατασκευών αυτών από την αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία ή την Κ.Υ.Α.Α., δηλαδή με συντονισμένες ενέργειες της Νομαρχίας και της Κτηματικής Υπηρεσίας Ανατολικής Αττικής.

3. Δ/ΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ Ν.Α. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

3.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

Εκδόθηκε εντολή επιθεώρησης – ελέγχου, βάσει της οποίας επιθεωρήθηκε η Δ/νση Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος Ν.Α. Ανατολικής Αττικής.

Αντικείμενο της επιθεώρησης αποτέλεσε η εξέταση της νομιμότητας όλων των ενεργειών στις οποίες προέβη η ανωτέρω υπηρεσία, μετά την ολοκλήρωση και την έκδοση σχετικής έκθεσης επιθεώρησης και ελέγχου του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. στις 08/10/99, η οποία αφορά στα κτίρια για τα οποία είχαν εκδοθεί οι 482/99 και 485/99 οικοδομικές άδειες (Ο.Α.), σε εκτός σχεδίου περιοχή στο Μάτι Αττικής, για τη «διενέργεια επισκευών σε ξενοδοχείο Α' τάξεως» και τη «διενέργεια επισκευών σε υφιστάμενο 5οροφο κτίριο και αλλαγή χρήσης σε ξενοδοχείο» αντίστοιχα (όμορο ακίνητο στο προηγούμενο).

3.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

3.2.1. Έλεγχος πράξεων που αφορούν στην 482/99 οικοδομική άδεια :

Το σκαρίφημα που συνοδεύει την από 25-10-99 έκθεση αυτοψίας αυθαιρέτου, είναι ανακριβές ως προς τη θέση της στέγης στο πέμπτο όροφο του κτιρίου και ως προς τη θέση της πλάκας σύνδεσης του κτιρίου με τις τουαλέτες, ενώ ο δρόμος είναι τοποθετημένος αντιδιαμετρικά σε σχέση με την εν τοις πράγμασι θέση του. Από το κείμενο της συγκεκριμένης έκθεσης αυτοψίας, σε συνδυασμό με τα λοιπά δεδομένα της υπόθεσης, προκύπτει ότι στον Ε' όροφο διαπιστώθηκε, κατά την ημερομηνία της σύνταξης της έκθεσης, αντικατάσταση στέγης. Επισημαίνεται ότι η έκθεση αυτή ακολούθησε έγγραφο διακοπής οικοδομικών εργασιών, το οποίο και καταρτίστηκε μετά από σειρά καταγγελιών και δεν κατέγραφε με ακρίβεια το μέγεθος και τη θέση των αυθαίρετων κατασκευών, αναφερόταν όμως στο ως άνω αίτημα της εταιρείας για αντικατάσταση στέγης. Το έγγραφο αυτό αναφέρει, «...διαπιστώθηκε ότι έγιναν εκτεταμένες εργασίες στη στέγη και όχι επισκευή στέγης όπως αναφέρεται στην αρχική άδεια, όπως αυτό διαπιστώνεται και από την υποβληθείσα αίτηση για αναθεώρηση με αρ. πρ. 1125/7-9-99 όπου ζητείται η αντικατάσταση στέγης.»

Φάκελος εξαιρέσεως από την κατεδάφιση - τμήματος 5ου ορόφου εμβαδού 215 τ.μ. με την 16172/3664/26-11-99 απόφαση Νομάρχη :

- Τα αποδεικτικά στοιχεία ήταν ελλιπή, καθώς δεν περιέχεται όψη και τομή του κτιρίου, το εγκεκριμένο σχέδιο της κάτοψης Ε' ορόφου (δώμα) και το εγκεκριμένο σχέδιο του Ε.Ο.Τ.
- Από τα στοιχεία που υπάρχουν στο φάκελο της οικοδομικής άδειας 482/99, την "περίληψη κατακυρωτικής έκθεσης ακινήτου" με αριθμό 10999/20-03-1997 και το πρόγραμμα δημοσίου αναγκαστικού πλειστηριασμού ακινήτου με αριθμό 137851/09-12-1996 δεν προκύπτει ότι υπάρχει τμήμα Δ' ορόφου (δώμα) υπέρ το Ισόγειο και Υπόγειο.
- Από την επίσκεψή του κλιμακίου ελέγχου στο χώρο του ξενοδοχείου παρατηρήθηκε, σε εμφανές τμήμα της στέγης του Ε' ορόφου (δώμα), ότι

αυτή δεν είναι κατασκευασμένη από οπλισμένο σκυρόδεμα, όπως δηλώνεται με τον "ξυλότυπο οροφής τέταρτου υπέρ του Ισόγειου ορόφου», από τον μηχανικό του αιτούντος και ο οποίος ξυλότυπος συνοδεύει την σχετική απόφαση εξαίρεσης. Τα εμφανή δηλαδή στοιχεία της οριζόντιας φέρουσας κατασκευής του ως άνω τμήματος της στέγης του Ε' ορόφου (δώμα) είναι μεταλλικά διπλά ταυ και πάνω σ' αυτά έχει τοποθετηθεί λαμαρίνα τραπεζοειδούς διατομής.

- Προκύπτει αμφισβήτηση ως προς τον χρόνο κατασκευής του Ε' ορόφου (δώμα) και ως προς τον δηλούμενο ενιαίο φέροντα οργανισμό αυτού, από οπλισμένο σκυρόδεμα, ο οποίος κατασκευάστηκε κατά την εποχή που ανεγέρθηκε και το κυρίως κτίριο του Ξενοδοχείου. Η αμφισβήτηση σε ότι αφορά «τον ενιαίο φέροντα οργανισμό» δύναται να αρθεί μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας περί επικινδύνου που βρίσκεται σε εξέλιξη, σε συνδυασμό με τη μελέτη στατικής επάρκειας του κτιρίου.
- Δεν έχει επιβληθεί το πρόστιμο διατήρησης, ως προς το προ του 83 μη δηλωθέν αυθαίρετο, βάσει του άρθρου 17 παρ. 3 του Ν1337/83, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 2052/92, και όπως αναφέρεται στο άρθρο 9 παρ. 8 του Ν. 1512/85.
- Ο υπάλληλος της Πολεοδομίας που διενήργησε και συνέταξε την έκθεση αυτοψίας αυθαιρέτου, συνέταξε και την εισήγηση για την εξαίρεση από την κατεδάφιση τμήματος του Ε' ορόφου του ξενοδοχείου. Πριν την προώθηση του αιτήματος της ιδιοκτήτριας εταιρίας για εξαίρεση από την κατεδάφιση, θα έπρεπε να πραγματοποιήσει αυτοψία προκειμένου να διαπιστώσει την ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων σε σχέση με την υφιστάμενη κατασκευή και με τα καταγραφέντα αυθαίρετα στην έκθεση αυτοψίας αυθαιρέτου. Επιπρόσθετα δεν είχε επιβληθεί το πρόστιμο διατήρησης για εξαίρεση από την κατεδάφιση που αποτελούσε υποχρέωση του ίδιου υπαλλήλου. Επίσης ο τμηματάρχης του Τμήματος Ελέγχου Κατασκευών, ο οποίος και εισηγείται την εξαίρεση από τον κατεδάφιση στο Σ.Χ.Ο.Π. Νομού, είχε την υποχρέωση να ελέγξει την εισήγηση και να ζητήσει την τήρηση των ως άνω από τον συντάκτη της.

Φάκελος εξαίρεσης από την κατεδάφιση αυθαιρέτων τμημάτων του υφιστάμενου κτιρίου καθ' ύψος και κατ' επέκταση, με την 2213/441/19-05-2000 απόφαση Νομάρχη:

- Έλλιπή αποδεικτικά στοιχεία, καθώς δεν περιέχονται όλα τα σχέδια της προϋπάρχουσας με αριθμό 13829/62 οικοδομικής άδειας και η δήλωση αντοχής αυθαιρέτων.
- Δεν έγινε συσχέτιση της έκθεσης αυτοψίας αυθαιρέτου στις 25-10-1999 όπως και των σχεδίων της 924/99 οικοδομικής άδειας σχετικά με τον δηλούμενο χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων στην κάτοψη ισόγειου (υπογείου) κατ' επέκταση της βορειοδυτικής πλευράς του Ισογείου (υπόγειο). Κατά την επίσκεψη του κλιμακίου ελέγχου στο συγκεκριμένο κτίριο δεν εντοπίστηκε το αποτυπούμενο στη κάτοψη ισόγειου (υπογείου), ανεξάρτητο ως προς το φέροντα οργανισμό του από το υπόλοιπο κτίριο του ξενοδοχείου, κτίσμα του χώρου στάθμευσης

αυτοκινήτων, αλλά επέκταση του υπόγειου χώρου που αναφέρεται στην σχετική έκθεση αυτοψίας αυθαιρέτου.

- Από τη συσχέτιση της κάτοψης ισογείου (υπογείου) και της έκθεσης αυτοψίας αυθαιρέτου προκύπτει ότι οι δηλούμενες δεξαμενές νερού, λυμάτων και αντλιοστάσιο δεξαμενών έχουν τις ίδιες διαστάσεις και σχήμα με την αναφερόμενη στην έκθεση αυτοψίας επέκταση.
- Από τη συσχέτιση των σχεδίων του φακέλου και την 2214/441/24-02-2000 εισήγηση της υπηρεσίας, καθώς και της άνευ πρωτοκόλλου συμπληρωματικής εισήγησής της, προκύπτουν: α. Ότι οι δεξαμενές νερού και βιολογικού καθαρισμού υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 17 και 22 παράγραφος 3 του ισχύοντος Γ.Ο.Κ. (νομιμοποιήσιμες κατασκευές στον υποχρεωτικά ακάλυπτο χώρο του κτιρίου χωρίς Ο.Α.) και στην απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ 51023/97 (κατασκευή δεξαμενών βιολογικού καθαρισμού στον υποχρεωτικά ακάλυπτο χώρο του κτιρίου), β. Ο υπόστυλος χώρος του Α' ορόφου (ισόγειο) εφόσον έχει κατασκευασθεί με άδεια του 1962 και έχει διαμορφωθεί μεταγενέστερα ως χώρος υποδοχής του Ξενοδοχείου και ο υπόγειος χώρος βοηθητικών εντός του περιγράμματος του αρχικού κτιρίου, υπάγεται στις διατάξεις του άρ. 22 παρ. 3 του Γ.Ο.Κ./85, όπως ίσχυε πριν την τροποποίησή του με το Ν. 2831/2000, γ) Το υπόγειο γκαράζ (υπάρχουσα υπόγεια αποθήκη) και οι βοηθητικοί χώροι στη Βορειοδυτική πλευρά του κεντρικού τμήματος του κτιρίου, αφορούν σε χώρους στατικά και λειτουργικά αυτοτελείς και ενιαίους και ως εκ τούτου δεν υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 8 του Ν. 1512/85 όπως ερμηνεύεται με την εγκύκλιο 20/85. Επί πλέον από το ότι με την 924/99 Ο.Α. εγκρίνεται η ανακατασκευή της υπόγειας αποθήκης, με αίτηση της ιδιοκτήτριας εταιρείας, τεκμαίρεται ότι η κατεδάφισή της δεν θα έθετε σε κίνδυνο τη φέρουσα κατασκευή του υπάρχοντος κτιρίου του ξενοδοχείου και δεν θα κατέληγε σε υπέρμετρη βλάβη αυτού, προϋποθέσεις που συνηγορούν για τη μη εξαίρεσή του από τη κατεδάφιση, δ) Η εξαίρεση της στέγης του Ε' ορόφου (δώμα) αφορά μικροπαράβαση της ήδη εξαιρεθείσας μικροπαράβασης με την προηγούμενη απόφαση Νομάρχη (16172/3664/26-11-99) έννοια που δεν υπάρχει στην κείμενη Πολεοδομική Νομοθεσία. Για τις κατ' επέκταση του κτιρίου αυθαίρετες κατασκευές, απαιτείτο έγκριση της οικείας Δασικής Υπηρεσίας, καθώς η υποχρέωση του δικαιολογητικού αυτού για την έκδοση οικοδομικής άδειας στις εκτός σχεδίου περιοχές, επιβλήθηκε με την εγκύκλιο 24160/76 του τότε Υπουργείου Δημοσίων έργων, δηλαδή μετά την έκδοση της 13829/62 Ο.Α. Δεν προκύπτει η υπαγωγή του εξαιρούμενου τμήματος Ε' ορόφου (δώμα) ξενοδοχείου καθώς και της υπόγειας αποθήκης στις διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 8 του Ν. 1512/85.
- Στο κτίριο υπάρχουν αυθαίρετα νομιμοποιήσιμα και αυθαίρετα καθ' υπέρβαση των διατάξεων (εξαιρούμενα και μη εξαιρούμενα από την κατεδάφιση). Θα έπρεπε επομένως να εφαρμοστούν οι διατάξεις περί αυθαιρέτων, νομιμοποίηση ή εξαίρεση, ανάλογα με κάθε περίπτωση αυθαιρέτου. Το τμήμα ελέγχου κατασκευών θα έπρεπε να εισηγηθεί στο Σ.Χ.Ο.Π., κατά τις διατάξεις του άρθρου 9, παραγρ 8 του ν. 1512/85, μόνο

τα αυθαίρετα που κατασκευάστηκαν καθ' υπέρβαση των διατάξεων. Οι αρμόδιοι υπάλληλοι εισηγήθηκαν την εξαίρεση από την κατεδάφιση, ενώ έλειπε από τον φάκελο η δήλωση αντοχής των αυθαιρέτων προς εξαίρεση. Η εξαίρεση από την κατεδάφιση της στέγης του Ε' ορόφου θα έπρεπε να είχε συσχετισθεί με την έκθεση αυτοψίας αυθαιρέτου, που αναφέρεται σε αντικατάσταση στέγης Ε' ορόφου, όπως και με το αίτημα που είχε υποβάλλει η εταιρεία στις 07-09-99 για αντικατάσταση στέγης και ως εκ τούτου θα έπρεπε να συμπεριληφθεί στην προηγούμενη απόφαση εξαίρεσης.

- Από τις αναφερόμενες ασυμφωνίες των δηλουμένων αυθαιρέτων, για την έκδοση της 2213/441/2000 απόφασης εξαίρεσης, ήταν απαραίτητη η αυτοψία πριν την εισήγηση στο Σ.Χ.Ο.Π., όπως επίσης ήταν απαραίτητη η γνωμοδότηση της Δασικής υπηρεσίας για τις κατ' επέκτασιν κατασκευές του κτιρίου που εξαιρέθηκαν. Τα παραπάνω αποτελούσαν υποχρέωση των υπαλλήλων του προαναφερόμενου Τμήματος.

3.2.2. Έλεγχος πράξεων που αφορούν στην 485/99 οικοδομική άδεια :

- Δεν έχουν βεβαιωθεί τα πρόστιμα στο καταγραφέν αυθαίρετο στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.
- Η πρωτοβάθμια έκθεση επικινδύνου έγινε με καθυστέρηση σε σχέση με την αρχική καταγγελία (13-09-1999) και μετά από έγγραφο της Διεύθυνσης ΠΕ.ΧΩ, ενώ το σχετικό έγγραφο του τμήματος ελέγχου κατασκευών προς τη ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ. το οποίο αναφέρεται και στη καταγγελλθείσα επικινδυνότητα χαρακτηρίζεται ασαφές.
- Η 924/99 οικοδομική άδεια ως προς την ανέγερση εκ θεμελίων (ανακατασκευή) προϋπάρχοντος κτίσματος αποθήκης, κατά τα δηλούμενα στο αίτημα της ιδιοκτήτριας εταιρείας για την έκδοση της ως άνω άδειας κτιρίου (τεχνική έκθεση μηχανικού στις 20-6-99, έντυπο Ο.Α, σχέδιο θεμελίωσης, σχέδιο πλάκας, από οπλισμένο σκυρόδεμα, οροφής υπογείου, ελεγμένα από την πολεοδομική υπηρεσία), υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 8 του Π.Δ. 17/10/78 και ως εκ τούτου, εφόσον έχει εκδοθεί καθ' υπέρβαση της ισχύουσας κάλυψης κατά τον χρόνο έκδοσής της, είναι μη νόμιμη και ανακλητέα. Η χορήγηση της συγκεκριμένης Ο.Α. καθ' υπέρβαση της ισχύουσας κάλυψης, προκύπτει από την 2213/441/16-2-2000 απόφαση Νομάρχη που την εξαιρεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 8 του Νόμου 1512/85 (αυθαίρετο μη νομιμοποιήσιμο). Πέραν αυτού, μετά την από 16-2-2000 αίτηση ιδιοκτήτριας εταιρείας με την οποία το υφιστάμενο κτίσμα αποθήκη δηλώνεται ως αυθαίρετο, μη νομιμοποιήσιμο, η 924/99 Ο.Α. δεν έχει πλέον νόμιμη υπόσταση, επειδή η ανακατασκευή αυθαιρέτου κτίσματος δεν προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία. Επισημαίνουμε ότι παρά το γεγονός ότι η συγκεκριμένη άδεια είναι σε διακοπή από τις 8-10-99, στην περίπτωση αυτή και για διάφορους λόγους, η επ'αόριστο διακοπή δεν καλύπτει την απαιτούμενη ανάκληση της μη σύνομης οικοδομικής άδειας και επομένως θα έπρεπε ήδη να είχε ανακληθεί από την Διεύθυνση Πολεοδομίας με εισήγηση του αρμοδίου υπαλλήλου, πράξη η οποία δεν έγινε.

- Η παρατηρούμενη έλλειψη συσχέτισης μεταξύ των διαφόρων πράξεων της εν λόγω υπόθεσης, είχε ως αποτέλεσμα η εξαίρεση από την κατεδάφιση αυθαιρέτων τμημάτων του ίδιου κτιρίου να γίνει σε δύο φάσεις και να μην διαπιστωθεί η μη νομιμότητα της Ο.Α.924/99. Η προαναφερόμενη αδυναμία οφείλεται, κατά την υπηρεσία, στο μεγάλο αριθμό εισερχομένων εγγράφων αλλά και στην έλλειψη μηχανοργάνωσης.
- Δεν τηρήθηκαν οι κείμενες διατάξεις περί αυθαιρέτων, ανάλογα με την περίπτωση του αυθαίρετου ήτοι: νομιμοποιήσιμο αυθαίρετο, αυθαίρετο καθ' υπέρβαση διατάξεων μη νομιμοποιήσιμο, αυθαίρετο καθ' υπέρβαση διατάξεων (μικροπαραβάσεις).

3.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Προτάθηκε επανέλεγχος των φακέλων των αποφάσεων εξαίρεσης από την κατεδάφιση στο ξενοδοχείο στο οποίο αφορά η 482/99 Ο.Α., καθώς και άμεση αυτοψία και έλεγχος της ακρίβειας των δηλωθέντων κτισμάτων και κατασκευών με την υφιστάμενη κατάσταση, έτσι ώστε να εφαρμοστεί η κείμενη νομοθεσία περί αυθαιρέτων. Ταυτόχρονα προτάθηκε να ζητηθεί από την ιδιοκτήτρια εταιρεία πλήρης αιτιολόγηση του χρόνου και του τρόπου κατασκευής του Ε' ορόφου (δώμα).
- Προτάθηκε επανέλεγχος της Ο.Α. 482/99 μετά την περάτωση της διαδικασίας επανελέγχου των φακέλων των αποφάσεων εξαίρεσης από την κατεδάφιση και την τήρηση των νομίμων διαδικασιών.
- Ζητήθηκε να βεβαιωθούν τα πρόστιμα στο αυθαίρετο κτίσμα του ξενοδοχείου στο οποίο αφορά η 485/99 Ο.Α.
- Να ανακληθεί η οικοδομική άδεια 924/99. Η ανάκληση θα αναφέρεται ρητά στις διατάξεις που η άδεια υπερβαίνει.

3.4. ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ

Προέκυψε πειθαρχική ευθύνη εμπλεκόμενων υπαλλήλων βάσει του άρ. 107, παρ. στ' του Ν.2683/99 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. και άλλες διατάξεις» για «ατελή εκπλήρωση καθήκοντος» όσον αφορά τις προαναφερόμενες αντιστοίχως πράξεις.

Για την απόδοση πειθαρχικών ευθυνών για τα προαναφερόμενα κοινοποιήθηκε η έκθεση στο Νομάρχη για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του ως πειθαρχικού προϊσταμένου.

3.5. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Η Διεύθυνση Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος της Ν.Α. Αν. Αττικής, ανακάλεσε τη 14022/1007/03 απόφασή της και την 924/99 οικοδομική άδεια στο Μάτι Αττικής, σε υλοποίηση της πρότασης της έκθεσης ελέγχου – επιθεώρησης.

4. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΡΙΠΟΛΗΣ & ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ

4.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

Εκδόθηκε εντολή επιθεώρησης – ελέγχου, βάσει της οποίας επιθεωρήθηκαν το Πολεοδομικό Γραφείο Τρίπολης και το Πολεοδομικό Γραφείο Μεγαλόπολης της Διεύθυνσης Υποδομών Ν.Α. Αρκαδίας.

Αντικείμενο της επιθεώρησης – ελέγχου αποτέλεσε :

- Η διαδικασία ελέγχου και χαρακτηρισμού αυθαιρέτων κατασκευών και επιβολής κυρώσεων.
- Η εξέταση καταγγελιών που διαβιβάστηκαν στο Περιφερειακό Γραφείο Τρίπολης του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. από τον Γ. Γ. της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

4.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

4.2.1. Ανθρώπινο Δυναμικό

Διαπιστώθηκε ελλιπής στελέχωση των ελεγχόμενων υπηρεσιών, η οποία έχει αποτελέσει αντικείμενο αναφορών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αρκαδίας προς το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

4.2.2. Υλικοτεχνική Υποδομή

Οι διατιθέμενοι χώροι στέγασης στο Π.Γ. Μεγαλόπολης δεν επαρκούν, ενώ υπάρχει έλλειψη μηχανικών μέσων (fax, φωτοτυπικά). Επιπρόσθετα δεν τηρείται ηλεκτρονικό πρωτόκολλο σε καμία από τις ελεγχόμενες υπηρεσίες επειδή υπήρχε έλλειψη Η/Υ.

4.2.3. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Δεν έχουν εκδοθεί αποφάσεις κατανομής υπηρεσιακού αντικειμένου στους υπαλλήλους και οι αρμοδιότητες που ασκούν στηρίζονται σε προφορικές εντολές του προϊσταμένου.
- Δεν μπορεί να σχηματισθεί σαφής εικόνα για την τύχη των από ετών καταγγελιών για ύπαρξη αυθαιρέτων κτισμάτων και για όσα εξ αυτών εντοπίστηκαν και καταγράφηκαν. Δεν τηρούνται ονομαστικοί φάκελοι αυθαιρέτων όπου να φαίνεται η φάση του ελέγχου. Τα παραπάνω έχουν ως αποτέλεσμα την ελλιπή καταγραφή των αυθαιρέτων, την μη συστηματική και με σειρά προτεραιότητας βεβαίωση των προστίμων και ανακοινώσεων στον αρμόδιο Εισαγγελέα.

4.2.4. Νομιμότητα της Διοίκησης

- Από την εξέταση δείγματος υποθέσεων αυθαιρέτων κατασκευών αρμοδιότητας και των δύο Πολεοδομικών Γραφείων, διαπιστώθηκε ότι στις περιοχές αρμοδιότητάς τους κατασκευάζονται κτίρια βάσει οικοδομικών αδειών που χορηγούνται από τους Δημάρχους (ή Προέδρους Κοινοτήτων παλαιότερα) σε εφαρμογή της Υ.Α. 60885/4983/27-9-1990. Το

φαινόμενο αυτό παρουσιάζεται στο σύνολο του Νομού Αρκαδίας σύμφωνα με τα αναφερόμενα από τον Σύλλογο Μηχανικών Ελευθέρων Επαγγελματιών Αρκαδίας και το Περιφερειακό Τμήμα Αρκαδίας του Τ.Ε.Ε. Στις περιπτώσεις αυτές διαπιστώθηκε ότι γίνεται καταστρατήγηση του συγκεκριμένου μέτρου, αφού αντί για επισκευές ή προσθήκες ή κατασκευές βοηθητικών χώρων που προβλέπουν οι εκδιδόμενες άδειες, κατασκευάζονται κατά κανόνα απαρχής κτίρια με χρήση κατοικία.

- Δεν τηρούνται οι διατάξεις του Π.Δ. 267/1998 (ΦΕΚ 195/Α) που έχουν σχέση με τη διαδικασία χαρακτηρισμού και κατεδάφισης αυθαιρέτων, ενώ μέρος των διαπιστωθεισών πράξεων ή παραλείψεων, κατά την εξέταση των σχετικών φακέλων που αφορούν αυθαίρετες κατασκευές, στοιχειοθετούν πειθαρχικά παραπτώματα.
- Η επιτροπή εκδίκασης ενστάσεων αυθαιρέτων δεν έχει συνέλθει για μεγάλο χρονικό διάστημα με αποτέλεσμα να εκκρεμεί η εκδίκαση πολλών ενστάσεων και ως εκ τούτου να καθυστερούν περαιτέρω ενέργειες της Υπηρεσίας (βεβαίωση προστίμων, ποινική δίωξη, κατεδάφιση). Τα πρακτικά της ανωτέρω επιτροπής για το Π.Γ. Τρίπολης δεν υπογράφονται πάντοτε από όλα τα μέλη της, καθώς 7 από τα 14 (από το 2000 μέχρι την 25-11-02) είχαν υπογραφεί μόνον από την πρόεδρο και την γραμματέα. Επιπρόσθετα, για δύο ενστάσεις που έγιναν δεκτές, διαπιστώθηκε αντίφαση μεταξύ των αναφερομένων στις εκθέσεις αυτοψίας και των «δεδομένων» που ελήφθησαν υπόψη για τη λήψη απόφασης.
- Διαπιστώθηκε η χορήγηση οικοδομικών αδειών νομιμοποίησης κτισμάτων για τα οποία έχει συνταχθεί έκθεση αυτοψίας αυθαίρετου, χωρίς να τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται από τα άρθρα 8 και 9 του Ν.1512/85 (Εξαίρεση από κατεδάφιση - νομιμοποίηση).
- Γίνονται δεκτές ενστάσεις χωρίς να περιλαμβάνονται σ' αυτές τα απαραίτητα στοιχεία των αυθαιρετούντων (Α.Φ.Μ. κ.λπ.), ενώ διαπιστώθηκε και καθυστέρηση στη βεβαίωση προστίμων, και στη διαδικασία κατεδάφισης.

4.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

4.3.1. Κανονιστικό Πλαίσιο :

Επειδή διαπιστώθηκε καταστρατήγηση της Υ.Α. 60885/4983/27-9-1990 (ΦΕΚ 656/Β/16-10-1990) που αφορά την χορήγηση αδειών οικοδομής από Δημάρχους και Προέδρους Κοινοτήτων, θεωρείται σκόπιμη η εξέταση από το Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. της θεσμοθέτησης δικλίδων ασφαλείας για την πιστή εφαρμογή της.

4.3.2. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Το αρχείο των αυθαιρέτων να τηρείται σε ονομαστικούς φακέλους, χρονολογικά. Σε κάθε φάκελο να τίθεται αριθμός και έτος και να ανοίγει με πρώτο έγγραφο το ερέθισμα (καταγγελία ιδιώτη, έγγραφο Αστυνομικού Τμήματος κλπ.) και να συμπληρώνεται διαδοχικά με την έκθεση αυτοψίας την ένσταση την εκδίκασή και την περαιτέρω πορεία ελέγχου. Με την έναρξη εφαρμογής της παραπάνω διαδικασίας να γίνει

χρήση Η/Υ και απλού προγράμματος, όπου θα καταγράφονται όλα τα στοιχεία που θα αφορούν τον έλεγχο των αυθαιρέτων καθώς και οι θέσεις τους στο αρχείο των φακέλων που θα τηρούνται. Με τον τρόπο αυτό θα καταστεί δυνατόν να υπάρχει σαφής εικόνα του ελέγχου των κατασκευών και της πορείας τους ανά πάσα στιγμή.

- Να γίνεται μηνιαία κατάσταση των οριστικά κριθέντων κατεδαφιστέων αυθαιρέτων η οποία να αποστέλλεται στο Νομόρχη για την συγκρότηση του συνεργείου κατεδάφισης.
- Αλλαγή των αποφάσεων ορισμού επιτροπών εκδίκασης ενστάσεων αυθαιρέτων με έκδοση νέων για κάθε ένα Πολεοδομικό Γραφείο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 267/98.
- Ανακατανομή του προσωπικού του Π.Γ. Τρίπολης και καθορισμός των αρμοδιοτήτων των υπαλλήλων, με γνώμονα το μέγεθος του υπηρεσιακού αντικειμένου των διαφόρων τομέων του (Άδειες, Αυθαίρετα).

4.3.3. Υλικοτεχνική Υποδομή

- Συμπλήρωση του ελλειπούς εξοπλισμού των υπηρεσιών σε μέσα μηχανοργάνωσης (fax και επιπλέον φωτοτυπικό και Η/Υ) και εκπαίδευση του προσωπικού στη χρήση Η/Υ.
- Αλλαγή χώρου στέγασης του Π.Γ. Μεγαλόπολης ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες της Υπηρεσίας σε χώρους εργασίας αλλά και του αρχείου και παράλληλα προμήθεια των απαραίτητων επίπλων.

4.3.4. Νομιμότητα της Διοίκησης - Αναζήτηση Ευθυνών

- Να τηρούνται πιστά από την Υπηρεσία οι διατάξεις του Π.Δ. 267/1998 που αφορούν την πληρότητα των στοιχείων των υποβαλλομένων ενστάσεων, τον ορισμό αρχικής ημερομηνίας εκδίκασής τους, τον έλεγχο των προθεσμιών υποβολής ενστάσεων, την οριστικοποίηση των αυθαιρέτων και στη συνέχεια την ολοκλήρωση της επιβολής των προβλεπόμενων κυρώσεων.
- Κατά την νομιμοποίηση αυθαιρέτων να τηρείται αυστηρά η ισχύουσα νομοθεσία που προβλέπεται από τις διατάξεις του Ν.1512/85 και να μην «παρακάμπτεται» η διαδικασία εξαίρεσης από κατεδάφιση.
- Να τηρούνται πιστά από την επιτροπή εκδίκασης ενστάσεων αυθαιρέτων οι διατάξεις του Π.Δ. 267/1998 που αφορούν την αιτιολόγηση των αποφάσεων της, τις ημερομηνίες εκδίκασης των ενστάσεων και τους λόγους αναβολής εκδίκασής τους.
- Ζητήθηκε η διενέργεια Ε.Δ.Ε. στο Π.Γ. Τρίπολης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. β' και β' του Ν. 3074/2002, για τον εντοπισμό ευθυνών για τις πράξεις και παραλείψεις που διαπιστώθηκαν και ειδικότερα :
 1. Επειδή η Υπηρεσία παρέλαβε και πρωτοκόλλησε 6 ενστάσεις χωρίς τα απαραίτητα στοιχεία.
 2. Επειδή η Υπηρεσία δεν πραγματοποίησε έλεγχο στην καταγγελία του Δήμου Τεγέας και αρκέστηκε στην διαβεβαίωση του Α.Τ. Σταδίου το

οποίο αναρμοδίως έκρινε ότι οι πραγματοποιούμενες οικοδομικές εργασίες δεν χρήζουν οικοδομικής άδειας.

3. Επειδή η Υπηρεσία δεν βεβαίωσε στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. τα πρόστιμα αυθαιρέτων για τα οποία είτε δεν έχουν υποβληθεί ενστάσεις, είτε η ένσταση απερρίφθη και ως εκ τούτου έπρεπε τα πρόστιμα να έχουν οριστικοποιηθεί.
 4. Επειδή η Υπηρεσία δεν έχει ορίσει ακόμη ημερομηνία εκδίκασης (12) ενστάσεων.
 5. Επειδή η επιτροπή εκδίκασης ενστάσεων αυθαιρέτων έκανε δεκτές (2) ενστάσεις ενώ διαπιστώνεται αντίφαση μεταξύ των αναφερομένων στις εκθέσεις αυτοψίας και των «δεδομένων» που έλαβε υπόψη της.
 6. Επειδή η επιτροπή εκδίκασης ενστάσεων αυθαιρέτων ανέβαλε την εκδίκαση (2) ενστάσεων χωρίς να ορίσει νέα ημερομηνία εκδίκασής τους.
- Επίσης ζητήθηκε η διενέργεια Ε.Δ.Ε. στο Π.Γ. Μεγαλόπολης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. βί και βίι του Ν. 3074/2002, για τον εντοπισμό ευθυνών για τις πράξεις και παραλείψεις που διαπιστώθηκαν και ειδικότερα επειδή η υπηρεσία παρέλαβε και πρωτοκόλλησε μια ένσταση χωρίς τα απαραίτητα στοιχεία, δεν πραγματοποίησε έλεγχο σε καταγγελία του Α.Τ. Μεγαλόπολης και δεν έχει ορίσει ακόμη ημερομηνία εκδίκασης 6 ενστάσεων.

4.5. ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΞΕΤΑΣΤΗΚΑΝ

α) Στην από 29-7-99 αναφορά – καταγγελία προς το Π.Γ. Τρίπολης αναφέρεται ότι παραπλεύρως αρτίου οικοπέδου ιδιοκτησίας του καταγγέλλοντος, αθίγγανοι αυθαιρέτως δόμησαν παραπήγματα για κατοικία τους, ενώ για το ίδιο ζήτημα η ανωτέρω υπηρεσία ενημερώθηκε και από το Α.Τ. Τρίπολης.

Συμπέρασμα :

Οι εμπλεκόμενοι φορείς δεν ανταποκρίθηκαν στην υποχρέωσή τους για την εφαρμογή των διατάξεων περί κατεδάφισης αυθαιρέτων καθώς παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις, αναιτιολόγητες αναβολές ενεργειών, διατύπωση επιφυλάξεων και έλλειψη συντονισμού. Δεν συνεργάστηκαν το Π.Γ. και ο Δήμος Τρίπολης με σκοπό την υλοποίηση της απόφασης Νομάρχη για την κατεδάφιση των αυθαιρέτων.

Προτάσεις:

- Συντονισμός του συνεργείου κατεδάφισης με σκοπό την άμεση και πιστή εφαρμογή της 3610/10-10-01 Απόφασης Νομάρχη Αρκαδίας για την κατεδάφιση των ως άνω αυθαιρέτων.
- Στα πλαίσια της προταθείσης Ε.Δ.Ε., να συνεχισθεί η παρούσα υπόθεση για τον εντοπισμό ευθυνών για τις πράξεις και παραλείψεις που διαπιστώθηκαν.
- Κοινοποίηση της έκθεσης στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Τρίπολης για την ενημέρωσή του δεδομένου ότι έχει επιληφθεί του θέματος μετά από καταγγελίες του ενδιαφερόμενου.

β) Με αίτησή της προς το Π.Γ Μεγαλόπολης, ιδιοκτήτρια ακινήτου, αιτείται την διενέργεια αυτοψίας στην παραπλεύρως νεοαναγειρόμενη οικοδομή για να ελεγχθεί : α. Εάν μεταξύ των δύο οικοδομών υπάρχει ο υποχρεωτικός βάσει νόμου αντισεισμικός αρμός. (επικινδυνότητα οικοδομής), β. Εάν ο σοβάς που έχει γίνει προς την ιδιοκτησία της και το μάρμαρο που καλύπτει το πρέκι είναι νόμιμα. γ) Να ελεγχθεί ο υφιστάμενος μαντρότοιχος με μονομπλόκ και τσιμεντόλιθους. Η ιδιοκτήτρια της παράπλευρης οικοδομής επίσης αιτείται απάντηση για το αν μπορεί να σοβατίσει την πλευρά της οικοδομής της στο μέρος του φωταγωγού της διπλανής οικοδομής της και παράλληλα να ελεγχθεί η νομιμότητα του φωταγωγού και γενικότερα η νομιμότητα της οικοδομικής αδειας.

Συμπέρασμα:

Το Π.Γ. Μεγαλόπολης δεν αξιολόγησε εξ αρχής σωστά την υπόθεση με αποτέλεσμα να καθυστερήσει για μεγάλο χρονικό διάστημα την διεκπεραίωσή της και επιπρόσθετα, ενώ σε σχετική έκθεση επικινδύνου χαρακτηρίζει την οικοδομή της πρώτης καταγγέλουσας «ετοιμόρροπο», δεν εφαρμόζει όμως τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 και άρθρο 7 του Π.Δ. 13/22-4-1929 που προβλέπουν την εξέτασή του από τριμελή επιτροπή.

Προτάσεις :

- Η Διεύθυνση ΠΕ.ΧΩ. της Περιφέρειας Πελοποννήσου να προβεί το συντομότερο δυνατό στις δέουσες ενέργειες που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία «περί επικινδύνων οικοδομών»
- Το Π.Γ. Μεγαλόπολης σε συνεργασία με την Δ/νση Υποδομών της Ν.Α. Αρκαδίας να διευκρινίσει άμεσα σε ποιες διατάξεις υπάγεται η εξέταση της οικοδομής της πρώτης αιτούσας (εάν πρόκειται δηλαδή για επικίνδυνο κτήριο οπότε θα πρέπει να εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρου 4 ή για ετοιμόρροπο οπότε θα πρέπει να εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρου 7 του Π.Δ. 13/22-4-1929) και να εφαρμόσει τις διατάξεις αυτές.
- Το Π.Γ. Μεγαλόπολης να προβεί εάν απαιτηθεί στην συνέχιση και ολοκλήρωση της εφαρμογής των διατάξεων «περί αυθαιρέτων» και στις δύο οικοδομές ανάλογα με την οριστική απόφαση της επικινδυνότητας των κτηρίων.
- Κοινοποίηση της παρούσας στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Τρίπολης για την ενημέρωσή του επί των ενεργειών του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. δεδομένου ότι έχει προσφύγει σ' αυτόν η πρώτη αιτούσα με πολλές καταγγελίες της.

γ) Σε καταγγελία προς το Γεν. Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου, αναφέρεται ότι συγκεκριμένος δημόσιος υπάλληλος (Πολιτικός Μηχανικός). α) Χειρίστηκε ο ίδιος θέματα ελεύθερου επαγγελματία ώστε να αποσπάσει χρήματα από τους καταγγέλοντες, αφού προηγούμενα του είχαν αναθέσει να εκδώσει οικοδομική άδεια για κατοικία τους στη Βλαχέρνα. β) Υπέβαλε καταγγελίες στην Πολεοδομία και το ΙΚΑ επειδή απευθύνθηκαν σε άλλο Μηχανικό με την συνδρομή του οποίου εκδόθηκε η οικοδομική άδεια της οικίας τους. γ) Προέβη σε οικοδομικές εργασίες καθ' υπέρβαση της 244/96 οικοδομικής αδειας του Π.Γ. Τρίπολης». Ο Γ.Γ. της Περιφέρειας Πελοποννήσου απέστειλε την καταγγελία στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Τρίπολης επισυνάπτοντας αντίγραφο

αποσπάσματος εγγράφου του Αστυνομικού Τμήματος Τρίπολης, στο οποίο, εκτός των άλλων, φαίνεται ότι «υπήρξε κάποια συναλλαγή». Όλα τα παραπάνω ο Γ.Γ. Περιφέρειας Πελοποννήσου κοινοποίησε στο Περιφερειακό Γραφείο Τρίπολης του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. ζητώντας να συμπεριληφθεί η υπόθεση στον παρόντα έλεγχο.

Συμπεράσματα :

- Το Π.Γ. Τρίπολης δεν διευκρίνισε τους λόγους για τους οποίους προέβη στην εσπευσμένη ανάκληση της νεότερης 466/20-12-02 οικοδομικής άδειας που αφορά στην οικοδομή του εμπλεκόμενου υπαλλήλου.
- Διαπιστώθηκαν από το Π.Γ. Τρίπολης με την 661/27-12-02 έκθεση αυτοψίας, υπερβάσεις στη συγκεκριμένη οικοδομή, οι οποίες φαίνεται ότι είχαν πραγματοποιηθεί προ της υποβολής της αίτησης των ιδιοκτητών – επιβλέπουσας για ηλεκτροδότηση του κτιρίου και συνεπώς τα αναφερόμενα στις υποβληθείσες τότε υπεύθυνες δηλώσεις (αναφορικά τουλάχιστον με ύψος της οικοδομής) πιθανόν να μην ανταποκρίνονταν στην πραγματικότητα.
- Η προϊσταμένη του Π.Γ. παρά το γεγονός ότι είχε τα απαραίτητα στοιχεία, δεν έδωσε έγκαιρα σωστές κατευθύνσεις στους υπαλλήλους, καθώς, όπως φαίνεται από τις εντολές της ότι είχε την άποψη ότι έπρεπε να εφαρμοστούν οι διατάξεις που αφορούν την απαλλαγή υποχρέωσης για αναθεώρηση της οικοδομικής άδειας.
- Το Π.Γ. Τρίπολης καθυστέρησε την ολοκλήρωση του ελέγχου της εν λόγω οικοδομής.

Προτάσεις:

- Άμεση ολοκλήρωση του ελέγχου της οικοδομής σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Ειδικότερα και εφόσον η υπηρεσία έκρινε ότι υπάρχει αυθαίρετο στην οικοδομή, από την αλλαγή χρήσης τμήματος του υπογείου από βοηθητικό σε χώρο κύριας χρήσης, οφείλει να προσδιορίσει τη χρήση και το ύψος του προστίμου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- Επανελέγχος, από την Διεύθυνση Υποδομών της Ν.Α. Αρκαδίας, του σύννομου της έκδοσης της 244/96 οικοδομικής άδειας αναφορικά με το μέγεθος της αποθήκης 100 m² και της έκδοσης και ανάκλησης της 466/20-12-02 οικοδομικής άδειας.
- Κοινοποίηση της παρούσας στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Τρίπολης για την ενημέρωσή του επί των ενεργειών του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. δεδομένου ότι έχει επιληφθεί του θέματος μετά από έγγραφο του Γ.Γ. Περιφέρειας Πελοποννήσου.
- Αναζήτηση από το Γ.Γ. της Περιφέρειας Πελοποννήσου τυχόν πειθαρχικών ευθυνών του εμπλεκόμενου υπαλλήλου

4.6. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Διενεργήθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. βί και βίι του Ν. 3074/2002, η προτεινόμενη Ε.Δ.Ε., για τον εντοπισμό ευθυνών για τις πράξεις και παραλείψεις που διαπιστώθηκαν κατά το σχετικό έλεγχο στα Πολεοδομικά Γραφεία Τρίπολης και Μεγαλόπολης, με το πόρισμα της οποίας καταλογίζονται πειθαρχικές ευθύνες.

5. Γ' ΕΦΟΡΙΑ ΠΡΟΪΣΤ. & ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ - ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

5.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

Εκδόθηκε εντολή επιθεώρησης - ελέγχου, βάσει της οποίας επιθεωρήθηκαν οι ακόλουθες υπηρεσίες :

- Η Γ' Εφορία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Ε.Π.Κ.Α.)
- Η Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Δ.Π.Κ.Α.) της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού
- Το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο (Κ.Α.Σ.)
- Η Διεύθυνση Πολεοδομίας του Δήμου Αθηναίων, (εμπλεκόμενη).

Αντικείμενο της επιθεώρησης αποτέλεσε ο έλεγχος :

- των ενεργειών της Γ' Ε.Π.Κ.Α., της Διεύθυνσης Π.Κ.Α. και του Κ.Α.Σ., σε σχέση με τη μη χορήγηση έγκρισής τους για την καθ' ύψος προσθήκη σε οικοδομή επί της οδού Μ. Μουσούρου 25, στην Αθήνα (Μετς), και
- της ορθότητας έκδοσης της οικοδομικής άδειας, που αφορά στην προαναφερόμενη οικοδομή χωρίς την παραπάνω έγκριση.

5.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

- Όπως προέκυψε από τα στοιχεία του φακέλου, στη συγκεκριμένη περίπτωση ο φάκελος χρεώθηκε για έλεγχο σε αρμόδιο ελεγκτή, Αρχιτέκτονα Μηχανικό, ο οποίος, εξέδωσε στις 13-11-2000 τη με αριθμό 1636/2000 οικοδομική άδεια, για «προσθήκη καθ' ύψος σε υπάρχουσα οικοδομή και αλλαγή χρήσης ισογείου», σε οικοδομή επί της οδού Μ. Μουσούρου 25, Ο.Τ. 37/53, Μετς, Αθήνα, χωρίς την ύπαρξη της απαιτούμενης έγκρισης της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, καθώς και χωρίς την ύπαρξη της απαιτούμενης έγκρισης της αρμόδιας ΕΠΑΕ, εφόσον το ακίνητο βρίσκεται στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας, ασκώντας πλημμελή έλεγχο του φακέλου.
- Η Γ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Αθηνών ενήργησε σύμφωνα με την αρχαιολογική νομοθεσία. Σχετικές και οι με αρ. 1365/01, 869/93 και 3741/92 αποφάσεις του Σ.τ.Ε., σύμφωνα με τις οποίες τα αρμόδια όργανα του Υπ. Πολιτισμού μπορούν να εκδίδουν πράξη διακοπής των οικοδομικών εργασιών, ανεξαρτήτως αν έχει ανακληθεί ή όχι και η οικοδομική άδεια. Δεν υφίσταται διάταξη νόμου που να απαγορεύει την παραπομπή οποιασδήποτε υπόθεσης στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο. Αντίθετα, σε περίπτωση που η υπόθεση θεωρηθεί σημαντική ή υπάρχει ένσταση από ιδιώτη ενάντια σε απόφαση της Εφορείας ΠΚΑΑ, θεωρείται σκόπιμη η παραπομπή της υπόθεσης στο Κ.Α.Σ.
- Η Δ/νση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων ενήργησε, επίσης, σύμφωνα με την αρχαιολογική νομοθεσία και με τις υπ' αρ. 4327/76, 3270/70 και 1112/69 αποφάσεις του Σ.τ.Ε., σύμφωνα με τις οποίες, είναι

δυνατή η από τον Υπουργό Πολιτισμού άρνηση χορήγησης έγκρισης για την έκδοση οικοδομικής άδειας, ακόμα και αν η οικοδομή που θίγει το αρχαίο, περικλείεται σε τομέα πώλης για τον οποίο τα ανώτατα επιτρεπόμενα ύψη διέπονται από γενικές πολεοδομικές διατάξεις. Αυτό συμβαίνει διότι η ρύθμιση οικοδομικών γραμμών και όρων δόμησης από γενικούς κανόνες, δεν κωλύει την έκδοση ειδικής πράξης για επιβολή ολικής απαγόρευσης οικοδόμησης, χάριν προστασίας του αρχαίου, ή περιορισμών κατά την ανοικοδόμηση συγκεκριμένου ακινήτου, λόγω της θέσης που αυτό καταλαμβάνει σε σχέση με το αρχαίο.

- Το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές του, και αφού εξέτασε τα στοιχεία των ενδιαφερόμενων μερών, όπως είχε την υποχρέωση, εξέδωσε την απόφαση άρνησης χορήγησης άδειας από πλευράς αρχαιολογικής νομοθεσίας.
- Το Τμήμα Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών της Δ/νσης Πολεοδομίας του Δήμου Αθηναίων, εσφαλμένα εξέδωσε την υπ' αρ. 1636/2000 οικοδομική άδεια, εφόσον, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τους όρους δόμησης που ισχύουν για την περιοχή, για τον έλεγχο του φακέλου προαπαιτείτο έγκριση της αρμόδιας Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και για την έκδοση της οικοδ. άδειας απαιτείτο έγκριση Επιτροπής Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (Ε.Π.Α.Ε.). Μετά από σχετική αλληλογραφία της Δ/νσης Πολεοδομίας με την αρμόδια Αρχαιολογική Υπηρεσία, η εν λόγω άδεια ανεκλήθη, αναφέροντας ως λόγο ανάκλησης μόνο την απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού με αριθμό ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ03/53284/3163/12-10-01, εφόσον, όσον αφορά στην έλλειψη έγκρισης της αρμόδιας Ε.Π.Α.Ε., αυτή (η έλλειψη) μπορούσε να αντιμετωπισθεί με αναθεώρηση της άδειας.

5.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

5.3.1. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

Η Προϊσταμένη της Δ/νσης Πολεοδομίας του Δήμου Αθηναίων πρέπει να επιστήσει την προσοχή στους ελεγκτές μηχανικούς του Τμήματος Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών στην απόλυτη εφαρμογή των προβλεπόμενων από το αρθ. 331, παρ. 2, εδ. ια, και παρ. 3, του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας και από το Π.Δ. 21/1979, σύμφωνα με τα οποία, απαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση οικοδομικής άδειας είναι η ύπαρξη των προαπαιτούμενων εγκρίσεων της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και η έγκριση της αρμόδιας Επιτροπής Αρχιτεκτονικού Ελέγχου για τα ακίνητα που βρίσκονται στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας, ώστε να αποφεύγονται παρόμοια με το προαναφερθέν περιστατικά.

5.3.2. Αναζήτηση Ευθυνών

Η έκθεση ελέγχου καθώς και η πορισματική έκθεση της διενεργηθείσας για την υπόθεση Ε.Δ.Ε., κοινοποιήθηκε στο Δήμαρχο Αθηναίων ως πειθαρχικού Προϊσταμένου, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του κατά του υπαλλήλου της Δ/νσης Πολεοδομίας του Δήμου Αθηναίων, ο οποίος εξέδωσε, κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας, την προαναφερθείσα οικοδομική άδεια.

6. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ ΔΗΜΟΥ ΒΟΥΛΑΣ

6.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

Εκδόθηκε εντολή επιθεώρησης - ελέγχου, βάσει της οποίας επιθεωρήθηκε η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών Πολεοδομίας-Τμήμα Πολεοδομίας του Δήμου Βούλας καθώς και οι λοιπές εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

Αντικείμενο της επιθεώρησης αποτέλεσε ο έλεγχος για την τήρηση της διαδικασίας περί αυθαιρέτων κατασκευών, με εστίαση σε κτίσματα της περιοχής Πανοράματος Βούλας.

6.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

6.2.1. Ανθρώπινο Δυναμικό

Το ανθρώπινο δυναμικό χαρακτηρίζεται οριακά επαρκές καθώς ο αριθμός των υποθέσεων παρουσιάζει αυξητική τάση, ενώ ο τομέας αυθαιρέτων υποστηρίζεται γραμματειακά από έναν μόνο υπάλληλο.

6.2.2. Υλικοτεχνική Υποδομή

Η μηχανοργάνωση είναι σχεδόν ανύπαρκτη με αποτέλεσμα να μην καλύπτονται οι συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες της Υπηρεσίας.

6.2.3. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Διαπιστώθηκε ότι λόγω έλλειψης προσωπικού η υπηρεσία δεν διενεργεί αυτεπάγγελτους ελέγχους, όπως δύναται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα.
- Δεν είναι δυνατός ο σχηματισμός πλήρους εικόνας για τον αριθμό των καταγγελιών-σημάτων από Α.Τ. ή άλλων ερεθισμάτων για την ύπαρξη αυθαιρέτων κτισμάτων γιατί δεν πρωτοκολλούνται σε ξεχωριστό βιβλίο καταγγελιών αλλά στο γενικό βιβλίο πρωτοκόλλου του Τμήματος Πολεοδομίας.
- Οι πολεοδομικές παραβάσεις που καταγράφηκαν στο Πανόραμα αφορούν όλες σχεδόν υπερβάσεις οικοδομικών αδειών. Οι συνηθέστερες περιπτώσεις είναι αυτές της έκχωσης υπογείων, και μετατροπής τους σε χώρους κύριας χρήσης. Ιδιαίτερη κατηγορία υπέρβασης οικοδομικής άδειας είναι η αλλαγή χρήσης από οικία σε κατάστημα.

6.2.4. Νομιμότητα της Διοίκησης

Διαπιστώθηκαν μικρές καθυστερήσεις στην σύνταξη των χρηματικών καταλόγων σε ποσοστό 5,3%, σε σύνολο 171 φακέλων αυθαιρέτων που ελέχθησαν.

6.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

6.3.1. Ανθρώπινο Δυναμικό

Να γίνουν άμεσες ενέργειες για την πρόσληψη δύο τουλάχιστον Τεχνικών Υπαλλήλων (1 Αρχιτέκτονα και 1 Τοπογράφου Μηχανικού).

6.3.2. Αποτελεσματικότητα

Να διενεργούνται αυτεπάγγελτες αυτοψίες στις οικοδομές για τις οποίες εκδίδονται νέες οικοδομικές άδειες στο Πανόραμα Βούλας.

6.3.3. Υλικοτεχνική Υποδομή

Να γίνει εγκατάσταση εξοπλισμού δικτύου Η/Υ, και τήρηση ηλεκτρονικών αρχείων για την παρακολούθηση της διαδικασίας χαρακτηρισμού αυθαιρέτων κατασκευών και επιβολής προστίμων.

6.4 ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΞΕΤΑΣΤΗΚΑΝ

α) Σύμφωνα με καταγγελία ιδιοκτήτριας ακινήτου της περιοχής Πανοράματος, το 1991 έγιναν έργα από συνεργείο του Δήμου Βούλας στον δρόμο μπροστά στην είσοδο της οικίας της (οδός Λεωνίδιου, Πανόραμα), με τα οποία καταβίβαστηκε η στάθμη της οδού, αποκλίνοντας από την εγκεκριμένη υψομετρική μελέτη του 1978. Οι ιδιοκτήτες προσάρμοσαν την κλίμακα της κυρίας εισόδου και του garage της οικίας τους στην νέα στάθμη της οδού, με καθαίρεση και κατασκευή νέων, ενώ πρόβλημα δημιουργήθηκε με τις απορροές των όμβριων, για το οποίο και έγιναν αναφορές στην Ε.Υ.Δ.Α.Π. από μέρους των ιδιοκτητών. Από την εξέταση του θέματος προκύπτει ότι:

- Δεν αποδεικνύεται, από τα διαθέσιμα στοιχεία ότι έγιναν χωματουργικές εργασίες για καταβίβασμό της στάθμης της οδού Λεωνίδιου, μπροστά από τη συγκεκριμένη ιδιοκτησία από συνεργεία του Δήμου Βούλας. Δεν υπάρχουν στοιχεία εγγραφής προϋπολογισμού, ανάθεσης εργασιών κλπ. Για το μοναδικό έγγραφο με αριθμ. Πρωτ. 12596/94 στο οποίο αναφέρεται ότι « ο Δήμος Βούλας προέβη σε έργα καταβίβασης του δρόμου», τόσο ο Σ.τ.Π. όσο και οι αρμόδιοι υπάλληλοι του Τμήματος Πολεοδομίας Δ.Β. εξέφρασαν την απόψη ότι η καταβίβαση της στάθμης που αναφέρεται σ' αυτό αφορά άλλο οικοδομικό τετράγωνο της οδού Λεωνίδιου, διάφορο από αυτό που βρίσκεται η συγκεκριμένη ιδιοκτησία.
- Ο Δήμος Βούλας νομίμως έδωσε την άδεια για κατασκευή πεζοδρομίων σύμφωνα με το αρ.24, παρ.2.1. του Κτιριοδομικού Κανονισμού, όμως υπάρχει παράλειψη ελέγχου των εργασιών αυτών, καθώς και παράλειψη διενέργειας αυτοψίας για την διαπίστωση ή μη παραβάσεων από τους ιδιοκτήτες. Στην επιτόπια επίσκεψη των επιθεωρητών διαπιστώθηκε η ύπαρξη επικίνδυνα καθαιρεμένου τοιχίου-βάσης εξωτερικής κλίμακας, στην απέναντι ιδιοκτησία, για το οποίο απαιτείται άμεσα η αυτοψία και σύνταξη έκθεσης επικινδύνου. Επίσης η Υπηρεσία θα πρέπει να επιληφθεί άμεσα, με αυτοψία και αν απαιτείται να προβεί στη σύνταξη έκθεσης αυθαιρέτου, για τις κατασκευές των απέναντι ιδιοκτητών στα κρασπεδορείθρα.
- Απαιτείται να εξεταστεί η εφαρμογή της ισχύουσας υψομετρικής μελέτης, ώστε να διασφαλιστεί πλήρως ότι η στάθμη της οδού είναι τοποθετημένη ορθά σε σχέση με τις ανάντι και κατάντι ιδιοκτησίες και δεν προκαλείται καμία βλάβη σ' αυτές.

β) Σε καταγγελία προς τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, μεταξύ άλλων, γίνεται αναφορά σε δύο περιπτώσεις πολεοδομικών παραβάσεων στο Πανόραμα Βούλας, οι οποίες έχουν υποβληθεί και στον Σ.τ.Π., και αφορούν στην οικοδομή για την οποία εκδόθηκε η 65/99 Ο.Α. Η συγκεκριμένη Ο.Α. ανακλήθηκε με το υπ.αριθ.1637/8-7-99 έγγραφο ως παρανόμως εκδοθείσα με υπαιτιότητα της Υπηρεσίας, ενώ ακολούθησε αυτοψία στις 20-7-99 και συντάχθηκε σχετική έκθεση στην οποία καταγράφονται πολεοδομικές παραβάσεις (αυθαίρετο υπόγειο Α' και Β' επιφάνειας, υπέρβαση πλάτους εξώστη κατά 0,20 εκ.), οπότε και επεβλήθη διακοπή οικοδομικών εργασιών (σχετ. το 11570/20-7-99 έγγραφο). Μετά την εξέταση του θέματος από τους Επιθεωρητές - ελεγκτές προέκυψε ότι στοιχειοθετούνται πειθαρχικές ευθύνες για τους μηχανικούς οι οποίοι έλεγξαν και ενέκριναν τα σχέδια του φακέλου της Ο.Α.65/99, και ζητήθηκε να ακολουθηθεί πειθαρχική διαδικασία από τον αρμόδιο πειθαρχικό προϊστάμενο (Δήμαρχο Βούλας).

γ) Για την οικοδομή στην οποία αφορά η 222/96 οικοδομική άδεια, καθώς και οι 165/98,44/98 και 221/00 Αναθεωρήσεις, διενεργήθηκε, μετά από καταγγελία, αυτοψία από κοινού με το Ε.Σ.Ε.Π.Π. την 21/6/01, κατά την οποία διαπιστώθηκε αυθαίρετη αλλαγή χρήσης από κατοικίες σε κατάστημα εμπορίας αυτοκινήτων, ενώ σε νέα αυτοψία την 12/7/01 διαπιστώθηκε σε χώρο του πρώτου ορόφου αυθαίρετη κατασκευή μεσοπατώματος. Το Τμήμα Πολεοδομίας του Δήμου Βούλας επανήλθε με νέα αυτοψία την 9-10-01, και εξέδωσε αυθημερόν Έκθεση Αυτοψίας-Απόφαση, με την οποία επέβαλλε τη σφράγιση του ακινήτου επί αόριστον. Στις 8/1/02 η Επιτροπή της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Βούλας ακύρωσε την παραπάνω απόφαση, με την αιτιολογία ότι δεν μεταβιβάστηκαν στο Τμήμα Πολεοδομίας του Δήμου Βούλας, οι αρμοδιότητες για την εφαρμογή του Ν.1650/86 και της Κ.Υ.Α. 44242/2661/89 βάση των οποίων επιβάλλεται σφράγιση ακινήτων σε περίπτωση αλλαγής χρήσης. Την 29/5/02 διαβιβάστηκε στο Δήμο Βούλας η γνώμη της ΔΟΚΚ του ΥΠΕΧΩΔΕ, σύμφωνα με την οποία στην άσκηση των πολεοδομικών αρμοδιοτήτων περιλαμβάνεται και η διαδικασία της σφράγισης, και αφού με το Π.Δ. 62180/90 μεταβιβάστηκαν στον Δήμο Βούλας όλες οι πολεοδομικές αρμοδιότητες, η Πολεοδομική Υπηρεσία του είναι υπεύθυνη και για την συγκεκριμένη αρμοδιότητα. Κατά της απόφασης της Επιτροπής της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Βούλας, κατατέθηκε αίτηση ακύρωσης στο Σ.τ.Ε., για την οποία και εκδόθηκε η 2314/02 απόφαση με την οποία γίνεται δεκτή η αίτηση. Με την 2315/02 απόφαση του Σ.τ.Ε. μετά από εκδίκαση σχετικής προσφυγής, ακυρώθηκε η παράλειψη της Διοίκησης κατά την 21/6/01 αυτοψία, να ερευνήσει εάν έχει επέλθει παράνομη μεταβολή χρήσης και στους λοιπούς χώρους του ακινήτου, και αναπέμφθηκε το θέμα στο Δήμο Βούλας για να προβεί στις οφειλόμενες ενέργειες. Οι παραπάνω αποφάσεις του Σ.τ.Ε. κοινοποιήθηκαν στον Δήμο Βούλας την 4-10-02. Την 7/2/03 με έγγραφό του ο Δήμαρχος Βούλας εντέλει την Δ/νση Τ.Υ. και την Επιτροπή Κρίσεως Αυθαιρέτων να διαβιβάσουν την υπόθεση στην Νομική Υπηρεσία, και να απέχουν από κάθε ενέργεια, μέχρι την γνωμοδότηση από μέρος της. Μετά την εξέταση του θέματος από τους Επιθεωρητές -ελεγκτές και την συνάντηση που έγινε για το συγκεκριμένο ζήτημα με τον Δήμαρχο Βούλας, και τον Νομικό Σύμβουλο του Δήμου προκύπτει ότι

είναι εύλογος ο προβληματισμός σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Πολεοδομίας σχετικά με ζήτημα της σφράγισης ακινήτου λόγω αλλαγής χρήσης, όμως στην συγκεκριμένη περίπτωση και πριν την έκδοση της απόφασης Επιτροπής της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου η οποία ακύρωσε την απόφαση σφράγισης, με την αιτιολογία ότι δεν μεταβιβάστηκαν στο Πολεοδομικό Γραφείο του Δήμου οι αρμοδιότητες για την εφαρμογή του Ν.1650/86 και της Κ.Υ.Α. 44242/2661/89, έπρεπε να προηγηθεί το ερώτημα στο ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΟΚΚ, η γνωμοδότηση του οποίου θα αποσαφήνιζε το όλο ζήτημα. Η άποψη των Επιθεωρητών - Ελεγκτών είναι ότι κάθε περαιτέρω καθυστέρηση εφαρμογής της απόφασης για σφράγιση του καταστήματος θεωρείται αδικαιολόγητη, και επιφέρει τις νόμιμες κυρώσεις. Προς τούτο προτάθηκε η κοινοποίηση της έκθεσης στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής στην κρίση του οποίου εναπόκειται η λήψη ή μη πειθαρχικών μέτρων σε βάρος του Δημάρχου Βούλας (Σχετικό άρθρο 184 του Δ.Κ.Κ.).

δ). Πρόκειται για πολυώροφη οικοδομή, η οποία ανεγέρθηκε με την Ο.Α. 749/91 της πολεοδομίας Αργυρούπολης, και αναθεωρήθηκε το 1992 από το τμήμα Πολεοδομίας του Δήμου Βούλας. Για την συγκεκριμένη περίπτωση ζητείται η διενέργεια αυτοψίας από το Τμήμα Πολεοδομίας του Δήμου, με έγγραφο του Δ/ντή Τ.Υ., και μετά την κατολίωση που σημειώθηκε σε τμήμα του δρόμου, που μετατράπηκε σε αυτοσχέδιο garage. Η ολιγορία του Τμήματος Πολεοδομίας για την διαπίστωση των πολεοδομικών παραβάσεων στην συγκεκριμένη οικοδομή, χαρακτηρίστηκε αδικαιολόγητη και ζητήθηκε να καταλογισθούν ευθύνες από τον αρμόδιο πειθαρχικό προϊστάμενο (Δήμαρχο Βούλας).

7. Δ/ΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ Ν.Α. ΚΕΡΚΥΡΑΣ

7.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Εκδόθηκε εντολή επιθεώρησης - ελέγχου της Διεύθυνσης Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος της Ν.Α. Κέρκυρας και των λοιπών εμπλεκομένων υπηρεσιών.

Αντικείμενο της επιθεώρησης ήταν :

- Η νομιμότητα των ενεργειών κατά τη διαδικασία έκδοσης οικοδομικών αδειών και ειδικότερα κατά την έκδοση των οικοδομικών αδειών με αριθμούς 461/00, 375/01 και 527/02, καθώς και των σχετικών με αυτές μεταγενέστερων ενεργειών.
- Η εξέταση υποβληθεισών στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. καταγγελιών.

7.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

7.2.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Ο Νομάρχης Κέρκυρας με την υπ' αρ. 6058/12-5-2000 απόφασή του τροποποίησε την υπ' αρ. 8699/1-11-1991 απόφασή του, παρόλο που η σχετική αρμοδιότητα

είχε περιέλθει με το Ν. 2508/1997 στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας και στη συνέχεια στον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. με τον Ν. 3044/2002.

7.2.3. Νομιμότητα της Διοίκησης

Ελέγχθηκαν οι φάκελοι των οικοδομικών αδειών με αριθμούς 461/2000, 375/2001 και 527/2002.

I. Σε ότι αφορά την Οικοδομική άδεια αριθ. 461/2000 για ανέγερση ξενοδοχείου – κλασσικού τύπου, Α' κατηγορίας, στον οικισμό Αγ. Γεωργίου Αργυράδων Κέρκυρας διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα :

- Ο φάκελος έγινε αποδεκτός και η αίτηση πρωτοκολλήθηκε, παρότι υπήρχαν ελλείψεις προαπαιτούμενων στοιχείων (τίτλος ιδιοκτησίας νόμιμα μεταγραφμένος, αναφορά στους όρους δόμησης της απαίτησης άδειας «Λήξης εκσκαφής θεμελίων», ΦΕΚ καθορισμού οριογραμμής αιγιαλού – παραλίας).
- Στους όρους δόμησης του τοπογραφικού διαγράμματος που υποβλήθηκε, δεν αναφερόταν η απαίτηση άδειας «Λήξης εκσκαφής θεμελίων» από την Εφορεία ΠΚΑ Κέρκυρας, και δεν χορηγήθηκε το σχετικό πιστοποιητικό μετά την ολοκλήρωση των εκσκαφών.
- Από το φύλλο ελέγχου μελέτης και το φάκελο της άδειας προκύπτει ότι δεν υποβλήθηκε ΦΕΚ καθορισμού οριογραμμής αιγιαλού – παραλίας.
- Για τα κτίρια Δ, Ε, Ζ, όπως αυτά φαίνονται και ονομάζονται στο Διάγραμμα Κάλυψης που φέρει σφραγίδα της ΕΠΑΕ, στην ανωτέρω οικοδομική άδεια, δεν υπάρχει έγκριση του ΕΟΤ, δηλαδή ο ΕΟΤ έχει δώσει πιστοποιητικό για λιγότερα τετραγωνικά (δόμησης και κάλυψης) από αυτά που έχει εγκρίνει η Πολεοδομία.
- Το με αριθ. 1573/17.8.2000 συμβόλαιο αγοράς δεν συνοδευόταν από πιστοποιητικό μεταγραφής (επρόκειτο για ενιαία ιδιοκτησία, στην οποία υπήρχε ήδη κτίσμα/ξενοδοχείο, το οποίο είχε χρησιμοποιήσει μέρος ή το σύνολο των συντελεστών δόμησης και κάλυψης).

II. Σε ότι αφορά την Οικοδομική άδεια 375/2001 για ανέγερση ξενοδοχειακής μονάδας – κλασσικού τύπου, Β' κατηγορίας στον οικισμό Αγ. Γεωργίου Αργυράδων Κέρκυρας διαπιστώθηκε ότι :

- Στους όρους δόμησης του τοπογραφικού διαγράμματος που υποβλήθηκε, δεν αναφερόταν η απαίτηση άδειας «Λήξης εκσκαφής θεμελίων» από την Εφορεία ΠΚΑ Κέρκυρας, και δεν χορηγήθηκε το σχετικό πιστοποιητικό μετά την ολοκλήρωση των εκσκαφών.
- Παράβαση των όρων δόμησης του οικισμού ως προς πλάτος δημοτικού δρόμου (μικρότερο των 6.0 μ.), η οποία διαπιστώθηκε μετά από αυτοψία της υπηρεσίας (υποβολή αναληθών στοιχείων από τον ιδιώτη μηχανικό).
- Το τοπογραφικό διάγραμμα που υποβλήθηκε δεν αφορούσε οριστική χάραξη οριογραμμής αιγιαλού – παραλίας μπροστά από την ιδιοκτησία της Αγ. Γεώργιος ΑΞΤΕ, αλλά πρόταση και δεν συνοδευόταν από αντίστοιχο ΦΕΚ δημοσίευσης της απόφασης χάραξης, (υποβολή αναληθών στοιχείων από τον ιδιώτη μηχανικό). Σημειώνεται ότι, κατά την επιθεώρηση - έλεγχο, στο φάκελο της οικοδ. άδειας δεν υπήρχε το τοπογραφικό διάγραμμα χάραξης αιγιαλού – παραλίας, όμως αναγράφεται στο φύλλο ελέγχου ως στοιχείο που ελέγχθηκε.

III. Σε ότι αφορά την Οικοδομική άδεια με αριθ. 527/02 για ανέγερση ξενοδοχειακής μονάδα – κλασσικού τύπου, Β' κατηγορίας στον οικισμό Αγ. Γεωργίου Αργυράδων Κέρκυρας διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα σχετικά με τη νομιμότητα έκδοσης της:

- παράβαση των όρων δόμησης του οικισμού ως προς πλάτος δημοτικού δρόμου (μικρότερο των 6.0 μ.) (υποβολή αναληθών στοιχείων από τον ιδιώτη μηχανικό), η οποία διαπιστώθηκε μετά από αυτοψία της υπηρεσίας.
- έλλειψη καθορισμού οριογραμμής αιγιαλού – παραλίας μπροστά από το συγκεκριμένο οικόπεδο. Στο φάκελο υπήρχε θεωρημένο απόσπασμα αιγιαλού που χορήγησε η Κτηματική Υπηρεσία και το οποίο αφορούσε πρόταση και όχι οριστική χάραξη αιγιαλού – παραλίας (υποβολή αναληθών στοιχείων από τον ιδιώτη μηχανικό).
- πριν την ανάκληση της οικοδομικής άδειας και μετά από διενέργεια αυτοψίας, προέκυψε ότι η θέση του οικοπέδου που εμφανίζεται στο τοπογραφικό διάγραμμα της άδειας δε συμπίπτει με τη θέση που δεικνύεται στο διάγραμμα του οικισμού (πράγμα που δεν μπορούσε να διαπιστωθεί από τον ελεγκτή μηχανικό με βάση τα στοιχεία του φακέλου χωρίς τη διενέργεια αυτοψίας, η οποία δεν επιβάλλεται πριν την έκδοση οικοδομικής άδειας) (υποβολή αναληθών στοιχείων από τον ιδιώτη μηχανικό).

Και οι τρεις ανωτέρω οικοδομικές άδειες ανακλήθηκαν από την ελεγχόμενη υπηρεσία, μετά από σχετικές καταγγελίες, ενώ εκκρεμούσε εκδίκαση ένστασης κατά των ανακλήσεων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων.

IV) Από την εξέταση καταγγελίας για τη νομιμότητα των ενεργειών της ελεγχόμενης Υπηρεσίας για την επι των οδών Στεφ. Παδοβά και 8^{ης} παρόδου Βουλγάρεως αυθαίρετη οικοδομή διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

Πρόκειται για χρονίζουσα υπόθεση και είναι σαφές ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες επέδειξαν αμέλεια, ανευθυνότητα και υπέπεσαν σε παρατυπίες τόσο κατά την έκδοση των οικοδομικών αδειών, όσο και κατά τη διαπίστωση των παραβάσεων, την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων και την απόδοση πειθαρχικών ευθυνών.

Αφορά τις ήδη από το 1983 χαρακτηρισθείσες αυθαίρετες κατασκευές οι οποίες κρίθηκαν τελεσίδικα αυθαίρετες και καταδαφιστές το 1992 με απόφαση της Επιτροπής Κρίσεως Αυθαιρέτων, ύστερα από την υπ' αριθ. 3634/87 απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας.

Στις 3-12-2002 η Δ/νση ΧΩ.ΠΟ.ΠΕ εισηγήθηκε στο Νομάρχη Κέρκυρας την εξαίρεση κατεδάφισης αυθαιρέτων τμημάτων οικοδομής, μη πλήρως και ειδικώς αιτιολογημένα, εφόσον ζητείται η εξαίρεση από την κατεδάφιση στοιχείων που έχουν κριθεί αυθαίρετα, αλλά και στοιχείων που έχουν κριθεί κατεδαφιστέα με βάση την από 9-7-92 τελεσίδικη απόφαση της επιτροπής κρίσεως αυθαιρέτων, τα οποία σε καμία περίπτωση δε μπορούν να εξαιρεθούν από την κατεδάφιση. Η εν λόγω εισήγηση δεν είχε εξετασθεί κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης.

Για το ανωτέρω κτίσμα τίθεται θέμα στατικής επάρκειας, που αποτελεί προϋπόθεση για την εξαίρεση από την κατεδάφιση. Ένεκα τούτου, απαιτείται έκθεση πραγματογνωμοσύνης, δεδομένου του χρόνου που έχει παρέλθει από την

ανέγερση της οικοδομής και της αλλαγής του αντισεισμικού κανονισμού στο μεταξύ. Από τα αποτελέσματα της πραγματογνωμοσύνης αυτής θα εξαρτηθεί αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις κατεδάφισης ολόκληρης της οικοδομής ή μη, λόγω επικινδυνότητας, σύμφωνα με το εδ. 3, παρ. 1, του άρθ. 387, τις παρ. 1 & 3, του άρθ. 388, την παρ. 2 του αρθ. 422 και το αρθ. 425 του ΚΒΠΝ (ΦΕΚ 580/Δ'/27.7.99).

7.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Να επανεξετασθεί από το Νομάρχη Κέρκυρας η νομιμότητα έκδοσης της με αριθ. 6058/12.5.2000 Απόφασης (ΦΕΚ 313/2.6.2000 τ. Δ') περί ορίων οικισμού Αγ. Γεωργίου Αργυράδων.
- Η Προϊσταμένη της Δ/νσης ΧΩΠΟΠΕ Ν.Α. Κέρκυρας να επιστήσει την προσοχή προς τους ελεγκτές μηχανικούς για την εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν στην πληρότητα των υποβαλλομένων φακέλων για έκδοση οικοδομικής άδειας, (άρθρα 326 έως 343 του ΚΒΠΝ, ΦΕΚ 580/27.7.1999 τ. Δ'), ώστε να αποφευχθούν στο μέλλον παρόμοια με τα διαπιστωθέντα κατά την εξέταση των ελεγχθεισών οικοδομικών αδειών περιστατικά.
- Κατά τον έλεγχο των όρων δόμησης να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στην απαίτηση άδειας λήξης εκσκαφής θεμελίων από την αρμόδια Αρχαιολογική Υπηρεσία, δεδομένου ότι το μεγαλύτερο τμήμα της Ν.Α. Κέρκυρας είναι αρχαιολογικά ελεγχόμενο.
- Να ανατεθεί η σύνταξη του τοπογραφικού διαγράμματος, σε ιδιώτη μηχανικό/κό υπό την επίβλεψη της Δ/νσης ΧΩΠΟΠΕ Ν.Α. Κέρκυρας, προκειμένου να διαπιστωθεί η πραγματική θέση των οικοπέδων για τα οποία εκδόθηκαν οι προαναφερθείσες οικοδομικές άδειες σε σχέση με τα όρια του οικισμού, ώστε: α) βάσει αυτού να σταθμιστούν οι περαιτέρω ενέργειες της ελεγχθείσας υπηρεσίας, σε σχέση με τις οικοδομές που αντιστοιχούν στις οικοδομικές άδειες και β) να καταδειχθεί η αναγκαιότητα ανάκλησης ή μη, της με αριθ. 6058/12.5.2000 Απόφασης Νομάρχη Κέρκυρας (ΦΕΚ 313/Δ'/2.6.00), με την οποία τροποποιήθηκε η με αριθ. ΤΟ/8699/1.11.91 Απόφαση Νομάρχη Κέρκυρας «περί καθορισμού ορίων οικισμού Αγ. Γεώργιος Αργυράδων Κέρκυρας».
- Να εφαρμοσθούν οι διατάξεις που αφορούν στην πληρότητα των υποβαλλομένων φακέλων για έκδοση οικοδομικής άδειας, ώστε να αποφευχθούν στο μέλλον παρόμοια με τα διαπιστωθέντα κατά την εξέταση των οικοδομικών αδειών περιστατικά.
- **Σε ότι αφορά την οικοδομή επί των οδών Στεφ. Παδοβά & 8^α πάροδος Βουλγάρεως (νυν Γιάννη Χρόνη) :**
- Για το θέμα της στατικής επάρκειας της οικοδομής συνολικά, που αποτελεί και προϋπόθεση για τυχόν εξέταση του ανακλύσαντος θέματος εξαίρεσης από την κατεδάφιση, η Δ/νση ΧΩΠΟΠΕ Ν.Α. Κέρκυρας να ζητήσει τη σύνταξη έκθεσης πραγματογνωμοσύνης, με βάση τα αποτελέσματα της οποίας θα αποφασιστεί αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις κατεδάφισης λόγω επικινδυνότητας ολόκληρης της οικοδομής ή μη. Η Δ/νση ΧΩΠΟΠΕ να προβεί άμεσα στις προβλεπόμενες ενέργειες για την καθαίρεση των οριστικά κριθέντων ως κατεδαφιστέων με βάση την από 9-7-92 τελεσίδικη απόφαση της Επιτροπής κρίσεως αυθαιρέτων, τμημάτων της εν λόγω οικοδομής.

- Στην περίπτωση έκδοσης απόφασης εξαίρεσης από την κατεδάφιση (εξαιρουμένων των αναφερόμενων στην προηγούμενη πρόταση τμημάτων), να ενημερωθεί από τη Δ/νση ΧΩ.ΠΟ.ΠΕ ο Δήμος Κερκυραίων ώστε να παρακολουθεί την εφαρμογή των προβλεπόμενων για την αποπεράτωση της οικοδομής σε εύλογο χρονικό διάστημα, και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των υπόχρεων, να εξετασθεί η δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 274, παρ. 1, εδαφ. η και ι, του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 410/95) περί αναγκαστικής απαλλοτρίωσης της εν λόγω οικοδομής.
- Να κοινοποιηθεί άμεσα στους υπόχρεους, με τις νόμιμες διαδικασίες (με κοινοποίηση σε πρόσωπα αγνώστου διαμονής, σύμφωνα με το άρθ. 135 του ΚΠολΔ) η απόφαση επιβολής προστίμων που έχει ήδη εκδοθεί από τη Δ/νση ΧΩ.ΠΟ.ΠΕ.

7.4. ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ

Επειδή παρατηρήθηκαν κενά, παραλείψεις και παρατυπίες από υπηρεσιακούς παράγοντες της ελεγχόμενης υπηρεσίας, κατά την έκδοση των ελεγχθισών οικοδομικών αδειών, διενεργήθηκε κατά τη διάρκεια του ελέγχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα, Ένορκη Διοικητική Εξέταση, συνεπεία των διαπιστώσεων της οποίας προτάθηκε :

Ο Νομάρχης Κέρκυρας να ασκήσει τις αρμοδιότητές του ως αρμόδιος πειθαρχικός προϊστάμενος κατά δύο υπαλλήλων της Διεύθυνσης ΧΩ.ΠΟ.ΠΕ., οι οποίοι υπέπεσαν στο πειθαρχικό παράπτωμα της αμέλειας και της ατελούς εκπλήρωσης καθήκοντος, αφού ο μὲν ένας εξέδωσε οικοδομική άδεια χωρίς να ελέγξει την απαίτηση άδειας λήξης εκοκαφών θεμελίων από την αρμόδια Αρχαιολογική Υπηρεσία και δεν προέβη σε έλεγχο υποβολής απόφασης καθορισμού οριογραμμής αιγιαλού – παραλίας έμπροσθεν του οικοπέδου, υποβολής πιστοποιητικού μεταγραφής συμβολαίου για το εν λόγω οικόπεδο και ταυτοποίησης των διαγραμμάτων κάλυψης που είχαν σφραγισθεί από τον Ε.Ο.Τ. και την Πολεοδομία, ο δε άλλος δεν επέστρεψε τον φάκελο μετά τη διαπίστωση της έλλειψης προαπαιτούμενων στοιχείων, κατά παράβαση των διατάξεων του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας.

Η Διεύθυνση ΧΩ.ΠΟ.ΠΕ. της Ν.Α. Κέρκυρας να εφαρμόσει τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις για τη δίωξη ιδιώτη μηχανικού, σε ότι αφορά στην εκ μέρους του υποβολή αναληθών στοιχείων για την έκδοση οικοδομικών αδειών.

II. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, ως ζήτημα ιδιαίτερης σημασίας τόσο σε επίπεδο εθνικής όσο και ευρωπαϊκής πολιτικής, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται από τις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες μέσα από μακροχρόνιο σχεδιασμό και όχι με αποσπασματικότητα και διαφοροποιημένη δράση, προσαρμοσμένη στην κάθε περίπτωση. Στο πλαίσιο αυτό το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., συνεχίζοντας το πρόγραμμα ελέγχων που ξεκίνησε το 1998, μεταξύ άλλων, διερεύνησε συγκεκριμένες καταγγελίες και εξέτασε το ζήτημα της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος μέσα από ενέργειες και αποφάσεις υπηρεσιών και φορέων, η δράση των οποίων επιδρά άμεσα ή έμμεσα σε αυτό.

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα χαρακτηριστικότερα παραδείγματα των σχετικών επιθεωρήσεων – ελέγχων που διενεργήθηκαν από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. το 2003. Αυτά αφορούν τις ακόλουθες επιθεωρήσεις :

- Τη διαδικασία εφαρμογής γεωργικών προγραμμάτων της Ε.Ε.
- Τη διαδικασία εκμίσθωσης δασικών πάρκων
- Τη διαδικασία χορήγησης αδειών εκμετάλλευσης λατομείων.

8. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

8.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Κατά το έτος 2003 ολοκληρώθηκαν οι επιθεωρήσεις που είχαν διαταχθεί το προηγούμενο έτος, βάσει των οποίων επιθεωρήθηκαν οι Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Τρικάλων, Καρδίτσας, Μαγνησίας, Λάρισας και Φθιώτιδας, καθώς και οι λοιπές εμπλεκόμενες υπηρεσίες (Διεύθυνση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας).

Αντικείμενο των επιθεωρήσεων αυτών ήταν οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν για την ένταξη στα προγράμματα «Μακροχρόνιας παύσης καλλιέργειας γεωργικών γαιών» και «Μείωσης της νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης» καθώς και ο έλεγχος νομιμότητας των σχετικών διοικητικών ενεργειών.

Στη συνέχεια καταγράφονται οι διαπιστώσεις και οι προτάσεις της επιθεώρησης – ελέγχου που διενεργήθηκε στις Ν.Α. της Θεσσαλίας.

A. Πρόγραμμα μακροχρόνιας παύσης καλλιέργειας γεωργικών γαιών :

8.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Νομός Τρικάλων :

Όπως προκύπτει από τα έγγραφα του Δασαρχείου Τρικάλων και τη σχετική έκθεση της Κεντρικής Επιτροπής Παρακολούθησης και Ελέγχου του προγράμματος (Κ.Ε.Π.Ε.) οι εκτάσεις Παλαιοσαμαρίνας, Ζάρκου και Βαθυρέματος του νομού Τρικάλων που εντάχθηκαν στο πρόγραμμα δεν ήταν

επιλέξιμες. Οι περιοχές Παλαιοσαμαρίνας και Ζάρκου δεν έχουν αναγνωρισθεί ως ιδιωτικές με έναν από τους νόμιμους τρόπους, κατά συνέπεια είναι διακατεχόμενες. Τόσο οι ανωτέρω εκτάσεις, όσο και η ιδιωτική έκταση Βαθυρέματος, χαρακτηρίζονται δασικές εμπίπτουσες στις σχετικές διατάξεις του άρθρου 3 ν. 998/79.

Νομός Καρδίτσας :

Όπως προκύπτει από τον έλεγχο οι εκτάσεις Κατούνα, Πριντσέσια, Μάνου Γεωργίου, Μάνου Χρ. και Κατσιγέρα του Νομού Καρδίτσας που εντάχθηκαν στο πρόγραμμα δεν ήταν επιλέξιμες στο σύνολό τους, λόγω του δασικού τους χαρακτήρα. Στην έκταση «Κατούνα» αν και μειώθηκε η ενταγμένη έκταση κατά 200 στρέμματα ύστερα από αίτηση των δικαιούχων, στη συναφθείσα σύμβαση αναφέρεται ολόκληρη η έκταση χωρίς καμιά μείωση.

Νομός Μαγνησίας :

Όπως προκύπτει από τα έγγραφα του Δασαρχείου και τη σχετική έκθεση της Κεντρικής Επιτροπής Παρακολούθησης και Ελέγχου του προγράμματος (Κ.Ε.Π.Ε.) οι οκτώ εκτάσεις του Νομού Μαγνησίας που εντάχθηκαν στο πρόγραμμα (Μιτζέλα, Περίβλεπτο-Κοκκινά, Ζαρκαδοχώρι, Προσήλια-Μαυρίκες, Άνω Γεντζελί, Παλούκι Σκοπέλου και νήσοι Κυρά Παναγιά και Σκάτζουρα,) δεν ήταν επιλέξιμες λόγω του δασικού τους χαρακτήρα. Η μόνη επιλέξιμη έκταση είναι η περιοχή «Κάτω Γεντζελί», λόγω του χαρακτήρα της ως γεωργικές γαίες.

Νομός Λάρισας :

Όπως προκύπτει από τον έλεγχο οι ενταχθείσες εκτάσεις Πρινιά, Ερέτρια και Πλασιά λόγω του δασικού τους χαρακτήρα δεν ήταν επιλέξιμες. Επίσης διαπιστώθηκε ότι η εκτάσεις Πρινιά 1, Πρινιά 2 και Πρινιά 3, πλην των γεωργικών εκτάσεων, περιλαμβάνουν και δημόσιες δασικές εκτάσεις που έχουν κηρυχθεί αναδασωτές και ως εκ τούτου δεν είναι επιλέξιμες.

Γενικές Διαπιστώσεις :

- Οι κανονιστικές αποφάσεις που αφορούσαν την εφαρμογή του προγράμματος «Μακροχρόνιας Παύσης Καλλιέργειας Γεωργικών Γαιών Καν (ΕΟΚ) 2078/92 δε δημοσιεύτηκαν στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης με τα εξής αποτελέσματα:
 - α. να είναι ανυπόστατες, όπως και όλες οι πράξεις που στηρίχτηκαν σε αυτές.
 - β. να μη δοθεί η ίδια δυνατότητα σε όλους τους ενδιαφερόμενους για ένταξη στο πρόγραμμα, αφού δεν είχαν πρόσβαση στην ενημέρωση τον ίδιο χρόνο.
- Ενώ στο Γενικό Πλαίσιο Εφαρμογής (Γ.Π.Ε.) του Καν 2078/92 (σελίδα 114) ρητά αναφέρεται ότι μεταξύ των άλλων δικαιολογητικών απαραίτητη είναι και η βεβαίωση της δασικής Υπηρεσίας για το αν η υπό ένταξη στο πρόγραμμα έκταση είναι χαρακτηρισμένη ή μη ως δάσος ή δασική και παρά το γεγονός ότι η Γενική Διεύθυνση Δασών από το 1998 με το με αρ. 94251/4963 έγγραφο είχε επισημάνει ότι η συνεργασία των Διευθύνσεων

Αγροτικής Ανάπτυξης με τις κατά τόπους Δασικές Υπηρεσίες, στις περιπτώσεις που περιλαμβάνονται και δασικού χαρακτήρα εκτάσεις είναι επιβεβλημένη, στις αποφάσεις και τις εγκυκλίους που καθόριζαν προϋποθέσεις και δικαιολογητικά ουδέποτε η ανωτέρω υποχρέωση αναφέρθηκε, μέχρι της εκδόσεως της με αρ. 108625/4781/3-12-01 απόφασης του Υπουργού Γεωργίας.

- Η Διεύθυνση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας δεν προέβη στις απαραίτητες ενέργειες (επιτόπιος έλεγχος, συνεργασία με τις κατά τόπους αρμόδιες δασικές υπηρεσίες) για τη διαπίστωση της επιλεξιμότητας των εκτάσεων, μετά τις επισημάνσεις των δασικών υπαλλήλων ως προς το χαρακτήρα και το ιδιοκτησιακό καθεστώς, με αποτέλεσμα να ενταχθούν στο πρόγραμμα δασικές εκτάσεις οι οποίες μάλιστα στην πλειοψηφία τους είναι και διακατεχόμενες.
- Η 17μελής Επιτροπή Παρακολούθησης - αξιολόγησης του προγράμματος δε λειτούργησε ποτέ με ευθύνη της Δ/νσης Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος.
- Οι εγκρίσεις των Σ.Π.Δ. έγιναν χωρίς επίσκεψη - αυτοψία των μελών της Τριμελούς Επιτροπής Αξιολόγησης των Αιτήσεων των Σχεδίων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, που συγκροτήθηκε βάσει του άρθρου 16 του Κανονισμού 746/96 για την αξιολόγηση και παρακολούθηση του Προγράμματος.
- Για την εφαρμογή του προγράμματος δραστηριοποιήθηκαν κυρίως εταιρείες γεωπόνων οι οποίες ανέλαβαν την ένταξη των εκτάσεων στο πρόγραμμα είτε με μίσθωση των εκτάσεων είτε με εκχώρηση των σχετικών δικαιωμάτων από τους παραγωγούς. Τα ιδιωτικά συμφωνητικά είναι δομημένα έτσι ώστε η διαχείριση της εκχωρούμενης επιδότησης να γίνεται απευθείας στον συντονιστή γεωπόνο, με την παράλληλη δέσμευση των παραγωγών για αποκλειστική προμήθεια των φυτών και απαραίτητων οσκευασμάτων από το κατάστημα του γεωπόνου που έχει αναλάβει το πρόγραμμα ως συντονιστής. Το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι η διαφορά μεταξύ μισθώματος που καταβάλλεται, όπως προκύπτει από τα ιδιωτικά συμφωνητικά, στον εκμισθωτή γεωργό (από τους μισθωτές) που είναι περίπου 2000 δρχ. και της οικονομικής ενίσχυσης ανά στρέμμα που καταβάλλεται, βάσει της σχετικής υπουργικής απόφασης, στον διαχειριστή γεωπόνο που είναι περίπου 7.500 δρχ., ενώ η ανωτέρω πριμοδότηση έχει το χαρακτήρα της κάλυψης του διαφυγόντος εισοδήματος στο γεωργό.
- Η καταβολή των οικονομικών ενισχύσεων στους δικαιούχους έγινε προκαταβολικά τα έτη 1997-1998-1999 κατά παράβαση των σχετικών υπουργικών αποφάσεων και ως εκ τούτου δεν πραγματοποιήθηκαν οι προβλεπόμενοι έλεγχοι που έπρεπε να προηγούνται της πληρωμής.
- Δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 618 του Αστικού Κώδικα, δηλαδή τα μισθωτήρια συμβόλαια, που ήταν διάρκειας είκοσι ετών, δεν έγιναν με συμβολαιογραφική πράξη και δεν μεταγράφηκαν στο αρμόδιο Υποθηκοφυλακείο.

8.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

8.3.1. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Να ανατίθεται σε πρόσωπα με αποδεδειγμένη τεχνογνωσία και εμπειρία η μέριμνα για τη θέσπιση των εθνικών γεωργοπεριβαλλοντικών προγραμμάτων κατ' εφαρμογή των σχετικών Κανονισμών της Ε.Ε.
- Να συνεργάζονται όλες οι εμπλεκόμενες Υπηρεσίες, προκειμένου να επισημαίνονται οι αδυναμίες και τα προβλήματα, να διαπιστώνονται και να προωθούνται έγκαιρα και αποτελεσματικά οι αναγκαίες ρυθμίσεις.
- Να καταρτίζουν οι Διευθύνσεις Γεωργικής Ανάπτυξης στις Νομαρχίες, πρόγραμμα ενημέρωσης και εκπαίδευσης των αγροτών με στόχο την εξοικείωσή τους με τα προγράμματα και την κατανόηση της σημασίας εφαρμογής τους. Η όλη διαδικασία θα πρέπει να στηρίζεται:
 - α) Στην ενημέρωση επί τόπου, σε οργανωμένες συγκεντρώσεις αγροτών.
 - β) Στην εκτόπωση και διανομή σχετικών εντύπων.
 - γ) στη χρησιμοποίηση όλων των μέσων ενημέρωσης.

8.3.2. Νομιμότητα της Διοίκησης

- Να εξετασθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας στα πλαίσια των αρχών της χρηστής και εύρυθμης διοίκησης και σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 8 ν. 1258/99, των Κανονισμών 729/70 και 746/96, και των γνωμοδοτήσεων του Ν.Σ.Κ. με αρ. 338/2002, 74/2003 και 273/2003, η απένταξη από το Πρόγραμμα Μακροχρόνιας Παύσης Καλλιέργειας Γεωργικών Γαιών, των εκτάσεων των νομών Καρδίτσας, Τρικάλων, Μαγνησίας και Λάρισας, οι οποίες σύμφωνα τις διαπιστώσεις της έκθεσης δεν ήταν επιλέξιμες, με όλες τις συνέπειες που προβλέπονται από τις ανωτέρω διατάξεις. Στην περίπτωση του οικοπάρκου «Κατοίγερα» να ζητηθεί η επιστροφή του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού των 6.735.000 δρχ.
- Να γίνει έλεγχος από το Σ.Δ.Ο.Ε. των στοιχείων και βιβλίων, των εταιρειών και ομάδων, μελετητών και λοιπών ελεύθερων επαγγελματιών που έχουν εμπλακεί στο Πρόγραμμα.

8.3.3. Αναζήτηση Ευθυνών

- Βάσει των διαπιστώσεων των επιθεωρήσεων διαβιβάστηκε η έκθεση στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ.5 του Ν. 3074/4-12-02, προκειμένου να διερευνηθεί αν διαπράχθηκαν αξιόποινες πράξεις που απορρέουν από την ένταξη εκτάσεων μη επιλέξιμων.
- Επιπλέον ζητήθηκε από τους πειθαρχικώς προϊσταμένους των υπαλλήλων των κεντρικών και νομαρχιακών υπηρεσιών να προβούν στις ενέργειες αρμοδιότητάς τους για την πειθαρχική αξιολόγηση των πράξεων και παραλείψεων που προκύπτουν από τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα της παρούσας προκειμένου να διαπιστωθεί η τυχόν

διάπραξη πειθαρχικών παραπτώματων και να καταλογιστούν οι αντίστοιχες πειθαρχικές ευθύνες σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

B. Πρόγραμμα μείωσης της νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης

8.4. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Νομός Καρδίτσας :

Το έτος 1995 σαράντα δύο αγρότες εντάχθηκαν στο πρόγραμμα, χωρίς αιτήσεις, συμβάσεις, τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά και ελέγχους, με μόνο στοιχείο την υποβολή υπευθύνων δηλώσεων, γεγονός που αντιτίθεται στο άρθρο 14 του Κανονισμού Ε.Ο.Κ. 746/96. Μετά το έτος 1995 οι φάκελοι και πάλι παρουσιάζονται ελλιπείς και συγκεκριμένα, αρκετές συμβάσεις δεν έχουν ημερομηνία και δεν φέρουν την υπογραφή του Προϊσταμένου της Δ/νσης Αγροτικής Ανάπτυξης. Σε κανένα φάκελο δεν βρέθηκαν βεβαιώσεις ελέγχου ή φύλλα ελέγχου (check list), ενώ προβλέπονται από την Υπ. απόφαση 70845/10303/6-10-98 και την απόφαση 13674/14-7-98 του Διευθυντού Αγροτικής Ανάπτυξης της Ν.Α. Καρδίτσας.

Νομός Μαγνησίας :

Διαπιστώθηκε ότι δεν τηρήθηκε σωστά η προβλεπόμενη διαδικασία ένταξης στο πρόγραμμα. Ειδικότερα:

- Δεν εκδόθηκαν αποφάσεις ονομαστικές, με τους επλεγέντες για ένταξη ενδιαφερόμενους,
- Βρέθηκαν έντεκα συμβάσεις χωρίς ημερομηνία υπογραφής.
- Σε κανένα φάκελο δεν βρέθηκαν αποδείξεις καταβολής κρατήσεων υπέρ ΓΕΩ.Τ.Ε.Ε.
- Δεν συντάχθηκαν φύλλα ελέγχου, (check lists)
- Τα συνοδευτικά σκαριφήματα των αγροτεμαχίων δεν είχαν υπογραφεί από μελετητή γεωπόνο.

Νομός Λάρισας :

Ενώ η σχετική κοινή υπουργική απόφαση που καθόριζε τη διαδικασία εφαρμογής του προγράμματος εκδόθηκε στις 12-12-1995 και ο ορισμός των υπευθύνων παρακολούθησης του προγράμματος έγινε τον Μάρτιο 1996 η Ν.Α. Λάρισας ενέταξε παραγωγούς ήδη από το 1995. Κατά συνέπεια το έτος 1995 δεν πραγματοποιήθηκαν οι προβλεπόμενοι διοικητικοί και εργαστηριακοί έλεγχοι . Επιπλέον δεν υπάρχει βεβαιότητα ως προς τον αριθμό των ενταγμένων στο Πρόγραμμα το 1995, δεδομένου ότι στα σχετικά έγγραφα που ανταλλάξαν οι αρμόδιες υπηρεσίες παρουσιάζεται κάθε φορά διαφορετικός αριθμός. Σε σύνολο 464 παραγωγών που εντάχθηκαν στο πρόγραμμα κατά τα έτη 1995-1996 μόνον ένας εντάχθηκε άμεσα. Οι υπόλοιποι 463 εντάχθηκαν μέσω μελετητικών γραφείων ή γεωπονικών εταιρειών όπου είχαν εκχωρήσει τα σχετικά δικαιώματά τους. Η μεσολάβηση των μελετητικών γραφείων-εταιρειών είχε ως συνέπεια εκτός από την άμεση είσπραξη από αυτές των προβλεπόμενων οικονομικών ενισχύσεων, και τη δέσμευση των παραγωγών να προμηθεύονται τα απαιτούμενα λιπάσματα από τις ανωτέρω εταιρείες-μελετητικά γραφεία. Τα επόμενα χρόνια έγιναν πλημμελείς έλεγχοι. Σε ορισμένους φακέλους αγροτών ενταγμένων στο

πρόγραμμα παρατηρήθηκαν αλλαγή - μείωση της έκτασης που ήδη έχει ενταχθεί, έλλειψη των δηλώσεων ΟΣΔΕ για την πιστοποίηση του είδους της καλλιέργειας και ανυπόγραφες συμβάσεις, κατά παράβαση της ΚΥΑ 195/12-12-95. Από τα στοιχεία που ελήφθησαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λάρισας προκύπτει ότι δεν τηρείται συστηματικό αρχείο καταγραφής της διαδικασίας των ετήσιων δειγματοληψιών εδάφους για εργαστηριακό έλεγχο, (κυρώσεις, ενστάσεις, ποινές κλπ.) με αποτέλεσμα να μην καταστεί δυνατόν να αντληθούν τα στοιχεία που ήταν απαραίτητα για τον έλεγχο του κλιμακίου των επιθεωρητών. Οι πληρωμές του έτους 1995 είναι παράνομες, γιατί έγιναν χωρίς να έχει εφαρμοσθεί το πρόγραμμα, δεν έγιναν οι απαραίτητοι έλεγχοι και δεν υπεγράφησαν οι σχετικές συμβάσεις, κατά συνέπεια δεν είχαμε εντάξεις στο πρόγραμμα.

Γενικές Διαπιστώσεις :

- Οι σκοποί του προγράμματος, όπως αναφέρονται στον Κανονισμό για το γεωργοπεριβαλλοντικό πρόγραμμα, στο κεφάλαιο διαπιστώσεις και αφορούν την υλοποίηση των κοινοτικών στόχων για τη γεωργία και το περιβάλλον καθώς και τις αλλαγές που θεσπίστηκαν για τις οργανώσεις αγορών, επιτεύχθηκαν όπως διαπιστώνει το Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικών Ερευνών (ΕΘΙΑΓΕ). Η επίπτωση στους υδροφόρους ορίζοντες από την εφαρμογή του προγράμματος, μέχρι σήμερα δεν μπορεί να εκτιμηθεί. Αναμένεται να υπάρξουν μέσο-μακροπρόθεσμα οφέλη.
- Ο σκοπός όμως του προγράμματος που αφορά την αύξηση του εισοδήματος των παραγωγών δια των οικονομικών ενισχύσεων που καταβάλει το πρόγραμμα, δεν έχει επιτευχθεί, αφού οι αγρότες δεσμεύονται να χρησιμοποιούν πανάκριβα, όπως οι ίδιοι υποστηρίζουν, λιπάσματα τα οποία προμηθεύονται από τους γεωπόνους επιχειρηματίες, οι οποίοι εκτός των χρημάτων που τους παρακρατούν για την αγορά λιπασμάτων, τους παρακρατούν μεγάλα ποσοστά επί των οικονομικών ενισχύσεων για εξυπηρέτηση και παροχή συμβουλών. Οι επιχειρηματίες γεωπόνοι πληρώθηκαν απ' ευθείας από το λογαριασμό των αγροτών στην ΑΤΕ ύστερα από εκχώρηση ή εξουσιοδότηση και η Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης το δέχθηκε κατά παράβαση του Κανονισμού.
- Δεν εκδόθηκαν ονομαστικές αποφάσεις κατανομής - ένταξης των εκτάσεων ανά παραγωγό.
- Το Πρόγραμμα μείωσης της νιτρορύπανσης έγινε γνωστό στους αγρότες, κυρίως από γεωπόνους μελετητές. Δεν προκύπτει από κανένα στοιχείο, (έντυπα, ενημέρωση μέσω Μ.Μ.Ε., συγκέντρωση αγροτών), εκτός από τη Ν.Α. Λάρισας, η δημοσιοποίηση του προγράμματος
- Οι κοινές υπουργικές αποφάσεις που αφορούν στη μεταφορά του προγράμματος από την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και στην εφαρμογή του δεν έχουν δημοσιευθεί στην εφημερίδα της Κυβέρνησης και κατά συνέπεια είναι ανυπόστατες.
- Οι αγρότες κατέβαλαν το κόστος των εργαστηριακών ελέγχων στο ΕΘΙΑΓΕ, ενώ κάθε χρόνο αυτό επιχορηγείτο με μεγάλα ποσά για την διενέργεια αυτών των ελέγχων. Αυτό αναφέρεται στο έγγραφο με αρ. 61213/97/18-1-96 « το κόστος των αναλύσεων βαρύνει τον ελεγχόμενο».

- Ως προς τις ενστάσεις κατά των αποτελεσμάτων των εδαφολογικών ελέγχων, δεν εφαρμόζονται όσα από την κείμενη διοικητική νομοθεσία προβλέπονται (ν. 2690/1999 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας» ΦΕΚ Α/45/99) .
- Δεν έχει συγκροτηθεί η Επιτροπή Αξιολόγησης του προγράμματος ούτε ο δευτεροβάθμιος φορέας δειγματοληπτικών εργαστηριακών αναλύσεων, όπως προβλέπεται από την αρ. 90875/8-3-99 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας.
- Καταβάλλεται μεγάλη προσπάθεια ελέγχου της εφαρμογής του προγράμματος σε κεντρικό επίπεδο (Υπουργείο Γεωργίας), όπως προκύπτει από την 85687/966/15-3-02 απόφαση Υπ. Γεωργίας.
- Το έτος 1995 οι εντάξεις στο πρόγραμμα στις Ν.Α. Καρδίτσας και Λάρισας έγιναν χωρίς αιτήσεις, συμβάσεις, χωρίς τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά και ελέγχους , με μόνη την υποβολή υπευθύνων δηλώσεων, γεγονός που αντιτίθεται στο άρθρο 14 του Κανονισμού Ε.Ο.Κ. 746/96, το οποίο στην παράγραφο 1 αναφέρει ότι η ημερομηνία έναρξης της περιόδου ανάληψης υποχρέωσης πρέπει να καθορίζεται στη δέσμευση του δικαιούχου κατά τρόπον ώστε να δύνανται να πραγματοποιούνται αποτελεσματικοί έλεγχοι. Η ημερομηνία αυτή δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της αρχικής αίτησης. Κατά συνέπεια οι καταβολές των οικονομικών ενισχύσεων για το έτος 1995 είναι μη νόμιμες.

8.5. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

8.5.1. Κανονιστικό πλαίσιο

Να κωδικοποιηθεί το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει το Πρόγραμμα Μείωσης Νιτρορύπανσης Γεωργικής Προέλευσης.

8.5.2. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Με ευθύνη των προϊσταμένων των αρμόδιων Διευθύνσεων του Υπουργείου Γεωργίας να διασφαλίζεται η εφαρμογή του άρθρου 1 παρ. γ ν. 301/1976 ως προς τη δημοσίευση των κανονιστικού χαρακτήρα πράξεων του Υπουργού Γεωργίας.
- Να καταρτίζουν οι Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης των Ν.Α., με την καθοδήγηση της Διεύθυνσης Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος του Υπ. Γεωργίας, πρόγραμμα ενημέρωσης και εκπαίδευσης των αγροτών με στόχο την απλούστευση των όρων του προγράμματος και την κατανόηση της σημασίας εφαρμογής του προγράμματος μείωσης της νιτρορύπανσης για λόγους περιβαλλοντικούς. Η όλη διαδικασία θα πρέπει να στηρίζεται:
 - α) Στην ενημέρωση στον αγρό, σε οργανωμένες συγκεντρώσεις αγροτών.
 - β) Στην εκτύπωση και διανομή σχετικών εντύπων.
 - γ) Στη χρησιμοποίηση όλων των μέσων ενημέρωσης.

- Να εκδοθούν ονομαστικές αποφάσεις κατανομής-ένταξης εκτάσεων κατά παραγωγή.
- Να εφαρμοσθούν από τις αρμόδιες Δ/νσεις Αγροτικής Ανάπτυξης όσα προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία για τις ενστάσεις κατά των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών ελέγχων.
- Να εφαρμοσθεί η με αρ. πρ. 90875/560/8-3-99 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας η οποία προβλέπει τη συγκρότηση επιτροπής παρακολούθησης και αξιολόγησης του προγράμματος και τη δημιουργία δευτεροβάθμιου φορέα εργαστηριακών αναλύσεων.

8.5.3. Νομιμότητα της Διοίκησης

- Να εξετασθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας στα πλαίσια των αρχών της χρηστής και εύρυθμης διοίκησης και σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 8 ν. 1258/99, των Κανονισμών. 729/70 και 746/96, και τη γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ 338/2002, η επιστροφή των οικονομικών ενισχύσεων που καταβλήθηκαν στους ενταγμένους το 1995 στους Νομούς Καρδίτσας και Λάρισας, προ της εφαρμογής του Προγράμματος.
- Να γίνει έλεγχος από το ΣΔΟΕ και από τις κατά τόπο αρμόδιες ΔΟΥ, των βιβλίων και στοιχείων των ιδιωτών γεωπόνων μελετητών και εταιρειών που ανέλαβαν την ένταξη εκτάσεων στο πρόγραμμα.

8.5.4. Αναζήτηση Ευθυνών

- Βάσει των διαπιστώσεων των επιθεωρήσεων διαβιβάστηκε η έκθεση στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ.5 του Ν. 3074/4-12-02, προκειμένου να διερευνηθεί αν διαπράχθηκαν αξιόποινες πράξεις που απορρέουν από την ένταξη εκτάσεων μη επιλέξιμων.
- Επιπλέον ζητήθηκε από τους πειθαρχικώς προϊσταμένους των υπαλλήλων των κεντρικών και νομαρχιακών υπηρεσιών να προβούν στις ενέργειες αρμοδιότητάς τους για την πειθαρχική αξιολόγηση των πράξεων και παραλείψεων που προκύπτουν από τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα της έκθεσης προκειμένου να διαπιστωθεί η τυχόν διάπραξη πειθαρχικών παραπτώματων και να καταλογιστούν οι αντίστοιχες πειθαρχικές ευθύνες σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

9. ΜΙΣΘΩΣΗ ΠΑΡΑΛΙΑΚΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

9.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας Αττικής ζήτησε από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. να διενεργηθεί επιθεώρηση - έλεγχος στο Δήμο Αρτέμιδος Αττικής με αντικείμενο τη νομιμότητα των ενεργειών των αρμοδίων υπηρεσιών όσον αφορά τη μίσθωση παραλιακού δάσους του Δήμου Αρτέμιδος, σε ιδιωτική εταιρεία, προκειμένου να διαπιστωθεί το σύννομο των ενεργειών του Δήμου και να δοθούν περαιτέρω οδηγίες ως προς τις ενέργειες που πρέπει να ακολουθηθούν.

9.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Αρτέμιδος προχώρησε στη διακήρυξη μίσθωσης εκτάσεως 25 στρεμμάτων παραλιακού δάσους ιδιοκτησίας του Δήμου, εφαρμόζοντας εσφαλμένα το άρθρο 253 ΔΚΚ και χαρακτηρίζοντας την ανωτέρω έκταση απλά ως παραλιακή. Η εν λόγω παράβαση εκτός από το ότι θα μπορούσε να παραπλανήσει τους ενδιαφερόμενους ιδιώτες, ως προς τον πραγματικό χαρακτήρα της έκτασης και των δεσμεύσεων που απορρέουν από τη δασική νομοθεσία ως προς τη διαχείρισή της έκτασης ως παραλιακού δάσους, είχε ως συνέπεια να παραπλανηθούν οι υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για τη χορήγηση των σχετικών εγκρίσεων για τη διαμόρφωση του χώρου. Πράγματι, εκτός των δασικών υπηρεσιών, οι υπόλοιπες (Β' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας, Δ/ση ΧΩ.ΠΟ.ΠΕ. Ν.Α.Α. Αττικής) στις σχετικές εγκρίσεις που χορήγησαν, χαρακτηρίζουν την ανωτέρω έκταση ως παραλία ή κοινόχρηστο χώρο παραλίας Αρτέμιδος).

Η μη τήρηση ενιαίου χαρακτηρισμού της ως άνω εκμισθούμενης έκτασης από τις συναρμόδιες υπηρεσίες είχε ως συνέπεια να επιβληθούν διαφορετικοί κατά περίπτωση περιοριστικοί όροι ως προς τα επιτρεπόμενα έργα σ' αυτήν. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η αύξηση του εμβαδού για την κατασκευή αναψυκτηρίων σε 40 τ.μ. και της λειτουργίας αυτών και μετά τη δύση του ηλίου από το Τμήμα Περιβάλλοντος της Δ/σης ΧΩ.ΠΟ.ΠΕ της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ανατολικής Αττικής, αν και η αριθ. 1020/219/10-02-03 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής, η οποία είχε εκδοθεί προγενέστερα, αναφερόταν σε εμβαδό 25τ.μ. για κάθε αναψυκτήριο και στη λειτουργία αυτών μέχρι τη δύση ηλίου, σύμφωνα με τις διατάξεις περί οργάνωσης χώρων δασικής αναψυχής.

Η προηγούμενη Δημοτική Αρχή του Δήμου Αρτέμιδος προέβη στη σύναψη μισθωτηρίου συμβολαίου με ιδιωτική εταιρία για την εκμίσθωση της ανωτέρω δασικής έκτασης, χωρίς να αναφέρεται ο δασικός χαρακτήρας της έκτασης, με συνέπεια να μην καθορίζονται σαφώς οι περιορισμένες δραστηριότητες που μπορούν να αναπτυχθούν σ' αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 257 παρ. 1 ΔΚΚ σε συνδυασμό με τις σχετικές διατάξεις του Ν. 998/79 «περί προστασίας δασικών εκτάσεων». Επιπλέον σύμφωνα με τη σύμβαση που υπέγραψε η Δημοτική Αρχή του Δήμου εκτός ορισμένων περιορισμών σχετικά με τις κατασκευές που επρόκειτο να ανεγερθούν και την υποχρέωση εξασφάλισης των αναγκών

αδειών, παρέχεται στον εκμισθωτή «το δικαίωμα της ελεύθερης χρήσης του μισθίου με σκοπό την προσφορότερη εκμετάλλευσή του χωρίς κανένα όρο ή περιορισμό».

Επίσης, από την μελέτη των όρων της προαναφερόμενης σύμβασης προκύπτει επιπλέον ότι ο ουσιώδης όρος περί δυνατότητας «ελεύθερης πρόσβασης από το κοινό, καθώς και το να μην τοποθετηθεί περίφραξη του προς μίσθωση χώρου», όπως αποφάσισε το Δημοτικό Συμβούλιο στις 9.7.2001 με την 122/01 απόφασή του, δεν περιελήφθη ούτε στους όρους της σχετικής Διακήρυξης δημόσιου πλειοδοτικού διαγωνισμού για εκμίσθωση τμήματος της παραλίας, ούτε στους όρους της σχετικής σύμβασης - μισθωτηρίου που υπεγράφη στις 12.9.2001. Αντίθετα, στη συμπληρωματική μελέτη που έγινε από τη μισθώτρια εταιρεία και για λογαριασμό του Δήμου Αρτέμιδος και η οποία έχει εγκριθεί από την Περιφέρεια Αττικής, προβλέπεται η περίφραξη του χώρου και η κατασκευή 4 ξύλινων εισόδων.

9.4. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Με βάση τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα της έκθεσης επιθεώρησης - ελέγχου προτάθηκε στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής να ασκήσει τις πειθαρχικές του αρμοδιότητες :

α) Κατά των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αρτέμιδος της προηγούμενης δημοτικής περιόδου που έλαβαν μέρος στην 122/09-07-01 συνεδρίαση και τα οποία έχουν επανεκλεγεί και κατά την τρέχουσα δημοτική περίοδο, επειδή κατά την έγκριση της διακήρυξης δημόσιου ανοικτού πλειοδοτικού διαγωνισμού για την εκμίσθωση της εν προκειμένω έκτασης δεν ελήφθη υπόψη ο χαρακτήρας της, ως παραλιακό δάσος (άρθρο 257 Δ.Κ.Κ.), αλλά χαρακτηρίστηκε αυτή ως ακίνητο-παραλία και ως εκ τούτου εφαρμόστηκε η διάταξη 253 ΔΚΚ.

β) Κατά του πρώην Δημάρχου Αρτέμιδος και νυν δημοτικού συμβούλου, επειδή στο από 19/09/2001 μισθωτήριο συμβόλαιο που υπέγραψε με τον εκπρόσωπο της μισθώτριας εταιρείας δεν μερίμνησε για τον ορθό χαρακτηρισμό της εν προκειμένω έκτασης, ως παραλιακό δάσος και επί πλέον δεν φρόντισε να συμπεριληφθεί ο όρος που είχε αποφασίσει το Δημοτικό Συμβούλιο κατά την 122/09-07-01 συνεδρίαση, για την μη περίφραξη του χώρου.

9.5. ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ

Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Αρτέμιδος, λαμβάνοντας υπόψη τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα της έκθεσης, να εξετάσει την εγκυρότητα του 9870/12-09-2001 μισθωτηρίου συμβολαίου και τον εναρμονισμό αυτού, αφενός με τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις και αφετέρου με την 122/2001 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

10. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

10.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

Εκδόθηκε μια εντολή για τη διενέργεια επιθεώρησης-ελέγχου στο Δήμο Σπάτων, στον Αθλητικό Οργανισμό Δήμου Σπάτων, στο Τμήμα Υγειονομικού Ελέγχου της Νομ. Αυτ/σης Ανατολικής Αττικής, στη Δ/νση Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Ανατολικής Αττικής της Περιφέρειας Αττικής καθώς και στις λοιπές εμπλεκόμενες υπηρεσίες, με αντικείμενο:

Α) τη νομιμότητα των εγκαταστάσεων που λειτουργούν στο Αθλητικό Κέντρο Χριστούπολης Σπάτων

Β) τη νομιμότητα των διοικητικών πράξεων για τη διασφάλιση της νόμιμης λειτουργίας των εγκαταστάσεων του αθλητικού κέντρου (επισημάνση τυχόν υπηρεσιακών παραλείψεων ή υπερβάσεων, επιβολή προβλεπόμενων κυρώσεων, κλπ.).

10.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

10.2.1. Ως προς τη μελέτη του έργου

Η διαδικασία εκπόνησης της μελέτης του έργου «Διαμόρφωση χώρου για πάρκο και αθλητικές εγκαταστάσεις (Ο.Τ. Γ 11) Οικισμού Χριστούπολης», ή οποία εγκρίθηκε ομόφωνα από το Δ.Σ. (αρ. απ. 142/97), άρχισε το 1996, ενώ η υπογραφή της σύμβασης για την εκτέλεσή του πραγματοποιήθηκε τον Αύγουστο του 1998, από την τότε δημοτική αρχή, η οποία δεν έλαβε υπόψη της τους περιορισμούς και το χαρακτήρα της έκτασης ως προς τις σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις, με αποτέλεσμα να προκύψει το σχετικό ζήτημα.

10.2.2. Ως προς το δασικό ή μη χαρακτήρα της έκτασης

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., μετά από αναφορές που περιλαμβάνονται στο σκεπτικό της 3411/Φ. Τροπ./13-9-02 εισήγησης της Γενικής Διεύθυνσης Περιφέρειας, ως προς το δασικό χαρακτήρα του πάρκου και την προστασία του από τη σχετική νομοθεσία, διερεύνησε το ζήτημα σε συνεργασία με τη διεύθυνση Τοπογραφικών Εφαρμογών του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. και διαπίστωσε ότι σύμφωνα με το 103435/5026/5-8-1986 έγγραφο της Δ/νσης Προστασίας Δασών και Δασικών Εκτάσεων του Υπουργείου Γεωργίας, «δεν υπάρχει κανένα κώλυμα για την ένταξη σε ρυμοτομικό σχέδιο της περιοχής Χριστούπολης Σπάτων... γιατί όπως διαπιστώθηκε, πρόκειται για μη δασικές ή αναδασωτέες εκτάσεις και συνεπώς δεν υπάρχουν δεσμεύσεις από πλευράς δασικής νομοθεσίας(ν. 998/79)». Επομένως η συγκεκριμένη έκταση χαρακτηρίστηκε ως πάρκο για λόγους πολεοδομικού σχεδιασμού και κατά συνέπεια πριν την όποια τροποποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου θα πρέπει να ζητείται από την αρμόδια Δασική Υπηρεσία να διαπιστώσει αν στο Ο.Τ. Γ11 υπήρχε δασική βλάστηση, τεχνικά δημιουργηθείσα κατά το προηγούμενο χρονικό διάστημα.

10.2.3. Δυνατότητα τροποποίησης του ρυμοτομικού σχεδίου από το Νομάρχη

Σχετικά με αναφορές Δημοτικών Συμβούλων ως προς τη μη ύπαρξη δυνατότητας για τροποποίηση εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου πόλης από το Νομόρχη, επισημαίνουμε ότι σύμφωνα με τα 601 και 602/2002 πρακτικά συνεδριάσεων του Ε' Τμήματος του ΣτΕ, νομίμως τίθενται οι διατάξεις α) της παρ. 1, εδ. α, ... και του εδ. β της ίδιας παραγράφου (του ν.3044/02), κατά το μέρος που με αυτές προβλέπεται αρμοδιότητα του νομάρχη για την τροποποίηση σχεδίων πόλεων και οικισμών, οι οποίοι δεν είναι παράκτιοι ούτε έχουν γενικότερη σημασία, και την τροποποίηση όρων και περιορισμών δόμησης αυτών.

Η περιοχή Χριστούπολης δεν εμπίπτει στις περιοχές αυτές, καθώς, δεν συντρέχουν λόγοι προστασίας φυσικού περιβάλλοντος, εξασφάλισης του ιδιαίτερου τοπίου και φυσικού κάλλους (103435/5026/5-8-1986 έγγραφο της Δ/νσης Προστασίας Δασών και Δασικών Εκτάσεων του Υπουργείου Γεωργίας), λόγοι αρχαιολογικοί, αφού στην περιοχή δεν περιλαμβάνονται μνημεία αρμοδιότητας της 1ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (σχ. 2412/17-11-1986 έγγραφο της υπηρεσίας), ενώ δεν υπάρχουν αρχαιολογικοί χώροι που εμπίπτουν σε απαγορευτικές διατάξεις από την άποψη του αρχαιολογικού νόμου (σχ. 3769/17-11-1986 έγγραφο της Β' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων) κ.λπ. Εξάλλου στις επιτρεπόμενες χρήσεις γης της περιοχής περιλαμβάνονται Ξενοδοχεία και εργαστήρια χαμηλής όχλησης (τομ. Α'), καθώς και αναψυκτήρια, χώροι συνάθροισης κοινού και κέντρα διασκέδασης (τομ. Β').

10.2.4. Η δημοπρασία για τη μίσθωση του «Αθλητικού Κέντρου Χριστούπολης»

Δεδομένου ότι η πρόταση τροποποίησης του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου περιοχής Χριστούπολης Σπάτων στο Ο.Τ. Γ 11, με την ενοποίηση των χώρων πάρκου και αθλητικών εγκαταστάσεων με τους ισχύοντες όρους δόμησης (απ. Δ.Σ. 75/99), δεν είχε εγκριθεί, οι κτιριακές εγκαταστάσεις του πάρκου, πέρα από το χαρακτήρα τους (αυθαίρετες κατασκευές), θα έπρεπε να τυγχάνουν διαφορετικής αντιμετώπισης από τις αθλητικές εγκαταστάσεις και να δημοπρατηθούν από το δήμο και όχι από τον Αθλητικό Οργανισμό, στην περίπτωση που ήταν νομίμως υφιστάμενες. Στο μίσθιο χώρο περιλαμβάνεται ολόκληρη η χαρακτηρισμένη ως πάρκο έκταση, ενώ από τη διακήρυξη και τη σύμβαση προβλέπονται δομικά έργα και επεμβάσεις μη επιτρεπτές, δεδομένου ότι η μεταβολή του χαρακτήρα και των επιτρεπόμενων χρήσεων γης του κοινόχρηστου χώρου δεν είχε επιτευχθεί.

Για τη μίσθωση του «Αθλητικού Πάρκου Χριστούπολης», διεξήχθη δημόσιος πλειοδοτικός διαγωνισμός ο οποίος είχε ως μοναδικό και αποκλειστικό κριτήριο το ύψος του μισθώματος, με παράλληλη υποχρέωση του πλειοδότη για την εκτέλεση δημοσίων έργων με ίδια κεφάλαια, για τα οποία όμως δεν καθορίστηκαν ούτε καν οι ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές και επιπρόσθετα, οι όποιες δεσμεύσεις του πλειοδότη περιγράφηκαν με ασαφείς και αόριστους όρους και χαρακτηρισμούς.

Με βάση τα στοιχεία που διέθεσε στο κλιμάκιο ελέγχου η ελεγχθείσα υπηρεσία, δεν προκύπτει η ύπαρξη εγγυητικής επιστολής για τον δεύτερο πλειοδότη, ενώ στο από 15-6-01 πρακτικό της επιτροπής για τη διεξαγωγή της φανεράς

προφορικής πλειοδοτικής δημοπρασίας, υπάρχει μόνο η ένδειξη «επιταγή Εμπορικής Τράπεζας», σε αντίθεση με τον τελευταίο πλειοδότη, για τον οποίο αναγράφεται και ο αριθμός της επιταγής. Στην περίπτωση αυτή ο δεύτερος πλειοδότης θα έπρεπε να αποκλειστεί από το διαγωνισμό οπότε ενδέχεται αυτός να είχε κηρυχτεί άγονος. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με προφορική ενημέρωση, είχε προσκομιστεί εγγυητική επιστολή από το συμμετέχοντα, η οποία και επιστράφηκε χωρίς να κρατηθεί στο σχετικό φάκελο φωτοαντίγραφο (δεν έχει προσκομιστεί στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. παρότι ζητήθηκε).

Περαιτέρω, το γεγονός ότι στο μίσθιο συμπεριλήφθηκαν κτιριακές εγκαταστάσεις που δεν διέθεταν οικοδομική άδεια, θα μπορούσε να λειτουργήσει ως ανασταλτικός μηχανισμός στους ενδιαφερόμενους ενόψει πιθανών εμπλοκών και να επωφεληθούν έτσι ενδιαφερόμενοι που λόγω αυξημένης εμπιστοσύνης στους εμπλεκόμενους φορείς, ενδεχομένως να μην αξιολόγησαν επαρκώς τον κίνδυνο, υπολογίζοντας σε συμπαράσταση και ανοχή. Σε κάθε περίπτωση, η μίσθωση ακινήτων ακατάλληλων για τη χρήση για την οποία προορίζονται, από τον αρμόδιο για την έκδοση των σχετικών αδειών φορέα, πλήττει την εμπιστοσύνη των πολιτών στις δημόσιες οργανώσεις, ενώ παράλληλα, δημιουργεί αυξημένες προσδοκίες στους ενδιαφερόμενους ως προς την επιτυχή διευθέτηση του ζητήματος, οδηγώντας τους έτσι σε οικονομικές ή και δικαστικές περιπέτειες και προστριβές.

Σύμφωνα με το ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης του «Αθλητικού Πάρκου Χριστουπόλης», απαγορεύεται ρητά η επινοικίαση (εκτός του διαφημιστικού χώρου) χωρίς την άδεια του Αθλητικού Οργανισμού, καθώς και η ολική ή μερική μεταβίβαση σε άλλον κάθε δικαιώματος στον ενοικιαζόμενο χώρο. Με το από 10-11-01 ιδιωτικό συμφωνητικό υπομίσθωσης, ο αρχικός μισθωτής υπεκμίσθωσε μέρος του μισθίου, χωρίς την έγγραφη, τουλάχιστον, συγκατάθεση του Αθλητικού Οργανισμού.

10.2.5. Ενέργειες της Δημοτικής Αρχής

Η δημοτική αρχή που ανέλαβε καθήκοντα την 1-1-1999, δεν προχώρησε σε άμεση διακοπή εργασιών και επαναφορά του χώρου στην προηγούμενη κατάσταση, αλλά αντίθετα έδωσε έγγραφη εντολή στην ανάδοχο εταιρεία για τη συνέχισή τους και παράλληλα, προσπάθησε να τακτοποιήσει τις πολεοδομικές εκκρεμότητες, χωρίς αποτέλεσμα.

Η δημοτική αρχή, η οποία γνώριζε τη λειτουργία του αναψυκτηρίου και της κολυμβητικής δεξαμενής χωρίς τις απαιτούμενες άδειες (ίδρυσης, λειτουργίας, χρήσης μουσικών οργάνων), οι οποίες προϋποθέτουν άδεια κατασκευής, δεν προχώρησε στη διακοπή λειτουργίας των επιχειρήσεων, αγνοώντας τα σχετικά έγγραφα του Α.Τ. Σπάτων, του Τμήματος Υγ. Ελέγχου της Ν.Α. Αν. Αττικής και της Περιφέρειας Αττικής, προσβλέποντας σε διευθέτηση και λύση του προβλήματος. Οι αθλητικές εγκαταστάσεις δεν διαθέτουν την προβλεπόμενη έγκριση λειτουργικότητας από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, αφού δεν κινήθηκε από το Δήμο που είχε την ευθύνη του έργου, ή τον Αθλητικό Οργανισμό αργότερα, η σχετική διαδικασία, αλλά ούτε και άδεια κατασκευής, όπου βέβαια

αυτή απαιτείται. Η έλλειψη αυτή δεν αφορά μόνο στις αρχικές εγκαταστάσεις, αλλά και σ' αυτές που κατασκευάστηκαν αργότερα στον ίδιο χώρο (π.χ. κολυμβητική δεξαμενή).

Στο 3672/31-5-2002 έγγραφο του Δημάρχου γίνεται επίκληση αποφάσεων του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. (78763/14573/86 και 52716/2001), σύμφωνα με τις οποίες δεν απαιτείται άδεια οικοδομής για συγκεκριμένες εγκαταστάσεις σε κοινόχρηστους χώρους οικισμού. Οι συγκεκριμένες αποφάσεις όμως σε καμία περίπτωση δεν αναφέρονται σε κτιριακές εγκαταστάσεις μεγάλης έκτασης, όπως οι συγκεκριμένες, αλλά σε περίπτερα, κιόσκια και αποθήκες, αποδυτήρια τεσσάρων και έξι τετραγωνικών μέτρων αντίστοιχα. Σχετικά με το 12/27-12-02 έγγραφό του Εξωραϊστικού και Πολιτιστικού Συλλόγου Σπάτων προς το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., στο οποίο χαρακτηρίζεται "παραποιημένη- πλαστογραφημένη" η 166/2002 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, όπως αυτή υποβλήθηκε αρχικά στην Περιφέρεια Αττικής, επισημαίνεται ότι παρότι στο από 11-11-02 αποδεικτικό δημοσίευσης της συγκεκριμένης απόφασης, στη θέση περίληψη θέματος αναγράφεται «Έγκριση χορήγησης προσωρινής άδειας λειτουργίας των εγκαταστάσεων του αθλητικού πάρκου Χριστούπολης», η ίδια η περίληψη, όπως προκύπτει από το απόσπασμα των πρακτικών της 8^{ης} Νοεμβρίου 2002, τιτλοφορείται ως «Πρόταση έγκρισης χορήγησης προσωρινής άδειας λειτουργίας των εγκαταστάσεων του Αθλητικού Πάρκου Χριστούπολης, έως 31-1-2003». Περαιτέρω, δεδομένου ότι μετά την αρχική υποβολή (11-11-02), υπήρξε επανυποβολή της απόφασης με την ακριβή απόδοση του αποφασιστικού της μέρους και αποδοχή του σφάλματος, δεν θεωρούμε ότι μπορεί να τεκμηριωθεί πρόθεση «παραποίησης ή πλαστογραφίας».

10.2.6. Αρμοδιότητα για τη χορήγηση προσωρινής άδειας λειτουργίας

Σε κάθε περίπτωση, η πρόταση για προσωρινή άδεια λειτουργίας των εγκαταστάσεων στερείται νομίμου ερείσματος και θα έπρεπε αυτό να ληφθεί υπόψη από το Δημοτικό Συμβούλιο πριν τη σχετική ομόφωνη απόφασή του, δεδομένου ότι πρόκειται για το αρμόδιο όργανο χορήγησης αδειών ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

10.2.7. Ενέργειες της Τεχνικής Υπηρεσίας

Μετά τη δεύτερη εντολή του Δημάρχου προς την Τεχνική Υπηρεσία (5995/30-9-02), για αποχή από κάθε ενέργεια πράξης χαρακτηρισμού αυθαιρέτων και επιβολής προστίμου μέχρι την επίλυση του θέματος της τροποποίησης του ρυμοτομικού σχεδίου και της νομιμοποίησης των κτισμάτων, οι υπάλληλοι της υπηρεσίας, όφειλαν, σύμφωνα με το άρθρο 87 του ν. 1188/81 (Κώδικας Προσωπικού ΟΤΑ), να εκτελέσουν τη διαταγή και να αναφέρουν συγχρόνως στον προϊστάμενο του διατάξαντα. Η παράλειψη αυτή όμως, δεν άσκησε καμιά ουσιαστική επιρροή στην πορεία της υπόθεσης, αφού, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας Αττικής, είχε ήδη ενημερωθεί από τις αρμόδιες Δ/νσεις της Περιφέρειας, το Α.Τ. Σπάτων και τους καταγγέλοντες.

10.2.8. Ως προς τις ενέργειες του Α. Τ. Σπάτων

Εσφαλμένα το Α.Τ. Σπάτων παραπέμπει το ζήτημα της σφράγισης του καταστήματος «καφετέρια», όπως περιγράφεται, στο Δήμο με βάση τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 6 της Α1Β 8577/83 Υ.Δ., αφού δεν πρόκειται για κατάσταση που λειτουργούσε νόμιμα και προχώρησε σε μεταφορά ή επέκταση ή αλλαγή ή μεταβίβασή του, ή τέλος σε ουσιώδη τροποποίηση των υγειονομικών όρων λειτουργίας του. Στη συγκεκριμένη περίπτωση πρόκειται για κατάσταση που λειτουργεί χωρίς άδεια ίδρυσης και λειτουργίας και σύμφωνα με την παρ. 9 του ίδιου άρθρου, τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος που λειτουργούν χωρίς την προβλεπόμενη άδεια ίδρυσης και λειτουργίας, κλείνονται αυτεπάγγελα, ενώ δεν απαιτούνται για την περίπτωση αυτή τρεις μηνύσεις, ως προϋπόθεση σφράγισης. Περαιτέρω, δεν είχε υποβληθεί ούτε καν φάκελος με τα απαραίτητα δικαιολογητικά, αφού το κτίριο δεν διέθετε άδεια οικοδομής και επομένως δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της αρχής της χρηστής διοίκησης. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 25 του Δ.Κ.Κ., όπου προβλέπεται κλείσιμο των καταστημάτων και των επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος, αυτό γίνεται με σφράγιση.

10.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

10.3.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

- Να διευκρινιστεί από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. (Δ/νση Οικοδομικού & Κτιριοδομικού Κανονισμού) εάν στην έννοια των περιπτέρων, στεγάστρων κ.λπ., όπως αυτά περιγράφονται στην Υ.Α. 52716/2001, ΦΕΚ Β'1663, με θέμα "Κατασκευές και εγκαταστάσεις στους κοινόχρηστους χώρους του οικισμού για τις οποίες δεν απαιτείται άδεια οικοδομής", περιλαμβάνονται και τα αναψυκτήρια περίπτερα, οπότε και να τεθούν συγκεκριμένες προδιαγραφές για την κατασκευή τους, κυρίως ως προς τις διαστάσεις τους. Άποψή μας είναι, ότι, θα πρέπει να είναι επιτρεπτές οι ελάχιστες διαστάσεις που προβλέπονται από τις Υγειονομικές Διατάξεις, έτσι ώστε να είναι δυνατή η χορήγηση άδειας λειτουργίας. Σε κάθε περίπτωση πάντως, δεν θα πρέπει να παραβλεφθεί το γεγονός ότι έχουν ήδη διαμορφωθεί συγκεκριμένες συνθήκες ως προς το ζήτημα αυτό, καθώς οι Δήμοι, σε πολλές περιπτώσεις, έχουν εγκαταστήσει τέτοιες κατασκευές σε κοινόχρηστους χώρους.
- Δεδομένου ότι η 1383 (ΦΕΚ 181/τ'Δ/2002) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής έχει διαμορφώσει συγκεκριμένες συνθήκες στην περιοχή, εφόσον κριθεί ότι αυτή πρέπει να τροποποιηθεί, θα πρέπει το ζήτημα να αντιμετωπιστεί συνολικά και με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον.

10.3.2. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Να συσταθεί άμεσα Επιτροπή Σφραγίσεων Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος στο δήμο Σπάτων.
- Να διενεργηθεί αυτοψία από την Τεχνική Υπηρεσία του δήμου, ώστε να διαπιστωθεί εάν η προσαύξηση του αρχικού κτιρίου, δεδομένου ότι αυτή έχει κατασκευαστεί σε κοινόχρηστο χώρο, αποτελεί επιτρεπόμενη κατασκευή για την οποία δεν απαιτείται οικοδομική άδεια, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Γ.Ο.Κ. και την 52716/2001, (ΦΕΚ Β'1663) απόφαση Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. ή πρόκειται για αυθαίρετη κατασκευή και να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες.
- Να καταρτιστεί από το Δήμο και τον Αθλητικό Οργανισμό Σπάτων κανονισμός λειτουργίας των εγκαταστάσεων του Ο.Τ. Γ11, ο οποίος θα ανταποκρίνεται στο χαρακτήρα της συγκεκριμένης έκτασης.
- Να τοποθετηθεί πινακίδα στην οποία να δηλώνεται η κυριότητα και η χρήση του χώρου (π.χ. Δήμος Σπάτων - Αθλητικός Οργανισμός Σπάτων...κ.λπ.).
- Να δοθούν οδηγίες από το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. (Δ/νση Οικονομικών, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης) προς όλους τους Δήμους, έτσι ώστε να μην προβαίνουν σε μίσθωση ακινήτων ή εγκαταστάσεων που δεν είναι νομίμως υφιστάμενα με συνέπεια αδυναμία χρήσης του μισθίου, ανεξάρτητα εάν η συμμετοχή του μισθωτή στο σχετικό διαγωνισμό είχε ως προϋπόθεση την πλήρη γνώση και ανεπιφύλακτη αποδοχή των όρων της διακήρυξης, του χώρου που ενοικιαζόταν και της πραγματικής κατάστασης του, ιδίως όταν αυτά προορίζονται για χρήση η οποία προϋποθέτει άδεια που χορηγείται από την ίδια τη Δημοτική Αρχή.

10.3.3. Νομιμότητα της Διοίκησης

- Τα αρμόδια όργανα του Δήμου Σπάτων, να προβούν άμεσα σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, σύμφωνα με το 08/Δ.Τ.Α./16807/23-10-02 έγγραφο του Γενικού Γραμματέας Περιφέρειας Αττικής, το 1020/10538/3-Γ/18-6-02 έγγραφο του Αστυνομικού Τμήματος Σπάτων και το 9407/8-8-02 έγγραφο του Τμήματος Υγειονομικού Ελέγχου της Διεύθυνσης Υγείας και Υγιεινής της Ν.Α. Αττικής, που αφορούν στην επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων για λειτουργία καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος (καφετέρια και κολυμβητική δεξαμενή) χωρίς τις απαιτούμενες άδειες.
- Ο Δήμος να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες έκδοσης οικοδομικής άδειας για το αρχικό κτίριο, με χρήση πολιτιστικού κέντρου, σύμφωνα με το περίγραμμα κτιρίου που αποτυπώθηκε στο συνημμένο τοπογραφικό διάγραμμα της 1383 (ΦΕΚ 181/τ'Δ/2002) απόφασης του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, η οποία μέχρι σήμερα δεν έχει τροποποιηθεί ή ανακληθεί, συνεκτιμώντας την εξέλιξη της τελευταίας πρότασης τροποποίησης του ρυμοτομικού σχεδίου στο Ο.Τ. Γ11 (απ. Δ.Σ. 168/02), η οποία εκρεμεί στη Ν. Α. Αττικής.

- Να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για την έκδοση οικοδομικών αδειών των αθλητικών εγκαταστάσεων, όπου αυτές απαιτούνται (π.χ. το μικρό κτίριο αποδυτηρίων, δεν εμπίπτει στις κατασκευές για τις οποίες δεν απαιτείται οικοδομική άδεια (52716/2001, ΦΕΚ Β'1663), αφού αυτό έχει κατασκευαστεί σε κοινωφελή και όχι κοινόχρηστο χώρο, για τον οποίο έχουν καθοριστεί προϋποθέσεις και όροι δόμησης.
- Να ληφθεί μέριμνα έτσι ώστε να μην αναιρείται ο κοινόχρηστος χαρακτήρας του χαρακτηρισμένου ως πάρκου χώρο (π.χ. να τοποθετηθούν παγκάκια, να διαμορφωθούν επαρκείς διάδρομοι περιπάτου κ.λπ.).
- Να υποβληθεί φάκελος με τα απαραίτητα δικαιολογητικά στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, για χορήγηση έγκρισης λειτουργικότητας των αθλητικών εγκαταστάσεων.

10.3.4. Αναζήτηση Ευθυνών

Ζητήθηκε από το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής να εξετάσει αν προκύπτει αστική ή πειθαρχική ευθύνη του Δημάρχου και των δημοτικών συμβούλων (προηγούμενη Δημοτική Αρχή), καθώς και του Διοικητικού Συμβουλίου του Αθλητικού Οργανισμού Δήμου Σπάτων, σύμφωνα με τα άρθρα 183επ. του Π.Δ. 410/95, προκειμένου να ασκήσει τις αρμοδιότητές του, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 183 έως 189 του Δημοτικού Κοινοτικού Κώδικα σχετικά με πράξεις ή παραλείψεις, για τα αναφερόμενα στην παρούσα έκθεση και ειδικότερα στα εδάφια 25-27 των διαπιστώσεων και στις σελίδες 42 – 47 των συμπερασμάτων. Εφόσον δε κριθεί, ότι, κάποια από τα στοιχεία που παρατίθενται μπορούν να αξιολογηθούν από ποινική άποψη, αυτά να διαβιβαστούν στον αρμόδιο Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, με ταυτόχρονη ενημέρωση της υπηρεσίας μας.

10.4. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Για τη συγκεκριμένη υπόθεση ασχολήθηκε και ο Συνήγορος του Πολίτη, ενώ μετά την κοινοποίηση του συγκεκριμένου πορίσματος στον Εισαγγελέα, η υπόθεση παραπέμφθηκε στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. με παραγγελία για διενέργεια προανάκρισης ώστε να εξακριβωθούν όλα τα στοιχεία των υπαιτίων και να διευκρινιστεί αν υφίσταται ζημία μεγαλύτερη των 5.000.000 δρχ. κατόπιν ιδιαίτερων τεχνασμάτων και τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων καθώς και η καθ' οιονδήποτε τρόπο συμμετοχή του Γ.Γ. της Περιφέρειας.

Η προανάκριση έχει περαιωθεί και ο φάκελος της δικογραφίας διαβιβάστηκε στον αρμόδιο Εισαγγελέα.

11. ΑΔΕΙΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ

11.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Εκδόθηκε μία εντολή επιθεώρησης ελέγχου βάσει της οποίας επιθεωρήθηκαν :

- Η Διεύθυνση Βιομηχανίας της Ν.Α. Κορινθίας
- Η Διεύθυνση Δασών Κορινθίας
- Η Διεύθυνση ΠΕ.ΧΩ. Περιφέρειας Πελοποννήσου
- Η Δ' Εφορία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Ναυπλίου

Αντικείμενο της επιθεώρησης – ελέγχου ήταν η διαδικασία χορήγησης αδειών εκμετάλλευσης και λειτουργίας λατομείων αδρανών υλικών, εντός και εκτός των λατομικών περιοχών του Νομού Κορινθίας καθώς και η εξέταση των αναφερομένων σε σχετική καταγγελία.

11.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

11.2.1. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

Η Διεύθυνση Δασών Νομού Κορινθίας κωλυσιεργεί να γνωμοδοτήσει για τη χορήγηση έγκρισης επέμβασης σε πλειοδότη εταιρεία μετά από δημοπρασία για την εκμίσθωση δημοσίων λατομείων που διενεργήθηκε το 1995, παρόλο που έχει εγκριθεί η τεχνική μελέτη και οι περιβαλλοντικοί όροι και εκκρεμούν 3 αναπάντητες σχετικές αιτήσεις συγκεκριμένης εταιρείας.

Η Δ' Εφορία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Ναυπλίου δεν έχει προβεί στον οριστικό χαρακτηρισμό από αρχαιολογικής άποψης συγκεκριμένης περιοχής, παρόλο που από το 1994 δεν ενέκρινε τη χορήγηση άδειας επαναλειτουργίας λατομείου στη θέση αυτή.

11.2.2. Νομιμότητα της Διοίκησης

Η Διεύθυνση Βιομηχανίας της Ν.Α. Κορινθίας :

- Από το 1986 επιτρέπει σε δυο λατομεία να λειτουργούν είτε με νομικά πλημμελείς άδειες εκμετάλλευσης, είτε χωρίς άδειες εκμετάλλευσης.
- Το 1994 χορήγησε σε δύο λατομεία άδειες εκμετάλλευσης, διάρκειας πέντε ετών, χωρίς να αναφερθεί στις παράτυπες άδειες που είχαν εκδοθεί ενδιάμεσως και χωρίς να λάβει υπόψη της έγγραφο της Δ' Εφορίας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Ναυπλίου, με το οποίο διατυπώνονται οι αντιρρήσεις της για τη λειτουργία συγκεκριμένου λατομείου, διότι καταστρέφεται αρχαίο τείχος.
- Το 1998 και το 1999 ανανέωσε για μία πενταετία τις άδειες εκμετάλλευσης δύο λατομείων, παρότι η λειτουργία τους βασίζεται σε διατάξεις κριθείσες ως αντισυνταγματικές από το Συμβούλιο της Επικρατείας, παρά το γεγονός ότι το Δασαρχείο Κορίνθου έχει επισημάνει εγγράφως σημαντικά προβλήματα όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς της έκτασης του ενός και το Υπουργείο Γεωργίας αναφέρει σε έγγραφό του ότι χορηγήθηκε έγκριση επέμβασης σε λατομείο πέραν του ιδιωτικού χώρου και σε χώρο που ανήκει στο Δημόσιο.

11.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

11.3.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Στις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων Ανάπτυξης και Γεωργίας προτάθηκε η απλοποίηση των διαδικασιών υπογραφής σύμβασης εκμίσθωσης λατομείων σε δημόσιους χώρους, μετά την κατακύρωση της δημοπράτησης των λατομικών περιοχών, με την κατάργηση της γνωμοδότησης εκ μέρους της Διεύθυνσης Δασών για την έκδοση της έγκρισης επέμβασης, δεδομένου ότι η υπηρεσία αυτή συμμετέχει στην επιτροπή καθορισμού λατομικών περιοχών.

11.3.2. Νομιμότητα της Διοίκησης

Στη Διεύθυνση Βιομηχανίας της Ν.Α. Κορινθίας προτάθηκε η άμεση επίλυση του προβλήματος χορήγησης αδειών εκμετάλλευσης λατομείων κατά παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας και του προβλήματος που ανέκυψε ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς της έκτασης εντός της οποίας λειτουργεί λατομείο.

Στη Δ' Εφορία Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων Ναυπλίου προτάθηκε να γνωμοδοτήσει άμεσα και οριστικά για τον χαρακτήρα της περιοχής στην οποία λειτουργεί συγκεκριμένο λατομείο.

Στη Διεύθυνση Δασών Νομού Κορινθίας προτάθηκε :

- Να γνωμοδοτήσει άμεσα για την χορήγηση της απαιτούμενης έγκρισης επέμβασης σε λατομείο στη θέση Τρανή Λάκκα Καλλιάνων.
- Να επανεξετάσει τα δεδομένα βάσει των οποίων εξέδωσε την γνωμοδότηση, στην οποία στηρίχτηκε η από το 1994 έγκριση επέμβασης του Νομάρχη Κορινθίας και να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την αποκατάσταση της νομιμότητας, στην έκταση για την οποία χορηγήθηκε η έγκριση επέμβασης.

Στην επιτροπή καθορισμού λατομικών περιοχών προτάθηκε να αποφανθεί, εάν ισχύουν οι καθορισθείσες με την Κ.Υ.Α. 10722/4/7/83 των Υπουργών Ενέργειας και Φυσικών Πόρων και Δημοσίων Έργων λατομικές περιοχές, άλλως να προβεί άμεσα στον επαναπροσδιορισμό νέων λατομικών περιοχών, ώστε να καταστεί δυνατή η δημοπράτησή τους από την αρμόδια υπηρεσία.

11.3.3. Αναζήτηση Ευθυνών

Προτάθηκε η διενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρ. 5 του Ν. 3074/4-12-2002, για τον εντοπισμό και τον επιμερισμό των ευθυνών για τις πράξεις και παραλείψεις των υπαλλήλων των ελεγχόμενων υπηρεσιών που διαπιστώθηκαν. Η προταθείσα ένορκη διοικητική εξέταση είναι στο στάδιο της ολοκλήρωσης.

11.4. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Δρομολογούνται και είναι σε εξέλιξη οι διαδικασίες καθορισμού των λατομικών περιοχών της Ν.Α. Κορινθίας, ώστε να καταστεί δυνατόν οι λατομικές δραστηριότητες να ασκούνται στις προβλεπόμενες από την νομοθεσία περιοχές.

III. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Η προστασία της δημόσιας υγείας αποτελεί σημαντική αρμοδιότητα της διοίκησης και δίκαια απαίτηση των πολιτών. Για το λόγο αυτό το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. πάγια εντάσσει στην ελεγκτική του δράση επιθεωρήσεις δημοσίων υπηρεσιών που είτε προσφέρουν στον πολίτη υπηρεσίες υγείας, είτε είναι αρμόδιες για την εποπτεία ιδιωτικών φορέων (επιχειρήσεων), των οποίων οι δραστηριότητες επιδρούν άμεσα στη δημόσια υγεία.

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα πορίσματα των επιθεωρήσεων του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. που ολοκληρώθηκαν το 2003 και αφορούν δράσεις της δημόσιας διοίκησης, οι οποίες σχετίζονται άμεσα με την προστασία της δημόσιας υγείας και συγκεκριμένα :

- Η διαχείριση ζωικών αποβλήτων
- Η διαχείριση νοσοκομειακών αποβλήτων
- Η εποπτεία των ιδιωτικών φορέων υγείας

12. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΖΩΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

12.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. - με αφορμή συγκεκριμένη καταγγελία πολίτη - ασχολήθηκε για πρώτη φορά με το αντικείμενο αυτό, το οποίο παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, διότι η νόμιμη και ορθολογική διαχείριση των ζωικών αποβλήτων, που διασφαλίζεται από την τήρηση των κειμένων διατάξεων από τη διοίκηση κατά την αδειοδότηση και την εποπτεία των εγκαταστάσεων (βιομηχανιών) που παράγουν ή επεξεργάζονται ζωικά απόβλητα είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την προστασία του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας και της υγείας των ζώων.

Το 2003 εκδόθηκαν δύο εντολές επιθεώρησης - ελέγχου με σχετικό αντικείμενο. Η πρώτη αφορούσε υπηρεσίες της Ν.Α. Λάρισας και η δεύτερη υπηρεσίες της Ν.Α. Δυτικής Αττικής, αλλά και στις δύο εμπλέκονταν και υπηρεσίες Υπουργείων (Γεωργίας, ΠΕΧΩΔΕ, Ανάπτυξης, Υγείας και Πρόνοιας). Η επιθεώρηση στη Ν.Α. Λάρισας διενεργήθηκε σε συνεργασία με το Διευθυντή Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Γεωργίας, ο οποίος είχε διατεθεί για το σκοπό αυτό στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. Σημειώνεται ότι λόγω του μεγάλου αριθμού των αρμοδίων και εμπλεκόμενων υπηρεσιών, των σχετικών διατάξεων και των ελεγχόμενων βιομηχανιών ο έλεγχος της διαδικασίας αδειοδότησης και εποπτείας τους από τη διοίκηση εμπερικλείει ιδιαίτερες δυσχέρειες καθώς απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις και έλεγχο τεράστιου αριθμού εγγράφων και λοιπών στοιχείων.

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι γενικές διαπιστώσεις και προτάσεις μόνο της επιθεώρησης που διενεργήθηκε στη Ν.Α. Λάρισας, διότι η επιθεώρηση στη Ν.Α. Δυτικής Αττικής βρίσκεται σε εξέλιξη. Αξίζει να σημειωθεί ότι η έκθεση επιθεώρησης στη Ν.Α. Λάρισας χαρακτηρίστηκε ως εμπιστευτικό έγγραφο, οπότε εδώ γίνεται παρουσίαση των γενικών διαπιστώσεων και προτάσεων, χωρίς αναφορά σε συγκεκριμένες εταιρείες. Βάσει της σχετικής εντολής επιθεωρήθηκαν οι ακόλουθες υπηρεσίες :

- Η Διεύθυνση Κτηνιατρικής της Ν.Α. Λάρισας
- Η Διεύθυνση Βιομηχανίας της Ν.Α. Λάρισας
- Η Διεύθυνση Υγιεινής της Ν.Α. Λάρισας
- Η Διεύθυνση Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος της Ν.Α. Λάρισας
- Η Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Γεωργίας
- Η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ

Αντικείμενο της επιθεώρησης – ελέγχου ήταν :

- Η διαδικασία χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των μονάδων μεταποίησης ζωικών αποβλήτων, των εγκαταστάσεων παρασκευής ζωοτροφών από υποπροϊόντα σφαγείων, των εγκαταστάσεων παρασκευής άλλων προϊόντων ζωικής προέλευσης και των σφαγείων και πτηνοσφαγείων που εδρεύουν στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λάρισας.
- Η μέριμνα για την τήρηση των υγειονομικών κανόνων και η εποπτεία για τη σωστή λειτουργία των ως άνω μονάδων.

12.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

12.2.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο, που ως επί το πλείστον περιλαμβάνει διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης :

- Δεν είναι κωδικοποιημένο και τροποποιείται με μεγάλη συχνότητα, με αποτέλεσμα τη δυσχερή προσαρμογή στις απαιτήσεις του.
- Δεν καθορίζει πλήρως τυποποιημένα έγγραφα και διαδικασίες, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει ενιαία αντιμετώπιση των εγκαταστάσεων.
- Δεν καθορίζει σαφώς τις επιτρεπόμενες δραστηριότητες για κάθε είδος εγκαταστάσεων, με αποτέλεσμα να ασκούνται ορισμένες δραστηριότητες χωρίς τις προβλεπόμενες για το σκοπό αυτό άδειες.
- Προβλέπει τη χορήγηση μεγάλου αριθμού αδειών και εγκρίσεων, από πλήθος οργανικά και λειτουργικά ανεξάρτητες υπηρεσίες, χωρίς να συγκροτείται ενιαίο σύστημα αδειοδότησης και ελέγχου, με αποτέλεσμα τη διάχυση της ευθύνης και τον ανεπαρκή έλεγχο των εγκαταστάσεων.
- Προβλέπει την υποβολή των ίδιων δικαιολογητικών σε διαφορετικές υπηρεσίες για τη χορήγηση των απαιτούμενων αδειών.

12.2.2. Ανθρώπινο Δυναμικό

Ο έλεγχος των εγκαταστάσεων απαιτεί επαρκές και κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό, που δεν είναι διαθέσιμο στις αρμόδιες υπηρεσίες, με αποτέλεσμα την μη ενιαία αντιμετώπιση των εγκαταστάσεων και τον ελλιπή έλεγχο τους.

12.2.3. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

Η Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΧΩΔΕ :

- Δεν επισήμανε στις περιβαλλοντικές υπηρεσίες των Ν.Α. και των Περιφερειών την υποχρέωση αδειοδότησης των δραστηριοτήτων διαχείρισης ζωικών αποβλήτων, παρότι οι εγκαταστάσεις από τις οποίες

παράγονται επικίνδυνα ή στερεά απόβλητα θα πρέπει να εφοδιάζονται με τις σχετικές άδειες διάθεσής τους.

- Δεν προέβη στις ενέργειες αρμοδιότητάς της για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των δραστηριοτήτων αποτέφρωσης ζωικών αποβλήτων, με αποτέλεσμα να λειτουργούν αποτεφρωτικοί κλίβανοι σε εγκαταστάσεις χωρίς άδεια λειτουργίας, έγκριση χωροθέτησης, σύστημα μετρήσεων των αερίων εκπομπών τους και αναφορά στους εγκριθέντες περιβαλλοντικούς όρους τους.

Οι Διευθύνσεις Ε.Α.Ρ.Θ. του ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕ.ΧΩ. της Περιφέρειας Θεσσαλίας και Πολεοδομίας & Περιβάλλοντος της Ν.Α. Λάρισας ενέκριναν περιβαλλοντικούς όρους λειτουργίας εγκαταστάσεων, οι οποίοι δεν ήταν πλήρεις και συγκεκριμένοι ως προς τον τρόπο διάθεσης των αποβλήτων ή ενέκριναν όρους ανεφάρμοστους ή εφαρμόσιμους υπό προϋποθέσεις χορήγησης άλλων αδειών ή λειτουργίας άλλων εγκαταστάσεων και με αδικαιολόγητες διαφοροποιήσεις μεταξύ ομοίων εγκαταστάσεων.

Η Διεύθυνση Κτηνιατρικής της Ν.Α. Λάρισας :

- Χορήγησε άδεια λειτουργίας σε σφαγεία που δεν διέθεταν βιομηχανική άδεια λειτουργίας, με αποτέλεσμα ένα σφαγείο να λειτουργεί χωρίς βιομηχανική άδεια λειτουργίας, διότι αυτή τελικώς δεν του χορηγήθηκε.
- Δεν ενημέρωσε για την εγκατάσταση αποτεφρωτικών κλιβάνων σε σφαγεία τις αρμόδιες υπηρεσίες, με αποτέλεσμα αυτοί να λειτουργούν χωρίς τις προβλεπόμενες άδειες.
- Κατά την τελευταία διετία διενήργησε μόνο μια δειγματοληψία προϊόντων εγκατάστασης παραγωγής τετηγμένου λίπους για ανθρώπινη κατανάλωση και καμία δειγματοληψία στα προϊόντα εγκατάστασης μεταποίησης ζωικών αποβλήτων.

Η Διεύθυνση Βιομηχανίας της Ν.Α. Λάρισας :

- Δεν προέβη σε διενέργεια αυτοψιών εργοστασίων, με αποτέλεσμα να αγνοεί τη μεταβολή εγκεκριμένων και την ανάπτυξη μη εγκεκριμένων δραστηριοτήτων τους, τη λήξη της ισχύος των εγκρίσεων των περιβαλλοντικών όρων τους καθώς και την μη προβλεπόμενη διάθεση των αποβλήτων τους.
- Δεν προέβη στην επανεξέταση των όρων της άδειας λειτουργίας εργοστασίου, επειδή αγνοούσε την εγκατάσταση αποτεφρωτικού κλιβάνου σ' αυτό.

12.2.4. Νομιμότητα της Διοίκησης

Η Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Γεωργίας :

- Δεν κοινοποίησε, ως όφειλε, στην Ευρωπαϊκή Ένωση το μητρώο των εγκαταστάσεων μεταποίησης ζωικών αποβλήτων.
- Χορήγησε άδεια λειτουργίας εγκατάστασης με τίτλο, κωδικό αριθμό και διάρκεια ισχύος διαφορετικά από τα προβλεπόμενα και χωρίς αυτή να διαθέτει την αντίστοιχη άδεια ίδρυσης.

- Σε αυτοψίες εγκαταστάσεων που είχε διενεργήσει δεν διαπίστωσε, ως όφειλε, συγκεκριμένες παραβάσεις των όρων της άδειας λειτουργίας τους.
- Δεν επέβαλε κυρώσεις αρμοδιότητάς της, παρότι διαπίστωσε παραβάσεις της κτηνιατρικής νομοθεσίας από συγκεκριμένες εγκαταστάσεις.

Η Διεύθυνση Κτηνιατρικής της Ν.Α. Λάρισας :

- Χορήγησε άδεια λειτουργίας σε εγκατάσταση παραγωγής τετηγμένου λίπους για ανθρώπινη κατανάλωση, η οποία δεν διέθετε αντίστοιχη άδεια ίδρυσης, εν ισχύ βιομηχανική άδεια λειτουργίας, εν ισχύ έγκριση περιβαλλοντικών όρων και άδεια λειτουργίας εργοστασίου υγειονομικού ενδιαφέροντος.
- Χορήγησε άδεια λειτουργίας σε εγκατάσταση με τίτλο και κωδικό αριθμό διαφορετικούς από τα προβλεπόμενα και χωρίς να έχει διασφαλίσει ότι πληρούνται οι απαιτούμενοι όροι έγκρισης της εγκατάστασης.
- Γνώριζε ότι από τα σφαγεία πραγματοποιείται διάθεση ζωικών αποβλήτων μη προβλεπόμενη από τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους τους και δεν εισηγήθηκε αρμοδίως προκειμένου να ασκηθούν οι αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου 1650/1986.
- Κατά τις αυτοψίες που είχε διενεργήσει δεν είχε διαπιστώσει ως όφειλε και μπορούσε συγκεκριμένες παραβάσεις των όρων της άδειας λειτουργίας τους, οι οποίες συνέβαιναν κατά το τελευταίο χρονικό διάστημα.
- Δεν επέβαλε τις κυρώσεις αρμοδιότητάς της, όταν διαπίστωσε ότι συγκεκριμένες εγκαταστάσεις παραβαίνουν τους όρους της άδειας λειτουργίας τους και την κτηνιατρική νομοθεσία.

Η Διεύθυνση Υγιεινής της Ν.Α. Λάρισας :

- Δεν προέβη σε έλεγχο της διάθεσης υγρών αποβλήτων εγκαταστάσεων, προκειμένου οι άδειες διάθεσης υγρών αποβλήτων τους να ανανεωθούν, να οριστικοποιηθούν ή να τροποποιηθούν, με αποτέλεσμα δύο εγκαταστάσεις να λειτουργούν χωρίς να διαθέτουν άδειες διάθεσης υγρών αποβλήτων σε ισχύ.
- Δεν προέβη στη διενέργεια αυτοψιών για τον έλεγχο της τήρησης ή μη των υγειονομικών διατάξεων από τις εγκαταστάσεις, με αποτέλεσμα να αγνοεί τη μη επιτρεπόμενη απόρριψη αίματος στο βιολογικό καθαρισμό δύο εγκαταστάσεων.
- Δεν προέβη σε όλες τις ενέργειες αρμοδιότητάς της αφότου ενημερώθηκε ότι συγκεκριμένη εγκατάσταση τήξης λιπών για ανθρώπινη κατανάλωση δεν διαθέτει την προβλεπόμενη άδεια λειτουργίας εργοστασίου υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Η Διεύθυνση Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος της Ν.Α. Λάρισας :

- Εισηγήθηκε μετά από αυτοψία την ανανέωση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων εγκαταστάσεων, οι οποίες δεν τηρούσαν τους εν ισχύ περιβαλλοντικούς όρους τους.
- Δεν μερίμνησε για τη χορήγηση των προβλεπόμενων αδειών διαχείρισης στερεών αποβλήτων.

- Δεν εισηγήθηκε αρμοδίως την επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας που είχε διαπιστώσει.
- Δεν προέβη σε επανεξέταση των περιβαλλοντικών όρων εγκαταστάσεων, η ισχύς των οποίων έχει λήξει, με αποτέλεσμα κάποιες από αυτές να λειτουργούν χωρίς εν ισχύ εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους.
- Δεν προέβη σε αυτοψίες εγκαταστάσεων για τον έλεγχο της τήρησης των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων τους, με αποτέλεσμα να αγνοεί την μη επιτρεπόμενη αλλά διενεργούμενη διάθεση των αποβλήτων τους.

Η Διεύθυνση Βιομηχανίας της Ν.Α. Λάρισας :

- Χορήγησε άδεια λειτουργίας εργοστασίου, χωρίς αυτό να διαθέτει την απαιτούμενη άδεια λειτουργίας εργοστασίου υγειονομικού ενδιαφέροντος από τον οικείο Ο.Τ.Α.
- Δεν επέβαλε τις προβλεπόμενες κυρώσεις σε εργοστάσια που λειτουργούσαν χωρίς βιομηχανική άδεια λειτουργίας σε ισχύ.

12.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

12.3.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Στη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Γεωργίας προτάθηκε να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την τροποποίηση της νομοθεσίας, ώστε :

- Να καθοριστεί ότι στη γνωμοδοτική επιτροπή για τη χορήγηση των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας των εγκαταστάσεων παραγωγής προϊόντων ζωικής προέλευσης για ανθρώπινη κατανάλωση θα συμμετέχει υπάλληλος της Διεύθυνσης Υγιεινής της οικείας Ν.Α., οπότε οι εγκαταστάσεις αυτές θα απαλλάσσονται από την υποχρέωση απόκτησης άδειας λειτουργίας εργοστασίου υγειονομικού ενδιαφέροντος.
- Να καθοριστούν ως απαιτούμενες για τη χορήγηση της κτηνιατρικής άδειας λειτουργίας όλες οι άλλες άδειες και εγκρίσεις.
- Να θεσμοθετηθεί η υποχρέωση των υπηρεσιών που χορηγούν άδεια σε μια εγκατάσταση να ενημερώνουν τις άλλες υπηρεσίες που έχουν χορηγήσει άδειες ή εγκρίσεις στην εγκατάσταση αυτή.
- Να καθοριστεί νέος τύπος αδειών λειτουργίας εγκαταστάσεων, ο οποίος να περιγράφει με σαφήνεια όλες τις επιτρεπόμενες δραστηριότητές τους.

Στη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ προτάθηκε να επανεξετάσει το σύστημα ελέγχου της τήρησης περιβαλλοντικών όρων των εγκαταστάσεων και να καθορίσει την επισπεύδουσα αρχή για την ανανέωσή τους.

12.3.2. Ανθρώπινο Δυναμικό

Στο Νομόρχη Λάρισας προτάθηκε να προβεί στην επαρκή στελέχωση του τμήματος Περιβάλλοντος της Διεύθυνσης Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος.

12.3.3. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

Στο Νομόρχη Λάρισας προτάθηκε να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για τη συγκρότηση Κλιμακίου Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος του Νομού Λάρισας

σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1650/86 για τη διενέργεια αυτοψίας σε όλες τις εγκαταστάσεις που παράγουν ή διαχειρίζονται ζωικά απόβλητα (σφαγεία και μεταποιητικές μονάδες) για τον έλεγχο διάθεσης όλων των κατηγοριών αποβλήτων.

Στη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Γεωργίας προτάθηκε :

- Η σύνταξη καταλόγου που θα περιλαμβάνει τις κατηγορίες και υποκατηγορίες των εγκαταστάσεων που αδειοδοτούνται από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες, τις επιτρεπόμενες σε αυτές δραστηριότητες, και τις απαιτούμενες από άλλες αρχές εγκρίσεις και άδειες.
- Ο σχεδιασμός τυποποιημένων εντύπων κτηνιατρικής επιθεώρησης για κάθε κατηγορία εγκαταστάσεων, τα οποία να περιλαμβάνουν όλους τους όρους έγκρισης και λειτουργίας τους.
- Η ενημέρωση της Γενικής Δ/νσης Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ σχετικά με τις απαιτήσεις της κτηνιατρικής νομοθεσίας που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στις εγκρίσεις των περιβαλλοντικών όρων των εγκαταστάσεων και σχετικά με τις παραγόμενες ποσότητες αποβλήτων κατά είδος υλικού ανά Ν.Α. και τις δυνατότητες μεταποίησής τους από τις υφιστάμενες μεταποιητικές εγκαταστάσεις.
- Η κοινοποίηση στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης του μητρώου των εγκαταστάσεων μεταποίησης ζωικών αποβλήτων.

Στη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. προτάθηκε :

- Η άμεση παροχή οδηγιών προς τις υγειονομικές και περιβαλλοντικές υπηρεσίες της χώρας σχετικά με την εφαρμογή της Κ.Υ.Α. 69728/824/96 και της Κ.Υ.Α. 19396/1546/97.
- Η άμεση ενημέρωση των περιβαλλοντικών υπηρεσιών σχετικά με τις διατάξεις βάσει των οποίων εγκρίνονται οι μονάδες αποτέφρωσης που λειτουργούν στα σφαγεία και τις μεταποιητικές μονάδες.
- Η ενημέρωση των υπηρεσιών που χορηγούν εγκρίσεις περιβαλλοντικών όρων για τους όρους και τις προϋποθέσεις διαχείρισης του αίματος.
- Ο σχεδιασμός τυποποιημένων εντύπων επιθεώρησης εγκαταστάσεων.
- Η ένταξη των ζωικών αποβλήτων στο εθνικό σχέδιο διαχείρισης στερεών αποβλήτων, αφού ληφθούν υπόψη τα παρεχόμενα από τη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής στοιχεία.

12.3.4. Νομιμότητα της Διοίκησης

Στο Δήμο Λάρισας προτάθηκε να προβεί στις ενέργειες αρμοδιότητάς του, όσον αφορά εργοστάσιο που λειτουργεί χωρίς την προβλεπόμενη άδεια λειτουργίας εργοστασίου υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Στη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Γεωργίας προτάθηκε η να προβεί στις ενέργειες αρμοδιότητάς της αναφορικά με τις διαπιστωθείσες παραβάσεις από τις εκθέσεις αυτοψίας των εγκαταστάσεων και στην επανεξέταση των αδειών λειτουργίας τους, αφού ληφθούν υπόψη οι διαπιστώσεις αυτών των αυτοψιών.

Στις υπηρεσίες που έχουν χορηγήσει εγκρίσεις περιβαλλοντικών όρων προτάθηκε η άμεση επανεξέταση τους προκειμένου να τεθούν πρόσθετοι περιβαλλοντικοί όροι που να περιλαμβάνουν όλες τις δραστηριότητες διαχείρισης ζωικών αποβλήτων.

Στη Διεύθυνση Κτηνιατρικής Ν.Α. Λάρισας προτάθηκε :

- Η εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας αναφορικά με τις διαπιστωθείσες παραβάσεις από τις εκθέσεις αυτοψίας των εγκαταστάσεων και η επανεξέταση των αδειών τους, αφού ληφθούν υπόψη οι διαπιστώσεις των αυτοψιών αυτών.
- Η διασφάλιση της προβλεπόμενης από τη νομοθεσία διάθεσης των ζωικών αποβλήτων των σφαγείων υπό το διαρκή έλεγχο της και της τήρησης των απαραίτητων παραστατικών.
- Η πρωτοκόλληση των εισηγήσεων των γνωμοδοτικών επιτροπών για τη χορήγηση αδειών ίδρυσης ή λειτουργίας των εγκαταστάσεων.

Στη Διεύθυνση Βιομηχανίας της Ν.Α. Λάρισας προτάθηκε να προβεί στις ενέργειες αρμοδιότητάς της σε ότι αφορά εργοστάσιο που είχε μεταβάλλει τη μηχανολογική του εγκατάσταση και είχε αναπτύξει και δεύτερη δραστηριότητα.

Στη Διεύθυνση Υγιεινής της Ν.Α. Λάρισας προτάθηκε η διενέργεια αυτοψιών στις εγκαταστάσεις προκειμένου να διαπιστωθεί εάν τηρούν τους όρους για τον έλεγχο της ποιότητας των υγρών αποβλήτων τους.

12.3.5. Αναζήτηση Ευθυνών

Στους πειθαρχικώς προϊσταμένους των υπαλλήλων των ελεγχόμενων υπηρεσιών ζητήθηκε να προβούν στις ενέργειες αρμοδιότητάς τους για την πειθαρχική αξιολόγηση των πράξεων και παραλείψεων τους (όπως διαπιστώθηκαν στην έκθεση) προκειμένου να διερευνηθεί η τέλεση ή μη πειθαρχικών παραπτωμάτων και να καταλογιστούν οι αντίστοιχες ευθύνες.

12.4. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Η Διεύθυνση Βιομηχανίας της Ν.Α. Λάρισας :

- Επέβαλλε σε σφαγείο που λειτουργεί χωρίς βιομηχανική άδεια λειτουργίας το ανάλογο πρόστιμο κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 2516/1997 και ειδοποίησε την εταιρεία ότι η μη έγκαιρη (εντός ενός μηνός) υποβολή των δικαιολογητικών για τη χορήγηση της σχετικής άδειας θα έχει σαν συνέπεια την εις βάρος της επιβολή νέων αυστηρότερων κυρώσεων.
- Επέβαλλε σε εργοστάσιο τήξης λιπών για ανθρώπινη κατανάλωση που είχε προβεί σε αυθαίρετη επέκταση της δραστηριότητάς του το ανάλογο πρόστιμο κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 2516/1997 και του χορήγησε, ύστερα από την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών νέα άδεια λειτουργίας και για τις δύο δραστηριότητες.

13. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

13.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Το 2003 για πρώτη φορά το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. ασχολήθηκε με τη διαχείριση νοσοκομειακών αποβλήτων. Το αντικείμενο παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, εφόσον η μη ορθολογική διαχείριση των νοσοκομειακών αποβλήτων μπορεί να αποτελέσει άμεσο και σοβαρό κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Το 2003 ολοκληρώθηκε η επιθεώρηση - έλεγχος βάσει της οποίας επιθεωρήθηκαν το Π.Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ», το Π.Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Γ. Παπανικολάου», το Ν.Γ.Ν. Κιλκίς, το Ν.Γ.Ν. Σερρών, το Ν.Γ.Ν. Έδεσσας και το Ν.Γ.Ν. Βέροιας. Αντικείμενο της επιθεώρησης ήταν η διάθεση των λυμάτων, η αδρανοποίηση και διάθεση των μολυσματικών υπολοίπων και ο έλεγχος νομιμότητας των σχετικών διοικητικών πράξεων.

13.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

13.2.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Υπάρχει έλλειψη ρυθμιστικών διατάξεων για την άδεια λειτουργίας των εγκαταστάσεων διάθεσης και διαχείρισης λυμάτων καθώς και νομοθεσίας για τους περιβαλλοντικούς όρους διάθεσης νοσοκομειακών λυμάτων.

13.2.2. Ανθρώπινο Δυναμικό

Κανένα από τα ανωτέρω νοσοκομεία δεν διαθέτει εξειδικευμένο προσωπικό για τον διαχωρισμό των απορριμμάτων σε μολυσματικά και μη, για την καύση των μολυσματικών απορριμμάτων και για την εσωτερική μεταφορά απορριμμάτων.

13.2.3. Υλικοτεχνική Υποδομή

- Τα νοσοκομεία ΑΧΕΠΑ, Κιλκίς, Σερρών και Βέροιας δεν διαθέτουν βιολογικό καθαρισμό, ενώ αυτός του νοσοκομείου Έδεσσας υπολείπεται.
- Τα νοσοκομεία ΑΧΕΠΑ, Βέροιας, και Έδεσσας δεν διαθέτουν πυρολυτικούς κλιβάνους, ενώ τα νοσοκομεία που διαθέτουν, αυτοί είναι παλαιάς τεχνολογίας και μικρής αποδοτικότητας.
- Το νοσοκομείο Βέροιας δεν διαθέτει αποτεφρωτήρα, ενώ οι αποτεφρωτήρες των νοσοκομείων ΑΧΕΠΑ και Έδεσσας δεν επαρκούν για τις ανάγκες τους και δεν διαθέτουν τα απαραίτητα φίλτρα.
- Τα νοσοκομεία Κιλκίς, Σερρών και Έδεσσας δεν διαθέτουν ψυκτικούς θαλάμους για την συντήρηση των μολυσματικών απορριμμάτων.

13.2.4. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Δεν γίνεται ακριβής διαχωρισμός των νοσοκομειακών απορριμμάτων, προκειμένου να αποφεύγονται μολύνσεις των απορριμμάτων αστικού τύπου, να περιορίζεται ο όγκος των μολυσματικών απορριμμάτων και να γίνεται ταχύτερη αδρανοποίηση των μολυσματικών υπολοίπων.

- Δεν υπάρχει γενικός σχεδιασμός που να περιλαμβάνει σύγχρονες τεχνικές και μεθόδους για τα μολυσματικά υπόλοιπα των λυμάτων.

13.2.5. Νομιμότητα της Διοίκησης

- Στα νοσοκομεία Γ. Παπανικολάου και Έδεσσας λειτουργεί βιολογικός καθαρισμός χωρίς άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας.
- Δεν διαθέτει άδεια λειτουργίας κλιβάνου κανένα νοσοκομείο.

13.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

13.3.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ και του Υπουργείου Υγείας προτάθηκε να προβούν στην έκδοση Κ.Υ.Α., με την οποία θα ρυθμίζεται η διαχείριση των νοσοκομειακών αποβλήτων, ώστε να διασφαλίζεται η δημόσια υγεία και το περιβάλλον.

13.3.2. Ανθρώπινο Δυναμικό

Σε όλα τα νοσοκομεία προτάθηκε ο ορισμός και η εκπαίδευση υπαλλήλων για το διαχωρισμό των απορριμμάτων τους σε μολυσματικά και μη και για το χειρισμό του εξοπλισμού αδρανοποίησης των αποβλήτων τους.

13.3.3. Υλικοτεχνική Υποδομή

- Στα Α' και Β' ΠΕ.Σ.Υ. προτάθηκε να προβούν στην εγκατάσταση πυρολυτικού κλιβάνου για την αδρανοποίηση των μολυσματικών αποβλήτων του συνόλου των νοσοκομείων της αρμοδιότητάς τους.
- Στα νοσοκομεία ΑΧΕΠΑ και Γ. Παπανικολάου προτάθηκε να προβούν στην αντικατάσταση των αποτεφρωτικών κλιβάνων.
- Στο νοσοκομείο Κυκλίας προτάθηκε η εγκατάσταση βιολογικού καθαρισμού.

13.3.4. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Στο νοσοκομείο Σερρών προτάθηκε η επίσπευση της λειτουργία των νέων εγκαταστάσεων του το συντομότερο δυνατό.
- Στο νοσοκομείο Έδεσσας προτάθηκε να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες ώστε να τεθεί σε πλήρη λειτουργία ο βιολογικός του καθαρισμός.

13.3.5. Νομιμότητα της Διοίκησης

Στο νοσοκομείο Γ. Παπανικολάου προτάθηκε η απόκτηση άδειας λειτουργίας του βιολογικού καθαρισμού του.

13.4. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Με την Κ.Υ.Α. 37591/30-9-2003 καθορίστηκαν τα μέτρα, οι όροι και οι διαδικασίες για τη διαχείριση ιατρικών αποβλήτων από υγειονομικές μονάδες με σκοπό τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας και την προστασία του περιβάλλοντος.

14. ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

14.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Εκδόθηκαν δύο εντολές επιθεώρησης βάσει των οποίων επιθεωρήθηκαν οι Διευθύνσεις Υγείας και Δημόσιας Υγιεινής των τεσσάρων τομέων (Κεντρικού, Ανατολικού, Δυτικού και Νότιου) του Νομαρχιακού Διαμερίσματος Αθηνών, καθώς και οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες :

- α. Η Διεύθυνση Ανάπτυξης Μονάδων Υγείας του Υπουργείου Υγείας & Πρόνοιας.
- β. Η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.) του Υπουργείου Υγείας & Πρόνοιας
- γ. Η Διεύθυνση Υγείας και Πρόνοιας της Περιφέρειας Αττικής.

Αντικείμενο της επιθεώρησης - έλεγχου ήταν :

- Η εφαρμογή του Π.Δ. 235/2000 και του Π.Δ. 247/1991 για την αναθεώρηση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των ιδιωτικών κλινικών για την προσαρμογή τους στις ισχύουσες προδιαγραφές.
- Η διαδικασία χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας σε ιδιωτικούς φορείς παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.) και ο έλεγχος που ασκείται σε αυτούς από το Κράτος, την Αυτοδιοίκηση και τους οικείους Συλλόγους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 84/2001.
- Η διαδικασία τοποθέτησης ιατρών για ειδίκευση σε θέσεις ειδικευόμενων ιατρών νοσηλευτικών ιδρυμάτων.

14.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

14.2.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

- Λόγω των συνεχών παρατάσεων δεν έχει εφαρμοσθεί το Π.Δ. 235/2000 με αποτέλεσμα μικρό ποσοστό των ιδιωτικών κλινικών να έχει λάβει αναθεωρημένη άδεια.
- Δεν προβλέπεται η κοινοποίηση θεωρημένης κατάστασης προσωπικού από την Επιθεώρηση Εργασίας στην οικεία Διεύθυνση Υγείας της Ν.Α., αλλά ο έλεγχος σε ότι αφορά το προσωπικό της κλινικής γίνεται από την επιτροπή του άρθρου 9 του Π.Δ. 235/2000.
- Το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας δεν έχει διευκρινίσει αν αποτελεί καταστρατήγηση του Ν.2071/1992 η ενεργοποίηση, μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα, των αιτήσεων που είχαν υποβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 149.
- Παρότι έχουν ήδη υποβληθεί ερωτήματα στη Διεύθυνση Π.Φ.Υ. του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας από τις αρμόδιες διευθύνσεις των Ν.Α. για θέματα σχετικά με την εφαρμογή του Π.Δ. 84/2001 (εταιρική μορφή διαγνωστικών κέντρων, ενιαία κτιριακή οντότητα αυτών κ.λπ.) δεν έχουν ακόμη εκδοθεί σχετικές διευκρινιστικές εγκύκλιοι.
- Υπήρξε καθυστέρηση στη διαδικασία έκδοσης αδειών ιατρείων μετά την καθιέρωση ως υποχρεωτικής της βεβαίωσης καταλληλότητας κτιρίου από την πολεοδομία και της βεβαίωσης πυρασφάλειας, έως ότου το Υπουργείο

Υγείας διευκρίνισε ότι δεν θα πρέπει να απαιτείται η καταλληλότητα κτιρίου και η βεβαίωση πυροπροστασίας.

- Προβλέπεται το ίδιο παράβολο για απλά ιατρεία, πολυιατρεία και συστεγασμένα ιατρεία.
- Δεν έχουν συγκροτηθεί οι προβλεπόμενες από το άρθρο 16 παρ. 3 του Π.Δ. 84/01 ειδικές μόνιμες πειθαρχικές επιτροπές, οι οποίες είναι αρμόδιες για την εισήγηση επιβολής της νόμιμης και κατάλληλης διοικητικής κύρωσης σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του Π.Δ. 84/01 από τους φορείς Π.Φ.Υ.
- Δεν προβλέπεται δευτεροβάθμια επιτροπή στη Νομαρχία για τις άδειες ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών φορέων Π.Φ.Υ.

14.2.2. Ανθρώπινο Δυναμικό

- Οι διοικητικές εργασίες που αφορούν τις ιδιωτικές κλινικές στη Διεύθυνση Υγείας του Νότιου Τομέα διεκπεραιώνονται από ελεγκτή οδοντίατρο, που θα έπρεπε να ασχολείται με αντικείμενο της αρμοδιότητάς του.
- Υπάρχει έλλειψη διοικητικού προσωπικού με γνώσεις πληροφορικής για την τήρηση ηλεκτρονικού αρχείου.
- Στις ελεγχόμενες υπηρεσίες υπηρετούν αποσπασμένοι υπάλληλοι από άλλες υπηρεσίες, οι οποίοι μετά την εφαρμογή του Ν. 2910/01 θα πρέπει να επιστρέψουν στις οργανικές τους θέσεις.
- Υπάρχει έλλειψη παιδίατρου και επισκεπτριών.

14.2.3. Υλικοτεχνική Υποδομή

- Δεν υπάρχει επαρκής μηχανογράφηση των υπηρεσιών.
- Δεν χρησιμοποιείται ηλεκτρονικό πρωτόκολλο.
- Δεν υπάρχει διαθέσιμο αυτοκίνητο για την επιτροπή ελέγχου.
- Οι κτιριακές εγκαταστάσεις δεν είναι πάντα οι κατάλληλες.

14.2.4. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Υπάρχει ανάγκη συγκρότησης περισσότερων επιτροπών ελέγχου των ιδιωτικών φορέων Π.Φ.Υ.
- Σε ορισμένες βεβαιώσεις καλής λειτουργίας δεν αναφέρεται η ημερομηνία λήξης της ισχύος της, καθώς και η ισχύουσα νομοθεσία.
- Οι φάκελοι των κλινικών δεν περιλαμβάνουν τα έγγραφα που αφορούν την λειτουργία του ακτινολογικού εργαστηρίου τους, με αποτέλεσμα να υπάρχει το ενδεχόμενο, κατά την επιθεώρηση της κλινικής από την αρμόδια επιτροπή, να μην ελέγχεται η λήξη της άδειας του ακτινολογικού εργαστηρίου.
- Οι ενδιαφερόμενοι συχνά δεν υποβάλλουν στις υπηρεσίες όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά, αναλαμβάνοντας την υποχρέωση να τα συμπληρώσουν μεταγενέστερα, οπότε φαίνεται ότι αρκετές αιτήσεις εκκρεμούν, ενώ είναι ουσιαστικά ευθύνη των ενδιαφερομένων να συμπληρώσουν το φάκελο τους.

- Αίτηση για χορήγηση άδειας λειτουργίας ιατρείου έχει υποβάλει ένα μικρό ποσοστό ιατρών, οπότε αναμένεται η μη έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας μέχρι τη λήξη της προβλεπόμενης προθεσμίας.
- Η διαδικασία χορήγησης βεβαίωσης ακτινοπροστασίας για τα ακτινολογικά εργαστήρια και τα οδοντιατρεία από την Εθνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας είναι πολύπλοκη με αποτέλεσμα να καθυστερεί η χορήγηση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας τους και συχνά υπερβαίνει το δίμηνο που προβλέπει το Π.Δ. 84/2001.
- Δεν γίνεται έλεγχος των υπεύθυνων δηλώσεων που υποβάλουν οι γιατροί για την έκδοση της άδειας λειτουργίας ιατρείου, στις οποίες δηλώνουν ότι δεν κατέχουν θέση ιατρού στο Ε.Σ.Υ. και ότι δεν διαθέτουν άλλο ιατρείο.
- Δεν έχει γίνει καταγραφή των θέσεων των Νοσοκομείων κατά ιατρική ειδικότητα.

14.2.5 Νομιμότητα της Διοίκησης

- Διαπιστώθηκε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις μέλος της επιτροπής ελέγχου ιδιωτικών κλινικών δεν συμμετέχει στην αυτοψία ταυτόχρονα με τα λοιπά μέλη, αλλά αποστέλλει την υπογραφή του εκ των υστέρων με fax.
- Οι εκθέσεις της επιτροπής του άρθρου 4 του Π.Δ. 247/1991, είναι συνοπτικές, δεν φέρουν αριθμό πρωτοκόλλου, δεν έχουν τον τύπο του επίσημου εγγράφου από τον οποίο να διαφαίνεται η τυποποιημένη διαδικασία ελέγχου, δεν καταγράφουν την πορεία υλοποίησης των προτάσεων της και δεν αποτυπώνουν τη σύνθεση του προσωπικού της κλινικής, η οποία αποτελεί προϋπόθεση της αναθεώρησης της άδειας.
- Στις περιπτώσεις που κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι μία μονάδα Π.Φ.Υ. δεν πληροί τις προϋποθέσεις του Π.Δ. 84/2001, δεν χορηγείται άδεια, αλλά διενεργείται εκ νέου έλεγχος, χωρίς όμως να καταβάλλεται νέο παράβολο από το διοικούμενο.
- Δεν πραγματοποιούνται οι προβλεπόμενοι ετήσιοι έλεγχοι στις κλινικές που έχουν υποβάλει σχετική αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία.
- Οι αποφάσεις χορήγησης αδειών των νομαρχιακών διευθύνσεων Υγείας δεν κοινοποιούνται στην Διεύθυνση Υγείας της Περιφέρειας Αττικής και στην αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, οι οποίες έχουν αρμοδιότητα για τον έλεγχο της νομιμότητάς τους και δεν εφαρμόζεται το Π.Δ. 235/2000 σχετικά με τον έλεγχο των ιδιωτικών κλινικών από την αρμόδια διεύθυνση της Περιφέρειας.
- Εξακολουθούν να λειτουργούν πολυιατρεία, με τις παλιές προσωποπαγείς άδειες μετά την εφαρμογή του Π.Δ. 84/2001, παρόλο που αυτό προβλέπει εταιρική μορφή πολυιατρείων.
- Σε πολλές περιπτώσεις δεν υποβάλλονται εκ των προτέρων οι τροποποιήσεις των καταστατικών σχετικά με την αλλαγή της νομικής μορφής της εταιρείας.
- Η επιτροπή του άρθρου 4, του Π.Δ. 247/1991, δεν διαπίστωσε κατά τους ελέγχους που πραγματοποίησε σε συγκεκριμένες κλινικές, τη μη πρόβλεψη θέσεων Γ' και ΒΒ' κατηγορίας ή την μη κατανομή αυτών σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 235/2000, με αποτέλεσμα να εκδοθούν

αναθεωρημένες άδειες λειτουργίας των κλινικών, χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις του Π.Δ. 235/2000.

- Στο διάστημα που μεσολαβεί από την χορήγηση της άδειας ίδρυσης έως τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας τα μικροβιολογικά εργαστήρια λειτουργούν με δική τους ευθύνη.
- Διαπιστώθηκε περίπτωση έκδοσης βεβαίωσης καλής λειτουργίας ιδιωτικής κλινικής, ενώ είχε λήξει η άδεια λειτουργίας του ακτινολογικού εργαστηρίου της.

14.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

14.3.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Στο Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας προτάθηκε να συγκροτηθούν οι προβλεπόμενες από το άρθρο 16 παρ. 3 του Π.Δ. 84/01 ειδικές μόνιμες πειθαρχικές επιτροπές, που είναι αρμόδιες για την εισήγηση και επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων στους φορείς Π.Φ.Υ.

Στη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας προτάθηκε :

- Η άμεση διευκρίνιση των ερωτημάτων που της έχουν υποβληθεί και εκκρεμούν, σχετικά με την εφαρμογή του Π.Δ. 84/01.
- Η διαφοροποίηση του καταβαλλομένου παραβόλου εκ μέρους των απλών, συστεγασμένων ιατρείων και των πολυιατρείων.
- Η σύσταση δευτεροβάθμιας επιτροπής στο Ν.Δ. Αθηνών, η οποία να επιλαμβάνεται θεμάτων που αφορούν τις άδειες λειτουργίας φορέων Π.Φ.Υ., καθώς και η σύσταση περισσότερων πρωτοβάθμιων επιτροπών.
- Η θεσμοθέτηση της διενέργειας μίας επιθεώρησης στα διαγνωστικά εργαστήρια εκτός των ακτινολογικών πριν από τη χορήγηση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας τους.
- Η θεσμοθέτηση της κοινοποίησης στην οικεία νομαρχιακή διεύθυνση Υγείας της θεωρημένης κατάστασης προσωπικού των ιδιωτικών κλινικών από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας, μετά από κάθε τακτικό ή έκτακτο έλεγχο που αυτή διενεργεί.
- Η θεσμοθέτηση της υποχρέωσης των ιδιωτικών κλινικών να γνωστοποιούν στην αρμόδια Διεύθυνση Υγείας την πραγματοποίηση οικοδομικών εργασιών στο κτίριο τους.
- Να καθοριστεί ο τρόπος συνεργασίας των Διευθύνσεων Υγείας των Ν.Α. με τις υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών, καθώς και των τελευταίων με την αρμόδια Δ/νση του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, όσο αφορά τον έλεγχο νομιμότητας των αποφάσεων σχετικά με τις ιδιωτικές κλινικές.
- Να καταργηθεί η υποχρέωση υποβολής άδειας άσκησης επαγγέλματος και άδειας ειδικότητας κατά την αίτηση χορήγησης των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Π.Φ.Υ.

Στη Διεύθυνση Υγιεινής Περιβάλλοντος του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας προτάθηκε η απλοποίηση της προβλεπόμενης διαδικασίας χορήγησης αδειών

ιοντιζουσών ακτινοβολιών από την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας και η κατάργηση της άδειας λειτουργίας ακτινολογικού μηχανήματος σε ότι αφορά τα οδοντιατρεία.

14.3.2. Ανθρώπινο Δυναμικό

Στο Νομόρχη Αθηνών προτάθηκε η ενίσχυση των ελεγχόμενων υπηρεσιών με έναν παιδίατρο, τρεις επισκέπτριες και έναν μικροβιολόγο.

14.3.3. Υλικοτεχνική Υποδομή

- Στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας προτάθηκε η ανάπτυξη προγράμματος on line σύνδεσής του με τις Ν.Α.
- Στο Νομόρχη Αθηνών προτάθηκε η διάθεση υπηρεσιακού αυτοκινήτου για τις μετακινήσεις της επιτροπής ελέγχου των ιδιωτικών κλινικών.

14.3.4. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

Στη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Υπ. Υγείας & Πρόνοιας προτάθηκε :

- Η διαμόρφωση τυποποιημένου έντυπου πρακτικού επιθεώρησης των ιδιωτικών μονάδων Π.Φ.Υ. που να επιδέχεται μηχανογραφικής επεξεργασίας.
- Η ηλεκτρονική καταγραφή του αριθμού των θέσεων των ιατρικών ειδικοτήτων, οι προϋποθέσεις κάλυψής τους και η μοριοδότησή τους, η διαρκής ενημέρωση του αρχείου και διάθεσή του στους ενδιαφερόμενους μέσω INTERNET.
- Η έκδοση ενημερωτικού φυλλαδίου με λεπτομερείς αναφορές στα θέματα αδειοδότησης κλινικών, Π.Φ.Υ. και ιατρείων.

Στις Διευθύνσεις Υγείας της Ν.Α. Αθηνών προτάθηκε :

- Να ενημερωθούν εγγράφως όλες οι κλινικές, ώστε μέχρι τη λήξη της ισχύουσας προθεσμίας (31.12.2003) να υποβάλλουν τα δικαιολογητικά που ενδεχομένως λείπουν από το φάκελό τους για την αναθεώρηση της άδειας λειτουργίας τους.
- Να ενημερωθούν οι ιδιωτικές κλινικές ότι, για τυχόν αλλαγές που αφορούν την εταιρική μορφή της κλινικής ή το ιδιοκτησιακό καθεστώς αυτής θα πρέπει να ενημερώνεται η οικεία Δ/νση Υγείας της Νομαρχίας, εντός μηνός από την πραγματοποίησή τους.
- Τα έγγραφα των κλινικών που αφορούν τη λειτουργία των ακτινολογικών τους εργαστηρίων να τηρούνται μαζί με τον κύριο φάκελο τους.
- Να καταγραφούν άμεσα και σε συνεργασία με τους οικείους ιατρικούς συλλόγους, το σύνολο των Φορέων Πρωτοβάθμιας Υγείας και τα στοιχεία να υποβληθούν στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.
- Να ορίζονται τα μέλη των τριμελών επιτροπών άσκησης εποπτείας και ελέγχου με θητεία και σε εύλογο χρονικό διάστημα, να αξιολογηθεί το έργο αυτών, καθώς και η τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών.

14.3.5. Νομιμότητα της Διοίκησης

Στη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας προτάθηκε η έκδοση Υπουργικής Απόφασης για τη συγκρότηση δευτεροβάθμιας επιτροπής κλινικών, η οποία θα κρίνει τις αιτήσεις για χορήγηση άδειας λειτουργίας ιδιωτικών κλινικών, μετά από προσφυγή των ενδιαφερομένων κατά των αποφάσεων του Νομάρχη.

Στις Διευθύνσεις Υγείας της Ν.Α. Αθηνών προτάθηκε :

- Να εξετάσουν τη νομιμότητα των αποφάσεων που εκδόθηκαν βάσει αιτήσεων ιδιωτικών κλινικών, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων αναθεώρησης της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας τους.
- Να ελεγχθούν οι φάκελοι των ιδιωτικών κλινικών και των ιδιωτικών φορέων Π.Φ.Υ. σχετικά με τα παράβολα είσπραξης δημοσίων εσόδων.
- Να πραγματοποιούνται οι προβλεπόμενοι από το Π.Δ. 235/2000 τακτικοί έλεγχοι στις κλινικές.
- Στις βεβαιώσεις καλής λειτουργίας των ιδιωτικών κλινικών να αναγράφεται η ημερομηνία λήξης της ισχύος τους και το νομοθετικό πλαίσιο που ισχύει κατά την έκδοση της άδειας λειτουργίας τους.
- Να ανακληθεί η βεβαίωση καλής λειτουργίας ιδιωτικής κλινικής, έως ότου αυτή προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, προκειμένου να αναθεωρηθεί η άδεια λειτουργίας του ακτινολογικού της εργαστηρίου.
- Να τροποποιηθούν οι αποφάσεις αναθεώρησης των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας των κλινικών στις οποίες δεν έχουν προβλεφθεί θέσεις νοσηλείας ΒΒ' και Γ' Κατηγορίας ή δεν έχουν κατανεμηθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την κείμενη νομοθεσία.
- Οι εκθέσεις επιθεώρησης να υποβάλλονται από την επιτροπή του Π.Δ. 247/1991, στο γενικό ηλεκτρονικό πρωτόκολλο της υπηρεσίας και να χρεώνονται στο αρμόδιο τμήμα προς έκδοση σχετικής απόφασης.
- Να εξετασθεί το ενδεχόμενο της άμεσης αντικατάστασης των μελών των επιτροπών του άρθρου 4 του Π.Δ. 247/1991.
- Να καταγραφεί το σύνολο των επιστημονικών συνεργατών, που προσφέρουν υπηρεσίες στις ιδιωτικές κλινικές αντί μόνιμου ιατρικού προσωπικού.
- Να γίνεται έλεγχος των υποβαλλόμενων δικαιολογητικών κατά την παραλαβή των αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας μονάδων Π.Φ.Υ.
- Στους φορείς Π.Φ.Υ. που έχουν ήδη χορηγηθεί άδειες ίδρυσης και λειτουργίας να ξεκινήσουν από τις ελεγχόμενες υπηρεσίες οι προβλεπόμενοι ετήσιοι έλεγχοι και η τυχόν επιβολή κυρώσεων.
- Να εντοπισθούν τα εργαστήρια ή ιατρεία που παρέχουν φυσική ή ιατρική αποκατάσταση και να ακολουθήσουν τη διαδικασία που προβλέπεται στο Π.Δ. 235/2000 για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας.
- Να κοινοποιούνται οι άδειες ίδρυσης και λειτουργίας μονάδων Π.Φ.Υ. στη Διεύθυνση Υγείας της Περιφέρειας.

- Να ολοκληρωθεί η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 21 του Π.Δ. 84/2001 για την προσαρμογή των λειτουργούντων ιδιωτικών φορέων Π.Φ.Υ.
- Να ελεγχθεί το σύνολο των ιδιωτικών ιατρείων και οδοντιατρείων με διασταύρωση των μητρώων των Ιατρικών Συλλόγων.
- Να κληθούν οι υπεύθυνοι των συστεγασμένων πολυιατρείων να υποβάλουν αίτηση για χορήγηση ενιαίας άδειας ίδρυσης και λειτουργίας στο όνομα της εταιρίας.
- Να διενεργείται δειγματοληπτικός έλεγχος των υπεύθυνων δηλώσεων που υποβάλουν οι γιατροί για την έκδοση άδειας των ιατρείων τους.
- Να επανελεγχθούν με την ταυτόχρονη φυσική παρουσία όλων των μελών της επιτροπής τα ιατρεία εκείνα, κατά την επιθεώρηση των οποίων δεν ήταν παρόντα και τα τρία μέλη της επιτροπής.

IV. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

15. ΠΡΟΣΒΑΣΗ Α.Μ.Ε.Α. ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΙΡΙΑ

15.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

Το έτος 2003 είχε ανακηρυχθεί ως έτος Ατόμων Με Ειδικές Ανάγκες (Α.Μ.Ε.Α.). Στο Σύνταγμα, (άρθρο 21), αναφέρεται ότι: «Τα ΑΜΕΑ έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν μέτρων που εξασφαλίζουν την αυτονομία, την επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή τους στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας» Ως εκ τούτου αποτελεί υποχρέωση της πολιτείας να μεριμνά εκτός των άλλων και για την διασφάλιση των δικαιωμάτων πρόσβασης, δημιουργώντας έτσι τις προϋποθέσεις για ίσες ευκαιρίες.

Στη χώρα μας, σύμφωνα με τα στοιχεία του Γραφείου Μελετών για ΑΜΕΑ του ΥΠΕΧΩΔΕ αλλά και με εκτιμήσεις της Eurostat, το ποσοστό αυτό ανέρχεται σε 9,3%, ενώ αν σε αυτό προστεθούν τα άτομα της τρίτης και τέταρτης ηλικίας, τα άτομα με παροδικές αναπηρίες και τα λοιπά εμποδιζόμενα άτομα (έγκυοι, άτομα προεφηβικής ηλικίας κλπ) πλησιάζει το 50% του πληθυσμού της χώρας (Γραφείο Μελετών για Α.Μ.Ε.Α. - ΥΠΕΧΩΔΕ- 1997).

Στο πλαίσιο των προσπαθειών της πολιτείας για ένα κράτος με ανθρώπινο πρόσωπο και μια σύγχρονη δημόσια διοίκηση φιλική προς τον πολίτη θα πρέπει αποδεικνύεται έμπρακτα η κοινωνική ευαισθησία στους πολίτες με ειδικές ανάγκες. Όμως, η διευκόλυνση της προσβασιμότητας σε κτίρια και χώρους δημοσίων υπηρεσιών των Α.Μ.Ε.Α., παρά την πολιτική βούληση και τις επανειλημμένες εγκυκλίους του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης προς τις δημόσιες υπηρεσίες, διαπιστώνεται ότι υλοποιείται όχι με τους δέοντες ρυθμούς. Ως εκ τούτου ο Υπουργός ΕΣ.Δ.Δ.Α. ζήτησε από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. τη διεξαγωγή έρευνας σε υπηρεσίες του Δημοσίου οι οποίες δέχονται καθημερινά μεγάλο αριθμό συναλλασσομένων με στόχο την επίσπευση του προγράμματος προσβασιμότητας των Α.Μ.Ε.Α. Σε εκτέλεση της εντολής του Υπουργού εκδόθηκε εντολή επιθεώρησης - έρευνας, βάσει της οποίας ερευνήθηκαν υπηρεσίες :

- Υπουργείων,
- Περιφερειών,
- Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων,
- Δήμων νομού Αττικής και πρωτευουσών νομών,
- και Ν.Π.Δ.Δ. που παρέχουν υπηρεσίες πρόνοιας και κοινωνικής ασφάλισης, οι οποίες αναφέρονται αναλυτικά στη συνέχεια

Αντικείμενο της επιθεώρησης - έρευνας αποτέλεσε η πορεία υλοποίησης έργων και δράσεων για τη διαμόρφωση χώρων σε κτίρια που στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες προκειμένου να εξασφαλιστεί η πρόσβαση και λοιπές διευκολύνσεις σε άτομα με ειδικές ανάγκες (Α.Μ.Ε.Α.), κατ' εφαρμογή των προβλεπόμενων από τις διατάξεις του άρθρου 28 του ν. 2831/00, την αρ. οικ. 52487 (ΦΕΚ 18Β/15-1-02)

απόφαση Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και τις σχετικές με το θέμα εγκυκλίους οδηγίες της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

Η μεθοδολογία δράσης που υιοθετήθηκε επικεντρώθηκε στα ακόλουθα:

- Μελέτη της ισχύουσας νομοθεσίας σχετικά με το αντικείμενο του ελέγχου.
- Σύνταξη εγγράφων και αποστολή αυτών σε 226 υπηρεσίες του νομού Αττικής και της Επαρχίας με συνημμένο ερωτηματολόγιο (που είχε προηγουμένως αποσταλεί στις υπηρεσίες και από τη Δ/νση Απλούστευσης Διαδικασιών και Παραγωγικότητας της Γ.Γ.Δ.Δ. του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α).
- Συγκέντρωση και επεξεργασία των απαντήσεων των 127 υπηρεσιών, οι οποίες ανταποκρίθηκαν (ποσοστό 56%).
- Για την επεξεργασία των απαντητικών εγγράφων των ανωτέρω υπηρεσιών χρησιμοποιήθηκαν ως παράμετροι οι κυριότερες προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την οριζόντια και κατακόρυφη πρόσβαση των Α.Μ.Ε.Α. σε κτίρια που στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες, και ειδικότερα οι χώροι στάθμευσης, η κατασκευή ράμπας, η ύπαρξη επαρκούς ανελκυστήρα και η ύπαρξη λοιπών διευκολύνσεων όπως γκισέ, W.C., υδροψυκτών και καρτοτηλεφώνων.

15.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Απεστάλησαν ερωτηματολόγια στις ακόλουθες υπηρεσίες :

1.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ			Αριθμός
1.1.	Οικονομίας και Οικονομικών (Κεντρική Υπηρεσία)			
		1.1.2.	Δ.Ο.Υ. Αθηνών	21
		1.1.3.	Δ.Ο.Υ. Πειραιώς	6
		1.1.4.	Δ.Ο.Υ. Θεσ/νίκης	10
		1.1.5.	Δ.Ο.Υ. Αχαΐας	3
		1.1.6.	Δ.Ο.Υ. Ηρακλείου	2
		1.1.7.	Δ.Ο.Υ. Λάρισας	3
		1.1.8.	Δ.Ο.Υ. Ιωαννίνων	2
		ΣΥΝΟΛΟ Δ.Ο.Υ.		47
1.2.	Εξωτερικών			
1.3.	Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων			
1.4.	Εθνικής Αμύνης			
1.5.	Γεωργίας			
1.6.	Πολιτισμού			
1.7.	Ανάπτυξης			
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ				7
2.	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ			
2.1.	Αττικής			
2.2.	Κεντρικής Μακεδονίας			
2.3.	Ηπείρου			
2.4.	Θεσσαλίας			
2.5.	Δυτικής Ελλάδας			
2.6.	Κρήτης			
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ				6
3.	ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ			
3.1.	Αττικής			
		3.1.1.	Ν.Α. Αθηνών –Πειραιώς	
		3.1.2.	Ν.Α. Ανατ. Αττικής	
		3.1.3.	Ν.Α. Δυτ. Αττικής	
3.2.	Κεντρικής Μακεδονίας			
		3.2.1.	Ν.Α. Ημαθίας	
		3.2.2.	Ν.Α. Θεσ/νίκης	
		3.2.3.	Ν.Α. Κιλκίς	
		3.2.4.	Ν.Α. Πέλλης	

		3.2.5.	N.A. Πιερίας	
		3.2.6.	N.A. Σερρών	
		3.2.7.	N.A. Χαλκιδικής	
3.3.	Ηπείρου			
		3.3.1.	N.A. Άρτας	
		3.3.2.	N.A. Θεσπρωτίας	
		3.3.3.	N.A. Ιωαννίνων	
		3.3.4.	N.A. Πρεβέζης	
3.4.	Θεσσαλίας			
		3.4.1.	N.A. Καρδίτσας	
		3.4.2.	N.A. Λάρισας	
		3.4.3.	N.A. Μαγνησίας	
		3.4.4.	N.A. Τρικάλων	
3.5.	Δυτικής Ελλάδας			
		3.5.1.	N.A. Αιτωλοακαρνανίας	
		3.5.2.	N.A. Αχαΐας	
		3.5.3.	N.A. Ηλείας	
3.6.	Κρήτης			
		3.6.1.	N.A. Ηρακλείου	
		3.6.2.	N.A. Λασιθίου	
		3.6.3.	N.A. Ρεθύμνης	
		3.6.4.	N.A. Χανίων	
ΣΥΝΟΛΟ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ				26
4.	ΔΗΜΟΙ Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ			
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΩΝ Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ				92
5.	ΔΗΜΟΙ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΩΝ ΝΟΜΩΝ			
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΩΝ ΝΟΜΩΝ				48
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ				226

Από τις 226 υπηρεσίες στις οποίες απευθυνθήκαμε απάντησαν οι 127 (ποσοστό 56%). Ειδικότερα :

15.2.1. Υπουργεία

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. απευθύνθηκε σε 7 Υπουργεία από τα οποία απάντησαν τα 3 (ποσοστό 42,8%). Δεν απάντησαν τα Υπουργεία Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Πολιτισμού. Από τα απαντητικά έγγραφα των Υπουργείων που μας απέστειλαν συμπληρωμένα τα ερωτηματολόγια προκύπτουν τα ακόλουθα:

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας :

Το Γενικό Επιτελείο Ναυτικού στεγάζει τις υπηρεσίες του σε 11 διαφορετικά κτίρια. Από αυτά :τα 4 διαθέτουν χώρους στάθμευσης για ΑΜΕΑ (ποσοστό 36,3%), τα 8 διαθέτουν ράμπια (ποσοστό 72,7%), τα 2 διαθέτουν ανελκυστήρες που μπορούν να εξυπηρετήσουν ΑΜΕΑ (ποσοστό 18,1%). Κανένα δεν διαθέτει γκισέ για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ. Τα 4 διαθέτουν W.C. για ΑΜΕΑ (ποσοστό 36,3%). Τα 2 διαθέτουν καρτοτηλέφωνα για ΑΜΕΑ (ποσοστό 18,1%). Κανένα από τα ανωτέρω κτίρια δεν διαθέτει όλες τις προβλεπόμενες και βασικές διευκολύνσεις για την πρόσβαση των ΑΜΕΑ.

Το Γενικό Επιτελείο Στρατού μας ενημέρωσε ότι, τα Γενικά Επιτελεία των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων έχουν καταγράψει τις αναγκαίες παρεμβάσεις οι οποίες και υλοποιούνται σταδιακά στα πλαίσια των υφιστάμενων οικονομικών δυνατοτήτων. Η μη ολοκλήρωση των απαιτούμενων δράσεων οφείλεται κατά κύριο λόγο σε οικονομική αδυναμία σε συνδυασμό με την παλαιότητα των κτιρίων και τη φιλοσοφία σχεδιασμού στο στάδιο κατασκευής τους. Σύμφωνα με το περιεχόμενο του ανωτέρω εγγράφου, το ΥΠΕΘΑ προσδίδει ιδιαίτερη

βαρύτητα στην αναβάθμιση των Στρατολογικών Υπηρεσιών του λόγω της ιδιαιτερότητάς τους, αλλά και του πλήθους των πολιτών που συναλλάσσονται με αυτές. Για το λόγο αυτό είχε ζητήσει, από έτους, την οικονομική συνδρομή του ΥΠΕΣΔΔΑ, μέσω του προγράμματος "ΠΟΛΙΤΕΙΑ" χωρίς όμως ανταπόκριση. Τέλος το ΥΠΕΘΑ μας ενημερώνει ότι για τις δράσεις σχετικά με τα ΑΜΕΑ υπάρχουν ήδη μελέτες άμεσα υλοποιήσιμες, εφόσον βεβαίως εξασφαλισθούν οι αναγκαίοι πόροι. Για τους προαναφερόμενους λόγους, εκτιμάται ότι, δεν θα είναι εφικτή η τήρηση του χρονοδιαγράμματος που έχει τεθεί για το σύνολο των εγκαταστάσεων του.

Υπουργείο Γεωργίας :

Η Κ.Υ. του Υπουργείου στεγάζεται σε 10 διαφορετικά κτίρια, από τα οποία μόνο το ένα (επί της οδού Αχαρνών) διαθέτει χώρους στάθμευσης για ΑΜΕΑ (ποσοστό 10%) και καμία άλλη διευκόλυνση προσβασιμότητας. Τα λοιπά κτίρια δεν διαθέτουν διευκολύνσεις πρόσβασης για ΑΜΕΑ. Επίσης, ο Οργανισμός Πληρωμών Κοινοτικών Ενισχύσεων που στεγάζεται σε ένα κτίριο δεν διαθέτει καμία διευκόλυνση πρόσβασης σε ΑΜΕΑ. Ως προς τις λοιπές υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, οι οποίες στεγάζονται σε 59 περίπου κτίρια σε όλη τη χώρα, διαπιστώνουμε τα ακόλουθα : Τα 12 από τα ανωτέρω κτίρια (ποσοστό 20,3%) δεν διαθέτουν διευκολύνσεις πρόσβασης για ΑΜΕΑ. Τα υπόλοιπα 47 κτίρια διαθέτουν μερική προσβασιμότητα. Ειδικότερα: Τα 26 διαθέτουν χώρους στάθμευσης για ΑΜΕΑ (ποσοστό 55,3%). Τα 28 διαθέτουν ράμπα (ποσοστό 68,1%), ενώ σε 4 από αυτά δεν απαιτείται, διότι η διαδρομή μέχρι την είσοδο του κτιρίου είναι ισόπεδη. Τα 5 διαθέτουν ανελκυστήρες που μπορούν να εξυπηρετήσουν ΑΜΕΑ, ενώ σε 7 δεν απαιτείται ανελκυστήρας, διότι είναι ισόγεια (ποσοστό 25,5%). Τα 2 διαθέτουν γκισέ για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ (ποσοστό 4,2%). Τα 8 διαθέτουν W.C. για ΑΜΕΑ (ποσοστό 17%). Τα 6 διαθέτουν καρτοτηλέφωνα για ΑΜΕΑ (ποσοστό 12,7%).

Υπουργείο Ανάπτυξης:

Η Κ.Υ. του Υπουργείου στεγάζεται σε κτίριο που δεν διαθέτει τις προβλεπόμενες διευκολύνσεις πρόσβασης για ΑΜΕΑ. Αυτό ισχύει και για το κτίριο που στεγάζει την Ειδική Γραμματεία Ανταγωνιστικότητας και τη Γενική Γραμματεία Τουρισμού, η οποία όμως πρόσφατα μεταστεγάστηκε.

15.2.2. Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.)

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. απευθύνθηκε σε 47 Δ.Ο.Υ. από τις οποίες απάντησαν οι 31 (ποσοστό 66%). Δεν απάντησαν οι Δ.Ο.Υ. Ε, ΙΑ', ΙΕ', ΙΖ', ΙΘ', ΚΒ', Κατοίκων Εξωτερικού Αθηνών, Γ', Δ' Πειραιά, Γ' Πατρών, Α', Β' Λάρισας, Α' Ιωαννίνων και Ε' Θεσσαλονίκης. Από τα έγγραφα που απέστειλαν οι 31 Δ.Ο.Υ. προκύπτει ότι οι εν λόγω υπηρεσίες στεγάζονται σε 36 κτίρια από τα οποία τα 2 κτίρια που στεγάζουν μία υπηρεσία διαθέτουν χώρους στάθμευσης για ΑΜΕΑ (ποσοστό 3,2%), τα 10 διαθέτουν ράμπα (ποσοστό 32,2%), τα 2 διαθέτουν ανελκυστήρες που μπορούν να εξυπηρετήσουν ΑΜΕΑ (ποσοστό 6,4%), κανένα δεν διαθέτει γκισέ και W.C. για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ, τα 2 διαθέτουν καρτοτηλέφωνα για ΑΜΕΑ (ποσοστό 6,4%) και κανένα από τα ανωτέρω κτίρια δεν διαθέτει όλες τις προβλεπόμενες και βασικές διευκολύνσεις για την πρόσβαση των ΑΜΕΑ.

15.2.3. Περιφέρειες

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. απευθύνθηκε σε 6 Περιφέρειες, από τις οποίες απάντησαν οι 5 (ποσοστό 83,3%). Δεν απάντησε η Περιφέρεια Ηπείρου. Από τα έγγραφα που απέστειλαν οι Περιφέρειες Αττικής, Δυτικής Ελλάδας, Κεντρικής Μακεδονίας, Κρήτης και Θεσσαλίας, προκύπτουν τα ακόλουθα :

Περιφέρεια Αττικής :

Κανένα από τα κτίρια που στεγάζουν υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής δεν διαθέτει χώρους στάθμευσης για ΑΜΕΑ, ανελκυστήρες, γκισέ, W.C. και καρτοτηλέφωνα που μπορούν να εξυπηρετήσουν ΑΜΕΑ. Μόνο πέντε κτίρια, τα οποία στεγάζουν υπηρεσίες της εν λόγω Περιφέρειας διαθέτουν ράμπα για τη διευκόλυνση της προσβασιμότητας σε ΑΜΕΑ.

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας:

Το κτίριο που στεγάζει τις υπηρεσίες της εν λόγω Περιφέρειας δεν διαθέτει διευκολύνσεις για την προσβασιμότητα των ΑΜΕΑ, πλην του W.C.

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας:

Το κτίριο που στεγάζει τις υπηρεσίες της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει χώρους στάθμευσης, W.C. και καρτοτηλέφωνα για την εξυπηρέτηση των ΑΜΕΑ, ενώ δεν διαθέτει ράμπα, ανελκυστήρα και γκισέ.

Περιφέρεια Κρήτης:

Τα 5 κτίρια που στεγάζουν υπηρεσίες του Ν. Ηρακλείου δεν διαθέτουν διευκολύνσεις για την πρόσβαση των ΑΜΕΑ, εκτός από ένα που διαθέτει ράμπα και ανελκυστήρα που μπορεί να εξυπηρετήσει ΑΜΕΑ (ποσοστό 20%). Από τα ανωτέρω κτίρια τα 3 είναι ιδιόκτητα και υπάρχει δυνατότητα επεμβάσεων για τη διαμόρφωσή τους, ώστε να πληρούν τις προδιαγραφές προσβασιμότητας από ΑΜΕΑ. Το κτίριο που στεγάζει τις υπηρεσίες του Ν. Χανίων δεν διαθέτει καμία διευκόλυνση για την οριζόντια ή κατακόρυφη πρόσβαση ΑΜΕΑ.

Περιφέρεια Θεσσαλίας:

Τα 2 κτίρια που στεγάζουν τις υπηρεσίες της Περιφέρειας Θεσσαλίας διαθέτουν χώρους στάθμευσης και ράμπα που εξυπηρετούν ΑΜΕΑ, ενώ δεν διαθέτουν τις λοιπές διευκολύνσεις (ανελκυστήρα, γκισέ, W.C., καρτοτηλέφωνα).

15.2.4. Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. απευθύνθηκε σε 26 Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις από τις οποίες απάντησαν οι 17 (ποσοστό 65,3%). Δεν απάντησαν οι ακόλουθες: Νομαρχιακό Διαμέρισμα Αθηνών της Ενιαίας Ν.Α. Αθηνών-Πειραιώς, Ανατολικής Αττικής, Αιτωλοακαρνανίας, Ηρακλείου, Ρεθύμνης, Άρτας, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Πρεβέζης, και Τρικάλων. Από τα απαντητικά έγγραφα των Ν.Α. προκύπτουν τα ακόλουθα :

- Τα κτίρια που στεγάζουν υπηρεσίες του Ν.Δ. Πειραιά της Ενιαίας Ν.Α. Αθηνών -Πειραιώς, δεν διαθέτουν καμία από τις προβλεπόμενες διευκολύνσεις για την πρόσβαση των ΑΜΕΑ, πλην της Δ/νσης Μεταφορών-Επικοινωνιών η οποία διαθέτει μία (1) θέση στάθμευσης για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ.
- Η Ν.Α. Δυτικής Αττικής στεγάζει τις υπηρεσίες της σε 5 κτίρια. Από αυτά, το κτίριο που στεγάζει το Κ.Ε.Π. διαθέτει όλες τις προβλεπόμενες

διευκολύνσεις πλην του χώρου στάθμευσης για εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ. Από τα υπόλοιπα τέσσερα κτίρια κανένα δεν διαθέτει χώρους στάθμευσης, τα 2 διαθέτουν ράμπα (ποσοστό 50 %), το κεντρικό κτίριο διαθέτει ανελκυστήρα (ποσοστό 25%), η Δ/νση Πρόνοιας διαθέτει γκισέ και W.C. για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ (ποσοστό 25%).

- Η Ν.Α. Θεσσαλονίκης στεγάζει τις υπηρεσίες της σε 64 συνολικά κτίρια. Από αυτά τα 25 (ποσοστό 39,1%) δεν διαθέτουν διευκολύνσεις πρόσβασης για τα ΑΜΕΑ. Τα λοιπά 39 κτίρια διαθέτουν μερική προσβασιμότητα. Ειδικότερα τα 11 διαθέτουν χώρους στάθμευσης για ΑΜΕΑ (ποσοστό 28,2%). Τα 10 διαθέτουν ράμπα (ποσοστό 25,6%). Τα 23 διαθέτουν ανελκυστήρες που μπορούν να εξυπηρετήσουν ΑΜΕΑ (ποσοστό 58,9%). Τα τρία διαθέτουν γκισέ για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ (ποσοστό 7,6%). Τα 4 διαθέτουν W.C. για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ (ποσοστό 10,2%). Τα 12 διαθέτουν καρτοτηλέφωνα για ΑΜΕΑ (ποσοστό 30,7%).
- Η Ν.Α. Αχαΐας μας ενημέρωσε ότι, δημοπρατήθηκε το έργο "Διαμόρφωση προσβάσεων ΑΜΕΑ" και σύντομα αρχίζει η υλοποίησή του.
- Η Ν.Α. Ηλείας μας ενημέρωσε ότι το κτίριο που στεγάζει την Κεντρική Υπηρεσία της διαθέτει δύο θέσεις στάθμευσης για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ, ράμπα και W.C. για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ. Το εν λόγω κτίριο δεν διαθέτει τις λοιπές διευκολύνσεις (ανελκυστήρα, γκισέ, καρτοτηλέφωνο και ψύκτη).
- Η Ν.Α. Λασιθίου στεγάζεται σε κτίριο που διαθέτει τρεις (3) θέσεις στάθμευσης, ράμπα και W.C. για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ. Το εν λόγω κτίριο δεν διαθέτει τις λοιπές διευκολύνσεις (ανελκυστήρα, γκισέ, καρτοτηλέφωνο και ψύκτη).
- Η Ν.Α. Χανίων διαθέτει τρεις (3) θέσεις στάθμευσης (2 στο Νομαρχιακό Μέγαρο και 1 στη Δ/νση Κοινωνικής Πρόνοιας). Ράμπα υπάρχει μόνο στο κτίριο που στεγάζει τη Δ/νση Κοινωνικής Πρόνοιας, το οποίο διαθέτει επίσης και W.C. για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ, όπως και το κτίριο που στεγάζει το Κέντρο Λαϊκής Επιμόρφωσης Κισσάμου. Τα ανωτέρω κτίρια δεν διαθέτουν λοιπές διευκολύνσεις (ανελκυστήρα, γκισέ, καρτοτηλέφωνα και ψύκτη).
- Η Ν.Α. Καρδίτσας μας ενημέρωσε ότι, στο κεντρικό κτίριο και σε αυτό που στεγάζει τη Δ/νση Υγείας γίνονται παρεμβάσεις για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα ΑΜΕΑ. Τα λοιπά κτίρια που στεγάζουν υπηρεσίες της Ν.Α. Καρδίτσας είναι ακατάλληλα και δεν επιδέχονται επεμβάσεις.
- Η Ν.Α. Λάρισας στεγάζεται σε κτίριο που δεν διαθέτει τις προβλεπόμενες διευκολύνσεις πλην της ράμπας. Όπως μας ενημέρωσαν όμως, εντός του 2003 προβλέπεται να γίνουν επεμβάσεις για την εξασφάλιση της πρόσβασης των ΑΜΕΑ.
- Η Ν.Α. Μαγνησίας στεγάζει τις υπηρεσίες της σε 28 διαφορετικά κτίρια. Από αυτά τα 5 διαθέτουν θέσεις στάθμευσης για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ (ποσοστό 17,8%), τα 6 διαθέτουν ράμπα (ποσοστό 21,4%), ένα κτίριο διαθέτει ανελκυστήρα, ένα διαθέτει αναβατόριο, ενώ 3 κτίρια είναι ισόγεια. (ποσοστό 17,8%), τα 5 διαθέτουν W.C. για την εξυπηρέτηση

ΑΜΕΑ (ποσοστό 17,8) και κανένα δεν διαθέτει γκισέ και καρτοτηλέφωνα για ΑΜΕΑ.

- Η Ν.Α. Κιλκίς στεγάζεται σε 5 κτίρια εκ των οποίων, τα δύο διαθέτουν θέσεις στάθμευσης (ποσοστό 40%), δύο διαθέτουν ράμπα (ποσοστό 40%), τα δύο διαθέτουν ανελκυστήρα (ποσοστό 40%), για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ. Τα ανωτέρω κτίρια δεν διαθέτουν τις λοιπές διευκολύνσεις (γκισέ, W.C., καρτοτηλέφωνα και ψύκτες).
- Η Ν.Α. Πέλλης στεγάζει τις υπηρεσίες της σε 8 κτίρια σε διαφορετικές πόλεις. Το κεντρικό κτίριο διαθέτει όλες τις διευκολύνσεις προσβασιμότητας από ΑΜΕΑ αλλά δεν διαθέτει γκισέ, καρτοτηλέφωνα και ψύκτες για την εξυπηρέτηση των ΑΜΕΑ. Όσον αφορά στα υπόλοιπα κτίρια, αυτά είναι ανεπαρκή.
- Η Ν.Α. Σερρών στεγάζει τις υπηρεσίες της σε 7 κτίρια. Από αυτά τα 3 διαθέτουν θέσεις στάθμευσης για ΑΜΕΑ (ποσοστό 42,8%), ένα διαθέτει ράμπα (ποσοστό 14,2%), 3 είναι ισόγεια ενώ τα υπόλοιπα 4 δεν διαθέτουν ανελκυστήρα για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ (ποσοστό 100%), 2 διαθέτουν W.C. για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ (ποσοστό 28,5%). Τα ανωτέρω κτίρια δεν διαθέτουν γκισέ, καρτοτηλέφωνα και ψύκτες για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ.
- Η Ν.Α. Χαλκιδικής στεγάζεται σε κτίριο, το οποίο διαθέτει θέσεις στάθμευσης, ράμπα και ανελκυστήρα για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ αλλά δεν διαθέτει τις λοιπές διευκολύνσεις (γκισέ, W.C., καρτοτηλέφωνα και ψύκτες).
- Η Ν.Α. Πιερίας στεγάζει τις υπηρεσίες της σε ένα κτίριο, το οποίο διαθέτει όλες τις προβλεπόμενες διευκολύνσεις για την εξυπηρέτηση των ΑΜΕΑ, εκτός W.C.
- Η Ν.Α. Γρεβενών στεγάζει τις υπηρεσίες της σε δύο κτίρια εκ των οποίων το ένα διαθέτει χώρους στάθμευσης για την εξυπηρέτηση των ΑΜΕΑ (ποσοστό 50%). Τα εν λόγω κτίρια δεν διαθέτουν τις λοιπές διευκολύνσεις.
- Η Ν.Α. Ημαθίας στεγάζει τις υπηρεσίες της σε 10 κτίρια. Από αυτά τα 9 διαθέτουν θέσεις στάθμευσης (ποσοστό 90%), τα 4 διαθέτουν ράμπα (ποσοστό 40%), τα 3 διαθέτουν κατάλληλο ανελκυστήρα (ποσοστό 30%). Τα εν λόγω κτίρια δεν διαθέτουν τις λοιπές διευκολύνσεις (γκισέ, W.C. καρτοτηλέφωνα και ψύκτες) για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ, εκτός από ένα κτίριο που διαθέτει W.C. (ποσοστό 10%).

15.2.5. Δήμοι Νομού Αττικής

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. απευθύνθηκε στους 92 Δήμους του Νομού Αττικής, από τους οποίους απάντησαν οι 46 (ποσοστό 50%). Από τα απαντητικά έγγραφα των Δήμων του Νομού Αττικής προκύπτει ότι 13 Δήμοι του Νομού Αττικής (ποσοστό 30,2%), στεγάζουν τις υπηρεσίες τους σε κτίρια που δεν διαθέτουν καμία διευκόλυνση προσβασιμότητας σε ΑΜΕΑ.¹ Όσον αφορά στους υπόλοιπους 33 Δήμους του Νομού Αττικής, οι οποίοι στεγάζουν τις υπηρεσίες τους σε 68 περίπου

¹ Αγίας Παρασκευής, Αγίων Αναργύρων, Βύρωνα, Φιλοθέης, Ψυχικού, Τροιζήνας, Λαυρεωτικής, Μαραθώνος, Παιανίας, Παλλήνης, Ασπροπύργου, Μεθάνων και Ζεφυρίου.

διαφορετικά κτίρια, αυτά διαθέτουν μερική προσβασιμότητα. Ειδικότερα τα 16 από τα εν λόγω κτίρια διαθέτουν θέσεις στάθμευσης για ΑΜΕΑ (ποσοστό 23,5%), τα 45 διαθέτουν ράμπα (ποσοστό 66,2%), τα 12 διαθέτουν ανελκυστήρα για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ, ενώ άλλα 9 είναι ισόγεια (ποσοστό 30,9%), τα 14 διαθέτουν γκισέ για την εξυπηρέτηση των ΑΜΕΑ (ποσοστό 20,6%), τα 27 διαθέτουν W.C. για την εξυπηρέτηση των ΑΜΕΑ (ποσοστό 39,7%) και τα 7 διαθέτουν καρτοτηλέφωνα και ψύκτες για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ (ποσοστό 10,2%). Πρέπει να σημειωθεί ότι δύο από τα ανωτέρω κτίρια (Δημαρχιακό Μέγαρο Αγίας Βαρβάρας και Δήμος Αμαρουσίου) διαθέτουν όλες τις προβλεπόμενες διευκολύνσεις προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ. Επίσης, ο Δήμος Κρωπίας μας ενημέρωσε ότι, το κτίριο που στεγάζει τις υπηρεσίες του επιδέχεται αρκετές παρεμβάσεις εκτός από τον ανελκυστήρα για την εξυπηρέτηση των ΑΜΕΑ. Τέλος αναφέρουμε ότι, επίκειται ανέγερση Δημαρχιακού Μεγάρου στο Δήμο Αγ. Παρασκευής, κατασκευάζεται νέο Δημαρχείο στο Δήμο Τροιζήνας και στο Δήμο Ν. Χαλκηδόνas, έχει ξεκινήσει σύνταξη μελέτης κατασκευής νέου Δημαρχείου στο Δήμο Αλίμου και επίκειται μετακόμιση των υπηρεσιών του Δήμου Ωρωπίων σε μισθωμένο κτίριο το οποίο θα πληρεί τις απαιτούμενες προδιαγραφές.

15.2.6. Δήμοι Πρωτευουσών Νομών

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. απευθύνθηκε στους 48 Δήμους Πρωτευουσών Νομών, από τους οποίους απάντησαν οι 32 (ποσοστό 66,6%). Από τα απαντητικά έγγραφα των Δήμων Πρωτευουσών Νομών προκύπτει ότι 7 Δήμοι Πρωτευουσών Νομών (ποσοστό 25%), στεγάζουν τις υπηρεσίες τους σε κτίρια που δεν διαθέτουν καμία διευκόλυνση προσβασιμότητας σε ΑΜΕΑ.²

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης στεγάζει τις υπηρεσίες του σε 66 κτίρια. Από αυτά, τα 32 δεν διαθέτουν διευκολύνσεις για άτομα με ειδικές ανάγκες (ποσοστό 48,5%). Τα υπόλοιπα 34 κτίρια διαθέτουν μερική προσβασιμότητα. Ειδικότερα τα 2 διαθέτουν θέσεις στάθμευσης (ποσοστό 5,8%), τα 20 διαθέτουν ράμπα (ποσοστό 58,8%), τα 21 διαθέτουν ανελκυστήρα (ποσοστό 61,7%), τα 5 διαθέτουν γκισέ (ποσοστό 14,7%), τα 5 διαθέτουν W.C. (ποσοστό 14,7%) και τα 10 διαθέτουν καρτοτηλέφωνα (ποσοστό 29,4%).

Όσον αφορά στους υπόλοιπους 22 Δήμους Πρωτευουσών Νομών, οι οποίοι στεγάζουν τις υπηρεσίες τους σε 125 περίπου διαφορετικά κτίρια, αυτά διαθέτουν μερική προσβασιμότητα. Ειδικότερα τα 30 από τα εν λόγω κτίρια διαθέτουν θέσεις στάθμευσης για ΑΜΕΑ (ποσοστό 24%), τα 55 διαθέτουν ράμπα (ποσοστό 44%), τα 19 διαθέτουν ανελκυστήρα για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ, ενώ άλλα 9 είναι ισόγεια (ποσοστό 15,2%), τα 7 διαθέτουν γκισέ για την εξυπηρέτηση των ΑΜΕΑ (ποσοστό 5,6%), τα 20 διαθέτουν W.C. για την εξυπηρέτηση των ΑΜΕΑ (ποσοστό 16%) και τα 3 διαθέτουν καρτοτηλέφωνο για την εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ (ποσοστό 2,4%).

² Πρόκειται για τους Δήμους Ιερά Πόλεως Μεσολογγίου, Καρπενησίου (με εξαίρεση το Συνεδριακό Κέντρο αυτού που διαθέτει ράμπα), Μυτιλήνης, Ρεθύμνης (έχει γίνει προκήρυξη για τον ανελκυστήρα), Χαλκιδέων, Βέροιας και Γρεβενών.

15.3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Τα κτίρια που στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες, τα περισσότερα των οποίων είναι παλαιά, δεν εξασφαλίζουν το σύνολο των βασικών διευκολύνσεων που προβλέπονται για την εξυπηρέτηση των πολιτών με ειδικές ανάγκες είτε αυτοί είναι εργαζόμενοι, είτε συναλλασσόμενοι. Τα εν λόγω κτίρια διαθέτουν, στην πλειοψηφία τους, μερική προσβασιμότητα η οποία εξαντλείται στις εντελώς στοιχειώδεις διευκολύνσεις, που αφορούν κυρίως στις ράμπες και λιγότερο στην προσέγγιση των κτιρίων (θέσεις στάθμευσης), καθώς και στην κατακόρυφη κυκλοφορία των ατόμων με ειδικές ανάγκες (ανελκυστήρες). Όσον αφορά στις λοιπές διευκολύνσεις (γκισέ, W.C., καρτοτηλέφωνα και ψύκτες), αυτές απαντώνται σε πολύ λίγες δημόσιες υπηρεσίες.
- Τα νέα κτίρια, τα οποία στεγάζουν υπηρεσίες του Δημοσίου, πληρούν, κατά κανόνα, τις προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία προδιαγραφές (π.χ. τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών).
- Οι υπηρεσίες δεν έχουν ιεραρχηθεί ανάλογα με τη συχνότητα επίσκεψής τους από ΑΜΕΑ, ώστε εκείνες στις οποίες διαπιστώνεται η μεγαλύτερη συχνότητα επίσκεψης, να ενταχθούν κατά προτεραιότητα στο πρόγραμμα υλοποίησης των προβλεπόμενων δράσεων για τη βελτίωση της προσβασιμότητάς τους από ΑΜΕΑ.

Η ταχύτητα ενεργειών των υπηρεσιών για την υλοποίηση των προβλεπόμενων εργασιών εξασφάλισης της προσβασιμότητας αυτών, από ΑΜΕΑ δεν είναι η αναμενόμενη. Το γεγονός αυτό οφείλεται κυρίως στην ακαταλληλότητα των κτιρίων, στην έλλειψη πόρων και στην έλλειψη εξειδικευμένης τεχνικής συνδρομής. Ειδικότερα:

- Τα περισσότερα κτίρια, τα οποία στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες, έχουν κατασκευαστεί πριν την ισχύ του ν. 2831/2000 και συνεπώς δεν πληρούν τις προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία προδιαγραφές.
- Επίσης, τα περισσότερα κτίρια που στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες, είναι παλαιά και δεν επιδέχονται βελτιώσεις ώστε να διαμορφωθούν σύμφωνα με τις προβλεπόμενες προδιαγραφές για την προσβασιμότητα αυτών στα ΑΜΕΑ.
- Ορισμένα από τα κτίρια που στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες έχουν χαρακτηριστεί ως διατηρητέα μνημεία, με αποτέλεσμα οι επεμβάσεις για τη διευκόλυνση της πρόσβασης αυτών από ΑΜΕΑ να μην είναι δυνατές.
- Σε πολλές περιπτώσεις οι υπηρεσίες στεγάζονται σε διαφορετικά κτίρια (π.χ. Δ/νσεις σε διαφορετικά κτίρια), με αποτέλεσμα το γεγονός αυτό να αυξάνει ακόμα περισσότερο το κόστος των εργασιών που απαιτούνται για την εξασφάλιση της πρόσβασής τους από ΑΜΕΑ.
- Σε πολλές επίσης περιπτώσεις τα κτίρια που στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες είναι μισθωμένα. Συνεπώς στις περιπτώσεις αυτές και εφόσον τα κτίρια επιδέχονται τις προβλεπόμενες βελτιώσεις-επεμβάσεις, θα πρέπει να εξασφαλιστεί και η συναίνεση του ιδιοκτήτη.
- Βασικό ανασταλτικό παράγοντα της πορείας έργων και δράσεων για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας των κτιρίων που στεγάζουν δημόσιες

υπηρεσίες, από τα ΑΜΕΑ, αποτελεί το κόστος των προβλεπόμενων βελτιώσεων και η αντίστοιχη έλλειψη πόρων των υπηρεσιών για την υλοποίησή τους.

- Η πλειοψηφία των κτιρίων που στεγάζουν υπηρεσίες του Δημοσίου διαθέτει μία από τις βασικές διευκολύνσεις συνήθως (ράμπα), η οποία όμως δεν εξυπηρετεί ουσιαστικά τα ΑΜΕΑ αφού δεν υπάρχουν θέσεις στάθμευσης και επαρκείς ανελκυστήρες για την προσέγγιση και την κατακόρυφη πρόσβαση της υπηρεσίας από τα άτομα αυτά.
- Η στέγαση των δημοσίων υπηρεσιών γίνεται συνήθως σε υπάρχοντα κτίρια και χωρίς να λαμβάνονται, τις περισσότερες φορές, υπόψη, ως κριτήρια για την αξιολόγηση της καταλληλότητάς τους, η προσβασιμότητα και η παροχή διευκολύνσεων-εξυπηρετήσεων σε όλους τους πολίτες.
- Πολλές από τις υπηρεσίες με τις οποίες επικοινωνήσαμε δεν διαθέτουν Τεχνική Υπηρεσία, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατόν να σχεδιάσουν και να παρακολουθήσουν οι ίδιες την υλοποίηση των προβλεπόμενων προδιαγραφών για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας από άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Μέχρι το 1985 οι ελάχιστες επιτρεπόμενες διαστάσεις των ανελκυστήρων ήταν απαγορευτικές για τη μεταφορά των αναπηρικών αμαξιδίων. Για το λόγο αυτό, αν και οι περισσότερες δημόσιες υπηρεσίες διαθέτουν ανελκυστήρα αυτός δεν επαρκεί για την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Η διαμόρφωση των πεζοδρομίων με δένδρα, ζαρντινιέρες, αμείβοντες (αντιστηρίξεις στύλων ΔΕΗ-ΟΤΕ) και η ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων, μειώνουν το πλάτος αυτών, με αποτέλεσμα να μην είναι αυτό επαρκές για τη διακίνηση των αναπηρικών αμαξιδίων.
- Η υψομετρική διαμόρφωση των πεζοδρομίων αλλά και η διαμόρφωση των εισόδων των υπό κατασκευή νέων κτιρίων δε λαμβάνει υπόψη, κατά κανόνα, τις ανάγκες των ατόμων με κινητικά προβλήματα, με αποτέλεσμα η κατασκευή, εκ των υστέρων, κεκλιμένων επιπέδων να είναι ανέφικτη.

Η παρέμβαση του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., ευαισθητοποίησε ακόμη περισσότερο τις υπηρεσίες και έδειξε ότι το ενδιαφέρον της πολιτείας είναι ενεργό για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας από άτομα με ειδικές ανάγκες.

15.4. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., στο πλαίσιο του προγράμματός του για τη βελτίωση της προσβασιμότητας των υπηρεσιών, θα πρέπει να μεριμνήσει ώστε οι υπηρεσίες να τυποποιηθούν, ανάλογα με τη συχνότητα επίσκεψής τους από ΑΜΕΑ, ώστε κατά την υλοποίηση των προβλεπόμενων δράσεων για βελτίωση της προσβασιμότητάς τους να προηγηθούν αυτές που δέχονται τις περισσότερες επισκέψεις.
- Προτάθηκε η ακόλουθη τυποποίηση, ανάλογα με την επίσκεψη των υπηρεσιών από ΑΜΕΑ:

Πρώτης προτεραιότητας	Δεύτερης προτεραιότητας	Τρίτης προτεραιότητας
Κ.Ε.Π. Δημαρχεία Νοσοκομεία Κέντρα Υγείας Αγροτικά Ιατρεία Ασφαλιστικοί φορείς Δ.Ο.Υ. Αρχαιολογικοί χώροι Χώροι ψυχαγωγίας Υπηρεσίες έκδοσης διαβατηρίων - Δ/νσεις Συγκοινωνιών, Κοιν. Πρόνοιας, Υγείας των Ν.Α.	Τεχνικές Υπηρεσίες Δήμων Δ/νσεις Πολεοδομίας Δασαρχεία Νομαρχίες (έδρα Νομάρχη) Δ/νσεις Τουρισμού (Περιφέρεια)	Δ/νσεις Αυτοδιοίκησης, Γεωργίας Ν. Α., Εμπορίου Ν.Α., Υγείας και Πρόνοιας Περιφέρειας

- Δεδομένης της ανάγκης ολοκλήρωσης της υλοποίησης του σχεδίου δράσης για την προσβασιμότητα των κτιρίων στα οποία στεγάζονται υπηρεσίες του Δημοσίου, όλοι οι επικεφαλής των υπηρεσιών θα πρέπει να δώσουν σαφείς και αυστηρές οδηγίες στα στελέχη τους ώστε με ταχύτατες ενέργειες να προωθήσουν την υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος, σε συνεργασία με το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.
- Οι Περιφέρειες και τα Υπουργεία, ιδιαίτερα όσα διαθέτουν περιφερειακές και αποκεντρωμένες υπηρεσίες (π.χ. ΥΠΕΧΩΔΕ, ΥΠΕΠΘ, ΥΠΟΙΚ, ΥΠΠΟ κ.α.) θα πρέπει, άμεσα, να συγκροτήσουν και να γνωστοποιήσουν στο ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. τις επιτροπές παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος.
- Όλες οι υπηρεσίες θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στην υλοποίηση των έργων στο πλαίσιο του τακτικού τους προϋπολογισμού. Επικουρικά πρέπει να συμπεριληφθούν ορισμένα έργα στο πρόγραμμα "ΠΟΛΙΤΕΙΑ".
- Για τη μίσθωση κτιρίων που θα στεγάσουν δημόσιες υπηρεσίες, θα πρέπει στο μέλλον να συμπεριλαμβάνεται οπωσδήποτε στα κριτήρια επιλογής αυτών η δυνατότητα προσβασιμότητας από άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Υπηρεσίες που στεγάζονται σε μισθωμένα κτίρια, θα πρέπει σε συνεννόηση με τους ιδιοκτήτες αυτών να προχωρήσουν, εφόσον αυτό είναι εφικτό, στη διαμόρφωση των εν λόγω κτιρίων με σκοπό τη βελτίωση της προσβασιμότητας από ΑΜΕΑ.

16. ΙΑΤΡΙΚΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΕΙΣ

16.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Εκδόθηκε μία εντολή ελέγχου με αντικείμενο την εξακρίβωση γνησιότητας των πιστοποιητικών ασθενών που φέρονται ότι νοσηλεύθηκαν στο 2ο Νοσοκομείο Ι.Κ.Α. Θεσσαλονίκης και τα οποία χρησιμοποίησαν για να τους χορηγηθεί ποσοστό αναπηρίας από τις Πρωτοβάθμιες Υγειονομικές Επιτροπές, ώστε να τύχουν επιδότησης από την Κοινωνική Πρόνοια. Στη συγκεκριμένη περίπτωση πλην του 2^{ου} Νοσοκομείου Ι.Κ.Α. Θεσσαλονίκης εμπλέκονται και οι Πρωτοβάθμιες Υγειονομικές Επιτροπές του νομού Θεσσαλονίκης.

Το Περιφερειακό Γραφείο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης ήλεγξε όλες ανεξαιρέτως τις περιπτώσεις των Ιατρικών Γνωματεύσεων (148) που προέρχονταν από το 2ο Νοσοκομείο Ι.Κ.Α. Θεσσαλονίκης (έτη 2001, 2002 και πρώτο τρίμηνο του 2003) και οι οποίες υποβλήθηκαν από τους ενδιαφερόμενους στις ανωτέρω πέντε Υγειονομικές Επιτροπές (496 συνεδριάσεις) οι οποίες με τη σειρά τους καθόριζαν το ποσοστό αναπηρίας για την έγκριση επιδόματος από την Υπηρεσία Κοινωνικής Πρόνοιας.

16.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

16.2.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Υπάρχει ασάφεια ως προς το θεσμικό πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο οφείλουν να λειτουργούν οι Πρωτοβάθμιες Υγειονομικές Επιτροπές, αφού η σχετική Κ.Υ.Α. (Γ4α/Φ.225/161/1989 -ΦΕΚ τ. Β΄-108/ 15-2-1989), δεν προβλέπει τίποτα σχετικό με την ύπαρξη θεώρησης του γνησίου της υπογραφής των ιατρών που εκδίδουν τα πιστοποιητικά βάσει των οποίων οι Πρωτοβάθμιες Υγειονομικές Επιτροπές θα εκδώσουν την απόφαση για το είδος και το ποσοστό αναπηρίας προκειμένου να χορηγηθεί στους φερομένους ως «αναπήρους» οικονομική ενίσχυση από την Υπηρεσία Κοινωνικής Πρόνοιας, ενώ το έγγραφο με αριθ. Π3α/Φ.32/οικ 4058/18-9-2001, με το οποίο δίνονται συστάσεις για την ορθότερη εφαρμογή των προγραμμάτων οικονομικής ενίσχυσης των Α.Μ.Ε.Α, και ρυθμίζονται οι σχετικές λειτομέρειες εφαρμογής των ανωτέρω, κάνει λόγο για την ύπαρξη θεώρησης του γνησίου της υπογραφής, ως απαιτούμενο για την αποδοχή ή όχι των εν λόγω πιστοποιητικών από τις Υγειονομικές Επιτροπές.

16.2.2. Νομιμότητα της Διοίκησης

Από το σύνολο των Ιατρικών γνωματεύσεων που ελέγχθηκαν διαπιστώθηκε ότι ορισμένες περιπτώσεις εκδόθηκαν από θεράποντες ιατρούς του Νοσοκομείου και στη συνέχεια θεωρήθηκαν για το γνήσιο της υπογραφής από διοικητικούς υπαλλήλους του Νοσοκομείου και σφραγίσθηκαν από το Γραφείο Κίνησης, χωρίς να υπάρχει υπογραφή του Διευθυντή της κλινικής ή του νόμιμου αντικαταστάτη του, όπως σαφώς ορίζει η αριθ. -8- από 28/9/1999 εσωτερική διαταγή του Διευθυντή του Νοσοκομείου προς τους Διευθυντές των κλινικών του Νοσοκομείου.

Το σύνολο σχεδόν των ιατρικών γνωματεύσεων (πλην είκοσι ενός περιπτώσεων) που εξέδωσε το Νοσοκομείο, φέρει θεώρηση του γνησίου της υπογραφής των Διευθυντών των Κλινικών, από διοικητικούς υπαλλήλους του Γραφείου Κίνησης και όχι από τον Διευθυντή του Νοσοκομείου ως προϊσταμένου «διοικητικής αρχής». Ο ενδιαφερόμενος για την θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του θα πρέπει να αποδεικνύει την ταυτότητά του σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του νόμου 2690/1999 ενώ η υπογραφή τίθεται κατά την πάγια πρακτική ενώπιον του θεωρούντος την υπογραφή. Στις υπό εξέταση όμως περιπτώσεις, όπως προφορικά μας ενημέρωσαν υπάλληλοι του Νοσοκομείου αλλά και σύμφωνα με το αριθ. πρωτ. 4286/27-6-2003 έγγραφο του Νοσοκομείου, οι υπογραφές των Διευθυντών των κλινικών τίθενται επί των εκδοθεισών ιατρικών γνωματεύσεων σε χρόνο προγενέστερο από αυτόν της θεώρησης και βέβαια όχι ενώπιον αυτού που θεωρεί το γνήσιο των υπογραφών τους. Έτσι ο Διευθυντής του Νοσοκομείου ή άλλος υπάλληλος, θεωρεί το γνήσιο της υπογραφής χωρίς να έχει τεθεί αυτή επί της γνωμάτευσης, ενώπιον του.

Στο έγγραφο με αρ. Π3α/Φ.32/οικ 4058/18-9-2001 που επιγράφεται «Συστάσεις για την ορθότερη εφαρμογή των προγραμμάτων οικονομικής ενίσχυσης Α.Μ.Ε.Α.» προβλέπεται πως τα πιστοποιητικά τα οποία οφείλουν να κάνουν δεκτά οι Υγειονομικές Επιτροπές πέραν του γεγονότος πως θα πρέπει να προέρχονται μόνο από Δημόσια Νοσοκομεία και θα πρέπει να φέρουν την επωνυμία του Νοσοκομείου καθώς και τα στοιχεία του γιατρού επιπλέον θα πρέπει να “φαίνεται η θεώρηση του γνησίου της υπογραφής (των ιατρών) από τον αρμόδιο Διοικητικό Δ/ντή ή τον νόμιμο αναπληρωτή του”. Από το περιεχόμενο των ανωτέρω, διαπιστώνουμε πως η σχετική, με το θέμα της χορήγησης οικονομικής ενίσχυσης από την Υπηρεσία της Κοινωνικής Πρόνοιας σε άτομα με βαριά αναπηρία, Κοινή Υπουργική Απόφαση ουδεμία αναφορά κάνει για την απαίτηση θεώρησης του γνησίου της υπογραφής των ιατρών που εκδίδουν πιστοποιητικά, για την εν λόγω χρήση, πράγμα το οποίο τίθεται ως απαιτούμενο για την αποδοχή των πιστοποιητικών από τις Πρωτοβάθμιες Υγειον. Επιτροπές, στο προαναφερόμενο έγγραφο.

Σε 21 ιατρικές γνωματεύσεις που φέρονται να εκδόθηκαν από το παραπάνω Νοσοκομείο διαπιστώθηκαν προβλήματα νομιμότητας. Συγκεκριμένα χαρακτηρίζονται από σοβαρές παραλείψεις όπως απουσία αρ. πρωτοκόλλου, αναντιστοιχίες πρωτοκόλλου για την ίδια περίπτωση ιατρικής γνωμάτευσης, αντιφάσεις της υπηρεσίας (2^ο Νοσοκομείο Ι.Κ.Α. Θεσσαλονίκης) για την ύπαρξη ή όχι νοσηλείας ασθενούς, απουσία βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι αριθμός πρωτοκόλλου ιατρικής γνωμάτευσης, όπως διαπιστώθηκε από τον έλεγχο, αντιστοιχούσε σε αίτηση χορήγησης επιστημονικής άδειας. Μάλιστα η Υποδιεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης του Νοσοκομείου μας γνωστοποίησε ότι «τα ονόματα που αναφέρονται στους πίνακες του πορίσματος του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., άνευ αριθμού πρωτοκόλλου δεν είναι καταχωρημένα στα Μητρώα ασθενών των Κλινικών».

Οι 7 περιπτώσεις των γνωματεύσεων που εκδόθηκαν χωρίς την υπογραφή των Διευθυντών των κλινικών ή των νομίμων αντικαταστατών τους δεν αποτελούν τη

συνήθη πρακτική που ακολουθείται από τις υπηρεσίες του Νοσοκομείου, αλλά μεμονωμένα περιστατικά όπως φαίνεται από το σύνολο των περιπτώσεων (148 γνωματεύσεις) που εξετάστηκαν. Παρόλα αυτά η έκδοση των προαναφερόμενων γνωματεύσεων σαφώς αντίκειται στα καθοριζόμενα στην με αριθ. 8/28-9-1999 εσωτερική διαταγή του Διευθυντή του Νοσοκομείου προς τους Διευθυντές των κλινικών του Νοσοκομείου, σύμφωνα με την οποία δεν επιτρέπεται η χορήγηση πιστοποιητικού υγείας εάν, εκτός από την υπογραφή του γνωματεύοντος ιατρού, δεν υπάρχει υπογραφή του Δ/ντή της κλινικής ή του νομίμου αντικαταστάτη του.

Η θεώρηση του γνησίου των υπογραφών των Διευθυντών των κλινικών ή των αναπληρωτών αυτών επί των ιατρικών γνωματεύσεων θα έπρεπε να γίνεται από το Δ/ντή του Νοσοκομείου και όχι από άλλους διοικητικούς υπαλλήλους στους οποίους δεν δόθηκε σχετική προς τούτο εξουσιοδότηση διότι κατά τις γενικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου όπου ο νόμος κάνει λόγο για μία “διοικητική αρχή” εννοείται πως τις αρμοδιότητες αυτής ασκεί νομίμως ο Προϊστάμενος της εκτός αν ορίζεται διαφορετικά. Η εν λόγω θεώρηση λοιπόν, από υπαλλήλους της Υποδιεύθυνσης Διοικητικής Υπηρεσίας, δεν ήταν σύννομη.

Από την διαδικασία θεώρησης του γνησίου της υπογραφής που εφαρμόζεται ακόμα και σήμερα δεν διασφαλίζεται η αναγνώριση της ταυτότητας του υπογράφοντος αφού αυτός δεν υπογράφει ενώπιον του υπαλλήλου που θεωρεί το γνήσιο της υπογραφής. Το πρόβλημα αυτό επιτείνεται όταν οι θεωρούντες την υπογραφή είναι περισσότεροι του ενός υπάλληλοι της διοικητικής υπηρεσίας και οι οποίοι εκ των πραγμάτων δεν είναι δυνατόν να αναγνωρίζουν τις υπογραφές όλων των Διευθυντών των κλινικών και των αναπληρωτών τους. Επομένως η παραπάνω πρακτική καθιστά τη διαδικασία της θεώρησης επισφαλή.

Η μη έκδοση απόφασης από το Δ/ντή του Νοσοκομείου σχετικά με την τήρηση της στρογγυλής σφραγίδας με την ονομασία του Νοσοκομείου σε συνδυασμό με το ότι η χρησιμοποίηση της εν λόγω σφραγίδας γινόταν και γίνεται από περισσότερους του ενός υπαλλήλους των διοικητικών υπηρεσιών, δεν εξασφαλίζει αντικειμενικές συνθήκες χρήσης και φύλαξης της. Επιπλέον η διαδικασία φύλαξης, το επίμαχο διάστημα, των σφραγίδων της Χειρουργικής Κλινικής του Νοσοκομείου δεν ήταν η πλέον επιμελής με αποτέλεσμα να μην εξασφαλιζόταν η νόμιμη χρήση τους. Ειδικότερα :

- Σε 13 ιατρικές γνωματεύσεις οι αριθμοί πρωτοκόλλου τους δεν αντιστοιχούν σε ιατρικές γνωματεύσεις εκδοθείσες από τις Κλινικές του Νοσοκομείου αλλά σε διαφορετικής φύσεως έγγραφα που έχουν εκδοθεί είτε από το Νοσοκομείο, είτε από άλλες Υπηρεσίες με αποδέκτη το Νοσοκομείο. Για το λόγο αυτό οι ανωτέρω ιατρικές γνωματεύσεις είναι παράνομες. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι όλες οι ιατρικές γνωματεύσεις των προαναφερόμενων περιπτώσεων φαίνεται να εκδόθηκαν με τρόπο και διαδικασία όπως εκείνων που αποτέλεσαν αντικείμενο της διενεργηθείσας Ε.Δ.Ε, από την Υποδιοίκηση του Ι.Κ.Α.
- Οι ιατρικές γνωματεύσεις 4 περιπτώσεων δεν έχουν εκδοθεί νομότυπα, αφού δε φέρουν αριθμό πρωτοκόλλου στο σώμα τους. Επιπλέον η μη

ανεύρεση στο αρχείο της υπηρεσίας αντιγράφων αιτήσεων των 3 εκ των 4 περιπτώσεων καθώς και των γνωματεύσεων δημιουργεί αμφιβολίες ως προς τη γνησιότητά τους.

- Σημαντικός αριθμός ιατρικών γνωματεύσεων (21) δεν έχουν την εκ του νόμου θεώρηση «του γνησίου της υπογραφής» αφού ορισμένες από αυτές είτε δεν φέρουν καθόλου θεώρηση είτε δεν προκύπτει το πρόσωπο που τις θεωρεί αφού τίθεται απλώς μία μονογραφή. Η μη ύπαρξη θεώρησης αλλά και η παρά τω νόμω θεώρηση, έρχονται σε αντίθεση με την παρ. 1 του άρθρου 11 του Ν. 2690/1999.

16.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

16.3.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Προτάθηκε η τροποποίηση της υπ' αριθ. Γ4α/Φ.225/161/1989 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως προς το άρθρο 5 αυτής στο οποίο προβλέπονται τα απαιτούμενα Δικαιολογητικά για την έκδοση απόφασης αναγνώρισης και έγκρισης χορήγησης οικονομικής ενίσχυσης από την Κοινωνική Πρόνοια. Η πρόταση αυτή προέκυψε από την αναγκαιότητα εξάλειψης της ασάφειας αλλά και για τη διασφάλιση της γνησιότητας των εκδιδόμενων ιατρικών πιστοποιητικών. Η ανωτέρω τροποποίηση θα πρέπει να μνημονεύει τη θεώρηση του γνησίου της υπογραφής των ιατρών που εκδίδουν πιστοποιητικά, από την Αρχή που τα εκδίδει (π.χ. Νοσοκομείο) καθώς και την απαίτηση ύπαρξης της (θεώρησης) προκειμένου τα εν λόγω πιστοποιητικά να γίνουν δεκτά από τις Πρωτοβάθμιες Υγειονομικές Επιτροπές.

16.3.2. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Άμεση έκδοση απόφασης της Δ/ντριας του Νοσοκομείου με την οποία να ανατίθεται η τήρηση των σφραγίδων επικύρωσης, θεώρησης του «γνησίου της υπογραφής» καθώς και της στρόγγυλης σε συγκεκριμένο υπάλληλο του Νοσοκομείου. Η θεώρηση του «γνησίου της υπογραφής» να διενεργείται από τον, κατά νόμο υπεύθυνο γι αυτό, Δ/ντή του Νοσοκομείου ή το νόμιμο αναπληρωτή του ή από υπαλλήλους που θα έχουν εξουσιοδοτηθεί γι αυτό το σκοπό. Η έκδοση της γνωμάτευσης (η θέση της υπογραφής) να πραγματοποιείται με τρόπο και διαδικασία που να διασφαλίζεται η ταυτότητα των ιατρών που γνωματεύουν και υπογράφουν τα ιατρικά πιστοποιητικά.
- Όλα τα έγγραφα να πρωτοκολλούνται στο Νοσοκομείο.
- Όλες οι ιατρικές γνωματεύσεις που εκδίδονται από τις κλινικές του Νοσοκομείου να συνοπογράφονται απαραίτητως από τον Δ/ντή της Κλινικής ή το νόμιμο αναπληρωτή του.
- Άμεση ανάκληση 13 αποφάσεων αναπηρίας των Πρωτοβάθμιων Υγειονομικών Επιτροπών Ν. Θεσσαλονίκης και ενημέρωση της Δ/νσης Κοινωνικής Πρόνοιας για τις ανωτέρω ανακλήσεις ώστε να ανακληθούν και οι αποφάσεις παροχής επιδόματος που έχουν εκδοθεί βάσει των ανωτέρω αποφάσεων αναπηρίας και να αναζητηθούν οι ήδη

καταβαλλόμενες παροχές.

- Επανεξέταση (λόγω αμφιβολιών ως προς τη γνησιότητα των ιατρικών γνωματεύσεων) 5 περιπτώσεων ιατρικών γνωματεύσεων και η ενημέρωση των Πρωτοβάθμιων Υγειονομικών Επιτροπών και του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.

16.3.3. Αναζήτηση Ευθυνών

- Ζητήθηκε η διενέργεια πειθαρχικού ελέγχου και ο καταλογισμός πειθαρχικών ευθυνών στους υπευθύνους για την έκδοση των ιατρικών γνωματεύσεων των 13 περιπτώσεων οι οποίες είναι παράνομες. Επιπλέον προτάθηκε να διενεργηθεί πειθαρχικός έλεγχος και να καταλογισθούν πειθαρχικές ευθύνες στους υπαλλήλους οι οποίοι ήταν υπεύθυνοι για την μη αναγραφή πρωτοκόλλου στις ιατρικές γνωματεύσεις 4 περιπτώσεων.
- Επίσης, προτάθηκε να σταλεί το πόρισμα του διενεργηθέντος ελέγχου στον αρμόδιο Εισαγγελέα προκειμένου να διερευνήσει την ύπαρξη ποινικών ευθυνών σχετικά με την έκδοση των παρανόμων ιατρικών γνωματεύσεων.

17. ΠΡΟΝΟΙΑΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ

Η έννοια της Κοινωνικής Προστασίας, πέρα από τα στενά όρια της ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, περιλαμβάνει χρηματικές επιδοτήσεις και υπηρεσίες που φιλοδοξούν να συμβαδίζουν με τις σύγχρονες αντιλήψεις για την προστασία των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. αντιμετώπιζε ανέκαθεν τον τομέα αυτόν με ιδιαίτερη ευαισθησία (βλέπε προηγούμενες εκθέσεις πεπραγμένων, www.seedd.gr) προσπαθώντας μέσα από τη δράση του να συμβάλλει στη βελτίωση της λειτουργίας των αρμοδίων υπηρεσιών και της εξυπηρέτησης των πολιτών. Ωστόσο, όπως άλλωστε προκύπτει και από τις διαπιστώσεις της Έκθεσης Επιθεώρησης-Ελέγχου, που παρουσιάζονται στη συνέχεια περιληπτικά, το σύστημα προνοιακών παροχών εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από πολυδαίδαλο νομικό πλαίσιο, πολύπλοκες διαδικασίες, ανυπαρξία σύγχρονων υποδομών, κακής ποιότητας κτιριακή υποδομή, με αποτέλεσμα τελικά, τη μη ικανοποιητική εξυπηρέτηση των πολιτών, ενώ παράλληλα διαπιστώθηκαν περιπτώσεις εξαπάτησης των υπηρεσιών με την προσκόμιση πλαστών στοιχείων.

17.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

Μετά από αίτημα του Νομάρχη Πειραιά, ελέγχθηκε η διαδικασία έκδοσης αποφάσεων των Υγειονομικών Επιτροπών και η χορήγηση προνοιακών επιδομάτων από τις αρμόδιες Υπηρεσίες στο Ν.Δ. Πειραιά.

Τα προνοιακά επιδόματα χορηγούνται σε άτομα που πάσχουν από βαριά αναπηρία, βαριά νοητική καθυστέρηση, κινητικά προβλήματα, νόσο του Χάνσεν, Μεσογειακή Αναιμία, Αιμορροφυλία και AIDS. Επίσης προνοιακά επιδόματα χορηγούνται και σε ομογενείς πρόσφυγες και φοιτητές ομογενείς.

Στα πλαίσια της επιθεώρησης εξετάστηκαν τα παρακάτω:

- Η λειτουργία των πρωτοβάθμιων υγειονομικών επιτροπών και η έκδοση των σχετικών γνωματεύσεων.
- Η διαδικασία που τηρείται στο Γραφείο Γραμματείας της Διεύθυνσης Υγείας, η νομιμότητα στη συγκρότηση και τη σύνθεση των Επιτροπών και η ενημέρωση και η εξυπηρέτηση των πολιτών.
- Η διαδικασία χορήγησης των προνοιακών επιδομάτων κατά κατηγορία επιδόματος στο Ν. Δ. Πειραιά.
- Η συνεργασία των εμπλεκόμενων υπηρεσιών σχετικά με την έκδοση αποφάσεων χορήγησης προνοιακών επιδομάτων.
- Η άσκηση ελέγχου και εποπτείας στις αρμόδιες υπηρεσίες του Ν.Δ. Πειραιά.

17.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

17.2.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Κύριο χαρακτηριστικό του ισχύοντος σχετικά νομικού πλαισίου είναι η πολυνομία και η πολυπλοκότητα διαδικασιών, η έκδοση πλήθους εγκυκλίων οδηγιών, με αποσπασματικές ρυθμίσεις, οι οποίες αρκετές φορές τροποποιούνται και συμπληρώνονται, μετά από ερωτήματα, χωρίς ομοιογένεια, με αποτέλεσμα τη δυσχέρεια στην εφαρμογή του.

17.2.2. Νομιμότητα της Διοίκησης

Α. Σχετικά με τη λειτουργία των πρωτοβάθμιων υγειονομικών επιτροπών του Ν.Δ. Πειραιά :

- Διαπιστώθηκαν δυσλειτουργίες στην αποτελεσματική άσκηση του συντονιστικού και εποπτικού ρόλου από τη Δ/νση Υγείας και Πρόνοιας της Περιφέρειας Αττικής για τη διασφάλιση της ομαλής και απρόσκοπτης λειτουργίας των Υγειονομικών Επιτροπών.
- Η εξέταση των Ατόμων Με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ) και οι γνωματεύσεις που δίνονται σε αυτούς, προκειμένου να τις υποβάλλουν στη Δ/νση Κοινωνικής Πρόνοιας για να τους χορηγηθεί κάποιο προνοιακό επίδομα πραγματοποιείται από Υγειονομικές Επιτροπές (πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες) των οποίων η θητεία έχει ήδη λήξει.
- Η Δ/νση Υγείας και Πρόνοιας της Περιφέρειας Αττικής δεν προβαίνει στην άμεση τροποποίηση και ανασυγκρότηση των πρωτοβάθμιων υγειονομικών επιτροπών στην περίπτωση που κάποια από τα μέλη δεν αποδέχονται το διορισμό τους ή παραιτούνται, -αφού περάσει το διάστημα τριών (3) μηνών (άρθρο 13 Ν.2690/99)-και στην αντικατάσταση αυτών με νέα μέλη, με συνέπεια την καθυστέρηση της εξέτασης των ΑΜΕΑ, και τη συνεπακόλουθη καθυστέρηση στη χορήγηση προνοιακών επιδομάτων.
- Η ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία των πρωτοβάθμιων υγειονομικών επιτροπών επηρεάζεται επίσης και από τη μη σαφή διοικητική υπαγωγή

τους στην Περιφέρεια ή στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, το ανεπαρκές και ασαφές νομικό πλαίσιο στο οποίο αφενός δεν ρυθμίζεται με ακρίβεια τι είδους δικαιολογητικά πρέπει να υποβάλλονται στις πρωτοβάθμιες υγειονομικές επιτροπές (ιατρικά πιστοποιητικά ή βεβαιώσεις), αφετέρου δεν προβλέπεται η ύπαρξη ενός ενιαίου τύπου ιατρικού πιστοποιητικού νοσηλείας ή εξέτασης

- Επιπλέον η πρωτοκόλληση των αιτήσεων στο Γραφείο της Γραμματείας γίνεται χωρίς αναγραφή όλων των στοιχείων του αιτούντος και χωρίς περιληπτική αναφορά του θέματος, κατά παράβαση των προβλεπόμενων στο άρθρο 12 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Διαπιστώθηκε επίσης ότι αρκετές αιτήσεις δεν φέρουν αριθμό πρωτοκόλλου, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατός ο έλεγχος της τήρησης της προτεραιότητας εξέτασης των αιτήσεων. Παράλληλα, δεν αναρτάται πίνακας ημερήσιας διάταξης των θεμάτων που εξετάζουν οι πρωτοβάθμιες υγειονομικές επιτροπές.
- Η κτιριακή υποδομή είναι ακατάλληλη, η υπηρεσία δεν διαθέτει μηχανοργάνωση, το αρχείο είναι σε κακή κατάσταση, με αποτέλεσμα να υφίστανται κακές συνθήκες εργασίας για τους υπαλλήλους και εξυπηρέτησης των προσερχομένων πολιτών οι οποίοι μάλιστα είναι άτομα με ειδικές ανάγκες.

B. Σχετικά με τη χορήγηση των προνοιακών επιδομάτων από τη Δ/ση Κοινωνικής Πρόνοιας του Ν.Δ Πειραιά :

- Είναι αισθητή η έλλειψη προσωπικού. Διαπιστώνεται επίσης απροθυμία υπαλλήλων να απασχολούνται στη Δ/ση αυτή λόγω των συνθηκών και του φόρτου εργασίας. Το ίδιο συμβαίνει και με την κάλυψη θέσεων ευθύνης, ενώ δημιουργείται πρόβλημα με τη μη επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένων οι οποίοι αναλαμβάνουν καθήκοντα με ανάθεση και σε παράλληλα τμήματα, νευραλγικά για τη λειτουργία της Δ/σης και με βαρύνουσα σημασία τόσο για την εξυπηρέτηση του πολίτη, όσο και για την αποτελεσματικότητα του έργου τους. Έλλιπής είναι επίσης και η στελέχωση στο Γραφείο της Μηχανογράφησης.
- Διαπιστώθηκε μεγάλη αύξηση του αριθμού των δικαιούχων κατά τα έτη 2000-2003, ιδίως στην κατηγορία της Βαριάς Αναπηρίας με ποσοστό γυναικών 85,42 %. Σύμφωνα με απογραφικά στοιχεία από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία, ο πληθυσμός του Ν.Δ. Πειραιά, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή του 2001, είναι 541.504, από τους οποίους 263.897 είναι άνδρες και 277.607 γυναίκες. Ως εκ τούτου, το ποσοστό γυναικών, που επιδοτείται, είναι 5,19 %. Παρατηρείται ακόμη στις Γνωματεύσεις των Υγειονομικών Επιτροπών, η χορήγηση μεγάλου αριθμού επιδομάτων για ασθένειες με ψυχικές διαταραχές.
- Η αύξηση του αριθμού των δικαιούχων επιδομάτων πρόνοιας πιθανόν προέκυψε μετά από την κατάργηση της Κ.Υ.Α των Υπουργών Υγείας - Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών Γ4Β/Φ32/οικ.3298/88, ΚΥΑ(ΦΕΚ 39, Τ.Β'), που καθόριζε κριτήρια οικονομικής αδυναμίας, με αποτέλεσμα έκτοτε άτομα με μεγάλα

οικογενειακά εισοδήματα είναι δυνατόν να απολαμβάνουν του δικαιώματος οικονομικής ενίσχυσης.

- Η κατάθεση υπεύθυνων δηλώσεων από τους ενδιαφερόμενους πολίτες, χωρίς να έχουν πλήρως κατανοήσει τις συνέπειες που επιφέρει η ψευδής δήλωση στοιχείων (κατοικία, ενημέρωση μεταβολών κ.λπ) σε συνδυασμό με την αδυναμία της Υπηρεσίας να εξακριβώνει και να ελέγχει τα δηλωθέντα στοιχεία, αποτελεί ενδεχομένως έναν ακόμα παράγοντα αύξησης των επιδομάτων.
- Παρατηρήθηκε επίσης αύξηση των ατόμων στα οποία χορηγούνται «κάρτες μετακίνησης ΑΜΕΑ» κατά 14% σε σχέση με το 2002.
- Από τον έλεγχο που διενεργήθηκε στα βιβλία που τηρούνται από την υπηρεσία διαπιστώθηκε ότι:
 - α) Τα βιβλία Μητρώου δεν είναι ενιαία σε όλες τις κατηγορίες ΑΜΕΑ ή ακόμη, οι καταχωρήσεις της ίδιας κατηγορίας (π.χ. Βαριά Αναπηρία) είναι σε τρία διαφορετικά είδη βιβλίων Μητρώου.
 - β) Δεν συμπληρώνονται όλες οι προβλεπόμενες στήλες με αποτέλεσμα να παραλείπονται πολλά στοιχεία .
 - γ) Σε δείγμα βιβλίων πρωτοκόλλου που εξετάστηκε, διαπιστώθηκε επίσης ότι παραλείπεται η καταχώρηση ορισμένων στοιχείων.
- Η ανύπαρκτη μηχανοργάνωση της Υπηρεσίας και η αδυναμία άμεσης επικοινωνίας της με άλλες εμπλεκόμενες υπηρεσίες (Ν.Α., Ασφαλιστικούς Φορείς, Νοσοκομεία ή άλλους Φορείς Υγείας), της αφαιρεί τη δυνατότητα έγκαιρης διασταύρωσης των δηλωθέντων στοιχείων για την εξασφάλιση της νόμιμης χορήγησης των επιδομάτων.
- Σχετικά με τη χορήγηση καρτών μετακίνησης των ΑΜΕΑ, προκύπτει ότι η υφιστάμενη διαδικασία ταλαιπωρεί τον πολίτη και παράλληλα επιφορτίζει την υπηρεσία με μη αναγκαία εργασία δεδομένου ότι αυτή απασχολείται δύο φορές το χρόνο για τη χορήγηση της κάρτας.

Έλεγχος γνησιότητας ιατρικών πιστοποιητικών-βεβαιώσεων

- Στη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας ελέγχθηκε δείγμα 357 φακέλων για τα έτη 2000, 2001, 2002 και 2003 (αιτήσεις, ιατρικά πιστοποιητικά, γνωματεύσεις, υπεύθυνες δηλώσεις). Σε 177 περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι οι σχετικοί φάκελοι στερούνται πληρότητας ενώ 24 εξ αυτών φέρουν πλαστά έγγραφα. Πρέπει να αναφερθεί ότι στο 42,6% των ιατρικών γνωματεύσεων που εκδόθηκαν από το Νοσοκομείο Νίκαιας (σε σύνολο 129) βεβαιώνονται «παθήσεις με ψυχικές διαταραχές».
- Από τη διερεύνηση δείγματος 119 πιστοποιητικών των Νοσοκομείων, στο οποίο βασίστηκε η έκδοση Γνωμάτευσης από τις πρωτοβάθμιες υγειονομικές επιτροπές, προκύπτει ότι μεγάλος αριθμός αυτών (ποσοστό 19,3%) είναι πλαστά και ποσοστό 25,2% είναι μη νομίμως εκδοθέντα. Μεταξύ αυτών εντοπίστηκαν τριάντα (30) ιδιόχειρες ιατρικές γνωματεύσεις, οι οποίες έχουν ανύπαρκτο αριθμό μητρώου. Από τα 23 πλαστά πιστοποιητικά, 5 έχουν τύπο «νόμιμου πιστοποιητικού» και 18 είναι ιδιόχειρες ιατρικές γνωματεύσεις.

- Μετά από κατάθεση επώνυμης καταγγελίας στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης, διενεργήθηκε έρευνα για τη γνησιότητα 17 πιστοποιητικών Νοσοκομείων. Από τον έλεγχο αυτό διαπιστώθηκε ότι: τα 12 πιστοποιητικά είναι γνήσια, ενώ ένα είναι πλαστό, ως προς το περιεχόμενο και τις υπογραφές (οι υπογραφές προκύπτουν από ανατύπωση). Για ένα (1) πιστοποιητικό δεν μπορεί να δοθεί απάντηση, καθώς έχει απολεσθεί το βιβλίο στο οποίο έχει καταγραφεί το περιστατικό. Δεν βρέθηκαν, επίσης, κατά τον έλεγχο, τα σχετικά στοιχεία (αίτηση και πιστοποιητικά) στη Δνση Υγείας για τρεις (3) περιπτώσεις της καταγγελίας.
- Κατά τη διάρκεια του ελέγχου διαπιστώθηκαν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά ύψους 15.277.881 δρχ για το έτος 2001, 79.578,80 ευρώ για το έτος 2002 και 29.712,70 για το έτος 2003 (μέχρι το Μάιο).
- Επίσης διαπιστώθηκε αδυναμία ελέγχου και διασταύρωσης στοιχείων σε περίπτωση ενδεχόμενης χορήγησης επιδόματος και από άλλη Νομαρχία.

17.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

17.3.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας προτάθηκε :

- Να προβεί στις κατάλληλες ενέργειες ώστε να αποσαφηνισθεί η διοικητική υπαγωγή των Πρωτοβάθμιων και Δευτεροβάθμιων Υγειονομικών Επιτροπών.
- Να καθορισθεί με σαφήνεια ο τύπος και το είδος του Πιστοποιητικού, με συγκεκριμένη έντυπη μορφή, που πρέπει να υποβάλλεται στις Πρωτοβάθμιες και Δευτεροβάθμιες Υγειονομικές Επιτροπές και το οποίο πρέπει ομοιόμορφα να τηρείται από όλους τους φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας.
- Να καθορισθεί με σαφήνεια το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των Υγειονομικών Επιτροπών.
- Να εξεταστεί το ενδεχόμενο της θεσμοθέτησης άλλης μορφής σύνθεσης των Υγειονομικών Επιτροπών, με επιλογή από Ελεγκτές Ιατρούς, κλήρωση, κλπ. και να αξιοποιηθεί η ανάλογη εμπειρία των ασφαλιστικών φορέων.
- Να θεσμοθετηθεί ορισμένη θητεία των μελών με χρονικό ανώτατο όριο συμμετοχής και αντίστοιχα, των γραμματέων των Υγειονομικών Επιτροπών.
- Να επανελέγχονται δειγματοληπτικά, κατ' έτος, οι αποφάσεις των Υγειονομικών Επιτροπών από επιτροπή της Περιφέρειας Αττικής.
- Να εξετασθεί η δυνατότητα να κοινοποιούνται οι Γνωματεύσεις των Υγειονομικών Επιτροπών υπηρεσιακά, από τη Δ/νση Υγείας προς τη Δ/νση Κοιν. Πρόνοιας και ο πολίτης να μην εμπλέκεται σε υποβολή νέας αίτησης για τη χορήγηση επιδόματος.
- Να εξετασθεί η θεσμοθέτηση εκ νέου του οικονομικού κριτηρίου για τη χορήγηση επιδομάτων Πρόνοιας, ιδίως στην κατηγορία της Βαριάς Αναπηρίας για την αποφυγή εκμετάλλευσης του ισχύοντος καθεστώτος.

Το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας να θεσμοθετήσει διατάξεις, με τις οποίες να διασφαλίζεται δικαιότερη κατανομή στην παροχή προνοιακών επιδομάτων, σε άτομα, που πραγματικά έχουν ανάγκη βοήθηματος και πληρούν τις προϋποθέσεις.

- Να εξετασθεί, μετά τη συγκέντρωση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, το ενδεχόμενο θεσμοθέτησης νέων διατάξεων για τα προνοιακά επιδόματα με ενοποίηση της κείμενης νομοθεσίας και κωδικοποίηση σε ενιαίο πλαίσιο για όλες τις κατηγορίες των ΑΜΕΑ. Να συμπληρωθούν οι σχετικές τροποποιήσεις, που έχουν επέλθει με νεώτερα κείμενα, εγκυκλίους, κλπ. και να ληφθούν υπόψη στοιχεία που έχουν προκύψει από την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας.
- Να εξετασθεί και να ληφθεί μέριμνα με σχετική νομοθετική ρύθμιση, για την τροποποίηση τήρησης των Βιβλίων Μητρώου στη Δ/νση Κοινωνικής Πρόνοιας και τη μηχανογραφική εισαγωγή ενιαίου αριθμού Μητρώου ΑΜΕΑ για όλες τις κατηγορίες των επιδομάτων πρόνοιας.

17.3.2. Νομιμότητα της Διοίκησης

- Να τηρούνται απαρέγκλιτα οι διατάξεις που διέπουν τη συγκρότηση και λειτουργία των Υγειονομικών Επιτροπών και η Περιφέρεια Αττικής να προβεί άμεσα στις οφειλόμενες ενέργειες σχετικά με τη νόμιμη συγκρότηση και λειτουργία των Υγειονομικών Επιτροπών.
- Να καταγράφονται αναλυτικά στις Γνωματεύσεις των Υγειονομικών Επιτροπών, όλα τα στοιχεία και με σαφήνεια οι παθήσεις και το ποσοστό αναπηρίας (αναγραφή των νόσων επακριβώς βάσει των ειδικών πινάκων ή του εκδοθέντος οδηγού από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας). Τα μέλη των Π.Υ.Ε. να ελέγχουν, αν η αναγραφόμενη πάθηση στο προσκομιζόμενο ιατρικό πιστοποιητικό στην Υγειονομική Επιτροπή, συνάδει με τα στοιχεία, που αναγράφονται στο βιβλιάριο υγείας του αιτούντα.
- Να ολοκληρωθεί η διαδικασία καταλογισμού των αχρεωστήτως καταβληθέντων και να εξετασθεί η ρύθμιση παρόμοιων περιστατικών με άμεσο τρόπο, από το αρμόδιο Υπουργείο.
- Σε περιπτώσεις ψευδών δηλώσεων από πλευράς των επιδοτουμένων ή παράλειψης δήλωσης στην υπηρεσία μεταβολών που συνεπάγονται τη διακοπή καταβολής του επιδόματος ή τη μείωσή του (π.χ. θάνατος δικαιούχου, αλλαγή ασφαλιστικού καθεστώτος, παράλληλη επιδότηση από το ασφαλιστικό ταμείο, κ.λ.π.), να κινείται άμεσα η διαδικασία της αναζήτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων και να παραπέμπονται οι υπεύθυνοι, στον αρμόδιο Εισαγγελέα για την αναζήτηση τυχόν ποινικών ευθυνών.
- Στις περιπτώσεις που η Υπηρεσία κρίνει τη γνωμάτευση της Πρωτοβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής ως αδικαιολόγητη ή μη επαρκώς αιτιολογημένη και υπάρχουν αμφιβολίες, ως προς την ύπαρξη προϋποθέσεων αναπηρίας ενός ατόμου, να παραπέμπει τον ενδιαφερόμενο στη Δευτεροβάθμια Υγειονομική Επιτροπή, όπως

προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις (άρθρο 5, ΚΥΑ Γ4Α/Φ. 225/161/89).

- Να επανεξετασθούν, μετά από έγγραφη εισήγηση της Δ/νσης Κοινωνικής Πρόνοιας, όλες οι περιπτώσεις, για τις οποίες υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες, για τη νόμιμη χορήγηση προνοιακών επιδομάτων, την περίοδο 2000-2003.
- Η Διεύθυνση Υγείας του Ν.Δ. Πειραιά να μεριμνήσει για την ανάκληση των γνωματεύσεων των Υγειονομικών Επιτροπών οι οποίες στηρίχτηκαν σε πλαστά ιατρικά πιστοποιητικά και στη συνέχεια να ενημερώσει τη Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας του Ν.Δ. Πειραιά, ώστε να μεριμνήσει να ανακληθούν άμεσα οι αποφάσεις χορήγησης προνοιακών επιδομάτων και να αναζητηθούν οι ήδη καταβληθείσες παροχές.

17.3.3. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Να εκδοθεί αναλυτικό Ενημερωτικό Φυλλάδιο, με πληροφορίες, δικαιώματα και υποχρεώσεις των δικαιούχων και να αξιοποιηθεί στη σύνταξη αυτού, η εμπειρία των υπηρεσιακών παραγόντων από την μέχρι σήμερα εφαρμογή των προγραμμάτων.
- Να καταρτιστεί, να συνταχθεί και να τηρείται καθηκοντολόγιο για κάθε προβλεπόμενη θέση.

Στη Δ/νση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Ν.Δ. Πειραιά προτάθηκε :

- Να πρωτοκολλούνται άμεσα οι αιτήσεις, ενώπιον του αιτούντα, να ελέγχονται τα στοιχεία ταυτότητας του προσώπου που καταθέτει την αίτηση και να καταγράφονται στο βιβλίο πρωτοκόλλου τα πλήρη στοιχεία του (ορθή αναγραφή οικογενειακού επωνύμου ή επώνυμου συζύγου) για να διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας εισαγωγής στις Υγειονομικές Επιτροπές.
- Να δίνεται ο αριθμός πρωτοκόλλου στον αιτούντα σε έντυπο και να μη χρησιμοποιούνται τα χειρόγραφα σημειώματα από τη Γραμματεία, τα οποία με απαράδεκτα μη τυποποιημένο τρόπο συμπληρώνονται την ώρα της κατάθεσης της αίτησης με ελλιπή στοιχεία ενημέρωσης.
- Να συντάσσεται και να τηρείται σύμφωνα με τον αριθμό πρωτοκόλλου, η εγγραφή σε ημερήσια διάταξη των υπό εξέταση υποθέσεων και η ημερήσια διάταξη να αναρτάται σε κατάλληλο σημείο.
- Να ενισχυθεί η Γραμματεία με ένα τουλάχιστον άτομο, να μηχανογραφηθεί με άμεση προτεραιότητα το Γραφείο των Υγειονομικών Επιτροπών και να συνδεθεί on line με την Περιφέρεια και το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.

Στη Δ/νση Κοινωνικής Πρόνοιας Ν.Δ. Πειραιά προτάθηκε :

- Να γίνει τυποποίηση των διαδικασιών με μηχανογραφική αξιοποίηση όλων των στοιχείων που υποβάλλονται ώστε να εξασφαλίζεται η παρακολούθηση και ο έλεγχος των προγραμμάτων.

- Να καταβληθεί προσπάθεια αναδιοργάνωσης των Τμημάτων, με ανακατανομή υπευθύνων (υπολόγων) σύμφωνα με τον αριθμό των επιδοτούμενων για την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των θεμάτων και την εναλλαγή προσώπων στο αντικείμενο.
- Να ορισθούν Προϊστάμενοι Τμημάτων και να ενισχυθεί τουλάχιστον κατά δύο άτομα το Γραφείο της Μηχανογράφησης και το Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας.
- Να γίνεται αναλυτική ενημέρωση με επεξηγήσεις στο πληροφοριακό υλικό, για τις επιπτώσεις σε περίπτωση ψευδούς δηλώσεως ή σε περιπτώσεις αμέλειας σχετικά με την οφειλόμενη ενημέρωση της Υπηρεσίας για τις μεταβολές του καθεστώτος του αναπήρου. Να γίνεται ειδική μνεία για τις ποινικές ευθύνες και τον καταλογισμό αχρεωστήτως καταβληθέντων.

17.3.4. Αναζήτηση Ευθυνών

Η έκθεση απεστάλη στον αρμόδιο Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για τη διερεύνηση και απόδοση τυχόν ποινικών ευθυνών σχετικά με τις διαπιστωθείσες περιπτώσεις πλαστών πιστοποιητικών.

V. ΑΔΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

18. ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Οι διαδικασίες χορήγησης αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος (Κ.Υ.Ε.), καθώς και οι διαδικασίες ελέγχου των λειτουργούντων Κ.Υ.Ε. και επιβολής των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων, αποτελούν ιδιαίτερα σημαντικές διοικητικές λειτουργίες. Λαμβάνοντας υπόψη τον πραγματικά μεγάλο αριθμό των επιχειρήσεων που ανήκουν στην κατηγορία αυτή, αλλά και τη συνολική δραστηριότητά τους (συνάθροιση κοινού, χρήση μουσικής, χρήση κοινοχρήστων χώρων κ.λπ.), μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι οι επιπτώσεις της λειτουργίας τους δεν περιορίζονται μόνο στην εξυπηρέτηση των πολιτών και στην προστασία της δημόσιας υγείας και ασφάλειας, αλλά εκτείνονται στον αστικό και οικονομικό ιστό των σύγχρονων πόλεων. Ως εκ τούτου, υπάρχουν διαφορετικές ομάδες και φορείς (επιχειρηματίες, κάτοικοι, τοπικοί φορείς, δημόσιες υπηρεσίες, Δημοτικές Αρχές κ.λπ.) που αναπτύσσουν υψηλό ενδιαφέρον για τα σχετικά ζητήματα, ενώ παράλληλα αντιμετωπίζουν το θέμα από τη δική τους οπτική. Οι προαναφερόμενες διαδικασίες αποτέλεσαν αντικείμενο ελέγχων και κατά το 2003, καθώς αυτές εντάσσονται σταθερά στο ελεγκτικό πρόγραμμα δράσης του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ..

18.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Εκδόθηκαν τρεις εντολές επιθεώρησης-ελέγχου, βάσει των οποίων επιθεωρήθηκαν ο Δήμος Αθηναίων, ο Δήμος Τρίπολης και ο Δήμος Νέας Σμύρνης καθώς και οι λοιπές εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

Η εντολή για τη διενέργεια επιθεώρησης - ελέγχου στο Δήμο Αθηναίων (Διεύθυνση Αδειών Λειτουργίας Καταστημάτων και Θεαμάτων και Διεύθυνση Δημοτικών Προσόδων) και στο Δήμο Τρίπολης, καθώς και στις λοιπές εμπλεκόμενες υπηρεσίες, είχε ως αντικείμενο:

- Τις διαδικασίες χορήγησης αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος (ΚΥΕ),
- Τις διαδικασίες χορήγησης αδειών χρήσης μουσικών οργάνων,
- Τη διαδικασία χορήγησης αδειών χρήσης κοινοχρήστων χώρων,
- Την τήρηση των διατάξεων της οικ. 52716/20-11-2001 απόφασης Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. (ΦΕΚ 1663/Β/2001), και
- Τις διαδικασίες ελέγχου των λειτουργούντων Κ.Υ.Ε. και επιβολής των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων.

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου στο Δήμο Αθηναίων, πραγματοποιήθηκε αυτοψία σε 26 Κ.Υ.Ε. που λειτουργούν στις περιοχές ελέγχου από μικτό κλιμάκιο, στο οποίο παρίστατο και Επιθεωρητής - Ελεγκτής Δημόσιας Διοίκησης, αποτελούμενο από εκπροσώπους των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, όπως: Επόπτη Υγείας, υπάλληλο της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, υπάλληλο της Δημοτικής Αστυνομίας

του Δήμου Αθηναίων και μηχανικό της Νομαρχίας Αθηνών, οι οποίοι είχαν ορισθεί από τις υπηρεσίες τους μετά από αίτημα του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.. Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε στην παρούσα επιθεώρηση, με την δραστηριοποίηση μικτού κλιμακίου, κρίνεται ιδιαίτερα επιτυχής, καθώς πραγματοποιήθηκε ολοκληρωμένος έλεγχος στα σημαντικότερους τομείς δράσης των Κ.Υ.Ε.

Θα πρέπει να επισημάνουμε, ότι τα διάφορα στατιστικά στοιχεία που αναφέρονται στην παρούσα έκθεση και αφορούν στο Δήμο Αθηναίων, έχουν εξαχθεί με βάση τις διαπιστώσεις που προέκυψαν από τη μελέτη συγκεκριμένων φακέλων των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος των περιοχών ελέγχου. Τα στοιχεία αυτά δεν αποτελούν ασφαλή στατιστικά συμπεράσματα με δυνατότητα αναγωγής στο σύνολο των καταστημάτων που λειτουργούν στα όρια του Δήμου Αθηναίων, καθώς αφορούν συγκεκριμένες περιοχές με σημαντικές ιδιαιτερότητες και ειδικούς περιορισμούς, ενώ παρατηρείται σημαντική ανομοιογένεια των εξεταζόμενων περιπτώσεων. Διευκρινίζουμε τέλος, ότι η εντολή διενέργειας επιθεώρησης – ελέγχου στο Δήμο Νέας Σμύρνης αφορά μόνο στη διαδικασία χορήγησης αδειών χρήσης κοινοχρήστων χώρων και την τήρηση των διατάξεων της οικ. 52716/20-11-2001 απόφασης Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. (ΦΕΚ 1663/Β/2001).

18.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΔΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Κ.Υ.Ε.

18.2.1. Κανονιστικό πλαίσιο

- Ο προέλεγχος καταστήματος κατά την έννοια της παρ.9 του αρθρ. 11 Ν.2503/1997, με το οποίο τροποποιήθηκε το άρθρ.25 του Δ.Κ.Κ., αφορά αποκλειστικά και μόνο στις κτιριακές εγκαταστάσεις (χωροθέτηση, οικοδομική άδεια κ.λπ.) και σε καμία περίπτωση το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αιτείται τη χρήση.
- Η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος αφορά κατά πρώτο λόγο στις κτιριακές εγκαταστάσεις και στη συγκρότησή του και κατά δεύτερο στο νομικό ή φυσικό πρόσωπο στο οποίο εκδίδεται (ποινικό μητρώο, βιβλιάριο υγείας κ.λπ.).
- Σε περιπτώσεις μετασχηματισμού εταιρειών και μεταβολής της νομικής μορφής, αποχώρησης ή εισόδου εταίρων σε νομικά πρόσωπα τα οποία εκμεταλλεύονται καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και εφόσον παραμείνει στο νέο εταιρικό σχήμα έστω ένας εκ των ιδρυτών (προσωπικές εταιρείες) ή εφόσον η πλειοψηφία εξακολουθεί να ανήκει στα ιδρυτικά μέλη (ανώνυμη), δεν ακολουθείται η διαδικασία έκδοσης νέας άδειας λειτουργίας, αλλά αυτή αντικαθίσταται με την προσκόμιση μόνο εκείνων των δικαιολογητικών που αφορούν στη μεταβολή αυτή.
- Ο περιορισμός που τίθεται στη μεταβίβαση καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, με την υποχρέωση τήρησης των διατυπώσεων του άρθρου 8 της Α1β/8577/83 Υ.Δ., καθώς θεωρείται ίδρυση νέου καταστήματος, πρέπει να καταργηθεί, έτσι ώστε σε κάθε περίπτωση μεταβίβασης επιχείρησης, ατομικής ή εταιρικής μορφής, να αντικαθίσταται η άδεια με την προσκόμιση των δικαιολογητικών που αφορούν αποκλειστικά το

φυσικό ή νομικό πρόσωπο που πρόκειται να εγκατασταθεί, κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου. Περαιτέρω, η προβλεπόμενη χρονοβόρα διαδικασία και η διακοπή λειτουργίας της επιχείρησης μέχρι την έκδοση της νέας άδειας στην οποία οδηγεί, βλάπτει την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, καταργεί το στοιχείο της «φήμης και πελατείας» - σε αντίθεση με τη φορολογική αρχή που το συνεκτιμά κατά την εγκατάσταση του νέου χρήστη και επιφορτίζει τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες με διαδικασίες που στην προκειμένη περίπτωση δεν προσθέτουν τίποτα στο τελικό αποτέλεσμα.

- Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του Ν.3028/2002, η έγκριση για εγκατάσταση και λειτουργία εμπορικών επιχειρήσεων πλησίον αρχαίου χορηγείται από τον Υπουργό Πολιτισμού μέσα σε τρεις (3) μήνες από την υποβολή της σχετικής αίτησης, προηγείται δε από τις άδειες άλλων αρχών που αφορούν την επιχείρηση ή την εκτέλεση του έργου ή της εργασίας. Κατά την άποψή μας, το διάστημα των τριών μηνών είναι υπερβολικό, όταν μάλιστα στο διάστημα αυτό, κατά τα ανωτέρω, δε μπορεί να γίνει καμία άλλη ενέργεια από τον ενδιαφερόμενο. Επισημαίνουμε ότι η έγκριση αυτή αποτελεί ένα μόνο δικαιολογητικό για την πραγματοποίηση του προελέγχου του σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου από το οικείο Δημοτικό Συμβούλιο, σύμφωνα με την παρ.9 του αρθρ.11 του Ν. 2503/1997 (άρθρο 25 Δ.Κ.Κ.), διαδικασία η οποία απαιτεί πρόσθετο χρόνο. Ο συνολικός χρόνος που απαιτείται για την ολοκλήρωση του προελέγχου σε συνδυασμό με τις σημερινές συνθήκες της αγοράς (ανταγωνισμός, μεγάλες δαπάνες κ.λπ.) θα οδηγεί στη λειτουργία επιχειρήσεων χωρίς καμία άδεια και στη δημιουργία δύσκολα αναστρέψιμων καταστάσεων (π.χ. τα Κ.Υ.Ε. που λειτουργούν ήδη στην περιοχή της Α. Παύλου στο Θησείο, ενώ το αίτημά τους για χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας εκκρεμεί ακόμη στο στάδιο του προελέγχου).

18.2.2. Νομιμότητα της Διοίκησης

- Η συσσώρευση καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος σε ορισμένες περιοχές και οι έντονες διαμαρτυρίες των κατοίκων λόγω των οχλήσεων που δέχονται οδήγησε ορισμένα Διαμερισματικά Συμβούλια στην άρνηση χορήγησης των αιτούμενων αδειών με την επίκληση του «κορεσμού» της περιοχής. Σχετική Απόφαση όμως του Δημοτικού Συμβουλίου αρ. 1761/02 η οποία χαρακτήριζε τις περιοχές :Ψυρρή, Θησείου και Κολωνακίου «κορεσμένες» ακυρώθηκε (αρ. 18/23-8-02) από την Επιτροπή της παρ. 1 του άρθρου 7 του Νόμου 2839/2000 του Νομαρχιακού Διαμερίσματος Αθηνών ως στερούμενη νομοθετικού ερείσματος. Η απόφαση αυτή της Επιτροπής έχει προσβληθεί από το Δήμο με αίτηση ακύρωσης στο Σ.τ.Ε όμως μέχρι σήμερα δεν έχει εκδοθεί η σχετική απόφαση. Η ίδια Επιτροπή ακύρωσε και την 608/03 απόφαση του Δ.Σ. του Δήμου Αθηναίων (πρακτικό 13/26-6-03) επειδή «δεν αναφέρεται σε όρους λειτουργίας καταστημάτων, αλλά καθ' υπέρβαση της νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως της παρ. 1 του άρθρου 37 του Π.Δ. 410/95, δεν χορηγεί την αιτούμενη άδεια (που είναι υποχρεωτική εφόσον η

αιτούσα κατέθεσε όλα τα νομίμως απαιτούμενα δικαιολογητικά) λόγω του ότι έχει χαρακτηρίσει την συγκεκριμένη περιοχή του Δήμου Αθηναίων κορεσμένη, επειδή λειτουργούν πολλά ομοειδή καταστήματα, αρμοδιότητα που δεν του παρέχεται αλλά είναι άλλου φορέα και άλλου οργάνου».

- Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι πολλά καταστήματα λειτουργούν χωρίς άδεια ίδρυσης και λειτουργίας για μικρό ή μεγάλο χρονικό διάστημα, ακόμη και πέραν του έτους, με τις αυτονόητες συνέπειες που το γεγονός αυτό μπορεί να έχει για τη δημόσια υγεία και την ασφάλεια των παρευρισκομένων. Οι επιχειρηματίες συνήθως προσέρχονται στις υπηρεσίες έκδοσης αδειών, αφού έχουν ήδη αρχίσει να λειτουργούν την επιχείρησή τους (χωρίς άδεια) και πιθανότατα έχουν μηνυθεί γι' αυτό από τα αρμόδια όργανα κατά τους διενεργούμενους ελέγχους.
- Η έναρξη λειτουργίας των ΚΥΕ χωρίς την προηγούμενη έκδοση της προβλεπόμενης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καθίσταται δυνατή, επειδή οι αρμόδιες Δ.Ο.Υ. χορηγούν άδεια έναρξης επιτηδεύματος και Α.Φ.Μ. και ταυτόχρονα τα προβλεπόμενα βιβλία του Κ.Β.Σ.
- Δεδομένου ότι και σε προηγούμενες εκθέσεις ελέγχου του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. υπήρξαν ανάλογες διαπιστώσεις, ζητήθηκε, με συγκεκριμένες προτάσεις, να εξεταστεί η δυνατότητα υιοθέτησης περιορισμών, οι οποίοι θα μπορούσαν να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση των προβλημάτων μη νόμιμης λειτουργίας των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος. Το Υπουργείο Οικονομικών, με έγγραφο του αρμόδιου Υφυπουργού Οικονομικών απάντησε ότι δε μπορούν να γίνουν δεκτά τα προτεινόμενα μέτρα για λόγους που αναφέρονται σε αυτά.
- Η Διεύθυνση Αδειών Λειτουργίας Κατ'/των και Θεαμάτων του Δήμου Αθηναίων, με τα 83904/24-06-03, 89124/07-07-03 και 114481/05-09-03 έγγραφά της προς το Υπουργείο Πολιτισμού – Δ/ση Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων ζήτησε την έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού μετά από γνώμη του Συμβουλίου, στα πλαίσια του Ν. 3028/28-6-2002 άρθρο 10 παρ. 6, για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας σε καταστήματα τα οποία βρίσκονται πλησίον του αρχαιολογικού χώρου του Θησαυρίου. Όμως μέχρι το πέρας του ελέγχου το Υπουργείο Πολιτισμού δεν έχει απαντήσει στο ερώτημα του Δήμου, με αποτέλεσμα να εκκρεμούν τα σχετικά αιτήματα των ενδιαφερομένων για χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε. στο στάδιο του προελέγχου, ενώ τα καταστήματα αυτά λειτουργούν ήδη.
- Στην εισηγητική έκθεση του Ν. 2503/1997, με την παρ.9 του αρθρ.11 του οποίου τροποποιήθηκε το αρ. 25 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, αναφέρεται : «Το συμβούλιο αποφασίζει κατ' αρχήν μετά από προέλεγχο του αιτήματος του ενδιαφερομένου ... Τούτο κρίνεται αναγκαίο προκειμένου η άδεια να χορηγείται, αφού εξετασθεί η κάθε περίπτωση πριν προβεί ο ενδιαφερόμενος σε οποιαδήποτε επένδυση». Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι ο προέλεγχος πρέπει να διενεργείται πριν ο ενδιαφερόμενος προβεί σε οποιαδήποτε δαπάνη, όπως της μισθώσεως του ακινήτου, της εκδόσεως οικοδομικής αδείας για την απαραίτητη

διαμόρφωση, αναπαλαιώση ή απλώς αλλαγή πολεοδομικής χρήσεως αυτού, της αναθεώρησης της σχετικής οικοδομικής άδειας, καθώς οι ενέργειες αυτές, στις περισσότερες περιπτώσεις αποτελούν αναγκαία προϋπόθεση για την έκδοση, από την αρμόδια Πολεοδομία, της βεβαίωσης κύριας χρήσης του ακινήτου. Σημειώνεται ότι πέραν των δαπανών, οι περιγραφόμενες διαδικασίες είναι ιδιαίτερα χρονοβόρες, καλείται δε ο ενδιαφερόμενος να τις ακολουθήσει υπό συνθήκες αβεβαιότητας για το τελικό αποτέλεσμα.

- Οι όροι δόμησης, ως στοιχείο το οποίο λαμβάνεται υπόψη κατά τον προέλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Δ.Κ.Κ, δεν αφορούν στο χαρακτήρα ενός χώρου (κύρια χρήση, βοηθητική κ.λπ.) ο οποίος άλλωστε μπορεί να μεταβληθεί και μετά τον προέλεγχο, αλλά στην ύπαρξη οικοδομικής άδειας του κτιρίου και στην τήρηση των προβλεπόμενων όρων δόμησης και περιορισμών (συντελεστής δόμησης, κάλυψη, ύψος, αποστάσεις κ.λπ.), όπως αυτοί έχουν δημοσιευθεί στα σχετικά διατάγματα περί καθορισμού χρήσεων γης και όρων δόμησης.

18.2.3. Διοικητικό Έργο

- Διαπιστώθηκε πληρότητα στους τηρούμενους από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων φακέλους αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε. Ωστόσο από τους σχετικούς φακέλους του Δήμου Τρίπολης λείπουν οι βεβαιώσεις σύνδεσης με τα δίκτυα (ΔΕΗ-ΔΕΥΑΤ).
- Ο συνολικός χρόνος έκδοσης των αδειών Κ.Υ.Ε. στο Δήμο Αθηναίων ανέρχεται κατά μέσο όρο στους 6 μήνες, ενώ στο Δήμο Τρίπολης ο χρόνος αυτός κυμαίνεται 2 με 3 μήνες. Η παρατηρούμενη καθυστέρηση, στη διαδικασία έκδοσης των αδειών με βάση τους ελεγχθέντες φακέλους, στις περισσότερες περιπτώσεις δεν οφείλεται στις υπηρεσίες του Δήμου, αλλά στο χρόνο που μεσολαβεί μέχρι ο ενδιαφερόμενος να καταθέσει τα υπόλοιπα δικαιολογητικά, προκειμένου να διαβιβασθεί ολοκληρωμένος ο φάκελος στη Διεύθυνση Υγείας για τις περαιτέρω ενέργειες. Μεγάλες καθυστερήσεις παρατηρούνται επίσης στις περιπτώσεις που η Διεύθυνση Υγείας κρίνει απαραίτητη την πραγματοποίηση ορισμένων πρόσθετων εργασιών, προκειμένου μετά από επανέλεγχο να χορηγήσει τη βεβαίωση καταλληλότητας.
- Απαιτείται πληθώρα δικαιολογητικών για την έκδοση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε., όχι μόνο από το Δήμο, αλλά και από κάθε εμπλεκόμενη υπηρεσία με αποτέλεσμα να παρατηρούνται δυσκολίες στον συγχρονισμό και συντονισμό των ενεργειών για την ολοκλήρωση των διαδικασιών που απαιτούνται, προκειμένου να εκδοθεί η αιτούμενη άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε. Από το σύνολο των απαιτούμενων δικαιολογητικών θα μπορούσαν να καταργηθούν:
 - α) Το φωτοαντίγραφο του μισθωτηρίου συμβολαίου, δεδομένου ότι η ΔΟΥ προκειμένου να χορηγήσει βεβαίωση έναρξης επαγγέλματος, απαιτεί την ύπαρξη μισθωτηρίου συμβολαίου ή τίτλου ιδιοκτησίας, η δε επανυποβολή του ιδίου δικαιολογητικού και στον Δήμο, θεωρείται περιττή.

β) Το απόσπασμα ποινικού μητρώου, ως απαραίτητο δικαιολογητικό για την έκδοση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας οποιουδήποτε ΚΥΕ θα μπορούσε να καταργηθεί, η δε υποβολή του να είναι υποχρεωτική μόνο για την χορήγηση άδειας ΚΥΕ που προβλέπονται από το ΠΔ 180/79, διότι μόνο στις περιπτώσεις αυτές η χρήση του ως δικαιολογητικού, έχει ουσιαστική σημασία.

γ) Η βεβαίωση πυρασφάλειας για ορισμένες κατηγορίες Κ.Υ.Ε. και ειδικότερα, για μικρά καταστήματα, όπως κρεοπωλεία, παντοπωλεία, καταστήματα ψυλικών, κουρεία, κ.λ.π. Η τήρηση των προβλεπόμενων όρων πυρασφάλειας θα μπορούσε να διασφαλισθεί από σχετική υπεύθυνη δήλωση ιδιώτη μηχανολόγου - μηχανικού. Η βεβαίωση πυρασφάλειας θα πρέπει κατά την άποψή μας να χορηγείται για τα ΚΥΕ που εμπίπτουν στο άρθρο 1 του ΠΔ 180/79, (δηλαδή τα κέντρα διασκέδασης, τα καταστήματα στα οποία προσφέρονται κυρίως οινοπνευματώδη ποτά, τα καφενεία, καφετέριες, αναψυκτήρια, πιτσαρίες, σνακ μπαρ, οβελιστήρια, τις υπεραγορές τροφίμων και τα μικτά καταστήματα).

- Ο χρόνος που απαιτείται για τον έλεγχο της μελέτης πυρασφάλειας και τη χορήγηση της σχετικής βεβαίωσης, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, είναι ιδιαίτερα μεγάλος.
- Στο έντυπο της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος του Δήμου Αθηναίων, αναφέρεται ότι «Ο αριθμός των τραπ/των στον εξωτερικό χώρο θα ορίζεται κατ' έτος από την αρμόδια υπηρεσία κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου & γνώμης του ΥΠΕΧΩΔΕ», παρότι η βεβαίωση της Υγειονομικής Υπηρεσίας αναφέρει ρητά τον αριθμό των καθισμάτων που μπορούν να αναπτυχθούν στον εξωτερικό χώρο.
- Ο Δήμος Αθηναίων, προκειμένου για εταιρικές επιχειρήσεις, εκδίδει κατά κανόνα την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας στο όνομα του νομίμως οριζόμενου εκπροσώπου τους και όχι της ίδιας της επιχείρησης και επομένως ακόμη και σε περίπτωση απλής αντικατάστασης του συγκεκριμένου εκπροσώπου της επιχείρησης ακολουθείται η διαδικασία αντικατάστασης της άδειας. Σύμφωνα με την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου, ακόμη και στην περίπτωση της απλής αντικατάστασης του εκπροσώπου της επιχείρησης και παρότι η φύση του νομικού προσώπου δε μεταβάλλεται, δεδομένου ότι αντικαθίσταται η προηγούμενη άδεια με νέα η οποία φέρει διαφορετικό αριθμό, διακόπτεται η διαδικασία επιβολής των διοικητικών κυρώσεων καθώς αυτή αφορά στην προηγούμενη άδεια και η επιχείρηση αντιμετωπίζεται στην ουσία ως νεοϊδρυθείσα. Η διακοπή αυτή θα είχε αποφευχθεί στην περίπτωση που η άδεια είχε εκδοθεί στο όνομα της επιχείρησης. Τούτο διότι, στην περίπτωση αυτή, δεν τίθεται ζήτημα αντικατάστασης της άδειας, αφού η επιχείρηση, με πράξη της κοινοποιούμενη στις αρμόδιες Υγειονομικές και Αστυνομικές Αρχές, οφείλει να ορίσει έναν από τους εταίρους της ως υπεύθυνο για την τήρηση των απαιτήσεων των εκάστοτε ισχυουσών Υγειονομικών Διατάξεων.
- Επισημαίνεται ότι, ενώ η αρμοδιότητα χορήγησης αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε. έχει μεταφερθεί στους Δήμους - Κοινότητες από το 1995, οι φάκελοι των αδειών Κ.Υ.Ε. που είχαν εκδοθεί προ του έτους 1995

από την Ελληνική Αστυνομία, δεν βρίσκονται στο αρχείο των Δήμων, αλλά παραμένουν στα κατά τόπους αρμόδια Αστυνομικά Τμήματα. Έτσι στις υπηρεσίες των Δήμων δεν υπάρχουν στοιχεία για το σύνολο των λειτουργούντων καταστημάτων στη διοικητική του περιφέρεια.

Για την αντιμετώπιση αυτής της εκκρεμότητας, στο Δήμο Αθηναίων, με την 103396/31-07-03 απόφαση Δημάρχου, συγκροτήθηκε ειδικό συνεργείο, αποτελούμενο από 24 υπαλλήλους του Δήμου, το οποίο θα εργάζεται πέραν του κανονικού ωραρίου από 01-08-03 έως 31-12-03 με σκοπό την καταγραφή και τον έλεγχο των λειτουργούντων καταστημάτων στα 7 Διαμερίσματα του Δήμου.

18.2.4. Ανθρώπινο Δυναμικό και Υλικοτεχνική Υποδομή

- Η Δ/νση Υγείας της Ν. Α. Αρκαδίας, στην οποία υπηρετούν οι δύο επόπτες υγείας, εκτός από την ελλιπή στελέχωσή της σε αυτήν την ειδικότητα, λειτουργεί για μεγάλο χρονικό διάστημα, χωρίς επιλεγμένο από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο Δ/ντή.
- Η Διεύθυνση Αδειών Λειτουργίας Καταστημάτων και Θεαμάτων του Δήμου Αθηναίων και το Γραφείο Χορήγησης Αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε. του Δήμου Τρίπολης, στερούνται ολοκληρωμένου λογισμικού προγράμματος με αποτέλεσμα ένα πολύ μεγάλο μέρος των εργασιών να γίνεται χειρόγραφα.

18.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΔΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Κ.Υ.Ε.

18.3.1. Κανονιστικό πλαίσιο

- Να τροποποιηθεί η 1019/2003 απόφαση του Δ.Σ. του Δήμου Αθηναίων, έτσι ώστε η υποβολή της βεβαίωσης χώρου κυρίας χρήσεως να γίνεται κατά το στάδιο της υποβολής από τον ενδιαφερόμενο πλήρους φακέλου για την έκδοση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος, και όχι κατά το στάδιο του προελέγχου, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν. Η αρμόδια υπηρεσία να εισηγηθεί στο Δ.Σ. την τροποποίηση της σχετικής απόφασης.
- Να τροποποιηθεί η Α1β/8577/83 Υ.Δ., έτσι ώστε:
 - α) Κατά τη μεταβίβαση καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος τα οποία διαθέτουν την προβλεπόμενη άδεια, η οποία έχει εκδοθεί σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, αυτή να αντικαθίσταται με την προσκόμιση των δικαιολογητικών που αφορούν αποκλειστικά το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που πρόκειται να εγκατασταθεί και να καταργηθεί η υποχρέωση τήρησης της διαδικασίας του άρθρου 8 της προαναφερόμενης Υ.Δ., η οποία αφορά στην ίδρυση νέου καταστήματος, για τους λόγους που προαναφέρθηκαν.
 - β) Η βεβαίωση καταλληλότητας της αρμόδιας Υγειονομικής Υπηρεσίας να εκδίδεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου και την προσκόμιση των απαιτούμενων δικαιολογητικών απευθείας στην ανωτέρω υπηρεσία, όπως εξάλλου συμβαίνει και με την απαιτούμενη βεβαίωση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

γ) Προκειμένου περί εταιρικών επιχειρήσεων, η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας να εκδίδεται μόνο στο όνομα της επιχείρησης, η οποία με πράξη της κοινοποιούμενη στην αρμόδια Υγειονομική και Δημοτική Υπηρεσία, πριν την έκδοση της αιτούμενης άδειας, να ορίζει έναν από τους εταίρους της ως υπεύθυνο για την τήρηση των απαιτήσεων των εκάστοτε ισχυουσών Υγειονομικών Διατάξεων. Επισημαίνουμε ότι η υποχρέωση αυτή θα υφίσταται και σε περίπτωση αποχώρησης ή αντικατάστασης του υπευθύνου για οποιοδήποτε λόγο.

- Δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν.3028/2002, η έγκριση για την εγκατάσταση και λειτουργία εμπορικών επιχειρήσεων πλησίον αρχαίου χορηγείται «όταν η απόσταση από ακίνητο μνημείο ή η σχέση του με αυτό είναι τέτοια ώστε να μην κινδυνεύει να επέλθει άμεση ή έμμεση βλάβη αυτού λόγω του χαρακτήρα της επιχείρησης», προτείνουμε να τροποποιηθούν οι ανωτέρω διατάξεις, έτσι ώστε η χορήγηση της έγκρισης αυτής να γίνεται από τις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων και μετά από γνώμη του αρμοδίου Τοπικού Συμβουλίου. Αυτό κρίνεται σκόπιμο διότι οι κατά τόπους αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων οι οποίες δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένα γεωγραφικά πλαίσια, γνωρίζουν εξ αντικειμένου τις τοπικές παραμέτρους και ιδιαιτερότητες και επομένως μπορούν να διαπιστώσουν άμεσα εάν συντρέχουν οι προαναφερόμενες προϋποθέσεις του νόμου εξετάζοντας μεμονωμένα την κάθε περίπτωση και να θέσουν επιπρόσθετους περιορισμούς, όπου αυτό απαιτείται. Παράλληλα, να εξετασθεί η δυνατότητα τροποποίησης των σχετικών διατάξεων του άρθρου 10 του Ν.3028/2002, έτσι ώστε η έγκριση για εγκατάσταση και λειτουργία εμπορικών επιχειρήσεων πλησίον αρχαίου, να χορηγείται σε διάστημα ενός (1) μηνός από την υποβολή της σχετικής αίτησης και όχι σε διάστημα τριών (3) μηνών, για όλους τους λόγους που προαναφέραμε.
- Να εξεταστεί η δυνατότητα χορήγησης ειδικού σήματος στα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος που λειτουργούν νόμιμα, στο οποίο θα αναγράφονται όλα τα απαραίτητα για την πιστοποίηση της νόμιμης λειτουργίας στοιχεία και θα τοποθετείται υποχρεωτικά σε εμφανή θέση στο εξωτερικό του καταστήματος. Το σήμα αυτό, μέσα από κατάλληλη επικοινωνιακή προσέγγιση, μπορεί να αποτελέσει παράμετρο επιλογής ή μη του καταστήματος από το κοινό, ενώ ταυτόχρονα θα διευκολύνει τα όργανα ελέγχου κατά την άσκηση των καθηκόντων τους (λειτουργία χωρίς άδεια, τροποποίηση των όρων λειτουργίας καταστήματος σύμφωνα με την άδεια κ.λπ.).
- Να εκδοθεί άμεσα η Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Υγείας και Πρόνοιας που προβλέπεται από το άρθρο 11 του Ν. 2503/97 και με την οποία θα καθορίζεται η διαδικασία χορήγησης αδειών ΚΥΕ και απαιτούμενα δικαιολογητικά.
- Με φροντίδα του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., να καταργηθεί η υποχρέωση προσκόμισης της βεβαίωσης πυρασφάλειας, ως απαραίτητου δικαιολογητικού για την χορήγηση χορήγησης αδειών ίδρυσης και λειτουργίας για τα ΚΥΕ που δεν εμπίπτουν στο άρθρο 1 του ΠΔ 180/79.

18.3.2. Ανθρώπινο Δυναμικό & Υλικοτεχνική Υποδομή

- Να κινηθούν άμεσα από τη Δ/νση Υγείας της Ν.Α. Αρκαδίας, οι διαδικασίες κάλυψης των κενών οργανικών θέσεων των εποπτών υγείας.
- Να πραγματοποιηθεί προμήθεια και εγκατάσταση κατάλληλων συστημάτων πληροφορικής σε όλες τις συναρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων.

18.3.3. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Να απαλειφθεί από το έντυπο της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος του Δήμου Αθηναίων η αναφορά ότι «Ο αριθμός των τραπ/των στο εξωτερικό χώρο θα ορίζεται κατ' έτος από την αρμόδια υπηρεσία κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου & γνώμης του ΥΠΕΧΩΔΕ» και να γίνεται ρητή αναφορά του αριθμού των καθισμάτων που μπορούν να αναπτυχθούν στον εξωτερικό χώρο, σύμφωνα με τη σχετική βεβαίωση της Υγειονομικής Υπηρεσίας. Επιπρόσθετα, εάν η υπηρεσία κρίνει σκόπιμο, να αναφέρεται και η προϋπόθεση εξασφάλισης του δικαιώματος χρήσης του εξωτερικού χώρου από το κατάστημα.
- Στο έντυπο με τα απαιτούμενα για την έκδοση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ΚΥΕ δικαιολογητικά και προκειμένου περί εταιρικών επιχειρήσεων, να γίνεται σαφής αναφορά της δυνατότητας να εκδοθεί η άδεια στο όνομα είτε του νομίμως οριζόμενου εκπροσώπου της, είτε της επιχείρησης, με την υποχρέωση όμως στην τελευταία περίπτωση, η επιχείρηση, με πράξη της, η οποία κοινοποιούμενη στην αρμόδια Υγειονομική και Δημοτική Υπηρεσία, πριν την έκδοση της αιτούμενης άδειας, να ορίσει έναν από τους εταίρους της ως υπεύθυνο για την τήρηση των απαιτήσεων των εκάστοτε ισχυουσών Υγειονομικών Διατάξεων. Επισημαίνουμε ότι η υποχρέωση αυτή υφίσταται και σε περίπτωση αποχώρησης ή αντικατάστασης του υπευθύνου για οποιοδήποτε λόγο. Ταυτόχρονα το έντυπο της αίτησης θα πρέπει να διαμορφωθεί κατάλληλα έτσι ώστε ο ενδιαφερόμενος να μπορεί να επιλέξει στο ανάλογο πεδίο μία από τις περιγραφόμενες δυνατότητες.
- Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Τρίπολης θα πρέπει να φροντίσει για την επίσηυση της διαδικασίας χορήγησης των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε., προβλέποντας συχνότερες συνεδριάσεις ή φροντίζοντας να μην αναβάλλονται οι συζητήσεις για τα θέματα αυτά.
- Να συμπληρωθεί το αρχείο των Δήμων με όλες τις εκδοθείσες άδειες ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε. για το χρονικό διάστημα, που αυτό δεν είχε την σχετική αρμοδιότητα αναζητώντας τα σχετικά στοιχεία από το κατά τόπους αρμόδια Αστυνομικά Τμήματα.
- Με ευθύνη του Υπουργείου Πολιτισμού να καταρτιστούν από τις κατά τόπους αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων χάρτες στους οποίους θα αποτυπώνονται οι δρόμοι και τα σημεία στα οποία, πριν την εγκατάσταση εμπορικών επιχειρήσεων, απαιτείται η έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού. Οι χάρτες αυτοί θα χρησιμοποιηθούν και από τις υπηρεσίες των Δήμων, έτσι ώστε για τα κτίρια που εμπίπτουν στις προαναφερόμενες περιοχές να απαιτούν την προβλεπόμενη έγκριση πριν από κάθε άλλη ενέργεια.

- Να διευκρινιστεί εάν στην έννοια των «εμπορικών επιχειρήσεων» του άρθρου 10 του Ν.3028/2002 περιλαμβάνονται συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων ή το σύνολο των εμπορικών επιχειρήσεων.

18.4. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΔΕΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

18.4.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Η ισχύουσα νομοθεσία δεν καλύπτει τις περιπτώσεις χρήσης μουσικής εντός των Κ.Υ.Ε. με δορυφορική ή ραδιοφωνική λήψη, η οποία συντελείται μέσω του διαδικτύου. Για την εν λόγω χρήση σύμφωνα με τα μέχρι σήμερα ισχύοντα, δεν απαιτείται η λήψη αδειας, γεγονός που έχει ως συνέπεια την τελευταία περίοδο να παρατηρείται σωρεία μηνύσεων, οι οποίες αφορούν την χρήση μουσικής εντός των Κ.Υ.Ε. μέσω διαδικτύου και οι οποίες τελικά δεν επιφέρουν την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

18.4.2. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Η τήρηση από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Αθηναίων, των φακέλων αδειών χρήσης μουσικών οργάνων που ελέγχθηκαν χαρακτηρίζεται υποδειγματική, καθώς αυτοί είναι πλήρεις και περιέχουν όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά και στοιχεία, ακόμη και τα διαβιβαστικά που χρησιμοποιούνται για τη διακίνησή τους κατά τα ενδιάμεσα στάδια.
- Από την επεξεργασία των στοιχείων σχετικά με τις άδειες χρήσης μουσικών οργάνων και όσον αφορά στο χρόνο που απαιτείται για την έκδοση της άδειας από το Δήμο Αθηναίων σε κάθε στάδιο, προκύπτουν τα ακόλουθα :
 1. Από την υποβολή της αίτησης για τη χορήγηση αρχικής άδειας μέχρι την έκδοση της άδειας από το Δήμο Αθηναίων, μεσολαβούν, κατά μέσο όρο, 233 ημέρες, ενώ η μέγιστη και η ελάχιστη τιμή της μεταβλητής είναι 659 και 84 ημέρες αντίστοιχα. Σημειώνουμε ότι ο αντίστοιχος χρόνος στο Δήμο Τρίπολης κυμαίνεται από 60 έως 90 ημέρες. Ο ιδιαίτερα μεγάλος απαιτούμενος χρόνος, δεδομένου ότι η άδεια μουσικής είναι ετήσια, είναι αποτέλεσμα κυρίως των παρακάτω παραμέτρων : Παρέλευση του έτους για το οποίο ζητείται η άδεια και έκδοση αυτής για το επόμενο, οπότε και απαιτείται η υποβολή των δικαιολογητικών που αφορούν στο προηγούμενο έτος (π.χ. έγκριση δημόσιας εκτέλεσης πνευματικών έργων), Εκκρεμότητες δικαιολογητικών και μη πληρότητα φακέλων, Εφαρμογή αποφάσεων του Δ.Σ. που στη συνέχεια ακυρώθηκαν, Αντιμετώπιση των αποφάσεων γνωμοδοτικού χαρακτήρα των Διαμερισματικών Συμβουλίων ως εκτελεστών διοικητικών πράξεων, Τροποποίηση των όρων λειτουργίας των Κ.Υ.Ε. και βεβαιώσεις παραβάσεων κατά τη λειτουργία τους.
 2. Η άδεια ανανεώνεται σε 31 ημέρες κατά μέσο όρο, ενώ η μέγιστη και ελάχιστη τιμή της μεταβλητής είναι 115 και 5 ημέρες αντίστοιχα.
 3. Από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου από το Δήμο Αθηναίων στην Υγειονομική Υπηρεσία, μέχρι την έκδοση της

βεβαίωσης μεσολαβούν, κατά μέσο όρο, 22 ημέρες (μέγιστη τιμή 58 και ελάχιστη 7).

4. Από την ημερομηνία διαβίβασης του αιτήματος από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου στο Διαμερισματικό Συμβούλιο, μέχρι την ημερομηνία λήψης της σχετικής απόφασης, μεσολαβούν, κατά μέσο όρο, 42 ημέρες (μέγιστη τιμή 135 και ελάχιστη 8). Το όργανο αυτό, παρότι η δράση του περιορίζεται στα γεωγραφικά όρια του οικείου Δημοτικού Διαμερίσματος, εμφανίζεται να αποφασίζει σε πολύ μεγαλύτερο χρόνο από το Δημοτικό Συμβούλιο (25 ημέρες), το οποίο είναι το αρμόδιο για τη χορήγηση της άδειας όργανο και αντιμετωπίζει θέματα από ολόκληρο το Δήμο.
 5. Από την ημερομηνία διαβίβασης του αιτήματος από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου στο Δημοτικό Συμβούλιο, μέχρι την ημερομηνία λήψης της σχετικής απόφασης, μεσολαβούν, κατά μέσο όρο, 25 ημέρες (μέγιστη τιμή 38 και ελάχιστη 10).
 6. Από την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης της Υγειονομικής Υπηρεσίας, μέχρι τη διαβίβαση του φακέλου στο Διαμερισματικό Συμβούλιο, μεσολαβούν, κατά μέσο όρο, 41 ημέρες.
 7. Από την ημερομηνία λήψης της απόφασης από το Διαμερισματικό Συμβούλιο μέχρι τη διαβίβαση του αιτήματος στο Δημοτικό Συμβούλιο, μεσολαβούν, κατά μέσο όρο, 34 ημέρες.
 8. Από την ημερομηνία που το Δημοτικό Συμβούλιο λαμβάνει τη σχετική απόφαση μέχρι την έκδοση της άδειας μεσολαβούν, κατά μέσο όρο, 36 ημέρες.
 9. Από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για τη χορήγηση αρχικής άδειας μέχρι τη διαβίβαση του φακέλου στην Υγειονομική Υπηρεσία, μεσολαβούν, κατά μέσο όρο, 40 ημέρες.
- Η παρατηρούμενη σπατάλη χρόνου κατά τη διακίνηση των εγγράφων μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών ή και κατά τη διαχείριση μιας υπόθεσης σε επίπεδο υπηρεσίας, εφόσον αυτή δεν οφείλεται στην απουσία δικαιολογητικών, στοιχειοθετεί την ανάγκη ανασχεδιασμού των ακολουθούμενων διαδικασιών, αλλά και υιοθέτησης των νέων τεχνολογιών, τόσο για την αποτελεσματικότερη επικοινωνία μεταξύ των δημοσίων υπηρεσιών, όσο και για την επίσπευση των εσωτερικών διαδικασιών μιας υπηρεσίας.
 - Σύμφωνα με στοιχεία του Δήμου Αθηναίων κατά το 2002 υποβλήθηκαν 703 αιτήσεις για άδεια χρήσης μουσικών οργάνων και εκδόθηκαν 544 άδειες. Λαμβάνοντας υπόψη το ότι η άδεια χρήσης μουσικών οργάνων αφορά στη χρήση μουσικής για τη δημιουργία ευχάριστης ατμόσφαιρας στο κατάστημα, το γεγονός ότι κατά κανόνα τα Κ.Υ.Ε., όπως εστιατόρια, μπαρ, αναψυκτήρια κ.λπ. κάνουν χρήση μουσικής, καθώς και τον ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό τέτοιων καταστημάτων που λειτουργούν στα όρια του Δήμου Αθηναίων, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι ένα μικρό ποσοστό από αυτά μπαίνει στη διαδικασία έκδοσης της ανωτέρω άδειας. Το συμπέρασμα αυτό ενισχύεται και από στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΑΕΠΙ), καθώς, όπως αναφέρεται στο

με το Α.Π. 9397/3-12-03 έγγραφο του συγκεκριμένου φορέα συλλογικής διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων, «χορηγήσαμε 1453 άδειες δημόσιας εκτέλεσης του εκπροσωπούμενου ρεπερτορίου του οργανισμού μας σε καταστήματα Υγειονομικού ενδιαφέροντος εντός των ορίων του Δήμου Αθηναίων». Αξιοσημείωτο είναι επίσης το γεγονός ότι πολλοί ιδιοκτήτες θεωρούν τη βεβαίωση της ΑΕΠΠ ως άδεια χρήσης μουσικών οργάνων και δεν αναγνωρίζουν καμιά περαιτέρω υποχρέωσή τους.

- Παρατηρήθηκε ότι η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Τρίπολης δεν προβαίνει σε άμεση αποστολή των αδειών στους ενδιαφερόμενους μετά την έκδοσή τους, με αποτέλεσμα να βεβαιώνονται παραβάσεις κατά το χρονικό διάστημα που παρεμβάλλεται μεταξύ της ημερομηνίας έκδοσης και της ημερομηνίας παραλαβής της άδειας.

18.4.3. Νομιμότητα της Διοίκησης

- Εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι δεν υπάρχουν αιτήματα επιχειρήσεων παρότι αναμέναμε ότι ο αριθμός των αιτημάτων για παράταση ωραρίου θα ήταν περίπου ίσος με τον αριθμό των αδειών που εκδόθηκαν, τη στιγμή μάλιστα που, σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας, το σύνολο σχεδόν των καταστημάτων αυτού του είδους, κάνουν χρήση μουσικής πέραν του βασικού ωραρίου, ενώ αρκετά από αυτά αρχίζουν τη λειτουργία τους μετά την ώρα λήξης του προβλεπόμενου από την άδεια χρήσης μουσικής ωραρίου. Επιπρόσθετα, κατά τη βεβαίωση παραβάσεων από τα αρμόδια όργανα, δεν καταγράφεται πολλές περιπτώσεις η υπέρβαση ωραρίου, παρότι η βεβαίωση γίνεται σε ώρες που, σύμφωνα με την άδεια, δεν είναι επιτρεπτή η χρήση μουσικής.
- Το Δ.Σ. του Δήμου Αθηναίων, με την 2664/02 απόφασή του, έθεσε ως προϋπόθεση για την ανανέωση της άδειας χρήσης μουσικών οργάνων το να μην έχουν βεβαιωθεί κατά το προηγούμενο έτος και μέχρι την υποβολή της αίτησης πάνω από τρεις (3) παραβάσεις (διατάραξη κοινής ησυχίας, λειτουργία χωρίς άδεια μουσικών οργάνων, υπέρβαση ωραρίου κ.λπ.). Η Επιτροπή του άρθρου 7 του Ν. 2839/2000, του Νομαρχιακού Διαμερίσματος Αθηνών, στο πρακτικό 19/10-10-02 (θέμα 6^ο), δέχτηκε ομόφωνα «ότι η βεβαίωση παραβάσεων από τα αρμόδια αστυνομικά όργανα για λειτουργία μουσικής χωρίς άδεια και διατάραξη της κοινής ησυχίας δεν συνιστά λόγο μη χορήγησης της ζητούμενης άδειας, εφόσον έχει τις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις των συναρμοδίων υπηρεσιών, και δη τη σύμφωνη γνώμη της Δ/νσης Υγείας και Δημόσιας Υγιεινής, αλλά θεμελιώνει την υποχρέωση του Δήμου για την αφαίρεση της άδεια λειτουργίας και σφράγιση του καταστήματος για χρονικό διάστημα δέκα (10) μέχρι εξήντα (60) ημερών, όπως ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 του Π.Δ. 180/79». Από το σκεπτικό της συγκεκριμένης απόφασης συνάγεται ότι η γνώμη της Δ/νσης Υγείας και Δημόσιας Υγιεινής αποτελεί το κυρίαρχο στοιχείο στη διαδικασία χορήγησης της άδειας χρήσης μουσικών οργάνων, για τη διατύπωση της οποίας (σύμφωνη ή μη), στο πλαίσιο του ελέγχου και των μετρήσεων, λαμβάνονται υπόψη λόγοι αλλαγής των αρχικών όρων και των συνθηκών λειτουργίας, υγειονομικών

προβλημάτων, καταγγελιών κ.λπ. Εάν επομένως εκδοθεί αρμοδίως αρνητική γνωμοδότηση κατά τα ανωτέρω, η αιτούμενη άδεια δεν δύναται να χορηγηθεί καθώς δεν πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις.

- Το Σ.τ.Ε., με αποφάσεις του, έκρινε ως μη νόμιμες και ακύρωσε αποφάσεις επιβολής της διοικητικής ποινής της προσωρινής αφαίρεσως της άδειας λειτουργίας καταστήματος, με το σκεπτικό ότι «υπό το δεδομένο της έκδοσης των αθωωτικών αποφάσεων του Πταισματοδικείου για τις αποδιδόμενες κατηγορίες για την παράβαση των όρων λειτουργίας καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος (διατάραξη κοινής ησυχίας, χρήση μουσικής χωρίς άδεια της αρμόδιας αρχής κ.λπ.), οι οποίες αποτελούν την πραγματική βάση για βεβαιωθείσες παραβάσεις, κλονίζεται η αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης, η οποία για το λόγο αυτό που βασιμώς προβάλλεται, είναι μη νόμιμη και ακυρωτέα».

18.5. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΔΕΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

18.5.1. Κανονιστικό πλαίσιο

- Να εξεταστεί το ενδεχόμενο τροποποίησης της διάρκειας της άδειας χρήσης μουσικών οργάνων για μεγαλύτερο του έτους διάστημα (π.χ. τριετία) ή και για αόριστη διάρκεια. Στην περίπτωση αυτή, εκτός από την εξοικονόμηση ανθρωπίνων πόρων για το Δήμο και το τέλος της ταλαιπωρίας των ενδιαφερομένων, οι προβλεπόμενες κυρώσεις (προσωρινή ή οριστική αφαίρεση της άδειας) πιθανότητα να λειτουργήσουν αποτρεπτικά σε όσους παραβιάζουν τις σχετικές διατάξεις. Μέχρι την εξέταση των ανωτέρω και τη διατύπωση των απόψεων του Δήμου, στις σχετικές αποφάσεις αλλά και στο έντυπο της άδειας όπου αναφέρεται ότι αυτή ισχύει μέχρι 31 Δεκεμβρίου, να προστεθεί ότι, εφόσον πριν τη λήξη της έχει κατατεθεί αίτηση με τα απαραίτητα δικαιολογητικά, αυτή ισχύει σε κάθε περίπτωση μέχρι την έκδοση της νέας απόφασης του αρμοδίου οργάνου. Αυτονόητο είναι ότι η νέα αυτή απόφαση, η έκδοση της οποίας σημαίνει και τη λήξη της προηγούμενης άδειας, μπορεί να εγκρίνει ή και να απορρίπτει το σχετικό αίτημα με βάση τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις. Η απόφαση αυτή θα πρέπει να κοινοποιείται άμεσα στις εμπλεκόμενες υπηρεσίες (π.χ. Ελληνική Αστυνομία, Δημοτική Αστυνομία, Υγειονομική Υπηρεσία) για να προβούν στις απαραίτητες ενέργειές τους. Σημειώνεται ότι η χρονική διάρκεια των εν λόγω αδειών προσδιορίζεται από τον οικείο Δήμο ή Κοινότητα κατά την κρίση του.
- Να προβλεφθεί διαδικασία χορήγησης ειδικής άδειας στα ΚΥΕ για χρήση μουσικής μέσω διαδικτύου, η οποία δεν θα ακολουθεί την διαδικασία χορήγησης άδειας χρήσης μουσικών οργάνων (εισφορά στην ΑΕΠΙ κ.λπ.), όμως θα επιφέρει σε περίπτωση παράβασης των όρων της τα ίδια διοικητικά και νομικά αποτελέσματα, με τα ισχύοντα σήμερα για τις παραβάσεις των όρων άδειας χρήσης μουσικών οργάνων.
- Το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, με στόχο τη συνολική αντιμετώπιση των προβλημάτων που παρατηρήθηκαν,

να φροντίσει (έκδοση Κ.Υ.Α.) ώστε οι άδειες χρήσης μουσικών οργάνων να μην χορηγούνται μόνο για ένα έτος αλλά εφάπαξ, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι θα ελέγχεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες (Αστυνομικό Τμήμα και Δ/νση Υγείας) η τήρηση των όρων χορήγησής τους.

18.5.2. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Δεδομένου ότι η διαδικασία έκδοσης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ΚΥΕ είναι ανάλογη με την αντίστοιχη διαδικασία για την έκδοση χρήσης μουσικών οργάνων και επιπλέον εμπλέκονται σε αυτή οι ίδιες υπηρεσίες, ενώ η χρήση μουσικής από τα ΚΥΕ αποτελεί τον κανόνα με ελάχιστες εξαιρέσεις, προτείνουμε να συνδεθεί απολύτως η αρχική έκδοση των δύο αδειών. Ενέργειες που μπορούν να γίνουν προς αυτή την κατεύθυνση είναι το ενιαίο έντυπο δικαιολογητικών, η ενιαία έντυπη αίτηση στην οποία ο ενδιαφερόμενος θα μπορεί να σημειώνει στα αντίστοιχα σημεία και να αιτηθεί τη μία από τις δύο ή και τις δύο άδειες και η προφορική ενημέρωση του ενδιαφερομένου κατά την προσέλευσή του για αναζήτηση πληροφοριών ή την κατάθεση δικαιολογητικών, από τους αρμόδιους υπαλλήλους.
- Η κατηγορία του Γραφείου Ιστορικού Κέντρου Αθήνας του ΥΠΕΧΩΔΕ να ζητείται μόνο για την έκδοση της αρχικής άδειας χρήσης μουσικών οργάνων και όχι για την ανανέωσή της, καθώς το συγκεκριμένο δικαιολογητικό υπάρχει ήδη στο φάκελο της αρχικής άδειας. Η πρόταση αυτή δεν αφορά περιοχές στις οποίες, σύμφωνα με τα οικεία Π.Δ. χρήσεων γης, η ανωτέρω υπηρεσία μπορεί να συνεκτιμά τις συνθήκες του άμεσου περιβάλλοντος για τη χορήγηση ή μη των αιτούμενων αδειών.
- Το φωτοαντίγραφο της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος, καθώς και της άδειας μουσικής του προηγούμενου έτους εφόσον πρόκειται για ανανέωση εκδοθείσας άδειας, να αναζητούνται στο αρχείο της υπηρεσίας, (με εξαίρεση τις άδειες που εκδόθηκαν από Α.Τ. και εφόσον πρόκειται για αρχική άδεια χρήσης μουσικών οργάνων) και να μην απαιτείται η προσκόμισή τους από τον ενδιαφερόμενο.
- Οι θέσεις τοποθέτησης του ηχομέτρου, κατά τη διάρκεια των μετρήσεων, θα πρέπει να αποτυπώνονται σε σχέδιο κάτοψης του καταστήματος (εφόσον διατίθεται) ή σε πρόχειρο σκαρίφημα που θα επισυνάπτεται και θα τηρείται στο αρχείο της υπηρεσίας. Τούτο διότι παρατηρήθηκε, ότι ο ισχυρισμός των ενδιαφερομένων ότι η μέτρηση έγινε «πάνω στο ηχείο και όχι στο κέντρο του καταστήματος», οδηγεί σε αθωωτικές για αυτούς δικαστικές αποφάσεις.
- Δεδομένου ότι η Υγειονομική Υπηρεσία, για τη χορήγηση της σχετικής βεβαίωσης, λαμβάνει υπόψη προβλήματα ηχορύπανσης που έχουν δημιουργηθεί από το συγκεκριμένο κατάστημα, βεβαιώσεις παραβάσεων κ.λπ., κρίνεται απολύτως απαραίτητο το να ολοκληρώνεται η ενημέρωση του Τμήματος Εκδόσεως Αδειών από το Τμήμα Ελέγχου και Ανάκλησης Αδειών για τα ανωτέρω στοιχεία πριν την αποστολή του φακέλου στην Υγειονομική Υπηρεσία, έτσι ώστε, κατά την εξέταση του αιτήματος από τη

συγκεκριμένη υπηρεσία να υπάρχει ολοκληρωμένη εικόνα για το συγκεκριμένο κατάστημα.

- Να προβλεφθεί διαδικασία μέσω της οποίας, στις περιπτώσεις διακοπής λειτουργίας ενός Κ.Υ.Ε., ο Δήμος να ενημερώνεται σχετικά από τη Δ.Ο.Υ.
- Να αποστέλλονται από το Δήμο Τρίπολης, άμεσα, με συστημένη επιστολή, οι σχετικές άδειες στους ενδιαφερόμενους μετά την υπογραφή τους από το Δήμαρχο.

18.5.3. Νομιμότητα της Διοίκησης

- Να εξετάζονται από το αρμόδιο όργανο όλα τα αιτήματα για παράταση ωραρίου χρήσης μουσικής, με γνώμονα την ισότητα των πολιτών και την αποφυγή δημιουργίας προϋποθέσεων αθέμιτου ανταγωνισμού.
- Να εξεταστεί το ενδεχόμενο λήψης σχετικής απόφασης από το Δ.Σ. του Δήμου Αθηναίων, έτσι ώστε να μην είναι δυνατή σε καμία περίπτωση η παράταση του ωραρίου για καταστήματα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια «παραδοσιακού καφενείου». Η πρόταση αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς η συγκεκριμένη χρήση, η οποία είναι επιτρεπτή στις περιοχές ελέγχου, χρησιμοποιείται ως «όχημα» για την άσκηση άλλων μη επιτρεπτών λειτουργιών (π.χ. κέντρο διασκέδασης, μπαρ).

18.6. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΔΕΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

18.6.1. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Παρότι ο Δήμος Τρίπολης τηρεί ειδικό βιβλίο καταγραφής των αδειών κατάληψης κοινοχρήστου χώρου που χορηγήθηκαν, δεν υπάρχει η δυνατότητα περαιτέρω ελέγχου της τήρησης των προϋποθέσεων της άδειας ειδικά ως προς το θέμα της έκτασης του καταλαμβανόμενου χώρου, δεδομένου ότι δεν έχει λειτουργήσει Δημοτική Αστυνομία, ούτε έχει συγκροτηθεί επιτροπή ελέγχου από το Δήμο. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην υπάρχει σαφής εικόνα ως προς την τήρηση της νομιμότητας στο θέμα της κατάληψης των κοινοχρήστων χώρων και επιπλέον να μην μπορούν να επιβληθούν οι προβλεπόμενες από τον άρθρο 13 Ν 1080/80 κυρώσεις.
- Η παραχώρηση μεγάλης έκτασης κοινόχρηστου χώρου για ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων, σε ορισμένες περιπτώσεις χωρίς περιορισμούς, οδήγησε, κατά τα προηγούμενα χρόνια, στη θεαματική αύξηση της εμπορικότητας ορισμένων περιοχών αρμοδιότητας του Δήμου Αθηναίων, καθώς, ακόμη και πολύ μικρά καταστήματα είχαν τη δυνατότητα ανάπτυξης σημαντικού αριθμού τραπεζοκαθισμάτων. Οι προσπάθειες για τον έλεγχο της κατάστασης που ακολούθησαν, αιφνιδίασαν τους επιχειρηματίες και προκάλεσαν την αντίδρασή τους, δεδομένου ότι αυτοί επένδυσαν μεγάλα ποσά με βάση τις συνθήκες που είχαν ήδη διαμορφωθεί και προσάρμοσαν σ' αυτές τη λειτουργία των επιχειρήσεών τους. Από τα παραπάνω είναι εμφανής η ανάγκη για μακροχρόνιο σχεδιασμό στη δράση των αρμοδίων υπηρεσιών, οι κατευθύνσεις του οποίου θα πρέπει να γνωστοποιούνται έγκαιρα στους ενδιαφερόμενους.

- Η περιορισμένη και αυστηρά ελεγχόμενη χρήση κοινοχρήστων χώρων για την τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων στις περιοχές ελέγχου, δύναται να συντελέσει στην ανάπτυξη της σχέσης των πολιτών με τις αρχαιότητες του κέντρου της Αθήνας, άποψη με την οποία συμφωνούν και υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού. Εξάλλου, στην εισηγητική έκθεση του Ν. 3025/02 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς», αναφέρεται ότι «η έννοια της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς έχει επανοριοθετηθεί ενσωματώνοντας σύγχρονες αντιλήψεις», μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και «η ψυχαγωγία των πολιτών μέσα από τη γνωριμία με τα πολιτιστικά αγαθά της χώρας».
- Δεν πραγματοποιούνται αυτεπάγγελοι έλεγχοι από τη Διεύθυνση Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης-Τομέας Νότιας Αθήνας, στις περιπτώσεις τοποθέτησης σταθερών στοιχείων (προστεγασμάτων) στα προκήπια, παρά μόνο μετά από καταγγελίες, λόγω φόρτου εργασίας. Μέχρι την ημέρα της επίσκεψης μας στην εν λόγω Υπηρεσία, είχαν πραγματοποιηθεί, κατόπιν καταγγελιών, συνολικά (11) έντεκα αυτοψίες σε ακάλυπτους χώρους πρασιάς στην περιοχή της Νέας Σμύρνης, από το έτος 2000 έως και το έτος 2002, και είχαν καταγραφεί οι διαπιστωθείσες αυθαιρεσίες, ενώ εφαρμόστηκαν όσα ορίζονται από το Ν.1337/83 για αυθαίρετες κατασκευές. Επισημαίνουμε ότι κατά την διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου, εντοπίστηκαν επτά καταστήματα τα οποία έχουν κατασκευάσει στέγαστρα σε πρασιές της περιοχής του Δήμου Νέας Σμύρνης.
Ειδικά από τον έλεγχο στο Δήμο Νέας Σμύρνης διαπιστώθηκε ότι δεν τηρείται από το αρμόδιο γραφείο ξεχωριστός ενιαίος φάκελος για κάθε κάτοχο άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου, το έντυπο της άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου που χρησιμοποιείται από την υπηρεσία περιέχει τις συναφείς διατάξεις μέχρι και του έτους 1989, χωρίς να αναμορφωθεί με το νεώτερο άρθρο 6 Ν.1900/90 με το οποίο έχει αντικατασταθεί το άρθρο 26 παρ. 5 Ν. 1828/89. Επίσης γίνεται αναφορά στις διατάξεις του ειδικού κανονισμού βεβαίωσης και είσπραξης του δημοτικού τέλους χρήσεως πεζοδρομίου, πλατειών κ.λ.π., το οποίο όπως μας πληροφόρησαν δεν υπάρχει και ότι αν και σύμφωνα με τον Οργανισμό Εσωτερικής Λειτουργίας προβλέπεται η σύσταση τμήματος Πολεοδομικών Εφαρμογών, στη Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών όπως επίσης και τμήμα Ειδικής Υπηρεσίας με Γραφείο Ελέγχου Αδειών Καταστημάτων και Κατάληψης Κοινοχρήστων Χώρων, στη Δ/νση Διοικητικού, εν τούτοις δεν έχουν λειτουργήσει ακόμη.

18.6.2. Νομιμότητα της Διοίκησης

- Από το σύνολο του δείγματος των 48 καταστημάτων του Δήμου Αθηναίων, τα 19 δεν κάνουν χρήση κοινόχρηστου χώρου, ενώ 17 καταστήματα καταλαμβάνουν κοινόχρηστο χώρο χωρίς να διαθέτουν την απαραίτητη άδεια χρήσης. Εννέα (9) δε από τα συγκεκριμένα 17 καταστήματα δεν διαθέτουν καν άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε.

Μόνο 12 καταστήματα καταλαμβάνουν κοινόχρηστο χώρο και διαθέτουν την προβλεπόμενη άδεια χρήσης. Και σ' αυτή την περίπτωση όμως παρατηρείται υπέρβαση των τετραγωνικών μέτρων που καταλαμβάνουν σε σχέση με την έκταση κοινόχρηστου χώρου που αναγράφεται στην άδεια τους. Επισημαίνεται ότι 10 καταστήματα έχουν εξοφλήσει τα Δημοτικά Τέλη αλλά μόνο σε μία περίπτωση τα χρήματα καταβλήθηκαν εντός του προβλεπόμενου χρόνου, στις υπόλοιπες 9 περιπτώσεις οι επιχειρηματίες κατέβαλαν τα αναλογούντα τέλη στο διάστημα από Ιούνιο έως Σεπτέμβριο.

- Σύμφωνα με το άρθρο 13 του Β.Δ/τος 20-10-1958 (ΦΕΚ Α'171/1958), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 1080/1980 (ΦΕΚ Α'246/1980), «το αναλογούν τέλος καταβάλλεται εξ ολοκλήρου προ της παραδόσεως της αδείας χρήσεως, εις το οικείο δημοτικό ή κοινοτικό ταμείο και αναγράφεται σ' αυτήν ο αριθμός του γραμματίου είσπραξης». Η συγκεκριμένη διάταξη έχει στην πράξη καταργηθεί, καθώς, όπως προέκυψε και από άλλους ελέγχους του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., η καταβολή του αναλογούν τέλους γίνεται κατά κανόνα τμηματικά και πολλές φορές κατά τους τελευταίους μήνες του έτους. Εξάλλου, δεδομένου ότι η ουσιαστική λειτουργία των χώρων αυτών περιορίζεται, σε πολλές περιπτώσεις, κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, οι χρήστες δεν είναι πάντα σε θέση να καταβάλουν προκαταβολικά να αναλογούντα τέλη, τα οποία και εξοφλούν κατά το διάστημα αυτό. Στην περίπτωση αυτή, παρότι οι ενδιαφερόμενοι διαθέτουν την απόδειξη της ταμιακής υπηρεσίας του Δήμου για την καταβολή μέρους του οφειλόμενου χρηματικού ποσού, δεν διαθέτουν την άδεια, οπότε η χρήση του χώρου είναι μη νόμιμη και μπορεί να οδηγήσει σε βεβαιώσεις παραβάσεων από τα αρμόδια όργανα. Επισημαίνουμε τέλος, ότι η καταβολή χρηματικών οφειλών ιδιωτών προς τους φορείς του δημοσίου, γίνεται κατά κανόνα τμηματικά και μετά από διακανονισμό.
- Τα καταστήματα που κάνουν χρήση κοινόχρηστου χώρου, χρησιμοποιούν, κατά τους χειμερινούς μήνες, για τη θέρμανση του χώρου, διάφορες κατασκευές υγραερίου οι οποίες είναι τοποθετημένες ανάμεσα στα τραπέζια των πελατών και φέρουν στο σώμα τους τη φιάλη τροφοδοσίας. Οι κατασκευές αυτές ενδέχεται να απειλούν τη δημόσια ασφάλεια και θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο έρευνας της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.
- Η κατασκευή και η λειτουργία στεγάστρων (πέργκολες) και άλλων λειτουργικών στοιχείων σε πολλά καταστήματα είναι δυνατόν να περιορίζει ή και να αναιρεί τον κοινόχρηστο χαρακτήρα του παραχωρούμενου χώρου μετατρέποντάς τον σε ιδιωτικό, γεγονός που παρεμποδίζει ή καθιστά αδύνατη τη διέλευση πεζών. Στις περιοχές ελέγχου δεν διαπιστώθηκε η χρήση τέτοιων κατασκευών σε μεγάλο βαθμό, όμως σε άλλες περιοχές του Δήμου Αθηναίων (π.χ. Κολωνάκι, Παγκράτι, Αμπελόκηποι) οι υπαίθριοι χώροι αποτελούν ουσιαστικά επέκταση του εσωτερικού χώρου των καταστημάτων, καθώς αυτοί διαθέτουν ξύλινο υπερυψωμένο πάτωμα, τζαμαρίες, κλιματισμό, πόρτες, μεγαφωνικές

εγκαταστάσεις κ.λπ. Επιπρόσθετα, τέτοιες κατασκευές, πολλές φορές επιδρούν αρνητικά στην αισθητική του τοπίου, καθώς συνήθως δεν εντάσσονται στο περιβάλλον ως ένα ενιαίο αισθητικό σύνολο. Σημειώνουμε ότι και οι ελαφριές κατασκευές μπορούν να επιφέρουν το ίδιο αποτέλεσμα όταν δεν πληρούν κάποιες στοιχειώδεις προδιαγραφές.

- Δεδομένου ότι οι υπαίθριοι χώροι δεν εξετάζονται από την Πυροσβεστική Υπηρεσία κατά την έγκριση των μελετών πυρασφάλειας (εξάλλου δεν είναι εκ των προτέρων γνωστή η δυνατότητα ή η πρόθεση χρήσης τέτοιων χώρων), στις μελέτες αυτές δεν εμφανίζονται οι προαναφερόμενες κατασκευές, οπότε και δε λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα πυρασφάλειας.
- Με την 93/2003 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Τρίπολης ανασυγκροτήθηκε η επιτροπή ελέγχων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 52 του Ν.2065/92, σε συνδυασμό με την 5214/24/1/85 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, αρμοδιότητα της οποίας είναι ο έλεγχος για την κανονική έκδοση των φορολογικών στοιχείων των επιχειρήσεων εκείνων, που τα ακαθάριστα έσοδά τους υπόκεινται στα τέλη του άρθρου 20 του Ν. 2539/97. Στις αρμοδιότητες της επιτροπής αυτής κακώς συμπεριελήφθησαν και οι έλεγχοι της χρήσης των κοινοχρήστων χώρων, δεδομένου ότι οι αρμοδιότητές της είναι συγκεκριμένες και ορίζονται σαφώς από τις ανωτέρω διατάξεις, που διέπουν την λειτουργία της. Ως εκ τούτου ορθώς η Διεύθυνση Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης Ν. Α. Αρκαδίας (Τμήμα Τοπικής Αυτ/σης Α' Βαθμού) της Γενικής Δ/νσης Περιφέρειας Πελοποννήσου με το 1830/25/2/2003 έγγραφο της, προσδιορίζει το έργο της επιτροπής στις ανωτέρω αναφερόμενες αρμοδιότητες. Κατόπιν αυτών ο Δήμος Τρίπολης για να ασκήσει έλεγχο στον τρόπο χρήσης των κοινοχρήστων χώρων έπρεπε ή να αναθέσει αυτόν σε κάποιο όργανό του ή να συστήσει επιτροπή, κατά προτίμηση από αιρετούς ώστε να ενεργοποιηθούν οι διατάξεις του άρθρου 13 παράγραφοι 7, 8 και 15 Ν 1080/80.
- Το Γραφείο Τελών Κοινοχρήστων Χώρων και Χορήγησης Αδειών του Δήμου Νέας Σμύρνης δεν έχει προχωρήσει στη βεβαίωση των οφειλομένων δημοτικών τελών και προστίμων για αυθαίρετη χρήση κοινόχρηστου χώρου από το 2001 και εντεύθεν με τη σύνταξη και αποστολή χρηματικού καταλόγου είσπραξης στην Ταμειακή Υπηρεσία του Δήμου Νέας Σμύρνης. Έτσι οι επιχειρηματίες χρησιμοποιούν, με την ανοχή του Δήμου, κοινόχρηστο χώρο, αυθαίρετα, καταβάλλοντας τα οφειλόμενα δημοτικά τέλη στο τέλος του έτους, παρά τα οριζόμενα στις σχετικές διατάξεις. Διαπιστώθηκε ότι μόνο για το έτος 2000 η Υπηρεσία προχώρησε στη βεβαίωση των οφειλομένων δημοτικών τελών και προστίμων για αυθαίρετη χρήση κοινόχρηστου χώρου από περίπου και τη σύνταξη και αποστολή στη Ταμειακή Υπηρεσία του Δήμου Νέας Σμύρνης του χρηματικού καταλόγου είσπραξης τελών κοινοχρήστων χώρων.
- Χαρακτηριστική περίπτωση αυθαίρετης χρήσης κοινόχρηστου χώρου, αποτελεί η χρήση από συγκεκριμένη επιχείρηση, ακόμη και σήμερα, κοινόχρηστου χώρου επί της πλατείας Καρύλλου της Νέας Σμύρνης, όπου

με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου αποφασίσθηκε η κατασκευή υπογείου γκαράζ 700 θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων και ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη η δημοπράτηση του έργου. Η επιχείρηση χρησιμοποιεί τον χώρο, χωρίς άδεια από το Δήμο με την τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων σε τμήμα αυτού, ενώ έχει κατασκευάσει με σιδηροκατασκευή, σταθερά στοιχεία με σκέπαστρο από καλαμωτή. Η τελευταία άδεια που είχε χορηγηθεί από το Δήμο αφορούσε τη χρονική περίοδο του έτους 2000. Με τις από 23/7/2001 και 5/9/2002 εκθέσεις αυτοψίας των δημοτικών υπαλλήλων είχε διαπιστωθεί η χωρίς άδεια χρήση του χώρου.

18.7. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΔΕΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

18.7.1. Κανονιστικό πλαίσιο

- Να τροποποιηθούν οι διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 1080/1980 έτσι ώστε η άδεια χρήσης κοινοχρήστου χώρου να χορηγείται μετά από διακανονισμό και αφού εξοφληθεί η 1^η δόση των αναλογούντων τελών. Επιπρόσθετα, μετά από σχετική πρόβλεψη, στο κείμενο της άδειας θα αναφέρονται οι ημερομηνίες πληρωμής και τα αντίστοιχα ποσά των δόσεων, δίπλα στα οποία θα τίθεται η σφραγίδα της ταμιακής υπηρεσίας του Δήμου και η υπογραφή του υπαλλήλου κατά την εξόφληση των επιμέρους ποσών. Τέλος, θα αναφέρεται στην άδεια ότι αυτή παύει να ισχύει, εφόσον μετά από τις ημερομηνίες πληρωμής των αντίστοιχων ποσών δεν εμφανίζεται ή σήμανση της ταμιακής υπηρεσίας ως απόδειξη για την είσπραξη των ποσών αυτών.
- Δεδομένου ότι υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες η εγκατάσταση και λειτουργία Κ.Υ.Ε. στηρίζεται κυρίως στην εκμετάλλευση του κοινόχρηστου χώρου, να προβλεφθεί, με ευθύνη του αρμόδιου Αντιδημάρχου, η διαδικασία βάσει της οποίας θα χορηγείται στον ενδιαφερόμενο η αρχική έγκριση του Δήμου για τη χρήση του συγκεκριμένου χώρου. Το ζήτημα αυτό θα μπορούσε να εξεταστεί και από το Δ.Σ., εφόσον κάτι τέτοιο κριθεί αναγκαίο. Αυτονόητο είναι ότι εφόσον οι τοπικές συνθήκες μεταβληθούν και δεδομένου ότι η παραχώρηση είναι ετήσια, η πιθανή έγκριση, κατά τα ανωτέρω, δε δεσμεύει το Δήμο για επόμενες περιόδους.
- Να εξεταστεί η νομιμότητα καθιέρωσης «εγγύησης καλής λειτουργίας του παραχωρούμενου χώρου» μόνο για αυτούς που καθ' υποτροπή παραβιάζουν τη σχετική άδεια. Το χρηματικό ποσό της εγγύησης θα παρακρατείται εφόσον διαπιστώνονται σημαντικές και επαναλαμβανόμενες παραβάσεις και δεν υπάρχει συμμόρφωση παρά τις έγγραφες υποδείξεις. Επισημαίνουμε πάντως ότι η τυχόν επέκταση ενός τέτοιου μέτρου στο σύνολο των Κ.Υ.Ε. που κάνουν χρήση κοινόχρηστου χώρου και ανεξάρτητα των παραβάσεων που βεβαιώθηκαν, ενδέχεται να οδηγήσει σε μαζισμό μικρότερες επιχειρήσεις που δεν είναι σε θέση να προκαταβάλουν το ποσό της εγγύησης. Εφόσον κριθεί δυνατή η καθιέρωση του μέτρου «εγγύησης καλής λειτουργίας του παραχωρούμενου χώρου», να εξεταστεί η δυνατότητα εφαρμογής του και στα καταστήματα τα οποία προχωρούν σε εγκαταστάσεις που αναιρούν το

χαρακτήρα του παραχωρούμενου χώρου ως κοινόχρηστου και τον μετατρέπουν σε ιδιωτικό.

- Να εξεταστεί από την Πυροσβεστική Υπηρεσία η αναγκαιότητα λήψης πρόσθετων μέτρων πυρασφάλειας για τους υπαίθριους χώρους στους οποίους λειτουργούν στέγαστρα και άλλες κατασκευές και εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο, να καθοριστούν τα μέτρα αυτά και η διαδικασία ελέγχου, ειδικά στις περιπτώσεις που δεν είναι δυνατόν να συμπεριληφθούν στην αρχική μελέτη πυρασφάλειας. Στη συνέχεια να πραγματοποιηθούν έλεγχοι στα καταστήματα που χρησιμοποιούν τέτοιες κατασκευές, με στόχο να επιτευχθεί η προσαρμογή τους στις απαιτήσεις και τα μέτρα που θα προσδιοριστούν.

18.7.2. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Οι αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων να πραγματοποιούν συχνούς ελέγχους και να προβαίνουν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου:
 - α) Να διασφαλίζεται η πιστή τήρηση των όρων της άδειας κατάληψης ως προς την έκταση του χώρου που καταλαμβάνουν.
 - β) Να εντοπίζεται η άνευ άδειας κατάληψη κοινοχρήστων χώρων.
 - γ) Να καταγράφονται οι μη νόμιμες εγκαταστάσεις και λειτουργικά στοιχεία των χώρων αυτών και να ζητείται η συμμόρφωση του επιχειρηματία. Μετά την παρέλευση της τασσόμενης προθεσμίας να επιβάλλονται τα προβλεπόμενα πρόστιμα και να γίνονται οι απαραίτητες ενέργειες για την αποξήλωση των αυθαιρέτων κατασκευών.
- Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώνεται ότι καταστήματα, καθ' υποτροπή, χρησιμοποιούν κοινόχρηστο χώρο μεγαλύτερης έκτασης από αυτόν που τους έχει παραχωρηθεί και εφόσον δε συμμορφώνονται στις υποδείξεις των αρμοδίων υπηρεσιών, να μην τους χορηγείται κατά το επόμενο έτος άδεια χρήσης κοινοχρήστου χώρου και να ενημερώνονται σχετικά πριν την έναρξη της νέας περιόδου. Τα χρηματικά πρόστιμα που συνήθως επιβάλλονται δεν δύνανται από μόνα τους να λειτουργήσουν αποτρεπτικά, δεδομένου ότι τα καταστήματα που χρησιμοποιούν πρόσθετο χώρο είναι συνήθως αυτά που έχουν τη μεγαλύτερη πελατεία και επομένως εισπράττουν μεγάλα χρηματικά ποσά.
- Με μέριμνα της Διεύθυνσης Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης – Τομέας Νότιας Αθήνας – Τμήμα ελέγχου, να διενεργηθεί άμεσα έλεγχος των κατασκευών των προστεγασμάτων σε πρασιές των ήδη λειτουργούντων στο Δήμο καταστημάτων και ειδικότερα στις επτά επιχειρήσεις που όπως διαπιστώθηκε έχουν κατασκευάσει στέγαστρα σε πρασιές και τα αποτελέσματα να γνωστοποιηθούν στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ..
- Να εξεταστεί η δυνατότητα καθιέρωσης συγκεκριμένων προδιαγραφών (π.χ. χρώμα, μέγεθος, υλικά) για τα λειτουργικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας από τα Κ.Υ.Ε., σε επαρκείς εναλλακτικές προσεγγίσεις, τα οποία θα αποτελούν ένα ενιαίο αισθητικό σύνολο και θα συντελούν έτσι στην αναβάθμιση του τοπίου.
- Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι κατά τόπους Εφορείες Αρχαιοτήτων διαπιστώνουν ότι η ανάπτυξη και λειτουργία των υπαίθριων καθιστικών

των καταστημάτων δεν είναι σύμφωνη με τη χορηγηθείσα άδεια, να ενημερώνουν άμεσα τον ενδιαφερόμενο ότι σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή υποτροπής δεν θα χορηγήσουν την προβλεπόμενη άδεια για την επόμενη περίοδο και να κοινοποιούν τις διαπιστώσεις στην αρμόδια υπηρεσία του Δήμου για άμεσες ενέργειες.

- Η συνηγορία του Γραφείου Ιστορικού Κέντρου Αθήνας του ΥΠΕΧΩΔΕ να ζητείται μόνο για την έκδοση της πρώτης άδειας και όχι για κάθε έτος χρήσης, καθώς το συγκεκριμένο δικαιολογητικό θα υπάρχει ήδη στο φάκελο της αρχικής άδειας. Η συγκεκριμένη πρόταση δεν αφορά περιοχές στις οποίες, σύμφωνα με τα οικεία Π.Δ. χρήσεων γης, η ανωτέρω υπηρεσία μπορεί να συνεκτιμά τις συνθήκες του άμεσου περιβάλλοντος για τη χορήγηση ή μη των αιτούμενων αδειών. Σε περίπτωση που το Γραφείο Ιστορικού Κέντρου Αθήνας διαπιστώνει συγκεκριμένα προβλήματα από την παραπάνω λειτουργία ή μεταβολή των τοπικών συνθηκών και στοιχείων, να ενημερώνει άμεσα τη Δημοτική Αρχή, η οποία θα προβαίνει στις προβλεπόμενες ενέργειες.
- Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Δημοτικής Αστυνομίας, ο Δήμος Τρίπολης να προβεί άμεσα στην συγκρότηση τριμελούς επιτροπής ελέγχου της λειτουργίας των ΚΥΕ και της χρήσης κοινοχρήστων χώρων, η οποία θα αποτελείται από Δημοτικούς Συμβούλους και δεν θα έχει σχέση με την προβλεπόμενη από το άρθρο 52 του Ν. 2065/92 επιτροπή, έτσι ώστε να ενεργοποιηθούν οι διατάξεις του άρθρου 13 παράγραφοι 7, 8 και 15 Ν 1080/80.
- Προτείνεται στις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου Νέας Σμύρνης η τήρηση ενιαίου φακέλου για κάθε κάτοχο άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου, με σκοπό την πλήρη και συστηματική παρακολούθηση και ταυτόχρονα ο ανασχεδιασμός του εντύπου χορήγησης άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου με την ακριβή συμπλήρωση των σχετικών διατάξεων.

18.7.3. Νομιμότητα Ενεργειών

- Να εξεταστεί η νομιμότητα χρήσης εγκαταστάσεων θέρμανσης που λειτουργούν με φιάλες υγραερίου στους υπαίθριους χώρους καταστήματος και να τεθούν, εάν αυτό κριθεί απαραίτητο, συγκεκριμένες προδιαγραφές. Να εξεταστεί εάν τα μεταλλικά κάγκελα που τοποθετήθηκαν από τις υπηρεσίες του Δήμου Αθηναίων σε διάφορες περιοχές, προκειμένου να προσδιοριστεί ο κοινόχρηστος χώρος που παραχωρείται στα καταστήματα για την ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων και να αποφευχθεί η επέκτασή τους, επιδρούν στα μέτρα πυρασφάλειας του καταστήματος ή δημιουργούν οποιαδήποτε προβλήματα ασφάλειας των παρευρισκομένων.
- Η αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου Νέας Σμύρνης, να φροντίσει για την άμεση βεβαίωση των οφειλών που εκκρεμούν από το 2001 και την σύνταξη των χρηματικών καταλόγων, με παράλληλη ενημέρωση των οφειλετών για την τακτοποίηση των εκκρεμοτήτων τους.

18.7.4. Αναζήτηση Ευθυνών

Με μέριμνα του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου και κατ' εφαρμογή του άρθρου 184 του Π.Δ. 410/95, να αναζητηθεί η ύπαρξη τυχών ευθυνών για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων των αιρετών οργάνων του Δήμου Τρίπολης και ειδικότερα για τη μη τήρηση της διαδικασίας σφράγισης των Κ.Υ.Ε., τα οποία λειτουργούν χωρίς άδεια και τη μη εφαρμογή του μέτρου της προσωρινής αφαίρεση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας των Κ.Υ.Ε., για τα οποία βεβαιώθηκαν τρεις παραβάσεις εντός έτους, δεδομένου ότι η παράλειψη της υποχρέωσης αυτής αποτελεί σοβαρή παράβαση καθήκοντος τιμωρούμενη από τις οικείες διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα και κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα.

18.8. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ο Δήμος Νέας Σμύρνης, με το 35024/4-12-03 έγγραφό του, ενημέρωσε το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. ότι, σε εφαρμογή των προτάσεων της σχετικής έκθεσης επιθεώρησης – ελέγχου, το Τμήμα Δημοτικών Προσόδων :

- Προέβη στην επαναδιατύπωση του εντύπου χορήγησης άδειας χρήσης κοινοχρήστου χώρου, καθώς και στην τήρηση ενιαίου φακέλου για κάθε κάτοχο άδειας χρήσης κοινοχρήστου χώρου, για την πλήρη και συστηματική παρακολούθηση.
- Προέβη στη σύνταξη των χρηματικών καταλόγων που εκκρεμούσαν για τα έτη 2001-2002 και ενημερώθηκαν οι οφειλέτες για την τακτοποίηση των εκκρεμοτήτων τους.
- Πραγματοποιεί τακτικούς ελέγχους και επιβάλλει πρόστιμο στις περιπτώσεις αυθαίρετης χρήσης κοινοχρήστου χώρου. Όσον αφορά πρόταση για έλεγχο σε συγκεκριμένο κατάστημα για τη χρήση κοινοχρήστου χώρου, αυτός πραγματοποιήθηκε και θα επιβληθεί πρόστιμο αυθαίρετης χρήσης, καθώς, όπως διαπιστώθηκε, το συγκεκριμένο κατάστημα δεν διαθέτει τη σχετική άδεια.

Η Διεύθυνση Πολεοδομίας Αργυρούπολης ενημέρωσε το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. ότι το Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών πραγματοποίησε έλεγχο σε επιχειρήσεις που αναφέρονται στη σχετική έκθεση ελέγχου και προέβη στη σύνταξη εκθέσεων αυτοψίας. Σύμφωνα με το έγγραφο αυτό, ο έλεγχος συνεχίζεται και σε άλλα καταστήματα που έχουν αυθαίρετα προστεγάσματα εντός του υποχρεωτικά ακάλυπτου χώρου της πρασιάς. Από τις επισυναπτόμενες εκθέσεις αυτοψίας προκύπτει ότι σε έξι (6) επιχειρήσεις επιβλήθηκαν πρόστιμα, το ύψος των οποίων ανέρχεται συνολικά στο ποσό των 56.049,98 Ευρώ για ανέγερση αυθαιρέτου και στο ποσό των 2.334,21 Ευρώ για τη διατήρηση, το οποίο και προσαυξάνεται κατά 14% ανά έτος.

18.9. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Κ.Υ.Ε.

18.9.1. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Από τα 48 καταστήματα που αποτέλεσαν το δείγμα της έρευνας στο Δήμο Αθηναίων, τα 13 δεν είχαν άδεια ίδρυσης και λειτουργίας και ως εκ τούτου

δεν καταγράφονται βεβαιώσεις παραβάσεων για τις οποίες έχουν εφαρμογή οι διατάξεις περί προσωρινής αφαίρεσης της αδειας και σφράγισης του καταστήματος. Για τα 24 καταστήματα, από τα 35 που διαθέτουν άδεια, έχουν βεβαιωθεί παραβάσεις δηλαδή σε ποσοστό 68,57%.

- Από τις 173 βεβαιωμένες παραβάσεις οι 143 (ποσοστό 82,66%) αφορούν την λειτουργία μουσικής χωρίς την προβλεπόμενη άδεια, 11 παραβάσεις (ποσοστό 6,36%) αφορούν παραβίαση του ωραρίου λειτουργίας μουσικής, 12 παραβάσεις (ποσοστό 6,93%) αφορούν υπέρβαση της μέγιστης επιτρεπόμενης ηχοστάθμης και τέλος 7 παραβάσεις (ποσοστό 4,05%) αφορούν άλλα θέματα, για τα οποία προβλέπονται διοικητικές ποινές. Το υψηλό ποσοστό βεβαιώσεων (82,66 %), που αφορούν στην λειτουργία μουσικής χωρίς την προβλεπόμενη άδεια, οφείλεται κυρίως στην ακολουθούμενη διαδικασία έκδοσης της αδειας αυτής, καθώς τα καταστήματα, στην πλειοψηφία τους, προμηθεύονται την άδεια στα μέσα και προς το τέλος του έτους στο οποίο αφορούν αντί πριν την έναρξη του έτους στο οποίο αφορά ή έστω στην αρχή του.
- Στο Δήμο Τρίπολης, ο κύριος όγκος των παραβάσεων αναφέρεται επίσης στη χρήση μουσικής χωρίς άδεια, ενώ όπως προέκυψε από όλους τους ελέγχους, κύρια πηγή βεβαιώσεων παραβάσεων αποτελούν τα αρμόδια Αστυνομικά Τμήματα. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τη με αρ. πρ. 29174/17.7.1995 εγκύκλιο του Υπ. Εσωτερικών, οι προϋποθέσεις για προσωρινή αφαίρεση πληρούνται από τότε που περιέρχονται στον οικείο Δήμο ή Κοινότητα οι βεβαιώσεις της Αστυνομίας. Στην πλειονότητά τους οι βεβαιώσεις παραβάσεων περιέρχονται στο Δήμο σε διάστημα 15 έως 45 ημερών. Όμως σε αρκετές περιπτώσεις ο χρόνος αυτός είναι πολύ μακρύτερος.
- Από τον έλεγχο στο Δήμο Τρίπολης διαπιστώθηκε ότι οι εμπλεκόμενες στην διαδικασία λειτουργίας των ΚΥΕ υπηρεσίες, δεν γνωστοποιούν στον Δήμο αν οι καταστηματάρχες προχώρησαν στις απαραίτητες ενέργειες αποκατάστασης τυχόν διαπιστωμένων παραλείψεων ή παραβάσεων, γεγονός που δυσχεραίνει τον σχηματισμό σαφούς εικόνας του τρόπου λειτουργίας των ΚΥΕ.

18.9.2 Νομιμότητα της Διοίκησης

- Όπως διαπιστώθηκε από τον έλεγχο στο Δήμο Τρίπολης, κατά την άσκηση από τους επαγγελματίες του δικαϊωμάτων τους για τη διατύπωση τυχόν αντιρρήσεων επί του περιεχομένου των μηνύσεων, οι περισσότεροι μηνυόμενοι καταστηματάρχες με υπεύθυνη δήλωσή τους, μη προβάλλοντας αντιρρήσεις επί του περιεχομένου των μηνύσεων, ουσιαστικά υπεδείκνυαν στην δημοτική αρχή το χρονικό διάστημα που αυτοί επιθυμούσαν να τους επιβληθεί η ποινή της προσωρινής αφαίρεσης της αδειας. Επιπρόσθετα, διαπιστώθηκε ότι η εφαρμογή του μέτρου της προσωρινής αφαίρεσης της αδειας, όπου αυτό εφαρμόστηκε, συμπίπτει χρονικά με την επιθυμία των καταστηματαρχών. Το δικαίωμα του προσδιορισμού εκ μέρους των καταστηματαρχών του χρόνου επιβολής της ποινής της προσωρινής αφαίρεσης της αδειας και η παράλληλη αποδοχή

του χρόνου αυτού από την υπηρεσία, αποτελούν φαινόμενο υπέρβασης των ορίων της διακριτικής ευχέρειας του Δημάρχου.

- Στις περισσότερες περιπτώσεις πάντως, το μέτρο αυτό δεν εφαρμόστηκε με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η εφαρμογή του μέτρου της οριστικής αφαίρεσης ή ανάκλησης της άδειας μετά από τρεις προσωρινές σφραγίσεις. Επίσης δεν υποβάλλεται έγγραφη εισήγηση της υπηρεσίας προς το Δημοτικό Συμβούλιο ή τον Δήμαρχο, για την επιβολή των μέτρων της οριστικής ή προσωρινής αφαίρεσης της άδειας, όπου συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις. Έτσι παρατηρήθηκε ότι καμία περίπτωση ΚΥΕ δεν εισήχθη στο Δημοτικό Συμβούλιο Τρίπολης με πρόταση την οριστική αφαίρεση της άδειας.

18.10. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Κ.Υ.Ε.

18.10.1. Υλικοτεχνική Υποδομή

- Να γίνει άμεση εγκατάσταση μηχανογραφικού συστήματος με την κατάλληλη υποστήριξη λογισμικού ώστε η διαδικασία συγκέντρωσης, καταγραφής, αρχειοθέτησης, αξιολόγησης και διεκπεραίωσης των βεβαιώσεων να γίνεται όσο το δυνατόν ταχύτερα και ασφαλέστερα.
- Να εξεταστεί η δυνατότητα ON LINE σύνδεσης τόσο με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες του Δήμου όσο και με αυτές εκτός αυτού που ενεργά συμμετέχουν στη διαδικασία ελέγχου λειτουργίας των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος (Αστυνομία, Διεύθυνση Υγείας, Πυροσβεστική Υπηρεσία, Πολεοδομία κλπ).

18.10.2. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Να κινηθούν άμεσα οι διαδικασίες, ώστε οι Επόπτες Δημόσιας Υγείας της Δ/νσης Υγείας να μπορούν να ασκούν ελέγχους, όχι μόνο κατά τη διάρκεια του κανονικού ωραρίου τους, αλλά και κατά τις νυχτερινές ώρες κατά τις οποίες λειτουργούν τα Κ.Υ.Ε.
- Να γίνει προσπάθεια από τα Αρμόδια Αστυνομικά Τμήματα ώστε οι βεβαιώσεις των σχετικών παραβάσεων να αποστέλλονται στο Δήμο το ταχύτερο δυνατόν ώστε να ξεκινά έγκαιρα η διαδικασία επιβολής των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων.
- Κατά τη σύνταξη των βεβαιώσεων παράβασης εκτός των άλλων στοιχείων να καταγράφεται και ο αριθμός αδειας ίδρυσης και λειτουργίας καθώς και χρήσης μουσικής, εφόσον υπάρχει.
- Να γίνει προσπάθεια να περιέρχονται στο Δήμο Αθηναίων το ταχύτερο δυνατόν οι αποφάσεις των ποινικών δικαστηρίων που αφορούν σε παραβάσεις για τις οποίες προβλέπονται και διοικητικά μέτρα. Με τον τρόπο αυτό θα αποφευχθεί το φαινόμενο να γίνεται όλη η διαδικασία για την προσωρινή αφαίρεση της άδειας και να καταργείται η διαδικασία λόγω προσκόμισης «την τελευταία στιγμή» μίας αθωωτικής απόφασης για μία από τις τρεις παραβάσεις που απαιτούνται. Με τον τρόπο αυτό θα εξοικονομηθούν πολύτιμος χρόνος και προσπάθεια που απαιτεί η σχετική χρονοβόρα διαδικασία.

18.10.3. Νομιμότητα της Διοίκησης

Όσον αφορά στις υπηρεσίες και στα όργανα του Δήμου Τρίπολης:

- Το Γραφείο Χορήγησης Αδειών Ίδρυσης και Λειτουργίας ΚΥΕ του Δήμου Τρίπολης, να υποβάλλει κάθε φορά στην Δημοτική Αρχή, εισήγηση με τις περιπτώσεις Κ.Υ.Ε., για τις οποίες απαιτείται η επιβολή διοικητικών κυρώσεων, έτσι ώστε το αρμόδιο να προβαίνει στις νόμιμες ενέργειες.
- Η Δημοτική Αρχή θα πρέπει να καταργήσει άμεσα την εφαρμοζόμενη πρακτική μέσω της οποίας, οι καταστηματαρχές ουσιαστικά επιλέγουν οι ίδιοι τον χρόνο επιβολής των διοικητικών κυρώσεων, δεδομένου ότι αυτό δεν προβλέπεται νομικά και δεν συνεισφέρει στην καταπολέμηση της παράνομης λειτουργίας των Κ.Υ.Ε.
- Ο Δήμαρχος θα πρέπει να εφαρμόσει άμεσα τις διατάξεις, που προβλέπουν την προσωρινή αφαίρεση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε., για τα οποία βεβαιώθηκαν τρεις παραβάσεις εντός έτους.

18.11. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΑΔΕΙΑΣ Κ.Υ.Ε.

Από το αρχείο της υπηρεσίας του Δήμου Αθηναίων που εξετάστηκε προέκυψε ότι για εννέα από τα σαράντα οκτώ καταστήματα που εξετάστηκαν είχαν βεβαιωθεί τροποποιήσεις των όρων λειτουργίας τους στο χρονικό διάστημα 2001 - 2003. Για τα εν λόγω 9 καταστήματα έχουν βεβαιωθεί 23 παραβάσεις τροποποίησης των όρων. Από αυτές 19 βεβαιώθηκαν από την αστυνομία, 3 από Δ/νση Υγείας και 1 από την Πολεοδομία. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με την Υγ. Διάταξη Α1β/8577/1983 (άρθρο 3) αρμόδιοι υπάλληλοι υγειονομικού ελέγχου είναι οι Υγιεινολόγοι Ιατροί και οι Επόπτες Δημόσιας Υγείας. Άλλοι δημόσιοι λειτουργοί δύνανται να διενεργήσουν υγειονομικό έλεγχο με τη συνεργασία των κυρίως αρμοδίων. Συνέπεια αυτού είναι ότι οι βεβαιώσεις παραβάσεων που γίνονται από την Αστυνομία δεν λαμβάνονται αυτοτελώς υπόψη για την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών μέτρων (ανάκληση αδειας, σφράγιση) αλλά ζητείται η διενέργεια ελέγχου και η γνωμάτευση της δ/νσης Δημόσιας Υγείας, με την οποία «επιβεβαιώνεται» η διαπίστωση της Αστυνομίας.

18.12. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΑΔΕΙΑΣ - ΣΦΡΑΓΙΣΗ Κ.Υ.Ε.

- Οι βεβαιώσεις παραβάσεων για τροποποίηση, που γίνονται από την Αστυνομία, να διαβιβάζονται κατευθείαν στη Διεύθυνση Υγείας για τον προβλεπόμενο, σύμφωνα με τα πιο πάνω έλεγχο. Εφόσον η Δ/νση Υγείας διαπιστώσει ότι πράγματι υφίσταται ουσιώδης τροποποίηση των υγειονομικών όρων λειτουργίας του καταστήματος να διαβιβάζει τη βεβαίωση της αστυνομίας και τη δική της γνωμάτευση στο Δήμο για τα περαιτέρω. Με αυτόν τον τρόπο θα περιοριστεί η γραφειοκρατία και ο Δήμος δεν θα λειτουργεί ως «διακομιστής αλληλογραφίας» μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών.
- Σε περίπτωση που το κατάστημα επαναφέρει τους όρους λειτουργίας του σ' αυτούς που προβλέπει η άδειά του η αίτηση για επανέλεγχο να γίνεται κατευθείαν στη Δ/νση Υγείας με κοινοποίηση στο Δήμο, η οποία στη

συνέχεια θα ενημερώνει το Δήμο για τα αποτελέσματα του ελέγχου της και εκείνος θα προβαίνει στις δικές του ενέργειες. Δεν έχει έννοια η αίτηση να γίνεται στο Δήμο, ο οποίος το μόνο που κάνει είναι να τη διαβιβάσει στη Δ/νση Υγείας.

- Η Δ/νση Υγείας να διενεργεί σε σύντομο χρόνο τον έλεγχο για ύπαρξη τυχόν τροποποιήσεων. Όπως προκύπτει από τον έλεγχο σε κάποιες περιπτώσεις η καθυστέρηση υπερέβαινε αρκετούς μήνες με αποτέλεσμα το κατάστημα να λειτουργεί χωρίς να πληροί τους όρους και ο Δήμος να μη δύναται να κλείσει με τον ένα ή τον άλλο τρόπο την υπόθεση.

18.13. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Κ.Υ.Ε. ΧΩΡΙΣ ΑΔΕΙΑ

- Στις περισσότερες των περιπτώσεων των καταστημάτων που λειτουργούν χωρίς άδεια ενώ η διαδικασία ολοκληρώνεται σωστά και έγκαιρα από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Αθηναίων (σφράγιση καταστήματος), ο ιδιοκτήτης το αποσφραγίζει και λειτουργεί παρά την προβλεπόμενη ποινική ευθύνη για την πράξη του αυτή. Αυτή η τακτική, σε πολλές περιπτώσεις, επαναλαμβάνεται πολλές φορές συστηματικά και προκλητικά, γεγονός που έχει σαν συνέπεια το κατάστημα να λειτουργεί χωρίς να διασφαλίζεται η τήρηση βασικών προϋποθέσεων που σχετίζονται με τους όρους υγιεινής, τους πολεοδομικούς, τους πυροσβεστικούς και άλλους κανονισμούς. Επίσης τέτοια φαινόμενα προκαλούν το κοινό αίσθημα και έχουν κακό αντίκτυπο στο κύρος και την αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης. Σε άλλες περιπτώσεις ο ιδιοκτήτης προσφεύγει στη Διοικητική Δικαιοσύνη, ζητά αναστολή εκτέλεσης της σφράγισης, παίρνει προσωρινή διαταγή αναστολής και εξακολουθεί να λειτουργεί. Σε κάποιες περιπτώσεις η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται περισσότερες από μία φορές.
- Για τη χρονική περίοδο που έγινε ο έλεγχος, ο Δήμος της Αθήνας με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, είχε εγκρίνει ανοχή δύο έως και τριών μηνών από τη διαπίστωση της λειτουργίας χωρίς άδεια εφόσον έχει κατατεθεί αίτηση με τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την έκδοση άδειας. Η διαδικασία αυτή θεωρείται αντίθετη στην υγειονομική διάταξη Α1β/8577/1983 στο άρθρο 6 παρ. 9 κατά το οποίο «Τα καταστήματα...που λειτουργούν χωρίς άδεια ιδρύσεως και λειτουργίας, κλείνονται αυτεπαγγέλτως...Η υποβολή στην οικεία Αστυνομική Αρχή της αιτήσεως του ενδιαφερομένου και των αναφερομένων στο άρθρο της παρούσας δικαιολογητικών ... δεν αναστέλλει την εφαρμογή της διατάξεως του προηγούμενου εδαφίου.» Η νέα δημοτική αρχή με την πράξη του Δημοτικού Συμβουλίου 1019/17.5.2003 ανακάλεσε τις πράξεις που παρείχαν την πιο πάνω ανοχή στη λειτουργία καταστήματος χωρίς άδεια.
- Από τον έλεγχο στο Δήμο Τρίπολης, διαπιστώθηκε ότι σε πολλές περιπτώσεις η Επιτροπή Σφραγίσεων δεν προέβη αυτεπαγγέλτως στην σφράγιση τους, ως όφειλε, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 9 της Α1Β/8577/83 Υγειονομικής διάταξης και σε συνδυασμό με το άρθρο 11 παράγραφος 4 του Ν.2307/95. Αυτό έχει ως συνέπεια την απουσία

αποτελεσματικότητας στην αντιμετώπιση της μη νόμιμης λειτουργίας Κ.Υ.Ε.

- Στο Δήμο Αθηναίων από τα 48 καταστήματα του δείγματος για τα 15 από αυτά και μέσα στο χρονικό διάστημα (2001 – 2003), έχουν βεβαιωθεί παραβάσεις που αφορούν τη λειτουργία χωρίς άδεια ίδρυσης και λειτουργίας. Από τα 15 αυτά καταστήματα μόνο 4 έχουν προμηθευτεί τη σχετική άδεια ενώ τα υπόλοιπα 11 εξακολουθούν να λειτουργούν χωρίς άδεια. Για τα 3 από τα 14, σύμφωνα με τα στοιχεία που μας δόθηκαν, έχουν κατατεθεί δικαιολογητικά για την έκδοση της άδειας.

18.14. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Κ.Υ.Ε. ΧΩΡΙΣ ΑΔΕΙΑ

18.14.1. Κανονιστικό πλαίσιο

Να εξεταστεί η δυνατότητα νομοθετικής ρύθμισης σύμφωνα με την οποία σε περίπτωση παραβίασης σφράγισης καταστήματος λόγω λειτουργίας χωρίς άδεια και αυθαίρετης επαναλειτουργίας αυτού να μην επιτρέπεται η χορήγηση άδειας στον ιδιοκτήτη για οποιοδήποτε κατάστημα από αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 1 παρ. 1 του Π.Δ. 180/1979, για κάποιο χρονικό διάστημα π.χ 3 έτη. Αντίστοιχη διάταξη υπάρχει για την περίπτωση παραβίασης της σφράγισης μετά την προσωρινή αφαίρεση της άδειας λειτουργίας. (άρ. 2 παρ. 5 του Π.Δ. 180/1979 όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 457/1990).

18.14.2. Νομιμότητα Ενεργειών- Αναζήτηση Ευθυνών

Η Επιτροπή Σφραγίσεων του Δήμου Τρίπολης θα πρέπει να προβεί άμεσα στην σφράγιση των Κ.Υ.Ε., τα οποία λειτουργούν χωρίς άδεια ίδρυσης και λειτουργίας και για τα οποία έχουν υποβληθεί μηνύσεις.

Επίσης ζητήθηκε από τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου να μεριμνήσει για την αναζήτηση ευθυνών για πράξεις ή παραλείψεις των αιρετών οργάνων του Δήμου Τρίπολης όσον αφορά στις διαπιστωθείσες περιπτώσεις μη τήρησης της διαδικασίας σφράγισης των Κ.Υ.Ε. που λειτουργούν χωρίς άδεια και μη εφαρμογής του μέτρου της προσωρινής αφαίρεσης των αδειών Κ.Υ.Ε. για τα οποία βεβαιώθηκαν τρεις παραβάσεις εντός του έτους.

18.15. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

18.15.1. Κανονιστικό πλαίσιο

- Παρότι έχει εκδοθεί το Π.Δ. που προβλέπεται από την από την παρ. 8 του άρθρου 11 του Ν. 2503/1997 με το οποίο καθορίζονται οι αρμοδιότητες, το σύστημα πρόσληψης, τα προσόντα, τα καθήκοντα, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του προσωπικού της Δημοτικής Αστυνομίας (Π.Δ. 23/2002), οι αρμοδιότητες ελέγχου της τήρησης των διατάξεων που αφορούν στη λειτουργία των καταστημάτων και επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος, εξακολουθούν να ασκούνται από τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, αφού δεν έχει εκδοθεί η Κ.Υ.Α. της παρ. 1γ του άρθρου 26 του ίδιου νόμου (Ν.2819/2000).

- Σύμφωνα με την Α1β/8577/83 Υγ. Διάταξη η κατάταξη καταστήματος σε κατηγορίες γίνεται με βάση κυρίως τα προσφερόμενα είδη. Στο οικ./100747/747/29-6-2000 έγγραφο του Γραφείου Ιστορικού Κέντρου Αθήνας (ΥΠΕΧΩΔΕ), αναφέρεται ότι «Σε όλα τα παραπάνω Π. Δ/τα³ (με εξαίρεση μόνον εκείνο του Θησείου) αναφέρονται ειδικές διατάξεις για την προστασία της χρήσης της «κατοικίας» από την ηχητική όχληση, που προκαλούν τα καταστήματα (αναψυχής), στις περιπτώσεις που αυτά λειτουργούν σαν «κέντρα διασκέδασης», χρήση που δεν επιτρέπεται στις περιοχές «Γενικής Κατοικίας» ή «Ήπιας Γενικής Κατοικίας» που είναι το μεγαλύτερο μέρος του Ιστορικού Κέντρου». Στις περιπτώσεις αυτές η μουσική δε χρησιμοποιείται για τη δημιουργία ευχάριστης ατμόσφαιρας στο κατάστημα, αλλά αντίθετα αποτελεί το κυρίαρχο στοιχείο στη λειτουργία του και επιδρά καταλυτικά στο χαρακτήρα της χρήσης. Από τα παραπάνω συνάγεται ότι η δραστηριότητα ενός καταστήματος, όπως αυτή εκδηλώνεται κατά την καθημερινή του λειτουργία και η γενικότερη συγκρότησή του (φωτισμός, χρωματισμός, όρθιοι πελάτες, ένταση μουσικής, χρήση DJ, μπάρες, έπιπλα, σκεύη, ύψος κ.λπ.), αποτελούν παραμέτρους που στην ουσία εξομοιώνουν τις προβλεπόμενες κατηγορίες καταστημάτων, τα βασικά προσφερόμενα είδη των οποίων σχεδόν ταυτίζονται, και σε τελική ανάλυση οδηγούν στην καταστρατήγηση των Π.Δ. για την προστασία της χρήσης της «κατοικίας». Μπορούμε λοιπόν να συμπεράνουμε ότι η κατάταξη καταστήματος σε κατηγορίες, σύμφωνα με την Α1β/8577/83 Υγ. Διάταξη, με βάση κυρίως τα προσφερόμενα είδη, δεν δύναται να προσδιορίσει τη δραστηριότητά του, με αποτέλεσμα η λειτουργία ορισμένων προστατευόμενων χρήσεων, όπως αυτή του παραδοσιακού καφενείου, να μην ανταποκρίνονται τελικά στις προσδοκίες του νομοθέτη.
- Το νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει τα θέματα λειτουργίας Κ.Υ.Ε. είναι διάσπαρτο, ενώ κατά καιρούς έχει εκδοθεί μεγάλος αριθμός εγκυκλίων. Το αποτέλεσμα της πολυνομίας και της έλλειψης κωδικοποίησης της σχετικής νομοθεσίας είναι να δημιουργούνται δυσκολίες στον εντοπισμό των διατάξεων που ισχύουν για κάθε περίπτωση, ενώ παράλληλα δημιουργούνται, λόγω της πληθώρας και ασάφειας των σχετικών ρυθμίσεων, ερμηνευτικά προβλήματα στην εφαρμογή τους. Η κωδικοποίηση της σχετικής νομοθεσίας, η οποία αποτέλεσε και πρόταση προηγούμενων εκθέσεων ελέγχου του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., δεν αποτελεί σήμερα ικανή συνθήκη για την αποτελεσματική βελτίωση της κατάστασης, καθώς το πλαίσιο που αυτή διαμορφώνει είναι αναποτελεσματικό και μη επικαιροποιημένο. Ειδικά όσον αφορά στις διαδικασίες ελέγχου των λειτουργούντων Κ.Υ.Ε. και επιβολής των προβλεπόμενων κυρώσεων η κατάσταση είναι απογοητευτική, καθώς στις περισσότερες των περιπτώσεων αυτές δεν ολοκληρώνονται ή ακυρώνονται μετά από την άσκηση των προβλεπόμενων ένδικων μέσων από τους ενδιαφερόμενους. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι σε ερώτημα του Τμήματος Αφαιρέσεων

³ Πρόκειται για τα Π.Δ. που αφορούν στον καθορισμό ειδικών χρήσεων γης στις περιοχές Πλάκας, Εξαρχείων, Μετς, Εμπορικού Τριγώνου, Ψυρρή-Ομόνοιας και Μεταξουργείου.

& Ανακλήσεων Αδειών προς τη Νομική Υπηρεσία του Δήμου για συγκεκριμένο κατάστημα αναφέρεται ότι «αν και έχουν βεβαιωθεί εντός του έτους τριάντα δύο (32) παραβάσεις, λόγω συνεχών αθωωτικών αποφάσεων... το κατάστημα ούτε μία φορά δεν έχει σφραγιστεί».

18.15.2. Νομιμότητα Ενεργειών

- Το προηγούμενο Δημοτικό Συμβούλιο, με σειρά αποφάσεων που κρίθηκαν από την Επιτροπή του άρθρου 7 του Ν. 2839/2000 του Νομαρχιακού Διαμερίσματος Αθηνών μη νόμιμες ή και καταχρηστικές, προσπάθησε ανεπιτυχώς να σταματήσει τη συσσώρευση καταστημάτων σε συγκεκριμένες περιοχές, αναλαμβάνοντας ακόμη και εξουσίες που ανήκουν αποκλειστικά σε άλλα όργανα της διοίκησης και μη προβαίνοντας σε ενέργειες στις οποίες ήταν υποχρεωμένο να προβεί βάσει δέσμιας αρμοδιότητάς του (χορήγηση αδειών).
- Ο Δήμος Αθηναίων, με σχετικές αποφάσεις του (τελευταία η 1019/03), έχει αναγάγει τη μη οφειλή προς τις υπηρεσίες του χρηματικών ποσών εκ μέρους του αιτούντος άδεια ιδρύσεως και λειτουργίας καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος ή άδεια χρήσης μουσικών οργάνων, σε προϋπόθεση χορήγησης αυτής. Πρόκειται δηλαδή για κανονιστική ρύθμιση εκ μέρους του Δήμου χωρίς να υφίσταται η σχετική για αυτό νομοθετική εξουσιοδότηση. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης & Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.), «ο εκάστοτε ΟΤΑ δεν δικαιούται αυτοβούλως να θέτει προϋποθέσεις για την έκδοση/ανάκληση πράξης του, αν αυτό δεν προβλέπεται σε νόμο, έστω και αν αυτό θεμελιώνεται εμφανώς σε λόγους δημοσίου συμφέροντος».
- Σύμφωνα με την Α1β/8577/83 Υ.Δ., η Υγειονομική Υπηρεσία, εντός προθεσμίας δέκα (10) το πολύ ημερών αφότου παραλάβει την αίτηση του ενδιαφερομένου, πρέπει να διενεργήσει το σχετικό έλεγχο. Ο χρόνος αυτός μπορεί να παραταθεί μόνο όταν πρόκειται για κατάστημα εκτός της έδρας της, όχι όμως πέραν των είκοσι (20) ημερών. Ο προβλεπόμενος κατά τα ανωτέρω χρόνος, παρά τις προσπάθειες των υπαλλήλων, σε πολλές περιπτώσεις δεν επιτυγχάνεται, καθώς η αρμόδια υπηρεσία του Κεντρικού Τομέα αντιμετωπίζει αντικειμενικές δυσκολίες, οι οποίες έχουν αποτυπωθεί και σε προηγούμενες εκθέσεις επιθεώρησης του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., όπως, αριθμητικά ανεπαρκές προσωπικό (19 επόπτες) για έναν τομέα με πλήθος καταστημάτων και πολλές ιδιαιτερότητες, απουσία γραμματειακής υποστήριξης, απουσία μεταφορικών μέσων, απουσία τεχνολογικού εξοπλισμού (φωτοτυπικά μηχανήματα, δίκτυο Η/Υ, κατάλληλο λογισμικό για την παρακολούθηση των υποθέσεων) κ.λπ.
- Στα έντυπα που παρέχει ο Δήμος στους ενδιαφερόμενους, στα οποία καταγράφονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση αδειών σχετικών με τη λειτουργία ΚΥΕ, αναφέρεται ότι «η υπηρεσία μπορεί να ζητήσει οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό κρίνει απαραίτητο», αναφορά η οποία προκαλεί σύγχυση στους ενδιαφερόμενους, ενώ παράλληλα δημιουργεί τις κατάλληλες συνθήκες για τη δραστηριοποίηση

«μεσαζόντων», οι οποίοι θα «αποτρέψουν» την υπηρεσία από την απαίτηση πρόσθετων δικαιολογητικών, με τα οποία το κατάστημα «δε δύναται» να εφοδιαστεί. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό, κατά την προσέλευση του ενδιαφερομένου στην εκδούσα αρχή, να παρέχεται επαρκής και έγκυρη πληροφόρηση, έτσι ώστε αυτός να γνωρίζει εκ των προτέρων τις δυνατότητες αλλά και τους περιορισμούς ως προς την αιτούμενη χρήση. Αυτονόητο είναι ότι εφόσον το θεσμικό πλαίσιο τροποποιηθεί και από την έναρξη ισχύος της όποιας τροποποίησης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει να προσαρμόσει τις διαδικασίες και τα δικαιολογητικά ανάλογα. Περαιτέρω δε, σε πολλές περιπτώσεις, οι τροποποιήσεις συνοδεύονται και από μεταβατικές διατάξεις που ρυθμίζουν διάφορες εκκρεμότητες. Επισημαίνουμε ότι στην 31710/1993 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Δημόσιας Τάξης, (ΦΕΚ 500/Β/7-7-1993), με την οποία καθορίστηκε ο τύπος, το περιεχόμενο και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, αναφέρεται ότι υποβάλλεται στο Δήμο «Κάθε άλλο δικαιολογητικό ή στοιχείο σχετικό που επιβάλλεται από την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία...». Από το ίδιο πνεύμα διέπεται και η Α1β/8577/83 Υγ. Διάταξη, στο άρθρο 7 της οποίας προβλέπεται ότι η υγειονομική υπηρεσία μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικά στοιχεία «σύμφωνα με τις διατάξεις των ειδικών άρθρων της παρούσας».

- Στα προαναφερόμενα έντυπα αναφέρεται επίσης ότι «όλα τα δικαιολογητικά ισχύουν για έξι (6) μήνες», αναφορά που αντίκειται ευθέως στις εγκύκλιες οδηγίες του ΥΠΕΣΔΔΑ στα πλαίσια του Προγράμματος «Πολιτεία», και συγκεκριμένα στην εγκύκλιο 3/ΔΙΑΔΠ/Φ.1/10336/9-5-2001, σύμφωνα με την οποία «Η διοίκηση δε δικαιούται να ταλαιπωρεί τον πολίτη προκειμένου να καλύπτει δικές της αδυναμίες. Η αναγραφή της χρήσης για την οποία προορίζονται τα διάφορα πιστοποιητικά καθώς και του χρόνου διάρκειάς τους συνήθως δεν προκύπτει από ρητή διάταξη νόμου. Προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι πολίτες και να μειωθεί ο φόρτος εργασίας των δημοσίων υπηρεσιών, στο εξής τα πιστοποιητικά και οι βεβαιώσεις που εκδίδουν οι υπηρεσίες θα αναγράφουν ότι προορίζονται για κάθε χρήση, εφόσον δε η φύση των πιστοποιούμενων στοιχείων το επιτρέπει, θα είναι απεριόριστης ή έστω όσον το δυνατόν μεγαλύτερης διάρκειας».

18.15.3. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Η λειτουργία των ελεγχόμενων υπηρεσιών του Δήμων κρίνεται ικανοποιητική, παρότι υπάρχουν αντικειμενικές δυσκολίες όπως, η απουσία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, η απουσία επαρκούς αριθμού στελεχών νομικής κατεύθυνσης, ενώ, όσον αφορά στο Δήμο Αθηναίων, προστίθεται η μεγάλη προσέλευση κοινού και η μεγάλη εισροή πληροφοριών.
- Η παρακολούθηση των υποθέσεων και η τήρηση των φακέλων παρότι χαρακτηρίζεται ικανοποιητική, καθίσταται ιδιαίτερα δυσχερής λόγω της απουσίας μηχανογράφησης, γεγονός που επιδρά αρνητικά τόσο στη

δυνατότητα όσο και στην ταχύτητα αναζήτησης φακέλων και υποθέσεων. Ιδιαίτερα δυσχερής καθίσταται και η συνεργασία μεταξύ των τμημάτων καθώς, λόγω απουσίας πληροφοριακών συστημάτων, δεν υπάρχει ολοκληρωμένη εικόνα για τη δραστηριότητά τους, ενώ για την παρακολούθηση μιας υπόθεσης σε όλα της τα στάδια η αναζήτηση των απαραίτητων πληροφοριών και στοιχείων γίνεται με προσωπική συνεργασία των υπαλλήλων, οπότε έχουμε και σπατάλη ανθρωπίνων πόρων.

18.16. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

18.16.1. Κανονιστικό πλαίσιο

- Να τροποποιηθεί η 1019/15-5-2003 απόφαση του Δ.Σ. του Δήμου Αθηναίων σύμφωνα με την οποία το Διαμερισματικό Συμβούλιο μπορεί να διαβιβάσει τη γνώμη του στο Δ.Σ. μέσα σε τριάντα (30) μέρες, έτσι ώστε σε περίπτωση που η γνώμη αυτή δεν έχει διαβιβαστεί στο Δ.Σ. μέχρι την εξέταση του αιτήματος, η απόφαση να λαμβάνεται και χωρίς τη γνώμη αυτή, όπως άλλωστε είχε προτείνει και η διαπαραταξιακή επιτροπή.
- Να εκδοθεί άμεσα η προβλεπόμενη από την παρ. 1γ του άρθρου 26 του Ν.2819/2000 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης, έτσι ώστε οι αρμοδιότητες των περιπτώσεων 1 μέχρι και 16 της παρ. 1 του άρ. 3 του Ν. 2647/1998, να ασκούνται από τη Δημοτική Αστυνομία.
- Επειδή η κατάταξη καταστήματος σε κατηγορίες, σύμφωνα με την Α1β/8577/83 Υγ. Διάταξη, με βάση κυρίως τα προσφερόμενα είδη, δεν δύναται να προσδιορίσει τη δραστηριότητά του, να τροποποιηθούν οι σχετικές διατάξεις έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη και στοιχεία που αφορούν στη δραστηριότητα και συγκρότηση του καταστήματος. Δεδομένου ότι η κατάταξη του καταστήματος σε κατηγορίες σχετίζεται άμεσα με τις επιτρεπτές χρήσεις γης, ως παράδειγμα αναφέρουμε την πρόβλεψη για την έγκριση της Επιτροπή Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (Ε.Π.Α.Ε.) για την εγκατάσταση χρήσης «παραδοσιακού καφενείου».

18.16.2. Ανθρώπινο Δυναμικό & Υλικοτεχνική Υποδομή

Με ενέργειες του Νομάρχη Αθηνών να στελεχωθεί επαρκώς η Υγειονομική Υπηρεσία του Κεντρικού Τομέα (Επόπτες Υγείας και γραμματειακή υποστήριξη) και να εξοπλιστεί το συντομότερο δυνατό με μεταφορικά μέσα και τεχνολογικό εξοπλισμό. Παράλληλα να εξεταστεί η δυνατότητα δραστηριοποίησης, στον Κεντρικό Τομέα της Νομαρχίας Αθηνών, Εποπτών Υγείας από άλλους τομείς, για την πραγματοποίηση ελέγχων ιδιαίτερα σε περιόδους αιχμής.

18.16.3. Νομιμότητα Ενεργειών

- Να εξεταστεί από τη Νομική Υπηρεσία της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. η νομιμότητα της θέσπισης ως προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας ίδρυσης και

λειτουργίας καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος ή της άδειας χρήσης μουσικών οργάνων, της μη οφειλής προς τις υπηρεσίες του Δήμου χρηματικών ποσών εκ μέρους του αιτούντος την άδεια. Εάν χρειαστεί θα πρέπει να τροποποιηθούν οι σχετικές αποφάσεις του Δ.Σ.

- Όλες οι αποφάσεις του Δ.Σ. ή άλλου αρμοδίου οργάνου για τη χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος ή αδειών χρήσης μουσικών οργάνων να λαμβάνονται το αργότερο σε τριάντα (30) μέρες από τότε που πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις (γνωμάτευση αρμόδιας Υγειονομικής Υπηρεσίας), σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (παρ.2 του άρθρου 25 του Δ.Κ.Κ., όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 του Ν. 2307/95, ΦΕΚ 113 τ.Α').
- Να διαγραφεί από τα έντυπα που παρέχει ο Δήμος Αθηναίων στους ενδιαφερόμενους, στα οποία καταγράφονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση αδειών σχετικών με τη λειτουργία Κ.Υ.Ε., η φράση «η υπηρεσία μπορεί να ζητήσει οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό κρίνει απαραίτητο», σύμφωνα με τα προαναφερόμενα. Επιπλέον να διαγραφεί από τα έντυπα αυτά η φράση «όλα τα δικαιολογητικά ισχύουν για έξι (6) μήνες» και να γίνει σαφής αναφορά συγκεκριμένων εγγράφων για τα οποία προβλέπεται ρητά ο χρόνος ισχύος τους.
- Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η απόφαση του Δ.Σ. έχει ακυρωθεί από την Επιτροπή του άρθρου 7 του Ν. 2839/2000 του Νομαρχιακού Διαμερίσματος Αθηνών κατά την επανεξέταση του ίδιου αιτήματος, το Δ.Σ., να μην εκδίδει όμοια απόφαση και να λαμβάνει υπόψη του τις αποφάσεις του ανωτέρω οργάνου, εφόσον οι συνθήκες παραμένουν αμετάβλητες και ταυτόχρονα δεν υπάρχουν νέα στοιχεία από τα οποία να προκύπτει διαφορετική αιτιολογία.

18.16.4. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Να καθιερωθεί η διενέργεια ελέγχων, σε τακτά χρονικά διαστήματα και για τυχαίο δείγμα καταστημάτων, από μικτά κλιμάκια, έτσι ώστε η τήρηση ή μη των προβλεπόμενων όρων λειτουργίας των καταστημάτων να αντιμετωπίζεται συνολικά.
- Κατά τη διαδικασία έκδοσης νέας άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος για το οποίο βρίσκεται σε ισχύ προηγούμενη άδεια, να γίνονται δεκτά δικαιολογητικά τα οποία εκδόθηκαν για τον προηγούμενο χρήστη και αφορούν στις κτιριακές εγκαταστάσεις και όχι βέβαια στο πρόσωπο του χρήστη, εφόσον αυτά συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση του νέου χρήστη στην οποία αναφέρεται ότι δεν έχουν μεταβληθεί τα στοιχεία που απεικονίζονται στα συγκεκριμένα δικαιολογητικά και ανταποκρίνονται απόλυτα στην υφιστάμενη κατάσταση.
- Επιπρόσθετα, να εξεταστεί η δυνατότητα επικοινωνίας με τους ιδιοκτήτες Κ.Υ.Ε, μέσω ομαδικής επιστολής ή και ανακοινώσεων, έτσι ώστε να ενημερωθούν για τις διαδικασίες έκδοσης των αδειών που ενδεχομένως δε διαθέτουν και να κληθούν να προσέλθουν για την έκδοσή τους. Η δράση αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική όσον αφορά στην άδεια εγκατάστασης

στεγάστρων και λοιπών λειτουργικών στοιχείων στους παραχωρούμενους κοινόχρηστους χώρους, όπου αυτό είναι δυνατό και στην άδεια χρήσης μουσικών οργάνων.

- Το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α να συγκροτήσει ειδική ομάδα, με τη συμμετοχή εκπροσώπων των εμπλεκόμενων φορέων και Επιθεωρητών – Ελεγκτών του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., η οποία, θα προχωρήσει στην αποτύπωση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης και θα συντονίζει τις ενέργειες των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, έτσι ώστε να επιτευχθεί η απλούστευση και επιτάχυνση των διαδικασιών και να διαμορφωθεί ένα αποτελεσματικότερο και πιο σύγχρονο πλαίσιο λειτουργίας και ελέγχου των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος.
- Να συγκροτηθεί ομάδα έργου από το Δήμο Αθηναίων, η οποία, αφού μελετήσει το πλήρες κείμενο των αθωωτικών αποφάσεων των δικαστηρίων που αφορούν σε παραβάσεις που διαπιστώνονται από τα αρμόδια όργανα κατά τη λειτουργία των Κ.Υ.Ε., θα εκπονήσει συγκεκριμένες προτάσεις ως προς την ορθή σύνταξη και αιτιολογία των βεβαιώσεων παραβάσεων, έτσι ώστε να αποφευχθούν περιπτώσεις ακυρότητας και παράλληλα να περιοριστούν τα νομικά επιχειρήματα που «προσφέρονται» για τους λόγους αυτούς στους παραβάτες.

19. ΑΔΕΙΕΣ ΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΝΤΙΝΩΝ

19.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Εκδόθηκε μια εντολή επιθεώρησης – ελέγχου , βάσει της οποίας επιθεωρήθηκε ο Δήμος Αρτέμιδος Αττικής και η Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης του Δήμου Αρτέμιδος, καθώς και οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες. Η λειτουργία των Κ.Υ.Ε. εξετάστηκε σε συνάρτηση με τις χρήσεις γης, όπως αυτές προβλέπονται από τα οικεία Π.Δ., ενώ για πρώτη φορά εξετάστηκε και η παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας για την άσκηση συναφών δραστηριοτήτων.

Αντικείμενο της επιθεώρησης αποτέλεσε:

- α) η νομιμότητα των ενεργειών των αρμοδίων υπηρεσιών όσον αφορά στην εγκατάσταση μεταλλικών κατασκευών (σταθερές καντίνες) επί του αιγιαλού και της παραλίας του Δήμου Αρτέμιδος και στη χορήγηση αδειών λειτουργίας στάσιμου μικροπωλητή στην ανωτέρω δημοτική επιχείρηση,
- β) οι ενέργειες του Δήμου σε συμμόρφωση με τις σχετικές υποδείξεις διενεργηθέντων ελέγχων από τις αρμόδιες υπηρεσίες, όσον αφορά στην άσκηση δραστηριοτήτων επί του αιγιαλού και της παραλίας Αρτέμιδος.

19.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

19.2.1. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

Η Δ/νση Υγείας και Δημ. Υγιεινής της Ν.Α. Ανατ. Αττικής προέβη σε αυτοψία στις 4.8.2003 (αρ.πρ.4881/6.8.03) κατά μήκος της παραλίας του Δήμου Αρτέμιδος, από την οποία διαπιστώθηκε η λειτουργία οκτώ (8) σταθερών κλειστών

μεταλλικών κατασκευών, οι οποίες λειτουργούσαν ως καντίνες χωρίς την απαιτούμενη γνωμοδότησή της. Επίσης διαπιστώθηκε η τοποθέτηση χημικών τουαλετών κοντά στις εν λόγω κατασκευές για τις οποίες δεν χορηγήθηκε η σχετική έγκριση, επειδή δεν προβλέπεται από τις Υγειονομικές Διατάξεις.

Το Τμήμα Αιγιαλού της Κτηματικής Υπηρεσίας Ανατολικής Αττικής, προέβη σε αυτοψία στις 26.6.2003 στον αιγιαλό του Δήμου Αρτέμιδος, από την οποία διαπιστώθηκε ότι είχαν ήδη ξεκινήσει οι διαδικασίες εγκατάστασης κατασκευών, χωρίς να εφαρμοστούν οι διατάξεις του αρθ.14. του Ν. 2971/2001 και επομένως χωρίς τις απαιτούμενες από αυτές αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις. Με σχετικό δε έγγραφο προς το Δήμο Αρτέμιδος (αρ.4336/290/2.7.03) εφιστούσε την προσοχή ότι η νομιμοποίηση οποιασδήποτε κατασκευής δεν μπορεί να γίνει εκ των υστέρων και ότι θα προβεί στη λήψη των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία μέτρων.

Το Κεντρικό Λιμεναρχείο Ραφήνας με εξ. επείγον έντυπο σήμα που φέρει ημερομηνία έκδοσης 231030/06-03 και αριθμό 738 και απευθύνεται προς: α) Κτηματική Υπηρεσία και β) Β'Εφορεία Αρχαιοτήτων Αττικής, κοινοποιούμενο ταυτόχρονα στον κ.Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών, στο Δήμο Αρτέμιδος και στο Α/Τ Αρτέμιδος, ζήτησε τη διενέργεια άμεσης αυτοψίας στον αιγιαλό και παραλία Αρτέμιδος για την τοποθέτηση των ανωτέρω κατασκευών.

19.2.2. Νομιμότητα της Διοίκησης

Το Δημοτικό Συμβούλιο Αρτέμιδος με την με αρ.91/2003 απόφασή του που έλαβε στη συνεδρίαση του σώματος της 9^{ης} Απριλίου 2003, ανέθεσε στην Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης του Δήμου Αρτέμιδος, την άσκηση αρμοδιότητας διαχείρισης του αιγιαλού του Δήμου με τους όρους που αναλυτικά περιγράφονται σ' αυτήν και για το χρονικό διάστημα από 9.4.2003 έως 8.4.2007. Η ανάθεση αυτή έγινε κατά παρέκκλιση των διατάξεων του αρθ.1 της Κ.Υ.Α. με αρ.πρ.1047427/4612/Β0010/3.6.2002, που ρητά προβλέπουν ότι η απευθείας παραχώρηση του δικαιώματος απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας στους Ο.Τ.Α Α' βαθμού ή η μεταβίβασή του στις δικές τους αμιγείς δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις, ισχύει για το χρονικό διάστημα από 1.6.2002 ως 31.5.2005.

Η Δημαρχιακή Επιτροπή του Δήμου Αρτέμιδος χορήγησε στην Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης του Δήμου Αρτέμιδος (Δ.Ε.Α.Δ.Α.) οκτώ (8) άδειες λειτουργίας στάσιμου μικροπωλητή για κινητά καταστήματα. Οι χορηγηθείσες άδειες στηρίχθηκαν στις διατάξεις της με αρ.Κ1 559/5.2.92 απόφαση του Υπ.Εμπορίου που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 30 του Ν.2000/91. Οι εν λόγω διατάξεις όμως έχουν καταργηθεί από τις όμοιες του Ν.2323/1995 (ΦΕΚ 145 τ.Α') και της με αριθ.Κ1 2113/1995 (ΦΕΚ 786 τ.Β') απόφασης Υπ. Εμπορίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα με την αριθ.Υ.Α. Κ1/1566/11-18.10.96. Επιπλέον οι ανωτέρω άδειες χορηγήθηκαν χωρίς να τηρηθούν οι όροι και οι προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ.1 του Κεφαλαίου Α' της με αρ.Υ.Α. Κ1/2113/1995 όπως τροποποιήθηκε με την όμοια Κ1/1566/11-18.10.1996 και συγκεκριμένα:

α) Οι άδειες άσκησης υπαίθριου εμπορίου (στάσιμου ή πλανόδιου) είναι προσωποπαγείς και ανεκχώρητες. Για τη χορήγηση των αδειών του υπαίθριου στάσιμου εμπορίου πρέπει να προηγηθεί η διαδικασία των παρ.7,8, και 9 του αρθ.1 του Ν.2323/95.

β) Η χορήγηση των αδειών αυτών γίνεται κατά προτίμηση σε αναπήρους ή θύματα πολέμου.

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι οι άδειες υπαίθριου εμπορίου χορηγούνται σε φυσικά πρόσωπα και δεν θα έπρεπε να χορηγηθούν στην Δ.Ε.Α.Δ.Α. που αποτελεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου.

Εκτός των άλλων χορηγήθηκαν χωρίς τις προϋποθέσεις των παρ.7, 8 και 9 του αρθ.1 του Ν.2323/95, δηλαδή: α) Χωρίς να ληφθεί σχετική απόφαση του Δ.Σ. Αρτέμιδος το τελευταίο δεκαήμερο του Φεβρουαρίου, με την οποία θα καθορίζεται ο αριθμός και η ακριβής θέση των υπαίθριων εμπορικών δραστηριοτήτων και β) Χωρίς να ληφθεί υπ'όψη η γνώμη του οικείου επιμελητηρίου, του εμπορικού συλλόγου και του αντιπροσωπευτικότερου σωματίου μικροπωλητών.

Η Δημορχιακή Επιτροπή δεν έπρεπε να λάβει τις ακυρωθείσες στη συνέχεια από την Επιτροπή του αρθ. 7 του Ν.2839/00 αποφάσεις με α/α 212 έως και 217 και ο Δήμαρχος Αρτέμιδος δεν έπρεπε να χορηγήσει τις οκτώ (8) άδειες λειτουργίας στάσιμου μικροπωλητή στην Δ.Ε.Α.Δ.Α. διότι οι άδειες αυτές είναι προσωποπαγείς και ανεκχώρητες και δεν υπήρχε βεβαίωση Υγειονομικής Υπηρεσίας εφόσον πωλούν τρόφιμα-ποτά.

Η Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Δήμου Αρτέμιδος (ΔΕΑΔΑ) τοποθέτησε 8 μη πακτωμένες κατασκευές (καντίνες), σταθερές, μη τροχήλατες, κλειστές και μεταλλικές στον αιγιάλο του Δήμου Αρτέμιδος, οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 13 Ν.2971/01 για την απλή χρήση αιγιάλου, από τις οποίες προκύπτει, ότι επιτρέπεται η λειτουργία τροχήλατου αναψυκτηρίου. Για την τοποθέτηση αυτή δεν εφαρμόστηκε η διαδικασία που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 14 του ιδίου νόμου για την εκτέλεση έργων στον αιγιάλο και στην παραλία, σε συνδυασμό με τα οριζόμενα στη με αρ.31/2002 (αρ.πρ.οικ.60587/1.8.02) εγκύκλιο της Δ/νσης Ο.Κ.Κ του ΥΠΕΧΩΔΕ "περί εγκατάστασης καντίνας". Επίσης τοποθέτησε πλησίον των εν λόγω κατασκευών χημικές τουαλέτες, για τις οποίες δεν έλαβε σχετική έγκριση από τη Δ/νση Υγείας καί Υγιεινής της Ν.Α. Ανατ. Αττικής, καθώς αυτή η εγκατάσταση δεν προβλέπεται από τις Υγειονομικές Διατάξεις.

19.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

19.3.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Επειδή από την με αρ. Υ.Δ. Ε1β/221/22.1.1965 «περί διαθέσεως λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων» και σύμφωνα με έγγραφη διαβεβαίωση της Δ/νσης Υγείας και Δημ. Υγείας της Ν.Α. Αν. Αττικής, δεν προβλέπεται η έγκριση της τοποθέτησης και λειτουργίας χημικών αποχωρητηρίων σε υπαίθριους ή κοινοχρήστους χώρους, προτείνεται να εξεταστεί η δυνατότητα τροποποίησης και συμπλήρωσης αυτής καθώς και του άρθρου 13 του Ν.2971/01.

19.3.2. Νομιμότητα της Διοίκησης

Στη ΔΕΑΔΑ προτάθηκε να φροντίσει για την άμεση απομάκρυνση των 8 μη πακτωμένων κατασκευών και των πλησίον αυτών χημικών τουαλεττών. Επειδή με την απομάκρυνση των κατασκευών θα απομακρυνθούν και τα ενσωματωμένα βάρθρα (παρατηρητήρια) των ναυαγοσωστών, η ΔΕΑΔΑ στην οποία ανήκει κατά παραχώρηση η εκμετάλλευση του αιγιαλού Αρτέμιδος, οφείλει να μεριμνήσει, εκτός από την απομάκρυνση των προαναφερομένων κατασκευών και για την επανεγκατάσταση των βάρθρων σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 23/2000.

Στο Δημοτικό Συμβούλιο Αρτέμιδος προτάθηκε να προβεί στη τροποποίηση της 91/2003 απόφασής του, όσον αφορά το χρονικό διάστημα της ανάθεσης άσκησης της αρμοδιότητας διαχείρισης του αιγιαλού του Δήμου στη Δ.Ε.Α.Δ.Α. Συγκεκριμένα η διάρκεια της παραχώρησης δεν πρέπει να υπερβαίνει την 31η Μαΐου 2005, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθ.1 της Κ.Υ.Α με αρ.πρ.1047427/4612/Β0010/3.6.2002 των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας & Οικονομικών, «περί απευθείας παραχώρησης, με αντάλλαγμα, του δικαιώματος απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας στους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού».

20. ΑΔΕΙΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΠΕΡΙΠΤΕΡΩΝ

20.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Εκδόθηκε μια εντολή βάσει της οποίας επιθεωρήθηκε η Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Καβάλας.

Αντικείμενο της επιθεώρησης αποτέλεσαν οι διαδικασίες έκδοσης νέων αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων, διάθεσης των σχολαζόντων περιπτέρων, εκμίσθωσης περιπτέρων και προσφυγής κατά των αποφάσεων έκδοσης αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων.

20.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

20.2.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Η υπ' αρ. 123351/17-1-2001 εγκύκλιος του Υ.ΕΘ.Α. εκδόθηκε λαμβάνουσα υπόψη την υπ' αρ. 640/2000 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. και όχι το Ν.2307/1995, ως όφειλε, κατέληγε εσφαλμένα στο συμπέρασμα ότι «η αρμοδιότητα παραχώρησης αδειών περιπτέρων και αδειών λιανικής πώλησης σιγαρέτων ανήκει στους Γενικούς Γραμματείς Περιφέρειας» και ζητούσε από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες των Νομαρχιών και των Περιφερειών να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για την εφαρμογή αυτών. Επίσης, το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. με έγγραφη οδηγία του προς τις Νομαρχίες της χώρας εσφαλμένα ζήτησε την αναστολή των διαδικασιών έκδοσης αποφάσεων αδειών εκμετάλλευσης και εκμίσθωσης περιπτέρων από τους αιρετούς Νομάρχες, μέχρι την οριστική

ρύθμιση του προβλήματος σε εκτέλεση προφανώς της μνημονευθείσας παραπάνω απόφασης του Υ.ΕΘ.Α.

20.2.2. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

Για να καταρτισθεί ο πίνακας σχολαζόντων περιπτέρων από τη Νομαρχία, αυτή είναι αναγκασμένη εκ των πραγμάτων να συγκεντρώνει στοιχεία αποσπασματικά από τους Δήμους και τα Ληξιαρχεία, τις Ενώσεις Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου, το Ταμείο Αρωγής Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου και πολλές φορές ενεργώντας αυτοψίες, όταν αυτό είναι δυνατόν, για την διακρίβωση των πληροφοριών που αφορούν τα σχολάζοντα περίπτερα στο επίπεδο του Νομού. Έτσι ο πίνακας σχολαζόντων κάθε φορά συντάσσεται με αυτοσχέδια διαδικασία και περιλαμβάνει περιορισμένο αριθμό περιπτέρων.

20.2.3. Ανθρώπινο Δυναμικό

Το άτυπο γραφείο που ασκεί την αρμοδιότητα της έκδοσης αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων, στελεχώνεται από έναν υπάλληλο του κλάδου ΔΕ Διοικητικού, με ελάχιστη εμπειρία στο συγκεκριμένο αντικείμενο, ο οποίος είναι επιφορτισμένος και με άλλα αντικείμενα, με αποτέλεσμα να γίνεται δυσχερής η λειτουργία του γραφείου του οποίου οι απαιτήσεις είναι αρκετές και κυρίως με ιδιάζουσα βαρύτητα.

20.2.4. Νομιμότητα της Διοίκησης

- Κατά την υποβολή των αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος για χορήγηση άδειας εκμετάλλευσης περιπτέρου δεν ζητούνται ουσιώδη δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τις νόμιμες προϋποθέσεις χορήγησής της, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται οι συνθήκες για τη μη τήρηση των προβλεπόμενων από το νόμο προϋποθέσεων για την χορήγηση των αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων.
- Η υπηρεσία διενεργεί πλημμελή έλεγχο, καθόσον υπάρχουν περίπτερα τα οποία εξακολουθούν να σχολάζουν για πολλά έτη, χωρίς να έχει προκηρυχθεί η διάθεσή τους σε νέους δικαιούχους, όπως ορίζει ο νόμος.
- Υπάρχουν περίπτερα που λειτουργούν παράνομα, εφόσον οι κάτοχοι αδειών εκμετάλλευσής τους απεβίωσαν προ ετών, χωρίς να έχει μεταβιβασθεί η σχετική άδεια σε διαδόχους αυτών ή να έχουν κηρυχθεί σχολάζοντα.
- Υπήρχαν περίπτερα τα οποία σχολάζαν κατά τον χρόνο δημοσιοποίησης των προκηρύξεων και δεν συμπεριλήφθηκαν στις αντίστοιχες καταστάσεις της Νομαρχίας, αλλά χορηγήθηκαν εκτός της διαδικασίας σχολαζόντων περιπτέρων.
- Υπήρχαν περίπτερα που είχαν προκηρυχθεί με την πρώτη διαδικασία και δεν διατέθηκαν για διάφορους λόγους, αλλά δεν επαναπροκηρύχθηκαν και εξακολουθούν να λειτουργούν χωρίς άδεια εκμετάλλευσης.
- Δεν προσκομίσθηκαν έγγραφα στοιχεία δημοσιοποίησης της διαδικασίας του 2000 παρά μόνο έγγραφο του Νομάρχη Καβάλας προς το Ταμείο Αρωγής Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου με τον οποίο αποστέλλεται

πίνακας σχολαζόντων περιπτέρων και επομένως δεν έγινε δυνατό να διαπιστωθεί εάν έγινε η σχετική ενημέρωση όλων των ενδιαφερομένων.

- Στην διαδικασία σχολαζόντων περιπτέρων του έτους 2000, υποβλήθηκε μία εμπρόθεσμη αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ενώ για τα υπόλοιπα δεν εκδηλώθηκε κανένα ενδιαφέρον και επομένως η υπηρεσία όφειλε να επαναπροκηρύξει τις χρεώσους θέσεις περιπτέρων. Αντί αυτού επέλεξε να δεχθεί εκπρόθεσμη αίτηση για περίπου το οποίο σχολάζει από το 1998.
- Υπάρχουν περίπου που λειτουργούν παράνομα χωρίς να διαθέτουν άδεια εκμετάλλευσης (αυτά για τα οποία προκηρύχθηκε η διάθεσή τους και δεν διατέθηκαν λόγω έλλειψης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, αυτά για τα οποία δεν υπάρχει καμία απολύτως πληροφόρηση στις υπηρεσίες της Νομαρχίας και αυτά που σχολάζουν, σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκομίστηκαν από την τοπική Ένωση Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου και δεν έχει προκηρυχθεί η διάθεσή τους).
- Δεν υποβάλλονται πλήρη δικαιολογητικά για την έκδοση της άδειας μίσθωσης και ιδίως τα επικυρωμένα φωτοαντίγραφα ταυτοτήτων των συμβαλλομένων μερών, το τελευταίο τριμηνιαίο ενημερωτικό σημείωμα καταβολής πολεμικής σύνταξης του δικαιούχου από το Γ.Λ.Κ. και θεωρημένα για το γνήσιο των υπογραφών των συμβαλλομένων μερών αντίγραφα των συμβολαίων μίσθωσης των περιπτέρων.
- Δεν τηρείται η διαδικασία μίσθωσης του άρθρου 21 του ν.1044/71, σύμφωνα με τη οποία ο Νομάρχης εκδίδει απόφαση έγκρισης εκμίσθωσης κατά τις διατάξεις του άρθρου 18 του ίδιου νόμου, ύστερα από εισηγήσεις των αρμοδίων δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και της οικείας οργάνωσης των αναπήρων και θυμάτων πολέμου, αφού σε κανένα από τους φακέλους δεν βρέθηκε αντίστοιχη αλληλογραφία με τα παραπάνω όργανα.
- Οι διατάξεις των νόμων 1044/1971 και 1416/1984, που αφορούν την υποχρέωση από τους κατόχους αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων να υποβάλλουν κάθε χρόνο υπεύθυνη δήλωση, δεν εφαρμόζονται για χρονικό διάστημα πολλών ετών με ευθύνη των κατόχων αδειών εκμετάλλευσης. Οι αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων και της Νομαρχίας, δεν μερίμνησαν ως όφειλαν παρά μόνο αποσπασματικά, στο διάστημα της τελευταίας δεκαετίας 1987-2001, για την εφαρμογή της παραπάνω διάταξης και συστηματικά μόνο το τρέχον έτος που αφορά την υποχρέωση υποβολής δηλώσεων των ενδιαφερομένων για το έτος 2002.

20.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

20.3.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Στο Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης προτάθηκε να εκδώσει εγκύκλιο για την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας που αφορά στην άσκηση της αρμοδιότητας χορήγησης αδειών εκμετάλλευσης και εκμίσθωσης περιπτέρων με ανάκληση της προηγούμενης έγγραφης οδηγίας που αφορούσε το ίδιο θέμα και ταυτόχρονη διαταγή προς τις εμπλεκόμενες περιφερειακές

υπηρεσίες για την επιστροφή της αρμοδιότητας στους αιρετούς Νομάρχες στις περιπτώσεις που αυτή μεταφέρθηκε στις υπηρεσίες της Περιφέρειας.

Στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και στο Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης προτάθηκε να εξετάσουν την πιθανότητα διεύρυνσης των δικαιούχων αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων του άρ. 13 του Ν.1044/1971, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε, με την προσθήκη, κατά την σειρά προτεραιότητας που ορίζει το παραπάνω άρθρο, και άλλων κατηγοριών απόμων που δικαιούνται των ευεργετημάτων του νόμου αυτού.

20.3.2. Υλικοτεχνική Υποδομή

Ζητήθηκε από την υπηρεσία να προχωρήσει σε μηχανοργάνωση των διαδικασιών και της τήρησης των δεδομένων του κάθε φακέλου, ώστε ανά πάσα στιγμή να γνωρίζει την κατάσταση που υπάρχει σε ολόκληρο το Νομό Καβάλας.

20.3.3. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

Στη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών της Ν.Α. Καβάλας προτάθηκε :

- Να συστήσει επιτροπή καταγραφής όλων των αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων στο Νομό αποτελούμενη από έναν υπάλληλο της Νομαρχίας Καβάλας, ένα εκπρόσωπο της Αστυνομικής Αρχής και έναν εκπρόσωπο του αρμόδιου Δήμου στην εδαφική περιοχή του οποίου βρίσκονται τα υπό εξέταση περίπτερα. Με βάση τα αποτελέσματα της παραπάνω καταγραφής να συνταχθεί πίνακας σχολαζόντων περιπτέρων με βάση τον οποίο να προκηρυχθεί η διάθεση των περιπτέρων αυτών σε νέους δικαιούχους και στο εξής να μην γίνει καμία διάθεση περιπτέρου, εκτός των πινάκων σχολαζόντων περιπτέρων.
- Να αναθέσει τις αρμοδιότητες για την έκδοση αδειών εκμετάλλευσης και εκμίσθωσης περιπτέρων και των συναφών θεμάτων, σε υπάλληλο της κατηγορίας Π.Ε. ή Τ.Ε.
- Να αντικαταστήσει τα πληροφοριακά έντυπα και τα έντυπα των αιτήσεων για την έκδοση άδειων εκμετάλλευσης και εκμίσθωσης περιπτέρων, με αυτά που διατίθενται από το Γραφείου Εξυπηρέτησης Πολιτών.
- Να προβεί στην τακτοποίηση του αρχείου της και στην τήρηση ευρετηρίου πλήρως ενημερωμένου για κάθε μεταβολή που επέρχεται σε αυτούς.

20.3.4. Νομιμότητα της Διοίκησης

Στη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών της Ν.Α. Καβάλας προτάθηκε :

- Να ζητά όλα τα προβλεπόμενα από το νόμο δικαιολογητικά κατά την υποβολή αιτήσεων των ενδιαφερομένων για την έκδοση αδειών εκμετάλλευσης ή εκμίσθωσης περιπτέρων και να μεριμνά για την συγκέντρωση των υπευθύνων δηλώσεων του άρθρου 14 του ν.1044/71.
- Να προβεί σε επαναδιατύπωση των αποφάσεων έκδοσης αδειών εκμετάλλευσης και εκμίσθωσης περιπτέρων που εκδίδει ο Νομάρχης στις οποίες θα πρέπει να μνημονεύονται όλες οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

- Να προβεί σε επανέλεγχο όλων των αδειών εκμετάλλευσης και εκμίσθωσης περιπτέρων που εκδόθηκαν από το έτος 1999 και εντεύθεν, αναφορικά με την εκπλήρωση των νόμιμων προϋποθέσεων και ακολούθως να γίνει ανάκληση όλων των αδειών που δεν εκδόθηκαν σύννομα.
- Να τηρεί απαρέγκλιτα τις διαδικασίες περί σχολαζόντων περιπτέρων.
- Να ζητά συστηματικά από τα όργανα του άρθρου 18 του Ν.1044/1971 οι προβλεπόμενες εισηγήσεις πριν από την έκδοση των αποφάσεων του Νομάρχη.

20.3.5. Αναζήτηση Ευθυνών

Στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών διαβιβάστηκε η σχετική έκθεση λόγω των διαπιστώσεων της επιθεώρησης και προκειμένου να διερευνήσει :

- Την τέλεση ποινικών αδικημάτων από τους κατόχους αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων (παράβαση της παρ.2 του άρθ.14 του ν.1044/71 που αφορά την υποχρέωση υποβολής υπευθύνων δηλώσεων τον Ιανουάριο κάθε έτους για το αμετάβλητο των προϋποθέσεων με τις οποίες χορηγήθηκαν οι άδειες αυτές).
- Την τέλεση του ποινικού αδικήματος της παράβασης καθήκοντος σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 14 του Ν.1044/71, που αφορά την τήρηση από την υπηρεσία της διαδικασίας και των προϋποθέσεων χορήγησης των αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων.

VI. ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

21. ΑΝΑΘΕΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

21.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

Εκδόθηκε μία εντολή επιθεώρησης - ελέγχου της Περιφερειακής Διεύθυνσης Θεσσαλονίκης του Οργανισμού Εργατικών Κατοικιών (Ο.Ε.Κ).

Αντικείμενο της επιθεώρησης ήταν :

- Οι διαδικασίες μελέτης, δημοπράτησης, ανάθεσης, κατασκευής και παραλαβής εργατικών κατοικιών του Ν. Θεσσαλονίκης κατά τα έτη 2000, 2001 και 2002.
- Η οργάνωση και λειτουργία της Περιφερειακής Διεύθυνσης του Ο.Ε.Κ.
- Η νομιμότητα των σχετικών διοικητικών πράξεων.

21.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

21.2.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Το νομοθετικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των περιφερειακών διευθύνσεων του Ο.Ε.Κ. δεν ανταποκρίνεται στην αποστολή που καλούνται να επιτελέσουν.

21.2.2. Ανθρώπινο Δυναμικό

Υπάρχει έλλειψη προσωπικού ιδιαίτερα του διοικητικού κλάδου, το οποίο θα ασχοληθεί με τον έλεγχο της ύπαρξης προϋποθέσεων για χορήγηση δανείων στους ενδιαφερόμενους πολίτες, για επιδότηση ενοικίου, για τις κληρώσεις κ.λπ.

21.2.3. Υλικοτεχνική Υποδομή

Το κτίριο στο οποίο στεγάζεται η Περιφερειακή Διεύθυνση Ο.Ε.Κ. Θεσσαλονίκης δεν κρίνεται κατάλληλο από άποψη χώρων, με αποτέλεσμα την αδυναμία κάλυψης των αναγκών των υπαλλήλων του και τη μη εξασφάλιση καλών συνθηκών για την εξυπηρέτηση των πολιτών που επισκέπτονται την υπηρεσία.

21.2.4. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

Ο τρόπος ανάθεσης της επίβλεψης των έργων έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του Οργανισμού του Ο.Ε.Κ., ο οποίος προβλέπει πως στην αρμοδιότητα του Τμήματος Επίβλεψης Έργων, Οικισμών και Αυτοψιών υπάγεται «η επίβλεψη των έργων της περιοχής του σύμφωνα με το Ν. 1418/84», με αποτέλεσμα το αρμόδιο τμήμα να μην έχει ουσιαστική συμμετοχή στο έργο της επίβλεψης αλλά η μοναδική εμπλοκή του στην εν λόγω διαδικασία να αφορά στον διοικητικό έλεγχο (άδειες, παρουσίες κ.λπ.) του υπαγόμενου σε αυτό, τεχνικού προσωπικού που ορίζεται κάθε φορά υπεύθυνο για την επίβλεψη των έργων.

- Ο ορισμός ενός επιβλέποντα μηχανικού για ταυτόχρονη επίβλεψη πολλές φορές πέραν του ενός έργου δεν αντιβαίνει στις διατάξεις του νόμου, αλλά

η παράλληλη επίβλεψη από έναν μηχανικό, σε περισσότερα έργα καθιστά δυσχερές το έργο της επίβλεψης, λόγω του όγκου δουλειάς, που επιτείνεται μάλιστα αφού ασκεί παράλληλα και τα λοιπά καθήκοντα του στην υπηρεσία του.

- Η μη ύπαρξη αποδεικτικού στοιχείου ως προς την λήψη των δοκιμών αντοχής σκυροδέματος υπό την εποπτεία του επιβλέποντα μηχανικού, αφήνει περιθώρια αμφιβολιών ως προς τη σύμπραξη του επιβλέποντα μηχανικού σχετικά με τον ποιοτικό έλεγχο του σκυροδέματος.
- Δεδομένης της πολύ μεγάλης διαφοροποίησης του χαρακτηρισμού εδαφών, σε ορισμένες περιπτώσεις, μεταξύ των προβλεπομένων από τη μελέτη και των διαπιστωθέντων επί τόπου, θα έπρεπε να ακολουθηθούν τα περιγραφόμενα στο άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 1418/84 και να προηγηθούν του χαρακτηρισμού εργαστηριακές αναλύσεις ή και να συμμετάσχει στην επιτροπή χαρακτηρισμού εξειδικευμένο επιστημονικά προσωπικό.

21.2.5. Νομιμότητα της Διοίκησης

- Ο ορισμός των επιβλεπόντων μηχανικών με πράξη του Προέδρου του Δ.Σ. έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του άρ. 6 του Ν. 1418/1984, του άρ. 28 του Π.Δ. 609/1985 και του άρ. 6 του Π.Δ. 249/1989.
- Ο ορισμός παράλληλα δύο επιβλεπόντων μηχανικών για κάθε οικισμό χωρίς προσδιορισμό των καθηκόντων τους αφού είναι περισσότεροι του ενός, έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του Νόμου 1418/1984 και του Π.Δ. 609/1985. Ανάλογα κρίθηκε στην 865/85 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους «Μη επιτρεπτός ο ορισμός δυο επιβλεπόντων μηχανικών για το ίδιο έργο, με τα ίδια καθήκοντα ως συναρμοδίων και συνυπεύθυνων για την κατασκευή του».
- Η μη ύπαρξη συνοδευτικής εισηγητικής αιτιολογικής έκθεσης στις συμβάσεις συμπληρωματικών εργασιών, στην οποία να περιλαμβάνεται ειδική αιτιολόγηση για τις αναγκαίες λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων εργασίες, έρχεται σε αντίθεση με το νόμο 1418/1984 καθώς και με την Δ17/02/69/Φ:Ν/380/Εγκύκλιο 43/9-10-95 του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., σύμφωνα με την οποία οι συμβάσεις συμπληρωματικών εργασιών πρέπει να συνοδεύονται από το ανωτέρω δικαιολογητικό.
- Η σύναψη συμπληρωματικής σύμβασης λόγω εργασιών που αφορούν στη βελτίωση της ποιότητας του έργου, όπως διαπιστώθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις, έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του Ν.1418/1984, του Π.Δ.23/1993 και του Π.Δ.609/1985. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές συμπληρωματική σύμβαση συνάπτεται με τον ανάδοχο του έργου όταν προκύψει ανάγκη εκτέλεσης συμπληρωματικών εργασιών, αλλά ως συμπληρωματικές εργασίες δεν εννοούνται εκείνες που αφορούν σε βελτίωση της ποιότητας του έργου.
- Η κάλυψη εργασιών που αφορούν στην τροποποίηση των σχεδίων και της μορφής των έργων, με τα ποσά των απροβλέπτων, όπως διαπιστώθηκε, έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του Ν.1418/1984 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αφού από τα απρόβλεπτα καλύπτονται «ιδίως δαπάνες που προκύπτουν από την εφαρμογή νέων κανονισμών ή

κανόνων που καθιερώθηκαν ως υποχρεωτικοί μετά την ανάθεση του έργου, καθώς και από προφανείς παραλείψεις ή σφάλματα της προμέτρησης της μελέτης». Επιπλέον δεν μπορούν να καλυφθούν με τα ποσά των απροβλέπτων οι συμπληρωματικές εργασίες, αφού οι εργασίες αυτές αποτελούν αντικείμενο καινούργιας σύμβασης.

- Ο μη προσδιορισμός του τρόπου κάλυψης της οποιασδήποτε αύξησης δαπάνης, που προέρχεται είτε από την αύξηση των συμβατικών εργασιών είτε από την προσθήκη νέων εργασιών, στους ανακεφαλαιωτικούς πίνακες εργασιών, έρχεται σε αντίθεση με το άρ. 43 του Π.Δ.609/1985.
- Η μη σύνταξη των πρωτοκόλλων παραλαβής αφανών εργασιών καθώς και των πρωτοκόλλων χαρακτηρισμού εκσκαφών έρχεται σε αντίθεση με το άρ. 38 του Π.Δ.609/1985. Χωρίς τη σύνταξη, υπογραφή και θεώρηση από τη διευθύνουσα υπηρεσία των ανωτέρω πρωτοκόλλων δεν πιστοποιούνται περατωμένες αφανείς εργασίες, αφού μετά τη γενομένη θεώρηση τα εν λόγω πρωτόκολλα αποτελούν τα οριστικά στοιχεία για την πιστοποίηση των αφανών εργασιών.
- Οι εργασίες κατάργησης των δύο κτιρίων και προσθήκης ενός ορόφου σε άλλα κτίρια καθώς και ανέγερσης επιπλέον ενός τετραώροφου κτιρίου είναι αυθαίρετες σύμφωνα με το άρ. 22 του Ν. 1577/1985 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αφού εκτελέστηκαν καθ' υπέρβαση της υπ' αρ. 770/1999 οικοδομικής άδειας και πριν την αναθεώρηση αυτής.
- Η κάλυψη της δαπάνης που προέκυψε λόγω διαφορετικού χαρακτηρισμού του εδάφους απ' ότι προέβλεπε η μελέτη όχι από τα απρόβλεπτα (αφού στον Α.Π.Ε. δεν προκύπτει μείωση των απροβλέπτων ποσών) αλλά με αύξηση του αρχικού συμβατικού ποσού, έρχεται σε αντίθεση με την παρ. 2 του άρ. 8 του Ν.1418/1984 και την Εγκύκλιο 8/1996 ΥΠΕΧΩΔΕ, αφού η αύξηση δαπάνης λόγω διαφορετικού «χαρακτηρισμού εκσκαφών» από ότι προβλέπει η μελέτη είναι επί πλέον δαπάνη που προέκυψε κατά την εφαρμογή της συγκεκριμένης μελέτης και άρα εκτέλεση του συγκεκριμένου συμβατικού αντικειμένου και γι αυτό το λόγο καλύπτεται από τα απρόβλεπτα.
- Η έγκριση της γενικής παράτασης της συμβατικής προθεσμίας εκτέλεσης εργασιών μετά την ημερομηνία λήξης του έργου δεν αποτελεί παράταση αυτής, αλλά χορήγηση νέας προθεσμίας, η οποία δεν προβλέπεται από τις διατάξεις περί δημοσίων έργων, όπως κρίθηκε με την Πράξη του Δ' Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου 2/1996.
- Η συνένωση από τον φορέα κατασκευής των μελετών δύο διαφορετικών οικισμών που βρίσκονται σε τοποθεσίες διαφορετικών Περιφερειών και Εφετείων και των προβλεπόμενων προϋπολογισμών κατασκευής τους είχε ως συνέπεια τον αποκλεισμό συμμετοχής κάποιων κατηγοριών εργοληπτικών εταιρειών στη σχετική δημοπρασία λόγω έλλειψης πτυχίου αντίστοιχης τάξης.
- Η Νέα Εργασία 3 του 2^{ου} Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε. συντάχθηκε κατά παράβαση του άρ. 43 παρ. 3 του Ν. 1418/84 και του άρ. 43 παρ. 3 του Π.Δ.609/1985.

21.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

21.3.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Ζητήθηκε από το Δ.Σ. του Ο.Ε.Κ. να προωθήσει την ολοκλήρωση της επεξεργασίας του νέου σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος για την οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών του Ο.Ε.Κ.

21.3.2. Ανθρώπινο Δυναμικό

Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ζητήθηκε να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για να πληρωθούν άμεσα οι επτά θέσεις που προβλέπονται από τον οργανισμό του Ο.Ε.Κ. και παραμένουν κενές.

Η Περιφερειακή Διεύθυνση Θεσσαλονίκης του Ο.Ε.Κ. να προβεί σε ορθολογική κατανομή των υπηρετούντων υπαλλήλων της στα αντίστοιχα Τμήματα, με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση τους ως προς την ειδικότητα τους.

Η Διεύθυνση Κατασκευών του Ο.Ε.Κ. να αξιοποιήσει κατάλληλα το εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό κάθε υπηρεσίας για έργα της περιοχής της.

21.3.3. Υλικοτεχνική Υποδομή

Το Δ.Σ. του Ο.Ε.Κ. να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για τη μίσθωση κατάλληλου χώρου, που να καλύπτει τις ανάγκες στέγασης της υπηρεσίας.

21.3.4. Νομιμότητα της Διοίκησης

Το Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ να προβεί στη διενέργεια ειδικότερου ελέγχου, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές του, στους αναφερόμενους στην έκθεση οικισμούς.

Στη Διεύθυνση Κατασκευών του Ο.Ε.Κ. προτάθηκε να μεριμνήσει ώστε η επίβλεψη των έργων του Ο.Ε.Κ. να γίνεται από το αρμόδιο Τμήμα της Περιφερειακής Δ/σης Ο.Ε.Κ. Θεσσαλονίκης σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ.249/1989 για την Οργάνωση και λειτουργία του Ο.Ε.Κ.

Η Διεύθυνση Μελετών του Ο.Ε.Κ. να προωθήσει άμεσα η διαδικασία αναθεώρησης των οικοδομικών αδειών στις περιπτώσεις που αυτή δεν έχει ολοκληρωθεί.

21.3.5. Αναζήτηση Ευθυνών

Στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών ως συνέπεια των διαπιστώσεων της επιθεώρησης διαβιβάστηκε η σχετική έκθεση με την πρόταση να διερευνήσει την ύπαρξη τυχόν ποινικών ευθυνών για τις πράξεις ή παραλείψεις των Οργάνων της Διοίκησης καθώς και των υπαλλήλων του Ο.Ε.Κ.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ο.Ε.Κ. να διενεργήσει πειθαρχικό έλεγχο στους υπαλλήλους του Ο.Ε.Κ. σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, για τις πράξεις που τελέστηκαν και που αναφέρονται στη σχετική έκθεση.

22. ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΥ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ

22.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο Δήμο Σαλαμίνας και στις εμπλεκόμενες υπηρεσίες:

- Διεύθυνση Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Πειραιά,
- Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Αττικής της Περιφέρειας Αττικής.

Αντικείμενο του ελέγχου ήταν η διερεύνηση της αναφοράς δημοτικών συμβούλων του Δήμου Σαλαμίνας προς το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής σχετικά με τη διαχείριση κονδυλίων για εκτέλεση έργων αποχέτευσης.

Ο Δήμος Σαλαμίνας, στα πλαίσια του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (1994-1999), επιχορηγήθηκε από το Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε.Α.Π.Τ.Α.) 2, για την κατασκευή του έργου "Αποχέτευση Δήμου Σαλαμίνας". Το τεχνικό αντικείμενο του έργου ήταν η κατασκευή:

α) του αγωγού βαρύτητας Κυνοσούρας, μήκους 1.522 μέτρων και

β) ενός τμήματος του καταθλιπτικού αγωγού Αμπελακίων.

Ανάδοχος του έργου ορίστηκε η Ε.ΥΔ.ΑΠ. με την οποία ο Δήμος υπέγραψε σύμβαση.

22.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

22.2.1. Νομιμότητα της Διοίκησης

Ως προς το Δήμο και τις υπηρεσίες του :

Σύμφωνα με προγραμματική σύμβαση που υπέγραψε ο Δήμος Σαλαμίνας με την Ε.ΥΔ.ΑΠ. ανετέθη η εκτέλεση του έργου "Αποχέτευση Δήμου Σαλαμίνας" στην τελευταία και προβλεπόταν ρητά ότι, μετά την ολοκλήρωση του έργου αυτό θα εντασσόταν στο αποχετευτικό δίκτυο της Ε.ΥΔ.ΑΠ. η οποία θα είχε και την ευθύνη της συντήρησης και λειτουργίας του.

Στην ίδια σύμβαση προβλεπόταν ότι "Ο Δήμος αναλαμβάνει την υποχρέωση... και για την καταβολή του εργολαβικού ανταλλάγματος" και ότι "Το εργολαβικό αντάλλαγμα θα καταβάλλεται στην Ε.ΥΔ.ΑΠ. κατά στάδια, ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών, πάντοτε κατόπιν υποβολής των σχετικών παραστατικών στοιχείων των γενομένων δαπανών, αναλυτικά για κάθε στάδιο".

Με ομόφωνη απόφασή του το Δημοτικό Συμβούλιο ενέκρινε την αποδοχή πίστωσης συνολικού ύψους 360.000.000 δρχ. από το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. και ψήφισε υπέρ της χρηματοδότησης της Ε.ΥΔ.ΑΠ., σύμφωνα με την υπογραφείσα μεταξύ τους Προγραμματική σύμβαση.

Ωστόσο, μεγάλο μέρος των εξειδικευμένων πιστώσεων (150.000.000 δρχ.) που δόθηκαν από την Περιφέρεια Αττικής για την υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου από το πρόγραμμα Ε.Α.Π.Τ.Α. 2, διατέθηκαν από το Δήμο, με ομόφωνη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου κατόπιν εισήγησης της τεχνικής υπηρεσίας του Δήμου, για την κάλυψη άλλων αναγκών του (κατασκευή νέου δημαρχιακού μεγάρου).

Από τα ποσοστά χρηματοδότησης του έργου οι επιβαρύνσεις του Δήμου και του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, δηλαδή ποσοστό 15% ή 54.000.000 δρχ. και 10% ή 36.000.000 δρχ. αντίστοιχα, έπρεπε να αποδοθούν στην Ε.ΥΔ.ΑΠ. "ευθύς ως εκτελεσθούν οι πρώτες εργασίες".

Επιπροσθέτως, ο τρόπος λειτουργίας της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, ως προς την τήρηση των λογαριασμών, κατά τα έτη 1994-1999, δεν ήταν ο αναμενόμενος, δεδομένου ότι δεν κατέστη δυνατό να διαπιστωθεί πού διατέθηκε υπόλοιπο ποσό δρχ. 13.296.000 δρχ. από την εισπραχθείσα επιχορήγηση. Σημειωτέον ότι στο Δήμο δεν εφαρμοζόταν διπλογραφικό σύστημα λογιστικής παρακολούθησης των λογαριασμών.

Ο Δήμος δεν ήταν συνεπής στις συμβατικές του υποχρεώσεις έναντι της Ε.ΥΔ.ΑΠ., ως προς την καταβολή του "εργολαβικού ανταλλάγματος" επικαλούμενος μεταξύ των άλλων, την κακή οικονομική κατάσταση του και το ότι "με την κατασκευή των έργων απαγωγής ακαθάρτων, θα εξυπηρετηθεί όχι μόνο ο Δήμος Σαλαμίνας αλλά και οι Κοινότητες Σεληνίων, Αμπελακίων μέσα από τα διοικητικά όρια των οποίων διέρχεται το δίκτυο" ζητώντας όπως "η Ε.ΥΔ.ΑΠ. αναλάβει την καταβολή των 54.000.000 δρχ. (ίδια συμμετοχή του Δήμου)".

Η Ε.ΥΔ.ΑΠ. αντίθετα απαιτούσε να τηρηθούν οι όροι της σύμβασης που υπέγραψε και μάλιστα να υπολογισθούν και τόκοι υπερημερίας όπως η Σύμβαση προέβλεπε.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι οι τμηματικές εισροές των πιστώσεων δεν εισάγονταν έγκαιρα στο Δημοτικό Συμβούλιο, με αποτέλεσμα η μεγάλη χρονική καθυστέρηση στη λήψη απόφασης αποδοχής τους από το Δ.Σ. (από 4 μήνες μέχρι και 1,5 χρόνο) να συνεπιφέρει καθυστέρηση μεταβίβασης των οφειλόμενων δαπανών στην Ε.ΥΔ.ΑΠ..

Η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για αναμόρφωση του προϋπολογισμού με μεταφορά του ποσού των 150.000.000 δρχ. σε άλλους κωδικούς συνεπαγόταν την διαμόρφωση ενός υπολοίπου ποσού ύψους δρχ. 13.296.000 δρχ. ως διαφορά που προκύπτει μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού της επιχορήγησης ύψους δρχ. 163.296.000 και των 150.000.000 δρχ., που μεταφέρθηκαν με την αναμόρφωση του προϋπολογισμού. Το ποσό αυτό δεν εμφανίζεται σε κανέναν κωδικό αριθμό και δεν κατέστη δυνατός ο εντοπισμός του.

Αποτέλεσμα της μη σύννομης απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου ήταν η μη εμπρόθεσμη αποπληρωμή του έργου που κατασκευάστηκε από την Ε.ΥΔ.ΑΠ., η οποία φέρεται σήμερα να διεκδικεί από τον Δήμο, εκτός από το υπόλοιπο κεφάλαιο ύψους 280.500.000 δρχ. και τόκους υπερημερίας ανερχόμενους στα 287.785.539 δρχ.

Η κακή διαχείριση των εξειδικευμένων πιστώσεων για το έργο από το Δήμο και η μη δήλωση των πληρωμών κατά τα διάφορα στάδια αυτού στα αρμόδια όργανα της Περιφέρειας, είχε σαν συνέπεια τη μη απορρόφηση και εκταμίευση σημαντικού υπολοίπου ύψους 63.204.000 δρχ. από τους προβλεπόμενους αναλογούντες πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. για την κατασκευή του έργου.

Ως προς τις ενέργειες της Περιφέρειας για την παρακολούθηση της πορείας και χρηματοδότησης του έργου :

Το σύνολο της δαπάνης κατασκευής του έργου ήταν της τάξεως των 360.000.000 δρχ. Προκειμένου όμως να γίνεται η τμηματική καταβολή του εργολαβικού ανταλλάγματος, σύμφωνα με την πρόοδο των εργασιών και την πορεία προς την ολοκλήρωση του έργου, η Ε.ΥΔ.ΑΠ. απέστειλε τις αντίστοιχες πιστοποιήσεις των λογαριασμών στο Δήμο, ο οποίος με την σειρά του τις διαβίβαζε στην Περιφέρεια για να προωθηθούν στο ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. Έτσι εγκρινόταν η διάθεση του κονδυλίου που αφορούσε στις συγκεκριμένες πιστοποιήσεις των λογαριασμών.

Ωστόσο ο Δήμος δεν ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του, σύμφωνα με τις πιστοποιήσεις των λογαριασμών της Ε.ΥΔ.ΑΠ. για εκτελεσθείσες εργασίες του έργου, αν και είχε χρηματοδοτηθεί για το σκοπό αυτό.

Είναι επίσης σαφές ότι η Περιφέρεια Αττικής διαβίβαζε τις πιστοποιήσεις των λογαριασμών προς το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. για έγκριση, χωρίς προηγουμένως να έχει ελέγξει αν καταβλήθηκε από το Δήμο στην Ε.ΥΔ.ΑΠ. το αντίτιμο των προηγούμενων πιστοποιηθέντων λογαριασμών που είχαν εγκριθεί, αν και ο Δήμος είχε προσποριστεί το μεγαλύτερο μέρος της επιχορήγησης. Αποτέλεσμα του γεγονότος αυτού ήταν να παραμένει ανεξόφλητη η Ε.ΥΔ.ΑΠ., με άμεση υπαιτιότητα του Δήμου και, εμμέσως, της Περιφέρειας η οποία δεν ασκούσε τον προαναφερθέντα έλεγχο.

Ο Δήμος ολιγώρησε και δεν υπέβαλε στην Περιφέρεια την ζητούμενη δήλωση για τις δαπάνες των έργων, παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις της Περιφέρειας, με αποτέλεσμα τη μη δυνατότητα απορρόφησης του υπολοίπου κοινοτικού κονδυλίου ποσού 63.204.000 δρχ.

Προφανώς η μη απορρόφηση των κοινοτικών πόρων έγινε και λόγω μη καλής παρακολούθησης από την Περιφέρεια της διάθεσης των κονδυλίων. Η Περιφέρεια επειδή γνώριζε ότι, αν δεν υποβληθεί από το Δήμο η δήλωση δαπανών του έργου, δεν θα είναι δυνατή η περαιτέρω εκταμίευση άλλων κοινοτικών κονδυλίων, άρχισε να οχλεί εγγράφως τον Δήμο.

Ουσιαστικά ο Δήμος Σαλαμίνας, ενώ επιχορηγήθηκε για την κατασκευή του συγκεκριμένου έργου και συνήψε προγραμματική σύμβαση με την Ε.ΥΔ.ΑΠ. για την υλοποίησή του, χρησιμοποίησε τη σύμβαση αυτή για την είσπραξη της επιχορήγησης μόνο και αντί να διαθέσει το σύνολό της στην Ε.ΥΔ.ΑΠ., για την καταβολή του εργολαβικού ανταλλάγματος, διέθεσε το μεγαλύτερο μέρος αυτής για την κάλυψη άλλων δαπανών του.

Ως προς τις ενέργειες της Δ.Ο.Υ. Σαλαμίνας για την καθυστέρηση υποβολής των οικονομικών απολογισμών και τις εγκρίσεις αυτών από το Δήμο.

Σύμφωνα με το άρθρο 223 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, μέχρι τέλος Απριλίου "εκείνος που ενεργεί την ταμιακή υπηρεσία του δήμου υποβάλλει δια μέσου του Δημάρχου τον οικονομικό απολογισμό του έτους που έληξε στην Δημαρχιακή Επιτροπή. Στη συνέχεια η Δημαρχιακή Επιτροπή, μέσα σε δύο μήνες, μαζί με έκθεσή της υποβάλλει αυτόν για έγκριση στο Δημοτικό Συμβούλιο που έχει την υποχρέωση να λάβει επ' αυτού σχετική απόφαση εντός δύο μηνών".

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου η πιο πάνω διαδικασία έγκρισης των απολογισμών ετών 1996 και 1997 έχει τηρηθεί από τις Υπηρεσίες του Δήμου, τη Δημαρχιακή Επιτροπή και από το Δημοτικό Συμβούλιο Σαλαμίνας με καθυστέρηση τριών

ετών αντίστοιχα, ενώ για τα έτη 1998,1999, 2000 και 2001 δεν έχει ληφθεί ακόμη η σχετική απόφαση. Επίσης καταστρατηγήθηκαν, ως προς την εμπρόθεσμη έγκριση, οι διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, με αποτέλεσμα να μη γίνει διαχειριστικός έλεγχος της Δημοτικής αρχής, από τους Δημοτικούς Συμβούλους της τετραετίας εκείνης για την οποία έχουν εκλεγεί. Επισημαίνεται ότι η πρακτική της καθυστέρησης αποστολής των οικονομικών απολογιστικών στοιχείων για τη χρήση του προηγούμενου οικονομικού έτους, που είχε διενεργηθεί από τη Δ.Ο.Υ. Σαλαμίνας, συνεχίστηκε και από το Δήμο καταστρατηγώντας έτσι τις από το Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα προβλεπόμενες προθεσμίες έγκρισης. Για τα έτη 1998, 1999 και 2000 υπάρχει καθυστέρηση τεσσάρων, τριών και δύο ετών αντίστοιχα, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατός από τους Δημοτικούς Συμβούλους της αντίστοιχης δημοτικής περιόδου ο διαχειριστικός έλεγχος του Δήμου, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στον Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα.

Ως προς τις Υπηρεσίες και το Προσωπικό του Δήμου Σαλαμίνας :

Οι Υπηρεσίες του Δήμου Σαλαμίνας δεν διευκόλυναν με τις εισηγήσεις, τις ενέργειες ή παραλείψεις τους στη λύση του προβλήματος που παρουσιάστηκε, ως προς τη χρηματοδότηση του εν λόγω έργου, μεταξύ του Δήμου και της Ε.ΥΔ.ΑΠ.. Συγκεκριμένα: με εισήγηση της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου ελήφθη η ομόφωνη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου περί αναμόρφωσης του προϋπολογισμού οικονομικού έτους 1998 με τη μεταφορά και χρήση εξειδικευμένης πίστωσης ποσού ύψους 150.000.000 δρχ. σε άλλους κωδικούς.

Ωστόσο και οι Δ/νσεις Δ/κού-Οικ/κού, που είχαν την καθ' ύλην αρμοδιότητα, δεν προέβαλαν τις αναμενόμενες και σύμφωνα με τις διατάξεις αντιρρήσεις τους. Η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, μάλιστα, επέδειξε ανεπάρκεια ως προς την ορθή τήρηση και παρακολούθηση των λογαριασμών των συγκεκριμένων πιστώσεων του έργου, με το αιτιολογικό της μη εφαρμογής του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος στο Δήμο Σαλαμίνας.

Τέλος θα πρέπει να επισημανθεί ότι σχετικά με την υπηρεσιακή κατάσταση του Προσωπικού και ειδικότερα με τις τοποθετήσεις προϊσταμένων, παρατηρήθηκε καθυστέρηση στη σύνταξη των πινάκων προακτέων του Δήμου και υποβολή τους στο Υπηρεσιακό Συμβούλιο της Περιφέρειας Αττικής. Αποτέλεσμα της καθυστέρησης αυτής ήταν οι τοποθετήσεις προϊσταμένων Δ/νσεων και Τμημάτων στο Δήμο Σαλαμίνας να γίνονται μόνο με αποφάσεις του Δημάρχου.

22.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

22.3.1. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

Το Τμήμα Ταμειακής Υπηρεσίας της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών και το Τμήμα Δημοτικού Συμβουλίου-Δημαρχιακής Επιτροπής της Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών του Δήμου να μεριμνούν εγγράφως, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους, για την ενημέρωση του Δημάρχου σχετικά με την υποχρέωση της ετήσιας υποβολής του οικονομικού απολογισμού του Δήμου προς έγκριση από το Δημοτικό Συμβούλιο, μέσα στις χρονικές προθεσμίες που προβλέπονται από το νόμο.

22.3.2. Νομιμότητα της Διοίκησης – Αναζήτηση Ευθυνών

- Ως αποτέλεσμα των διαπιστώσεων του ελέγχου ζητήθηκε από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής και το Δήμαρχο Σαλαμίνας να ασκήσουν τις εκ του νόμου πειθαρχικές τους αρμοδιότητες, προς έλεγχο παντός υπευθύνου για τη μη εισαγωγή προς έγκριση από το Δημοτικό Συμβούλιο των απολογισμών των ετών: 1998, 1999, 2000 και 2001.
- Επίσης Ζητήθηκε ο πειθαρχικός έλεγχος των υπαλλήλων που εισηγήθηκαν τη μεταφορά εξειδικευμένης πίστωσης 150.000.000 δρχ. σε άλλο κωδικό και για άλλη χρήση δεδομένου ότι η ομόφωνη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου βασίστηκε στην παραπάνω εισήγηση.
- Το Γραφείο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Π.Ε.Π. της Περιφέρειας Αττικής, στα πλαίσια των επιχορηγήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν θα πρέπει να προωθεί προς έγκριση πιστοποιήσεις λογαριασμών έργων στο ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., αν δεν προηγουμένως δεν έχει ελέγξει τη σωστή διαχείρισή τους και την πληρωμή των αμέσως προηγούμενων λογαριασμών.
- Το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., με εγκύκλιό του, να εφιστά την προσοχή στους υπεύθυνους των Περιφερειών για την πιστή εφαρμογή των ανωτέρω.
- Επίσης ζητήθηκε από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής να ασκήσει τις αρμοδιότητές του σχετικά με πράξεις ή παραλείψεις που αφορούν στη μη αποπληρωμή του συγκεκριμένου έργου, παρότι είχε γίνει εκταμίευση μεγάλου ποσοστού από τα προβλεπόμενα κονδύλια της κοινοτικής επιχορήγησης. Ακόμη, ζητήθηκε να γίνει έλεγχος για τη μη ορθή παρακολούθηση στην κανονικότητα καταβολής του εργολαβικού ανταλλάγματος, από τις Υπηρεσίες της Περιφέρειας (Γραφείο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ΠΕΠ και Δ/ση Τοπικής Αυτ/σης και Δ/σης Πειραιά), με αποτέλεσμα την απώλεια κοινοτικών πόρων.
- Τέλος, από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Επιθεώρησης, Δ/ση Επιθεώρησης Δημ. Διαχειρίσεων, Νομ. Προσώπων και ΔΕΚΟ, του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ζητήθηκε να διενεργηθεί διαχειριστικός έλεγχος στο Δήμο Σαλαμίνας.

22.4. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Τον Ιανουάριο 2004 ο Δήμαρχος Σαλαμίνας διέταξε τη διενέργεια Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης για εξακρίβωση ευθυνών, κατά παντός υπευθύνου ενώ παράλληλα δεσμεύτηκε να διευθετηθούν οι οφειλές του Δήμου προς την Ε.Υ.Δ.Α.Π.

23. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

23.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Εκδόθηκε εντολή επιθεώρησης βάσει της οποίας επιθεωρήθηκε ο Οίκος Ναύτου.

Αντικείμενο της επιθεώρησης ήταν η διερεύνηση των αναφερομένων στο πρακτικό της υπ' αρ. 4659/4/6.2.2003 συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου Οίκου Ναύτου και συγκεκριμένα :

- Η νομιμότητα των αποφάσεων που ελήφθησαν κατά τις υπ' αρ. 4593/13/2.5.2001 και 4642/22/24.7.2002 συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου Οίκου Ναύτου.
- Ο τρόπος σύναψης και εκτέλεσης σύμβασης του Οίκου Ναύτου με Ιδιωτικό Διαγνωστικό Εργαστήριο για την εκτέλεση παρακλινικών εξετάσεων σε ασφαλισμένους του Ταμείου.
- Η νομιμότητα της σύμβασης μεταξύ του Οίκου Ναύτου και ιδιωτικού ιατρικού κέντρου ως προς τη διεξαγωγή νευροφυσιολογικών μεθόδων ελέγχου σε Παραρτήματα του Οίκου Ναύτου.
- Οι ενέργειες των υπηρεσιακών παραγόντων του Οίκου Ναύτου για την οργάνωση και το συντονισμό τόσο της μετάβασης, όσο και της πιστοποίησης των εξετάσεων από κλιμάκιο ιδιωτικού ιατρικού κέντρου στα Παραρτήματα του Οίκου Ναύτου.
- Η πραγματοποίηση του συνόλου των εξετάσεων που έχουν συνταγογραφηθεί από το ιδιωτικό διαγνωστικό εργαστήριο.
- Η τήρηση των σχετικών διατάξεων ως προς την συμπλήρωση των εντολών περίθαλψης ασφαλισμένου.
- Ο έλεγχος των σχετικών παραστατικών και η νομιμότητα των πληρωμών ιδιωτικού διαγνωστικού εργαστηρίου από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Οίκου Ναύτου.

23.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

23.2.1. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Με το από 8-5-2001 ιδιωτικό συμφωνητικό εταιρείας με τον Οίκο Ναύτου η εταιρεία ανέλαβε την υποχρέωση να παρέχει ένα σύνολο υπηρεσιών έναντι συνολικής αμοιβής ύψους 4.000.000 δρχ., χωρίς όμως να αναφέρεται ότι η αμοιβή αυτή αφορά μόνο την εκπόνηση μελέτης, για την εξόφληση της οποίας και μόνο τελικά καταβλήθηκε το ανωτέρω ποσό. Από το συμφωνητικό, αντίθετα, που δεσμεύει τον Οίκο Ναύτου έναντι της εταιρείας, δεν προκύπτει υποχρέωση καταβολής καμίας επιπλέον δαπάνης για τη διεξαγωγή εξετάσεων στους ασφαλισμένους του.
- Η παραλαβή και εξόφληση της μελέτης δεν συνοδεύτηκε από αξιολόγηση του περιεχομένου της από αρμόδια υπηρεσία του Ο.Ν. ούτε ελήφθη υπόψη για την περαιτέρω συνεργασία του Ο.Ν. με το εν λόγω εργαστήριο.
- Συνταγογραφήθηκε από το κλιμάκιο της εταιρείας ικανός αριθμός εξετάσεων υψηλού κόστους υπό συνθήκες που δημιουργούν ερωτηματικά σχετικά με το εάν εκτελέστηκαν στο σύνολό τους και για το αν η εταιρεία

τήρησε την αρχή της καλής πίστης κατά τη συνεργασία της με τον Οίκο Ναύτου.

23.2.2. Νομιμότητα της Διοίκησης

- Η υπ' αρ. 4593 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οίκου Ναύτου δεν ήταν σύννομη, καθώς παρέχεται προληπτική ιατρική χωρίς να τηρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις, προβλέπεται παροχή ιατρικής περίθαλψης σε λιμενικούς και τις οικογένειές τους, οι οποίοι δεν είναι ασφαλισμένοι του Οίκου Ναύτου και δεν προκηρύχθηκε διαγωνισμός για την επιλογή του εργαστηρίου.
- Συμφωνήθηκε η συνεργασία του Οίκου Ναύτου με ιδιωτικό ιατρικό κέντρο, χωρίς να έχει υποβληθεί άδεια ίδρυσης και λειτουργίας του από τη Νομαρχία, όπως προβλέπεται από το Π.Δ. 84/2001.
- Δεν τηρήθηκαν οι όροι ορθής διοικητικής διαδικασίας στο Διοικητικό Συμβούλιο του Οίκου Ναύτου κατά την λήψη και την εκτέλεση της υπ' αρ. 4593 απόφασης, διότι το θέμα εισήχθη εκτός ημερήσιας διάταξης χωρίς να είναι επείγον, δεν υπήρξε έγγραφη εισήγηση, δεν προσδιορίστηκαν βασικοί όροι της συνεργασίας με το εν λόγω εργαστήριο (είδος, αριθμός και κόστος εξετάσεων), δεν εγκρίθηκε η απόφαση από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, το πρακτικό εκτελέστηκε χωρίς την υπογραφή του Προέδρου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και η επικύρωση των πρακτικών έγινε πολύ μεταγενέστερα από τη λήψη της απόφασης.
- Η Προϊσταμένη του τμήματος Ελέγχου προέβη στην αποστολή εγγράφων και την παροχή οδηγιών τηλεφωνικά προς τους διοικητικούς υπαλλήλους των Περιφερειακών Οίκων Ναύτου και τους Λιμενικούς για θέματα που δεν ενέπιπταν στην αρμοδιότητά της σύμφωνα με τον ισχύοντα τότε οργανισμό του Οίκου Ναύτου και χωρίς έγγραφη εντολή από τον Πρόεδρο ή το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Εγκρίθηκαν από το τμήμα Ελέγχου και εξοφλήθηκαν παραπεμπτικά συνολικής αξίας 470.195,86 ευρώ, χωρίς να έχουν τηρηθεί οι ισχύουσες διατάξεις θεώρησης και συμπλήρωσης των εντολών.
- Η προϊσταμένη του τμήματος Ελέγχου υπέβαλε για έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο μόνο τη δαπάνη των 7.981,20 ευρώ για τα τρία πρώτα νησιά και όχι και τις υπόλοιπες δαπάνες, ως όφειλε. Ακόμη και κατά την έγκριση της πρώτης δαπάνης των 7.981,20 ευρώ, το Διοικητικό Συμβούλιο δεν ενημερώθηκε για τον ιδιαίτερο τρόπο θεώρησης των παραπεμπτικών, ούτε είχαν ελεγχθεί από την προϊσταμένη του τμήματος Ελέγχου που εισήγαγε το θέμα στο Δ.Σ. ως προς βασικές παραλείψεις και κενά των παραστατικών (παντελής έλλειψη υπογραφών και σφραγίδων, ανακριβής αριθμός εξετασθέντων ασφαλισμένων στην σχετική εισήγηση).
- Παρότι κατά τον έλεγχο εντοπίστηκαν φαινόμενα που σε αντίστοιχες περιπτώσεις θα ζητείτο η γνώμη της Υ.Υ.Ο.Ν. ή θα γινόταν πιο ενδελεχής έλεγχος (εξετάσεις επαναλαμβανόμενες, υψηλού κόστους κλπ) εγκρίθηκαν στο σύνολό τους, με περικοπές μόνο ως προς την κοστολόγηση.
- Δόθηκε προτεραιότητα στην εκκαθάριση των δαπανών και την εξόφληση της εταιρείας, χωρίς να υπάρχει σχετική έγγραφη εντολή του Προέδρου ή

του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο δεν είχε σχετική ενημέρωση για τα παραπάνω (τρόπος θεώρησης, ύψος δαπάνης, τρόπος εξόφλησης).

- Είχε διαμορφωθεί μια ιδιόμορφη συνεργασία του ταμείου με ορισμένους γιατρούς, για την εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων και τον περιορισμό των δαπανών του ταμείου. Συγκεκριμένα, απασχολούνταν σε ιατρεία του γιατροί κατά πράξη και περίπτωση, οι οποίοι δεν είχαν προσληφθεί με τη διαδικασία του Α.Σ.Ε.Π. και οι οποίοι διατηρούσαν παράλληλα και τα ιδιωτικά ιατρεία τους, πρακτική μη σύννομη, αφού δεν προβλεπόταν από καμία νομοθετική διάταξη.

23.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

23.3.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Στη διοίκηση του Οίκου Ναύτου και στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας προτάθηκε να εξετάσουν τη δυνατότητα νομοθετικής ρύθμισης για την απασχόληση γιατρών και φυσικοθεραπευτών κατά πράξη και περίπτωση με λειτουργία ιατρείου στον Οίκο Ναύτου, στα πλαίσια της καλύτερης εξυπηρέτησης των ασφαλισμένων και της περιστολής δαπανών του ταμείου.

Στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας στα πλαίσια εφαρμογής του Π.Δ. 84/2001 προτάθηκε :

- Να επεξεργαστεί τυποποιημένη σύμβαση με συγκεκριμένους όρους και δικαιολογητικά για τη συνεργασία των δημόσιων ασφαλιστικών οργανισμών τόσο με μεμονωμένους γιατρούς όσο και με ιδιωτικά διαγνωστικά εργαστήρια. Μεταξύ των όρων της ανωτέρω σύμβασης να είναι και η απαγόρευση συνταγογράφησης εξετάσεων στους ασφαλισμένους από συμβεβλημένους γιατρούς στο συμβεβλημένο ιδιωτικό εργαστήριο όπου εργάζονται παράλληλα με το ιδιωτικό τους ιατρείο ή είναι μέτοχοι.
- Να διευκρινίσει με εγκύκλιό του προς τους δημόσιους ασφαλιστικούς οργανισμούς ότι η προθεσμία προσαρμογής των Πρωτοβάθμιων Μονάδων Υγείας καθώς και οι τυχόν παρατάσεις αυτής δεν ισχύουν για την εφαρμογή του άρθρου 20 του Π.Δ. 84/2001, δηλαδή τις προϋποθέσεις συνεργασίας ασφαλιστικών ταμείων με ιδιωτικά διαγνωστικά εργαστήρια.

23.3.2. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Στο τμήμα Επιμελητείας του Οίκου Ναύτου προτάθηκε να μεριμνήσει για την προσκόμιση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας από τα ιατρεία και τα ιδιωτικά διαγνωστικά εργαστήρια με τα οποία έχει συνάψει σύμβαση συνεργασίας ο Οίκος Ναύτου πριν την εφαρμογή του Π.Δ. 84/2001.
- Προτάθηκε να τηρούνται εφεξής οι κανόνες ορθής διοικητικής διαδικασίας συλλογικού οργάνου στο Διοικητικό Συμβούλιο του Οίκου Ναύτου και συγκεκριμένα να υποβάλλονται έγκαιρα στα μέλη του έγγραφες εισηγήσεις για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και να περιοριστούν οι εισηγήσεις εκτός ημερησίας διάταξης μόνο σε επείγοντα θέματα, να παρίσταται στις συνεδριάσεις του ο Νομικός Σύμβουλος και ο

Αρχίατρος όταν συζητούνται υγειονομικά θέματα, η τήρηση και καταγραφή των πρακτικών να γίνεται αποκλειστικά από το γραμματέα του, να μην καθυστερεί η υπογραφή των πρακτικών από τα μέλη του και να γίνεται έγγραφη χρέωση τους στις αρμόδιες υπηρεσίες με ευθύνη του γραμματέα του και να μην εκτελούνται πρακτικά αν δεν υπογραφούν από τον Πρόεδρο του και να περιοριστεί η πρακτική των κυρωμένων πρακτικών μόνο σε επείγουσες περιπτώσεις.

- Να περιορίζονται οι απευθείας αναθέσεις μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και να λειτουργεί και στις περιπτώσεις αυτές η επιτροπή παραλαβής που έχει οριστεί.
- Να εφαρμοστεί αυστηρά ο νέος Οργανισμός ως προς τις αρμοδιότητες των διευθύνσεων και τμημάτων και να μην παρακάμπτονται οι υπηρεσίες κατά τη διοίκηση του οργανισμού.
- Να καταβληθούν προσπάθειες για τον ουσιαστικότερο έλεγχο των δαπανών για ιατρική περίθαλψη από το τμήμα ελέγχου και συγκεκριμένα να ελέγχεται πάντα η συμπλήρωση των στοιχείων του ασφαλισμένου στα παραπεμπτικά, σε περιπτώσεις εξετάσεων υψηλού κόστους να γίνεται επιπλέον έλεγχος με επικοινωνία με τον ασφαλισμένο, κατά την εκκαθάριση των δαπανών να ελέγχεται συχνότερα αν ισχύουν ο Αριθμός Μητρώου του ασφαλισμένου (ΜΟΝ) και ο αριθμός συνταγολογίου και να γίνεται άμεση καταχώρηση στο μηχανογραφικό σύστημα από τη Γραμματεία του Οίκου Ναύτου των στοιχείων που αφορούν τα συνταγολόγια των Παραρτημάτων του Ο.Ν. (αντικατάσταση, κατάργηση, ανανέωση). Σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου να εξετασθεί από το Δ.Σ.Ο.Ν. η δυνατότητα υποχρεωτικής επιστροφής των συνταγολογίων στον Ο.Ν.

23.3.3. Νομιμότητα της Διοίκησης – Αναζήτηση Ευθυνών

Στην Οικονομική Επιθεώρηση του Υπουργείου Οικονομικών προτάθηκε η διενέργεια επιθεώρησης για να εξετασθεί το ενδεχόμενο καταλογισμού στους υπευθύνους για τη ζημία που υπέστη ο Οίκος Ναύτου από πράξεις ή παραλείψεις τους κατά τη συνεργασία με ιδιωτικό εργαστήριο.

Στον Ιατρικό Σύλλογο Αθηνών προτάθηκε να προβεί στις ενέργειες αρμοδιότητάς του αναφορικά με την άσκηση ιατρικής σε νησιωτικές περιοχές από ιατρό, χωρίς την άδεια των οικείων ιατρικών συλλόγων.

Στο Διοικητικό Συμβούλιο του Οίκου Ναύτου προτάθηκε να εξετάσει το ενδεχόμενο αναζήτησης με κάθε νόμιμο μέσο από το ιδιωτικό διαγνωστικό εργαστήριο των χρημάτων που τυχόν καταβλήθηκαν αχρεωστήτως κατά τη διάρκεια της συνεργασίας τους.

Αποστολή της έκθεσης στο Γραφείο Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, σύμφωνα με το άρ. 49 του Ν.2935/2001, σε συνεκτίμηση με τις διαπιστώσεις της έκθεσης επιθεώρησης, ως προς τις ενέργειες ιατρού σχετικά με την πραγματοποίηση

νευροφυσιολογικών μεθόδων ελέγχου σε ασφαλισμένους του Οίκου Ναύτου, οι οποίες αποτελούν ενδείξεις για τέλεση αξιοποιώνων πράξεων.

Στον πειθαρχικά προϊστάμενο του Οίκου Ναύτου προτάθηκε να ασκήσει πειθαρχική δίωξη κατά των υπαλλήλων οι οποίοι διαπιστώθηκε ότι υπέπεσαν σε πειθαρχικά αδικήματα.

24. ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ

24.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Εκδόθηκε εντολή ελέγχου με αντικείμενο τη διερεύνηση καταγγελλομένων σε ό,τι αφορά διαγωνισμούς προμήθειας επιδεσμικού υλικού. Συγκεκριμένα, έναυσμα για τον έλεγχο αποτέλεσε καταγγελία επιχειρηματία, προς το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., ο οποίος συμμετείχε ως υποψήφιος προμηθευτής σε 5 διαγωνισμούς για την προμήθεια επιδέσμων. Είναι άξιο μνείας το γεγονός ότι αν και στο διαγωνισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης η τεχνική προσφορά της καταγγέλουσας εταιρείας κρίθηκε σύμφωνη με τους τεχνικούς όρους της διακήρυξης η ίδια προσφορά απορρίφθηκε ως τεχνικά ακατάλληλη κατά τους διαγωνισμούς των νοσηλευτικών ιδρυμάτων.

Οι διαγωνισμοί ήσαν οι ακόλουθοι:

- αρ. διακήρυξης 327/2000, κλειστός διαγωνισμός του Υπουργείου Ανάπτυξης (ύψους 168.500 ευρώ),
- αρ. διακήρυξης 323/2002, του Υπουργείου Ανάπτυξης κλειστός διαγωνισμός (ύψους 519.943 ευρώ),
- αρ. διακήρυξης 74/2002, κλειστός διαγωνισμός (ύψους 152.604,55 ευρώ) του Νοσοκομείου Παιδών «Αγία Σοφία»,
- αρ. διακήρυξης 4589/2002, κλειστός διαγωνισμός (ύψους 205.000 ευρώ) του Θεραπευτηρίου Χρονίων Παθήσεων Αττικής, και
- πρόχειρος διαγωνισμός (ύψους 35.000 ευρώ) του Εθνικού Ιδρύματος Αποκατάστασης Αναπήρων

Οι ελεγχόμενες υπηρεσίες ήταν:

- Το Υπουργείο Ανάπτυξης
- Το Νοσοκομείο Παιδών «ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»
- Το Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων Αττικής
- Το Εθνικό Ίδρυμα Αποκατάστασης Αναπήρων και
- Ο Εθνικός Οργανισμός φαρμάκων

24.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

α. Υπουργείο Ανάπτυξης

Αρ. διακήρυξης 327/2000 :

Μεταξύ των δικαιολογητικών που θα έπρεπε να προσκομιστούν από τους υποψηφίους του διαγωνισμού ήταν και εκείνο της δήλωσης περί του συνολικού ύψους του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, καθώς και του κύκλου εργασιών

που αφορούσε ειδικότερα το υπό προμήθεια υλικό κατά τις τρεις προηγούμενες του διαγωνισμού οικονομικές χρήσεις. Όπως προκύπτει από την εισήγηση της Δ/νσης Προμηθειών Τροφίμων, Χημικών και Κλωστ/κών Ειδών και τη συνημμένη σ' αυτήν κατάσταση, στα κριτήρια αξιολόγησης ως προς την χρηματοπιστωτική και οικονομική κατάσταση των υποψηφίων προμηθευτών για την συμμετοχή τους στον κλειστό διαγωνισμό, λήφθηκε υπόψη εσφαλμένα μόνο ο συνολικός κύκλος εργασιών και όχι και ο κύκλος εργασιών που αφορά ειδικότερα το υπό προμήθεια υλικό. Ειδικότερα για την καταγγέλουσα εταιρεία όπως προκύπτει από τους ισολογισμούς της των ετών 1997, 1998 και 1999, λήφθηκε υπόψη ο συνολικός κύκλος εργασιών εκ παραγωγής προϊόντων ύψους και όχι ο εκ πωλήσεως εμπορευμάτων. Αντίθετα, στον διαγωνισμό της διακήρυξης 323/02, για τον οποίο γίνεται αναφορά στη συνέχεια, λήφθηκε υπόψη ο κύκλος εργασιών εκ πωλήσεως εμπορευμάτων και όχι ο εκ παραγωγής προϊόντων. Διαπιστώθηκε επίσης, ότι στην ανακοίνωση και την διακήρυξη του διαγωνισμού δεν ορίστηκε ρητά το κατώτερο οικονομικό ύψος συμμετοχής των προμηθευτών τόσο για τον συνολικό κύκλο εργασιών όσο και για τον κύκλο εργασιών κατ'είδος, αλλά κατά την αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης ελήφθη υπόψη το 1/4 της προϋπολογισθείσας δαπάνης. Η 1^η Μόνιμη Επιτροπή Εμπειρογνομόνων (Μ.Ε.Ε.) με το από 12-07-2001 πρακτικό έθεσε, μεταξύ των άλλων, και κριτήριο αποδοχής των τεχνικών προσφορών βάση των αποτελεσμάτων εξέτασής τους από τον Ε.Ο.Φ. Έτσι, τα δείγματα με μεγάλη απόκλιση θα έπρεπε να κριθούν τεχνικά μη αποδεκτά και τα δείγματα με μικρή απόκλιση να κριθούν τεχνικά αποδεκτά. Η εν λόγω επιτροπή όμως, αντίθετα προς το παραπάνω κριτήριο, έκρινε τεχνικά αποδεκτή την προσφορά της εταιρείας στην οποία κατακυρώθηκε η προμήθεια για συγκεκριμένους εισαγόμενους ελαστικούς επιδέσμους, αν και σύμφωνα με τις υπ' αριθ. 220/01 και 221/01 εκθέσεις εργαστηριακού ελέγχου του Ε.Ο.Φ. υπήρχε μεγάλη απόκλιση στις υδατοδιαλυτές ουσίες και στις ουσίες διαλυτές στον αέρα. Σημειώνεται ότι από τις εκθέσεις του Ε.Ο.Φ. διαπιστώθηκαν αποκλίσεις όλων των εταιρειών ως προς τις προδιαγραφές σύμφωνα με την Β.Ρ.1998 (προδιαγραφές Βρετανικής Φαρμακοποιίας 1998).

Αρ. διακήρυξης 323/2002 :

Σύμφωνα με τη διακήρυξη, προκειμένου να διαπιστωθεί η αξιοπιστία των συμμετεχόντων, εκτός των άλλων, απαραίτητο δικαιολογητικό κατά την υποβολή της αίτησης συμμετοχής ήταν και η κατάσταση κύκλου εργασιών για το συγκεκριμένο είδος της τελευταίας τριετίας. Από τη μελέτη των στοιχείων του φακέλου του διαγωνισμού διαπιστώθηκε ότι τόσο η αρμόδια υπηρεσία στις εισηγήσεις της όσο και η Επιτροπή Κρατικών Προμηθειών δεν έλαβαν υπόψη τους το συγκεκριμένο κριτήριο, αλλά αξιολόγησαν εσφαλμένα και αντίθετα από τα προβλεπόμενα στη διακήρυξη μόνο το συνολικό κύκλο εργασιών των συμμετεχόντων, ο οποίος βεβαίως δεν διαμορφώνεται αποκλειστικά από εμπορία/παραγωγή ελαστικών επιδέσμων.

Συνάγεται ότι και στους δύο ως άνω διαγωνισμούς θα έπρεπε να είχε ληφθεί υπόψη, τόσο ο συνολικός κύκλος εργασιών όσο και ο κατ'είδος, αφενός διότι προβλέπονταν από τη διακήρυξη τους όρους της οποίας έχουν υποχρέωση να τηρούν όχι μόνο οι συμμετέχοντες στους διαγωνισμούς αλλά και οι φορείς που

τους προκηρύσσουν, αφετέρου διότι στην προκειμένη περίπτωση θα δινόταν η ευκαιρία και στις μικρές επιχειρήσεις οι οποίες εξειδικεύονται στην παραγωγή ενός προϊόντος και ως εκ τούτου έχουν μικρό κύκλο εργασιών.

β. Νοσοκομείο Παιδών «ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»

Αριθμ. διακήρυξης 74/2002 :

Η επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού, κατά την φάση αξιολόγησης των τεχνικών προδιαγραφών, πρότεινε τον αποκλεισμό της καταγγέλλουσας εταιρείας λόγω αρατής ύφανσης, κακής ελαστικότητας και κακής εμπειρίας από προηγούμενη χρήση. Όπως όμως διαπιστώθηκε τα δείγματα δεν εστάλησαν για εργαστηριακό έλεγχο στον Ε.Ο.Φ. και επιπλέον δεν προκύπτει με σαφήνεια η διαδικασία που ακολουθήθηκε από την επιτροπή για τον μακροσκοπικό έλεγχο των δειγμάτων. Σε ό,τι αφορά τον αποκλεισμό της καταγγέλλουσας εταιρείας λόγω κακής εμπειρίας από προηγούμενη χρήση, στο πρακτικό δεν αναφέρονται συγκεκριμένα στοιχεία (συμβάσεις, τιμολόγια κλπ.) από τα οποία να προκύπτει προηγούμενη χρήση των προϊόντων της εταιρείας από το νοσοκομείο. Μάλιστα στην ερώτηση του κλιμακίου επιθεώρησης προς την προϊσταμένη του Γραφείου Προμηθειών επιβεβαιώθηκαν τα παραπάνω.

γ. Θεραπευτήριο Χρόνιων Παθήσεων Αττικής (Θ.Χ.Π.Α.)

Αριθ. διακήρυξης 4589/2002 :

Οι τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης δεν ήταν αναλυτικές ώστε η επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού να έχει την δυνατότητα ορθής αξιολόγησής τους. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 του Π.Δ.394/96 «Τεχνικές προδιαγραφές είναι οι τεχνικές απαιτήσεις που καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά του υλικού, προκειμένου αυτό να προσδιορισθεί αντικειμενικά έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στη χρήση για την οποία προορίζεται από τον φορέα. Οι τεχνικές αυτές απαιτήσεις πρέπει να περιλαμβάνουν τα επίπεδα ποιότητας ή απόδοσης, την ασφάλεια, τις διαστάσεις καθώς και τις απαιτήσεις που ισχύουν για το υλικό ή το προϊόν όσον αφορά την ποιότητα, την ορολογία, τις δοκιμές και μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη σήμανση. Οι τεχνικές προδιαγραφές πρέπει να είναι σαφώς διατυπωμένες και πλήρως κατανοητές από όλους τους ενδιαφερόμενους». Η διακήρυξη αναφερόταν μόνο στις διαστάσεις των επιδέσμων και όχι στα λοιπά χαρακτηριστικά τους.

Με την υπ'αριθ. 190/2002 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του νοσοκομείου ορίστηκε τριμελής επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 38 του Π.Δ.394/96 οι επιτροπές πρέπει να είναι πενταμελείς δεδομένου ότι δεν ορίστηκαν οι εκπρόσωποι της Περιφέρειας Αττικής και του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών, όπως επίσης δεν ορίστηκαν τα αναπληρωματικά μέλη..

Η ανωτέρω επιτροπή δεν ακολούθησε την προβλεπόμενη από το νόμο διαδικασία σχετικά με την αποσφράγιση και την αξιολόγηση των προσφορών καθώς επίσης και την κατακύρωση της προμήθειας (άρθρο 19 και 20 του Π.Δ. 394/96). Όπως προκύπτει από το με ημερομηνία 4/9/2002 πρακτικό, η επιτροπή αποσφράγισε τις τεχνικές προσφορές, και στη συνέχεια προέβη στην αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών χωρίς να εκδοθεί η απόφαση του

Διοικητικού Συμβουλίου με την οποία ενδεχομένως θα γινόντουσαν αποδεκτές ή απορριπτέες κάποιες από τις τεχνικές προσφορές. Μετά το άνοιγμα των οικονομικών προσφορών και ενώ όλες οι προσφορές βρέθηκαν σύμφωνες με τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους της διακήρυξης, αφού ούτε από το πρακτικό ούτε από κάποιο άλλο στοιχείο προκύπτει απόρριψη κάποιας από αυτές, η επιτροπή δεν γνωμοδότησε την κατακύρωση του διαγωνισμού στην εταιρεία ή στις εταιρείες που είχαν προσφέρει τη χαμηλότερη τιμή όπως προβλεπόταν από την διακήρυξη, αλλά αντίθετα πρότεινε την κατακύρωση του διαγωνισμού σε εταιρείες που προσέφεραν υψηλότερες τιμές. Εν κατακλείδι, τόσο η επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού όσο και το γραφείο προμηθειών και το Διοικητικό Συμβούλιο του Θ.Χ.Π.Α. δεν ακολούθησαν την διαδικασία αποσφράγισης και αξιολόγησης των προσφορών καθώς και της κατακύρωσης της προμήθειας τιμών όπως ορίζεται από το Π.Δ. 394/96 και την αριθ. 4589/18-7-2002 διακήρυξη. Η προμήθεια κατακυρώθηκε σε εταιρείες οι οποίες προσέφεραν υψηλότερες τιμές από τις αντίστοιχες της καταγγέλουσας εταιρείας με την αιτιολογία: «Η επιτροπή έχοντας υπόψη της ότι το κριτήριο κατακύρωσης των ειδών δεν είναι μόνο η χαμηλότερη τιμή αλλά και η ποιότητα λόγω ιδιαιτερότητας των προϊόντων (ασφάλεια προσωπικού και ποιοτική φροντίδα στους ασθενείς) προτείνει στο Δ.Σ. την κατακύρωση των κατωτέρω ειδών...». Η αιτιολογία αυτή είναι γενική και αόριστη, η δε κατακύρωση των προϊόντων με κριτήριο διαφορετικό από εκείνο που προβλέφθηκε από τη διακήρυξη δηλ. μόνο την χαμηλότερη τιμή, αποτελεί παράβαση νόμου, διότι η διακήρυξη, είναι πράξη κανονιστική. Συνεπώς ο διαγωνισμός ως προς τους λευκούς ελαστικούς επιδέσμους και τους μπεζ ελαστικούς επιδέσμους θα έπρεπε να είχε κατακυρωθεί στην καταγγέλουσα εταιρεία, η οποία προσέφερε την χαμηλότερη τιμή αφού η τεχνική της προσφορά δεν αποκλείστηκε σε κανένα στάδιο της διαδικασίας διενέργειας του διαγωνισμού. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι κατακυρώθηκε είδος (ελαστικοί επίδεσμοι λευκοί διαστάσεων 20 X 4), το οποίο δεν προβλεπόταν από τη διακήρυξη.

δ. Εθνικό Ίδρυμα Αποκατάστασης Αναπήρων

Πρόχειρος διαγωνισμός για την προμήθεια επιδεσμικού υλικού :

Η επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού με το από 23-10-2002 πρακτικό της πρότεινε την κατακύρωση της προμήθειας ημιελαστικών επιδέσμων και των super ελαστικών επιδέσμων σε εταιρία λόγω «καλής και άριστης ποιότητας» χωρίς να αναφέρει όμως τους λόγους για τους οποίους αποκλείεται η προσφορά της καταγγέλλουσας εταιρείας. Οι τεχνικές προδιαγραφές δεν ανταποκρίνονταν πλήρως στις απαιτήσεις της παρ.2 του άρθρου 4 του ν. 2286/95 και του άρθρου 3 του Π.Δ. 394/96. Όπως προκύπτει, η καταγγέλλουσα εταιρεία προσέφερε χαμηλότερες τιμές σε όλα τα είδη και συνεπώς, εφόσον κριτήριο κατακύρωσης της προμήθειας ήταν η χαμηλότερη τιμή, θα έπρεπε να αναφέρονται αναλυτικά και με σαφήνεια οι λόγοι απόκλισης της προσφοράς της από τις τεχνικές προδιαγραφές του διαγωνισμού που οδήγησαν στην απόρριψή της. Σημειωτέον ότι τα δείγματα δεν εστάλησαν για εργαστηριακό έλεγχο στον Ε.Ο.Φ. (δεν αποτελεί εκ του νόμου υποχρέωση, ωστόσο επιβάλλεται για την αντικειμενική αξιολόγηση των προσφορών όσον αφορά τις τεχνικές προδιαγραφές των

προσφερόμενων προϊόντων). Επίσης δεν προκύπτει με σαφήνεια η διαδικασία που ακολουθήθηκε από την επιτροπή για τον μακροσκοπικό έλεγχο των δειγμάτων.

24.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

24.3.1. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

- Το κείμενο των τεχνικών προδιαγραφών θα πρέπει να είναι διατυπωμένο κατά τρόπο σαφή και πλήρη. Θα πρέπει να χρησιμοποιούνται οι ενιαίες τεχνικές προδιαγραφές της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, οι οποίες υπάρχουν για τα είδη που αναφέρονται στην υπ' αριθμ. πρωτ.: Π1/1930/10-06-2003 απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης «Εφαρμογή Ενιαίου Προγράμματος Προμηθειών έτους 2003». Οι ανωτέρω ενιαίες προδιαγραφές τροποποιούνται μόνο με απόφαση της Γ.Γ. Εμπορίου. Εφόσον κάποιος φορέας επιθυμεί τροποποίηση των ενιαίων προδιαγραφών θα πρέπει να υποβάλλει στην Γ.Γ. Εμπορίου προς έγκριση συγκεκριμένες προτάσεις. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις κατά τις οποίες οι Ενιαίες προδιαγραφές κατηγορίας ειδών δεν καλύπτουν όλα τα επί μέρους είδη της κατηγορίας, μπορεί να συμπληρώνονται (χωρίς να τροποποιούνται) από τους φορείς με τις προδιαγραφές των μη καλυπτομένων επί μέρους ειδών.
- Να αποστέλλονται τα δείγματα για εργαστηριακό έλεγχο στον Ε.Ο.Φ. ώστε να υπάρχει ενιαία και υπεύθυνη αντιμετώπιση των προμηθευτών.
- Στις διακηρύξεις των κλειστών διαγωνισμών θα πρέπει στα κριτήρια συμμετοχής των προμηθευτών να λαμβάνεται υπόψη τόσο ο συνολικός κύκλος εργασιών όσο και ο κύκλος εργασιών των εταιρειών ως προς το υπό προμήθεια είδος. Επίσης, θα πρέπει να ορίζεται με ακρίβεια το κατώτερο οικονομικό ύψος αποδοχής της συμμετοχής των προμηθευτών τόσο για τον συνολικό κύκλο εργασιών όσο και για τον κύκλο εργασιών κατά είδος και να μην επαφίεται στην κρίση της εκάστοτε επιτροπής.
- Οι διαγωνισμοί να διενεργούνται έτσι ώστε να μην υπεισέρχονται στην κρίση των επιτροπών αξιολόγησης άλλα κριτήρια εκτός από αυτά που προβλέπονται στο νόμο και στις διακηρύξεις. Συγκεκριμένα, στις περιπτώσεις που ο διαγωνισμός διενεργείται με κριτήριο κατακύρωσης π.χ. τη χαμηλότερη τιμή να διεξάγεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τη νομοθεσία για να μην μετατρέπεται στην ουσία το κριτήριο επιλογής από αυτό της χαμηλότερης, σ' εκείνο της συμφερότερης προσφοράς.
- Τα πρακτικά των επιτροπών αξιολόγησης των διαγωνισμών θα πρέπει να είναι αναλυτικά και να αναφέρονται λεπτομερώς και με σαφήνεια οι λόγοι για τους οποίους αποκλείονται ή γίνονται δεκτές οι προσφορές των συμμετεχόντων.

24.3.2. Νομιμότητα της Διοίκησης

- Να τηρούνται οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την συγκρότηση και την λειτουργία των επιτροπών διενέργειας των διαγωνισμών και αξιολόγησης των προσφορών (π.χ. ο αριθμός των μελών των

επιτροπών να είναι ο προβλεπόμενος από το νόμο, να ορίζονται και τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη με τις οικείες περί συγκρότησης των επιτροπών αποφάσεις, στις συνεδριάσεις των επιτροπών να υπάρχει η απαιτούμενη απαρτία κλπ.). Οι επιτροπές αξιολόγησης των διαγωνισμών θα πρέπει να συγκροτούνται από μέλη τα οποία θα έχουν εξειδίκευση ως προς το είδος για το οποίο διενεργείται ο διαγωνισμός.

- Να τηρείται Μητρώο Προμηθευτών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 4 παράγ. 3 του ν.2286/95 «Προμήθειες του δημόσιου τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων».

24.3.3. Αναζήτηση Ευθυνών

Δεδομένου ότι σύμφωνα με τις διαπιστώσεις του κλιμακίου επιθεώρησης προέκυψαν μη σύννομες συμπεριφορές των επιτροπών και υπηρεσιακών παραγόντων και οργάνων της Διοίκησης που αφορούν στη μη τήρηση των διατάξεων περί προμηθειών όπως αυτές περιγράφονται παραπάνω η σχετική έκθεση ελέγχου του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διαβιβάστηκε στους πειθαρχικούς προϊσταμένους των ελεγχόμενων υπηρεσιών, ώστε να διερευνηθεί η ύπαρξη και απόδοση πειθαρχικών ευθυνών.

VII. ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ

25. ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

25.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αντικείμενο της επιθεώρησης-ελέγχου ήταν η εξέταση των διαδικασιών εξαγοράς ποινών και εισπραξης-απόδοσης των αντιστοιχών χρηματικών ποσών στο Πρωτοδικείο Βόλου και στις λοιπές εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

Η διαδικασία εξαγοράς χρηματικών ποινών καθώς και η εισπραξη και απόδοση των αντιστοιχών χρηματικών ποσών, γίνεται από τα δύο Ποινικά Τμήματα της Γραμματείας του Πρωτοδικείου Βόλου, με ορισμό υπολόγων από τον Διευθύνοντα του Πρωτοδικείου. Υπόλογοι ορίζονται συνήθως οι Προϊστάμενοι των δύο Ποινικών Τμημάτων της Γραμματείας.

Ο τρόπος εισπραξης και απόδοσης χρημάτων από υπολόγους με διπλότυπα τύπου Β περιγράφεται στο Π.Δ. 16/5-1-89.

Μετά την εκδίκαση των υποθέσεων στο ακροατήριο, οι παρόντες (κατ'αντιμωλία) καταδικασθέντες οδηγούνται στο γραφείο εκκαθάρισης για την εξαγορά-εκκαθάριση της ποινής τους (εκτός κι αν ασκήσουν έφεση). Το διπλότυπο εισπραξης αποτελεί παραστατικό οικονομικής συναλλαγής (πολίτη-υπηρεσίας) και για μεν τον πολίτη αποτελεί απόδειξη εξόφλησης της ποινής για δε την υπηρεσία απόδειξη εισπραξης με την οποία θα συνταχθεί η κατάσταση για εκκαθάριση και απόδοση λογαριασμού στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

25.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

25.2.1. Διαδικασία εκκαθάρισης ποινών στα Ποινικά Τμήματα Α & Β' της Γραμματείας του Πρωτοδικείου Βόλου.

Η εκκαθάριση των ποινών στο Ποινικό Τμήμα του Πρωτοδικείου Βόλου γίνεται από υπολόγους, οι οποίοι είναι υπάλληλοι του Πρωτοδικείου και ορίζονται με απόφαση του Διευθύνοντος του Πρωτοδικείου. Αντίγραφο της απόφασης ορισμού υπολόγου κοινοποιείται αρμοδίως στην οικεία Δ.Ο.Υ. για την παραλαβή των σχετικών διπλοτύπων εισπραξης τύπου Β'. Οι υπόλογοι για την εκκαθάριση των ποινών λαμβάνουν από την υπηρεσία τους διαχειριστικό επίδομα. Συνήθως ως υπόλογοι ορίζονται οι προϊστάμενοι των δύο τμημάτων. Το κλιμάκιο επιθεώρησης ελέγχου, προέβη σε δειγματοληπτικό έλεγχο δικογραφιών, οι οποίες είχαν εκκαθαριστεί, προκειμένου να διαπιστωθεί η ορθή ή μη τήρηση των διαδικασιών εισπραξης και απόδοσης των χρημάτων από την εκκαθάριση ποινών. Από τη διενέργεια του δειγματοληπτικού ελέγχου προέκυψαν τα εξής:

- Δεν τίθεται αντίγραφο του διπλοτύπου εισπραξης τύπου Β' στις δικογραφίες των οποίων οι ποινή έχει εκκαθαριστεί και έχουν τεθεί στο αρχείο. Το αντίγραφο του διπλοτύπου εισπραξης που εκδίδεται κατά την εκκαθάριση της ποινής το λαμβάνει ο οφειλέτης, το δε πρωτότυπο κατατίθεται στην Α' Δ.Ο.Υ Βόλου ως επισυναπτόμενο της κατάστασης

απόδοσης των εισπραχθέντων αποληψίμων ποινών. Η απουσία αντιγράφου του διπλοτύπου εισπραξης εντός της δικογραφίας καθιστά δυσχερή οποιονδήποτε έλεγχο σχετικά με την εκκαθάριση των ποινών, στο πλαίσιο της διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου. Επίσης δημιουργεί προβλήματα στις περιπτώσεις σύνταξης Ατομικού Φύλλου Έκπτωσης και επιστροφής μέρους ή όλου του ποσού, όταν μετά την άσκηση έφεσης και μείωσης της ποινής κατά την εκδίκαση της υπόθεσης, απαιτείται η επιστροφή των αντίστοιχων καταβληθέντων ποσών από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. Δεν έχει εκτιμηθεί η αναγκαιότητα ύπαρξης αντιγράφου του διπλοτύπου εισπραξης εντός της δικογραφίας τόσο από τις υπηρεσίες εκκαθάρισης του Πρωτοδικείου όσο και από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. Η έκδοση τριπλοτύπου εισπραξης αντί διπλοτύπου θα έδιδε λύση στο θέμα αυτό.

- Δεν αναγράφεται επί της δικογραφίας ο αριθμός του τριπλοτύπου βεβαίωσης της χρηματικής ποινής, ώστε να φαίνεται εάν αυτή βεβαιώνεται και σε ποια Δ.Ο.Υ.
- Η εκκαθάριση της οφειλής γίνεται επί της δικογραφίας όπου τίθεται σφραγίδα στην οποία αναγράφεται ανά κατηγορία η ποινή του Δικαστηρίου καθώς και οι προβλεπόμενες κρατήσεις υπέρ τρίτων. Μετά την έκδοση του διπλοτύπου εισπραξης ο α/α αυτού αναγράφεται από τον εκκαθαριστή επί της δικογραφίας. Η εκκαθάριση επί της δικογραφίας δεν υπογραφόταν από τον εκκαθαριστή και ταμία, με αποτέλεσμα να μην φαίνεται από ποιόν διενεργήθηκε.
- Η εκκαθάριση της οφειλής και η εισπραξη των χρημάτων, της κάθε υπόθεσης, διενεργείται από ένα και το αυτό πρόσωπο. Δεν επισημάνθηκε, από τις υπηρεσίες του Πρωτοδικείου αλλά και την αρμόδια Δ.Ο.Υ, ότι ο ανωτέρω τρόπος εκκαθάρισης των χρηματικών ποινών αφήνει περιθώρια για τη διάπραξη παράνομων πράξεων ή παραλείψεων σχετικών με την εισπραξη και απόδοση των ποινικών αποληψίμων.
- Δεν αποδίδονται τα εισπραχθέντα χρηματικά ποσά από την εκκαθάριση των ποινών εντός των προβλεπόμενων χρονικών ορίων.
- Οι υπόλογοι αποληψίμων του Πρωτοδικείου αποδίδουν τις εισπράξεις αυτών στην Α' Δ.Ο.Υ Βόλου συνήθως με την εξάντληση του χρεωθέντος μπλοκ (το οποίο περιλαμβάνει 50 διπλότυπα), που πολλές φορές αντιστοιχεί σε χρονικό διάστημα πολλών ημερών και για απόδοση μεγάλων χρηματικών ποσών.
- Μεγάλος αριθμός περιπτώσεων χρηματικών ποινών που αποστέλλονται από την υπηρεσία του Ποινικού Τμήματος του Πρωτοδικείου Βόλου προς βεβαίωση στις κατά τόπο αρμόδιες Δ.Ο.Υ του τόπου κατοικίας του καταδικασθέντος, δεν βεβαιώνονται λόγω μη πλήρους αναγραφής των στοιχείων που προβλέπονται και κυρίως του Α.Φ.Μ. Αποτέλεσμα αυτού είναι να επιστρέφονται οι προς βεβαίωση χρηματικοί κατάλογοι από τις Δ.Ο.Υ στο Πρωτοδικείο, με συνέπεια την ανέφικτη εισπραξη αυτών και την διαφυγή δημοσίων εσόδων (ιδίως σε περιπτώσεις αλλοδαπών).

- Δεν συντάσσονται στο τέλος κάθε μήνα από τις υπηρεσίες του Ποινικού Τμήματος του Πρωτοδικείου χρηματικοί κατάλογοι (διαδικασία που ακολουθείται στο Πρωτοδικείο Αθηνών) με τα χρηματικά ποσά που εισπράττονται κατά Δικαστήριο, ώστε να μπορεί να γίνεται διασταύρωση από τις Δ.Ο.Υ των εισπράξεων σε σχέση με τις καταστάσεις των διπλοτύπων που υποβάλλουν για απόδοση των εισπραχθέντων αποληψίμων οι υπόλογοι.

25.2.2. Έλεγχος καταστάσεων διπλοτύπων εισπραξης τύπου Β' των εισπραχθέντων ποινικών αποληψίμων Υπολόγων του Πρωτοδικείου

Στο πλαίσιο του δειγματοληπτικού ελέγχου συμπεριλήφθηκαν δικογραφίες που εκκαθαρίστηκαν από υπολόγους εκκαθάρισης ποινικών αποληψίμων του Πρωτοδικείου Βόλου, για το χρονικό διάστημα από 4 Ιουνίου του έτους 1999 έως και το Δεκέμβριο του 2003. Το στάδιο αυτό του ελέγχου αφορούσε στη διασταύρωση για κάθε δικογραφία των στοιχείων της απόφασης του Δικαστηρίου σε σχέση με την εκκαθάριση της ποινής από τον υπόλογο καθώς και την αντίστοιχη κατάσταση των διπλοτύπων εισπραξης, η οποία συντάσσεται από τον υπόλογο και υποβάλλεται στην Α' Δ.Ο.Υ Βόλου για απόδοση των εισπραχθέντων χρημάτων. Επακολούθησε στην Α' Δ.Ο.Υ Βόλου η αντιπαραβολή των προαναφερομένων καταστάσεων με τα πρωτότυπα των διπλοτύπων εισπραξης του αρχείου της Δ.Ο.Υ. Από τη διασταύρωση των στοιχείων που εκτέθηκαν ανωτέρω εντοπίστηκε μεγάλος αριθμός περιπτώσεων εκκαθάρισης ποινών, που διενήργησε υπάλληλος υπόλογος, στις οποίες υπήρχε διαφορά μεταξύ του ποσού της εκκαθάρισης της ποινής και του ποσού που απέδιδε η ως άνω υπόλογος στη Δ.Ο.Υ, βάσει της κατάστασης των ανωτέρω διπλοτύπων και των πρωτοτύπων διπλοτύπων εισπραξης. Σε ορισμένες περιπτώσεις απέδιδε μόνο τα δικαστικά έξοδα της συγκεκριμένης ποινής, ενώ σε άλλες περιπτώσεις, εμφανίζονταν να εκδίδεται το πρωτότυπο διπλότυπο με την αιτιολογία καταβολής πολιτικής αγωγής (ποσό 310 δρχ) που αφορούσε την εν λόγω υπόθεση, χωρίς να αποδίδεται κανένα μέρος του ποσού από την εκκαθάριση της ποινής. Οι εν λόγω υποθέσεις εμφανίζονταν εκκαθαρισθείσες και περατωθείσες τόσο στα βιβλία του Ποινικού Τμήματος (Γραφείο Εκκαθάρισης) όσο και στα βιβλία του Τμήματος φυγοποινών της Εισαγγελίας με την αναγραφή του α/α αριθμού του διπλοτύπου εισπραξης. Παράλληλα διαπιστώθηκε ότι στις υποθέσεις που παρουσίαζαν διαφορά, υπήρχε επί της δικογραφίας, στο σημείο όπου ετίθετο η σφραγίδα εκκαθάρισης και ο αριθμός του διπλοτύπου εισπραξης, καθώς και στο βιβλίο ερήμην και ένας δεύτερος (2^{ος}) αριθμός προσφάτου διπλοτύπου (του έτους 2003) σε σχέση με το χρόνο εκκαθάρισης της ποινής, χωρίς να υπάρχουν στο αρχείο της υπηρεσίας αντίστοιχες καταστάσεις που να περιλαμβάνουν τα εν λόγω διπλότυπα. Σε αναζήτηση λοιπών αυτών των καταστάσεων και κατά τη δεύτερη ημέρα του ελέγχου, από τη Διευθύνουσα του Πρωτοδικείου Βόλου προσκομίστηκαν ακριβή φωτοαντίγραφα πέντε (5) καταστάσεων διπλοτύπων εισπραξης τύπου Β' από δικηγόρο του Βόλου ο οποίος λειτουργώντας κατ' εντολή της υπολόγου υπαλλήλου, προσκόμισε στο Πρωτοδικείο τα πρωτότυπα των εν λόγω καταστάσεων λίγο πριν δοθούν στο κλιμάκιο

ελέγχου του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. Επειδή ο τρόπος προσκόμισης των καταστάσεων αυτών δημιούργησε ερωτηματικά ενημερώθηκε άμεσα ο Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών. Από τον έλεγχο των καταστάσεων αυτών διαπιστώθηκαν τα εξής:

- Μεταξύ των διπλοτύπων εισπραξιών τύπου Β' των καταστάσεων συμπεριλαμβάνονταν και εκείνα, οι αριθμοί των οποίων είχαν επισημανθεί (ως δεύτεροι) επί των δικογραφιών και αναζητούντο.
- Η έκδοση αυτών των διπλοτύπων εμφανίζονταν να αφορά την εκκαθάριση αποληψίμων ποινών και απόδοση των εισπραχθέντων, των περιπτώσεων εκείνων οι οποίες είχαν εντοπιστεί να παρουσιάζουν πρόβλημα εκκαθάρισης της ποινής και απόδοσης των εισπραχθέντων στην Α' Δ.Ο.Υ. Βόλου. Στην ουσία όμως αφορούσε την απόδοση της διαφοράς του ποσού της εκκαθάρισης της ποινής για τις οποίες είχαν αποδοθεί μόνο τα δικαστικά έξοδα και όλου του ποσού στις περιπτώσεις όπου αντί του ποσού της εκκαθάρισης είχε αποδοθεί η καταβολή της πολιτικής αγωγής.
- Οι εν λόγω καταστάσεις περιλαμβάνουν συνολικά 323 διπλότυπα εισπραξης τύπου Β', συνολικής αξίας 169.181,95 Ευρώ, τα οποία χρεώθηκαν και εκδόθηκαν από την ως άνω υπόλογο το χρονικό διάστημα από 1/12/03 έως 5/12/03, αφορούσαν δε υποθέσεις παρελθόντων ετών.
- Από δειγματοληπτικό έλεγχο των δικογραφιών που αναφέρονται στις εν λόγω καταστάσεις και εμφανίζονται να εκκαθαρίζονται, πέραν αυτών που είχαν εντοπιστεί να παρουσιάζουν πρόβλημα εκκαθάρισης, διαπιστώθηκε ότι το 100% αυτών που ελέγχθηκαν παρουσίαζαν το ίδιο ακριβώς πρόβλημα εκκαθάρισης. Κατόπιν αυτού είναι εμφανές ότι και οι 323 περιπτώσεις των δικογραφιών που αναφέρονται στις συγκεκριμένες καταστάσεις παρουσιάζουν το ίδιο ακριβώς πρόβλημα.
- Εντοπίστηκαν περιπτώσεις απόδοσης, για την ίδια υπόθεση, δύο φορές των εισπραχθέντων αποληψίμων ποινών, μία κατά το χρόνο της εκκαθάρισης και μία κατά την έκδοση των νέων διπλοτύπων για απόδοση των διαφορών. Επίσης εντοπίστηκε περίπτωση μη βεβαίωσης χρηματικής ποινής, η οποία δεν εμφανίζεται εισπραχθείσα και αποδοθείσα. Παράλληλα με έκδοση των διπλοτύπων εισπραξης κατά το χρονικό διάστημα από 1-12-03 έως 5-12-03, ενημερώθηκαν με την αναγραφή και του νέου διπλοτύπου όλες οι αντίστοιχες δικογραφίες καθώς και τα βιβλία ερήμην του Ποινικού Τμήματος του Πρωτοδικείου.

Διερευνώντας τον τρόπο εκκαθάρισης των αποληψίμων ποινών, και το πώς γίνονταν η διαγραφή των φυγοποινών στο σχετικό βιβλίο του Τμήματος Φυγοποινών στην Εισαγγελία, καθώς και το κλείσιμο του φακέλου τους στην Υποδιεύθυνση Ασφάλειας Βόλου, των περιπτώσεων που εκκαθάρισε η ως άνω υπόλογος και παρουσιάζουν διαφορά μεταξύ εκκαθάρισης αποληψίμων ποινών και απόδοσης των εισπραχθέντων, ανευρέθη αντίγραφο διπλοτύπου εισπραξης τύπου Β', το οποίο εκδόθηκε για την εκκαθάριση αντίστοιχης απόφασης του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου Βόλου. Στο εν λόγω διπλότυπο υπάρχει πλήρης εκκαθάριση της ποινής ποσού 187.187 δρχ, στις 3/1/01, ενώ στο ταυτάριθμο πρωτότυπο διπλότυπο εισπραξης αναγράφεται το ποσό των 310 δρχ με την αιτιολογία καταβολής Πολιτικής Αγωγής με ημερομηνία 28-12-2000. Το

αντίγραφο του διπλοτύπου εισπραξης, διαβιβάστηκε στην υποδιεύθυνση Ασφάλειας Βόλου για παύση της δίωξης και κλείσιμο του φακέλου. Επίσης ανευρέθη ακριβές απόσπασμα απόφασης του μονομελούς Πλημμελειοδικείου Βόλου, επί του οποίου έχει τεθεί εξοφλητική σφραγίδα, με αναγραφή του διπλοτύπου εισπραξης. Την εξόφληση με το εν λόγω διπλότυπο ποσού 118.375 δρχ βεβαιώνει με υπογραφή της η υπόλογος υπάλληλος στις 13/11/00. Το απόσπασμα αυτό διαβιβάστηκε στην Υποδιεύθυνση Ασφάλειας Βόλου, η οποία στη συνέχεια το διαβίβασε στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Βόλου. Με ταυτάριθμο πρωτότυπο διπλότυπο εισπραξης, έκδοσης 15-12-2000 και με την αιτιολογία καταβολής πολιτικής αγωγής ποσού 310 δρχ, η υπόλογος απέδωσε το ποσό των 310 δρχ στην Α' Δ.Ο.Υ Βόλου, κλείνοντας την υπόθεση ως περατωθείσα. Τα ανωτέρω είναι ενδεικτικά περί του τρόπου εκκαθάρισης των απολήψεων ποινών, της απόδοσης των εισπραχθέντων από τη συγκεκριμένη υπόλογο και στη συνέχεια τη διαγραφή των φυγόποινων βάσει των αναφορών της στο Τμήμα φυγόποινων της Εισαγγελίας και στην Υποδιεύθυνση Ασφάλειας Βόλου.

Στο πρωτοδικείο Βόλου δεν είχαν διενεργηθεί δύο έλεγχοι μετά από αντίστοιχες παραγγελίες του Προέδρου Εφετών Λάρισας και οι προαναφερθείσες δυσλειτουργίες δεν είχαν εντοπιστεί.

25.2.3. Διαδικασία διαγραφής των φυγόποινων, στο Τμήμα φυγόποινων της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Βόλου

Οι ερήμην αποφάσεις που αποστέλλονται από το Ποινικό Τμήμα του Πρωτοδικείου καταχωρούνται σε Ειδικό βιβλίο έως το και έτος 2002. Από 1-1-2003 η καταγραφή αυτών γίνεται ηλεκτρονικά. Βάσει της ενημέρωσης από τον Προϊστάμενο της Γραμματείας της Εισαγγελίας Πρωτοδικών, καθώς και από τους υπαλλήλους του Τμήματος φυγόποινων, η διαγραφή του φυγόποινου γίνεται είτε με την προσκόμιση του διπλοτύπου εισπραξης τύπου Β', από τον ίδιο, είτε με αποστολή αναφοράς που συντάσσεται από τον εκκαθαριστή, σχετικά με την εξόφληση της οφειλής από το φυγόποινο. Ακόμη διαγραφή του φυγόποινου γίνεται σε περιπτώσεις άσκησης Έφεσης ή με τη σύλληψη και έκτιση της ποινής βάσει της έκθεσης σύλληψης. Σε αναζήτηση των στοιχείων βάσει των οποίων διαγράφονται οι φυγόποινοι από το βιβλίο φυγόποινων, τόσο ο Προϊστάμενος της Γραμματείας της Εισαγγελίας όσο και οι υπάλληλοι του Τμήματος Φυγόποινων ανέφεραν ότι δεν τηρείται αρχείο των προαναφερομένων στοιχείων. Επίσης δεν τηρείται αρχείο των εγγράφων της Εισαγγελίας προς την Υποδιεύθυνση Ασφάλειας σχετικά με την εκτέλεση αποφάσεων φυγόποινων ή για γνωστοποίηση εξόφλησης της οφειλής από φυγόποινο και παύση της δίωξης. Κατά τον έλεγχο δείγματος στο βιβλίο φυγόποινων των περιπτώσεων που εκκαθάρισε η ως άνω υπόλογος και παρουσιάζουν το συγκεκριμένο πρόβλημα κατά την εκκαθάριση των απολήψεων ποινών και απόδοση των εισπραχθέντων, διαπιστώθηκε ότι οι εν λόγω υποθέσεις εμφανίζονταν να έχουν κλείσει και διαγραφεί, με την αναγραφή του αριθμού του διπλοτύπου εισπραξης το οποίο είχε εκδοθεί κατά το χρόνο της εκκαθάρισης και αποδοθεί μέρος του εισπραχθέντος ποσού.

25.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Να εξεταστεί από το Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών η δυνατότητα μετατροπής των διπλοτύπων εισπραξης τύπου Β' σε τριπλότυπα, ώστε το ένα αντίγραφο να παίρνει ο οφειλέτης, το δεύτερο να παραμένει στη δικογραφία και το πρωτότυπο να κατατίθεται στην Δ.Ο.Υ.
- Να προβλεφθεί, η σύσταση θέσεων πληροφορικής στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου Βόλου, να γίνει η μηχανοργάνωση της Υπηρεσίας, με σκοπό την αποτελεσματική και εύρυθμη λειτουργία των υποθέσεων των δικαστηρίων.
- Να εξεταστεί από την Οικονομική Επιθεώρηση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών η δυνατότητα διενέργειας ετήσιου διαχειριστικού ελέγχου στα ποινικά τμήματα των Πρωτοδικείων σχετικά με την εισπραξη και απόδοση των αποληψίμων ποινών.
- Να εξεταστεί από το Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών, σε συνεργασία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης, η δυνατότητα έκδοσης των διπλοτύπων εισπραξης τύπου Β μηχανογραφικά, ώστε αυτά να μην επιδέχονται αλλοίωση, καθώς και η σύνδεση των τερματικών έκδοσης με το σύστημα taxis του Υπουργείου Οικονομίας & Οικονομικών, ώστε να ενημερώνεται άμεσα η αρμόδια Δ.Ο.Υ για τις ημερήσιες εισπράξεις των Δικαστηρίων.
- Έως ότου υλοποιηθεί η προηγούμενη πρόταση, η εκκαθάριση των αποληψίμων και η εισπραξη των χρημάτων να μην διενεργείται από το ίδιο πρόσωπο. Οι Εκκαθαριστές των δύο Ποινικών Τμημάτων του Πρωτοδικείου Βόλου, να εξακολουθήσουν να διενεργούν την εκκαθάριση των αποληψίμων ποινών, οι δε εισπράξεις αυτών να γίνεται από υπάλληλο της Δ.Ο.Υ.
- Επί της δικογραφίας και στο σημείο που αναγράφεται η εκκαθάριση της ποινής να τίθεται εκτός του αριθμού διπλοτύπου εισπραξης και σφραγίδα με τις υπογραφές τόσο του εκκαθαριστή όσο και του Ταμία.
- Στις περιπτώσεις που βεβαιώνονται χρηματικές ποινές σε Δ.Ο.Υ. θα πρέπει να αναγράφεται επί της δικογραφίας το τριπλότυπο βεβαίωσης και η Δ.Ο.Υ. στην οποία βεβαιώθηκε το ποσό.
- Οι χρηματικοί κατάλογοι που στέλνονται στη Δ.Ο.Υ. για βεβαίωση χρηματικών ποινών θα πρέπει να περιέχουν όλα τα προβλεπόμενα στοιχεία από το νόμο, ώστε να διασφαλίζεται η βεβαίωσή τους από τις αντίστοιχες Δ.Ο.Υ., και εν συνεχεία η εισπράξή τους.
- Οι καταθέσεις θα πρέπει να γίνονται εντός των προβλεπόμενων χρονικών ορίων, δεδομένου ότι τα χρηματικά ποσά που εισπράττονται από τους υπολόγους είναι αρκετά μεγάλα.
- Στις περιπτώσεις που υπάρχει απώλεια του διπλοτύπου από τον οφειλέτη και προκύψει επιστροφή (μερική ή ολική) λόγω μείωσης της ποινής κ.λ.π. θα πρέπει να συντάσσεται ατομικό φύλλο έκπτωσης από την Γραμματεία των Δικαστηρίων και να γίνεται η επιστροφή του ποσού από την Δ.Ο.Υ. κάνοντας την πράξη επιστροφής επί του πρωτοτύπου δεδομένου ότι η συγκεκριμένη επιστροφή δεν είναι οίκοθεν εισπραξη αλλά βεβαιωμένη

- (αφού υπάρχει η απόφαση του Δικαστηρίου ασχέτως εάν γίνεται ταυτόχρονα και η είσπραξη).
- Να τηρείται, στο Τμήμα φυγοποιών της Εισαγγελίας Βόλου, πλήρης αρχείο των στοιχείων, βάσει των οποίων διαγράφονται οι φυγόποινοι από τα αντίστοιχα βιβλία φυγοποιών. Καθώς επίσης και της αλληλογραφίας της υπηρεσίας με τις εμπλεκόμενες της υπηρεσίες, σχετικής με τις υποθέσεις των φυγοποιών.
 - Να πραγματοποιηθεί από την Οικονομική Επιθεώρηση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, διαχειριστικός έλεγχος των ετών που διετέλεσε υπόλογος η εμπλεκόμενη υπάλληλος.

25.4. ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ

Δεδομένου ότι από τον διενεργηθέντα έλεγχο προέκυψαν ενδείξεις για τέλεση αξιόποινων πράξεων από την υπόλογο υπάλληλο αποληψίμων ποινών του Πρωτοδικείου Βόλου προτάθηκε η διαβίβαση της έκθεσης εποπτεύοντα το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών.

Διαβιβάστηκε από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. αναφορά σχετική με τις διαπιστώσεις του ελέγχου, προς τους Πειθαρχικούς Προϊσταμένους της συγκεκριμένης υπολόγου και δόθηκε έναυσμα για την έναρξη της διαδικασίας άσκησης πειθαρχικής αγωγής, ενώπιον του Πενταμελούς Πειθαρχικού Συμβουλίου του Εφετείου Αρίστας και η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη.

26. ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

26.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Εκδόθηκε μια εντολή επιθεώρησης βάσει της οποίας επιθεωρήθηκε η Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Δήμου Ασπροπόργου (Δ.Ε.Α.Δ.Α.) καθώς και οι λοιπές εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

Αντικείμενο της επιθεώρησης ήταν η διαδικασία σύνταξης και έγκρισης του προϋπολογισμού, η διαδικασία κατάρτισης και δημοσίευσης του ισολογισμού και η διαδικασία ορισμού των μελών του Δ.Σ. της Δ.Ε.Α.Δ.Α. την τελευταία πενταετία.

26.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

- Από τους Ισολογισμούς και τα Αποτελέσματα Χρήσεως της ΔΕΑΔΑ προκύπτει ότι η πορεία των οικονομικών της επιχείρησης, από της συστάσεως της μέχρι και το έτος 2002 είναι φθίνουσα, με αποτέλεσμα στο τέλος του έτους 2002 να παρουσιάζει ζημία άνω του 1.800.000 ευρώ. Σύμφωνα με τον σημερινό της Πρόεδρο τούτο σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στην καθυστέρηση επιχορήγησης της από το Δημόσιο, με σημαντικά ποσά για τα οποία της έχουν δοθεί διαβεβαιώσεις ότι είναι ζήτημα χρόνου για να της δοθούν.

- Με ευθύνη του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ασπροπύργου καθυστέρησε ο ορισμός νέου Διοικητικού Συμβουλίου της επιχείρησης στο έτος 2003 για 3 ½ περίπου μήνες.
- Η ΔΕΑΔΑ, με ευθύνη του Προέδρου της απέστειλε καθυστερημένα τον προϋπολογισμό του έτους 2003 της επιχείρησης στο Δημοτικό Συμβούλιο για έγκριση τον Ιούλιο του έτους 2003, με αποτέλεσμα η επιχείρηση να λειτουργεί επί 7 περίπου μήνες χωρίς εγκεκριμένο από το Δημοτικό Συμβούλιο προϋπολογισμό.
- Οι Ισολογισμοί της ΔΕΑΔΑ τεσσάρων χρήσεων, που αφορούν το χρονικό διάστημα λειτουργίας της (Απρίλιος 1997 έως Δεκέμβριος 2002) με ευθύνη των Προέδρων του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Ασπροπύργου, ουδέποτε εισήχθησαν για συζήτηση και έγκριση στο Δημοτικό Συμβούλιο και κατά συνέπεια δεν συντάχθηκαν σχετικά πρακτικά στο Δημοτικό Συμβούλιο Δήμου Ασπροπύργου, προκειμένου να σταλούν για έγκριση στην Περιφέρεια Αττικής, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, καίτοι τους απεστάλησαν έγκαιρα από τη ΔΕΑΔΑ.
- Η ΔΕΑΔΑ, με ευθύνη του Προέδρου της, δεν συνέταξε Εκθέσεις Πεπραγμένων (εκτός της 1^{ης} χρήσεως) και δεν τις απέστειλε μαζί με τους Ισολογισμούς της επιχείρησης στο Δημοτικό Συμβούλιο για έγκριση.
- Η ΔΕΑΔΑ δεν απέστειλε μαζί με τους ισολογισμούς της στο Δημοτικό Συμβούλιο φύλλα εφημερίδας με δημοσιευμένους τους ισολογισμούς της.
- Έχουν πλαστογραφηθεί φύλλα της εφημερίδας «ΘΡΙΑΣΙΟ» στα οποία εμφανίζονται ως δημοσιευμένοι ισολογισμοί του ΔΕΑΔΑ, αν και ουδέποτε αυτοί δημοσιεύτηκαν όπως προκύπτει από τα πρωτότυπα φύλλα της εφημερίδας.

26.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ

- Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας Αττικής να ασκήσει τις πειθαρχικές του αρμοδιότητες σχετικά με τις διαπιστωθείσες παραλείψεις και παρατυπίες τόσο από την ΔΕΑΔΑ, όσο και από το Δημοτικό Συμβούλιο Ασπροπύργου. Συγκεκριμένα:
 - α) Για την καθυστέρηση αποστολής του Προϋπολογισμού του έτους 2003 της ΔΕΑΔΑ για έγκριση στο Δ.Σ. Δήμου Ασπροπύργου και για την παράλειψη σύνταξης Εκθέσεων Πεπραγμένων της ΔΕΑΔΑ και την μη αποστολή τους προς έγκριση στο Δ.Σ. Δήμου Ασπροπύργου με υπαιτιότητα του τέως Προέδρου της ΔΕΑΔΑ.
 - β) Για τον καθυστερημένο ορισμό Δ.Σ. της ΔΕΑΔΑ με υπαιτιότητα του παρόντος Δ.Σ. του Δήμου Ασπροπύργου.
 - γ) Για τη μη εισαγωγή προς συζήτηση και έγκριση στο Δ.Σ. των Ισολογισμών της ΔΕΑΔΑ που αφορούν το χρονικό διάστημα Απρίλιος 1997 έως Δεκέμβριος 2002 με υπαιτιότητα των τέως Προέδρων του Δ.Σ. του Δήμου Ασπροπύργου
- Επιπλέον ζητήθηκε από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής η αναγκαιότητα διενέργειας έκτακτου διαχειριστικού ελέγχου της ΔΕΑΔΑ, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 281 παρ. 3 του Δ.Κ.

- Η έκθεση διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών προκειμένου να συσχετισθεί με την από 29-9-2003 σχετική μηνυτήρια αναφορά του Δήμου Ασπροπύργου, που αφορά στην πλαστογράφηση και χρήση πλαστογραφημένων φύλλων της εφημερίδας «ΘΡΙΑΣΙΟ».

27. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕΤΑΔΗΜΟΤΕΥΣΕΩΝ

27.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο έλεγχος διενεργήθηκε κατόπιν παραγγελίας του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, μετά από συγκεκριμένες καταγγελίες οι οποίες είχαν περιέλθει σε γνώση του Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών. Η εντολή είχε ως αντικείμενο τη διαδικασία μεταδημοτεύσεων για το χρονικό διάστημα από 1/1/01 μέχρι και την οριστικοποίηση των εκλογικών καταλόγων στους Δήμους Βύρωνα, Παπάγου και Καματερού και στις λοιπές εμπλεκόμενες υπηρεσίες. Σκοπός της έρευνας ήταν η επισημάνση τυχόν αδυναμιών και κενών τόσο στις εφαρμοζόμενες διαδικασίες όσο και στο θεσμικό πλαίσιο, ο έλεγχος της ορθής εφαρμογής της νομοθεσίας που διέπει τις μεταδημοτεύσεις καθώς και η διατύπωση προτάσεων απλοποίησης των διαδικασιών και εκσυγχρονισμού των ισχυουσών διατάξεων.

27.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

27.2.1. Δήμος Βύρωνα

Από 1-1-01 μέχρι 30-6-02, ημερομηνία που έκλεισαν οι εκλογικοί κατάλογοι, στο Δήμο Βύρωνα δημιουργήθηκαν 1337 νέες μερίδες λόγω διάφορων αιτιών. Πραγματοποιήθηκε έλεγχος σε ποσοστό 70% των 1337 νέων μερίδων και διαπιστώθηκε ότι οι 116 από αυτές έγιναν κατά παράβαση των οριζόμενων. Από τη μελέτη των φακέλων διαπιστώθηκαν τα εξής :

- α) ένας μεγάλος αριθμός αιτήσεων για εγγραφή στα δημοτολόγια δεν είχε ημερομηνία και αριθμό πρωτοκόλλου,
- β) τα δικαιολογητικά (λογαριασμοί ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ) ήταν τις περισσότερες φορές απλές φωτοτυπίες, μη επικυρωμένες.
- γ) οι φορολογικές δηλώσεις ήταν φωτοτυπίες, μη επικυρωμένες, σε πολλές δε περιπτώσεις η δ/νση της κατοικίας αναγράφεται χειρογραφικά.
- δ) τις βεβαιώσεις μόνιμης κατοικίας, στις περιπτώσεις που, λόγω έλλειψης δικαιολογητικών, δεν υπέγραφε η Προϊσταμένη του Τμήματος Εκλογικών Θεμάτων, συναρμόδια για τη συγκεκριμένη ενέργεια, υπέγραφαν ο Δήμαρχος ή ο Αντιδήμαρχος «εξ' ιδίας αντιλήψεως». Όπως δήλωσε η Προϊσταμένη του Τμήματος Εκλογικών Θεμάτων, προκειμένου το Τμήμα της να εκδώσει τη βεβαίωση μόνιμης κατοικίας πρέπει ο φάκελος να είναι συμπληρωμένος με όλα ανεξαιρέτως τα δικαιολογητικά, δηλαδή όλους τους λογαριασμούς (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ) και αντίγραφο φορολογικής δήλωσης. Στις περιπτώσεις που δεν πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις, επιστρέφει το φάκελο στο Τμήμα Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης. Στις περιπτώσεις αυτές τη βεβαίωση για τη μόνιμη κατοικία, κατά το ελεγχόμενο διάστημα, εξέδιδε ο Δήμαρχος ή ο Αντιδήμαρχος,

«εξ' ιδίας αντιλήψεως», χωρίς να λαμβάνει γνώση το αρμόδιο Τμήμα Εκλογικών Θεμάτων.

Έπειτα από τα ανωτέρω εκδιδόταν η απόφαση μεταδημότευσης με υπογραφή Δημάρχου ή Αντιδημάρχου, χωρίς τις υπογραφές, στις περισσότερες των περιπτώσεων, του αρμοδίου υπαλλήλου του Δημοτολογίου και της Προϊσταμένης του Τμήματος Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης.

Τέλος μέσα στους φακέλους υπήρχαν τα Πιστοποιητικά μεταδημότευσης από τους Δήμους προέλευσης, σε ελάχιστα όμως από αυτά οριζόταν ο Δήμος μεταδημότευσης. Ήδη για την αποφυγή διπλοεγγραφών και σε εφαρμογή της εγκυκλίου αριθ. 44772/28-8-02 «περί αναγραφής του λόγου έκδοσης στα χορηγούμενα πιστοποιητικά γέννησης και οικογενειακής κατάστασης», αναγράφεται πλέον ο Δήμος προορισμού του μεταδημοτεύοντα.

27.2.2. Δήμος Παπάγου

Κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-01 μέχρι και 30-6-02, ημερομηνία που έκλεισαν οι εκλογικοί κατάλογοι στο Δήμο Παπάγου δημιουργήθηκαν 488 νέες μερίδες λόγω διάφορων αιτιών. Πραγματοποιήθηκε έλεγχος σε ποσοστό 90% των 488 νέων μερίδων και διαπιστώθηκε ότι οι 62 από αυτές έγιναν κατά παράβαση των οριζομένων. Συγκεκριμένα από τη μελέτη των φακέλων διαπιστώθηκαν τα εξής :

α) οι αρχικές στήλες του Βιβλίου Δημοτολογίου του Δήμου Παπάγου σε πολλές μερίδες δεν είναι συμπληρωμένες. Συγκεκριμένα οι δύο πρώτες στήλες στις οποίες αναγράφεται η Χρονολογία Εγγραφής ή Μεταφοράς (μήνας, ημέρα, έτος) και ο Αριθμός Καταχώρησης στο Βιβλίο Πληθυσμού (εγγραφή – διαγραφή) είναι σε πολλές μερίδες λευκές. Επίσης στο τέλος των στηλών υπάρχει η στήλη «Παρατηρήσεις» η οποία επίσης είναι λευκή. Στη στήλη αυτή σημειώνεται κάθε χρήσιμη ένδειξη για τη διαδικασία μεταδημότευσης, έτσι που να διευκολύνεται ο υπάλληλος και να μην ανατρέχει κάθε φορά στον ατομικό φάκελο του δημότη.

β) Πολλά δικαιολογητικά δεν είναι πρωτότυπα αλλά φωτοτυπίες μη επικυρωμένες.

γ) Οι βεβαιώσεις μόνιμης κατοικίας υπογράφονται μόνο από τον Δήμαρχο, χωρίς τη μονογραφή της Τμηματάρχου του Τμήματος Δημοτικής Κατάστασης, δεν έχουν αριθμό πρωτοκόλλου και σε πολλές περιπτώσεις δεν φέρουν την σφραγίδα του Δήμου.

δ) Σε όλες τις περιπτώσεις υπήρχαν τα πιστοποιητικά προέλευσης των δημοτών.

27.2.3. Δήμος Καματερού

Κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-2001 μέχρι και 30-6-2002, ημερομηνία που έκλεισαν οι εκλογικοί κατάλογοι στο Δήμο Καματερού δημιουργήθηκαν 659 νέες μερίδες, λόγω διαφόρων αιτιών.

Πραγματοποιήθηκε έλεγχος σε ποσοστό 90% των 659 νέων μερίδων και διαπιστώθηκε ότι οι 84 από αυτές έγιναν κατά παράβαση των οριζομένων.

Συγκεκριμένα από τη μελέτη των φακέλων των εγγραφών στο Δήμο διαπιστώθηκαν τα παρακάτω :

α) το Βιβλίο του Δημοτολογίου δεν ενημερώνεται τα τελευταία χρόνια ως προς όλες τις μεταβολές των δημοτών (γεννήσεις, θάνατοι, μεταδημοτεύσεις κ.λ.π.)

β) πολλά δικαιολογητικά δεν είναι πρωτότυπα, είναι φωτοτυπίες μη επικυρωμένες.

γ) στις περιπτώσεις που οι βεβαιώσεις μόνιμης κατοικίας υπογράφονται από τον Δήμαρχο δεν έχουν τη μονογραφή της Προϊσταμένης του Τμήματος.

δ) σε όλες τις περιπτώσεις υπήρχαν τα πιστοποιητικά προέλευσης προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για τη μεταδημότευση.

27.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

27.3.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

- Με μέριμνα του Τμήματος Μητρώων και Ληξιαρχείων της Δ/νσης Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, να αποσταλεί εγκύκλιος σε όλους τους Δήμους και τις Κοινότητες της Επικράτειας, η οποία να καθορίζει επακριβώς και με σαφήνεια τις προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία της μεταδημότευσης, χωρίς να αφήνονται περιθώρια παρερμηνείας των οριζομένων από τις κείμενες διατάξεις, όπως συμβαίνει σήμερα.
- Με φροντίδα των αρμοδίων υπηρεσιών των Δήμων και Κοινοτήτων και σε εφαρμογή της αριθ. Α.Π. 44772/28-8-02 εγκυκλίου του Τμήματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Α.Α., να αναγράφεται υποχρεωτικά στα πιστοποιητικά μεταδημότευσης του Δήμου προέλευσης ο τόπος προορισμού του μεταδημοτεύοντα. Επίσης μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταδημότευσης, να κοινοποιείται στο Δήμο προέλευσης, η απόφαση εγγραφής του μεταδημοτεύοντα στο νέο Δήμο.

27.3.2. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

Ζητήθηκε να ληφθεί μέριμνα από τις αρμόδιες υπηρεσίες των ως άνω Δήμων :

- για τη συνεχή, λεπτομερή και πλήρη ενημέρωση του Βιβλίου Δημοτολογίου,
- για τη συμπλήρωση των ήδη υπάρχοντων κενών, ιδιαίτερα στο Δήμο Παπάγου και Καματερού, έτσι ώστε στην κάθε μερίδα να αποτυπώνεται επακριβώς η οικογενειακή κατάσταση του δημότη.
- Οι υπάλληλοι των ανωτέρω Τμημάτων να διενεργούν τον έλεγχο των δικαιολογητικών που υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους για μεταδημότευση, με μεγάλη προσοχή, δηλαδή:
- τα στοιχεία που υποβάλλονται να είναι πρωτότυπα ή σε έλλειψη πρωτότυπων να είναι επικυρωμένα,
- να προκύπτει σαφώς η μόνιμη κατοικία του επιθυμούντος τη μεταδημότευση.
- Η βεβαίωση μόνιμης κατοικίας να μονογράφεται από τον Προϊστάμενο του Δημοτολογίου, αφού προηγουμένως έχει διενεργήσει τον έλεγχο των δικαιολογητικών. Η συγκεκριμένη πρόταση αφορά τους Δήμους Παπάγου και Καματερού.
- Να επανεξετασθούν όλες οι περιπτώσεις των μεταδημοτεύσεων των δειγμάτων που εξετάστηκαν και να κληθούν οι συγκεκριμένοι δημότες να

προσκομίσουν εντός διμήνου τα δικαιολογητικά που λείπουν από το φάκελό τους.

27.3.3. Αναζήτηση Ευθυνών

- Η έκθεση διαβιβάστηκε στον Γ. Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής προκειμένου να διερευνηθούν, στα πλαίσια των διατάξεων του άρθρου 184 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, τυχόν πειθαρχικές ευθύνες, βάσει των εκ του ελέγχου διαπιστώσεων.
- Ακόμη η Έκθεση διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την αναζήτηση τυχόν ποινικών ευθυνών.

28. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ

28.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Έναυσμα για την έκδοση εντολής ελέγχου αποτέλεσε αίτημα του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Θεσσαλίας προς το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. Προηγήθηκε αναφορά Δημοτικού Συμβούλου του Δήμου Καλαμπάκας προς τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Θεσσαλίας με την οποία κατήγγειλε προβλήματα νομιμότητας κυρίως για έργα που εκτελούσε η ανωτέρω δημοτική Αρχή.

Αντικείμενα του ελέγχου υπήρξαν τα παρακάτω:

- Η διαδικασία για τον έλεγχο νομιμότητας των αποφάσεων της Δημορχιακής Επιτροπής.
- Η καταβολή αποζημίωσης στα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των Δημοτικών Επιχειρήσεων.
- Η επιχορήγηση αθλητικών συλλόγων και σωματείων - τόσο από τον Δήμο όσο και από Νομικά Πρόσωπα του Δήμου.
- Οι προσλήψεις προσωπικού στις Δημοτικές Επιχειρήσεις.
- Η εξέταση της γενικότερης λειτουργίας των Υπηρεσιών υπό το πρίσμα της εφαρμογής της κείμενης Νομοθεσίας.
- Η Προγραμματική Σύμβαση που συνάφθηκε μεταξύ Δήμου και ΔΕΑΚ με αντικείμενο την λειτουργία των νέων Σφαγείων.
- Η νομιμότητα των συμβάσεων έργου που αφορούν σε σαράντα δύο (42) άτομα, απασχολούμενα στον Δήμο Καλαμπάκας ή στις Δημοτικές Επιχειρήσεις.
- Το σύννομο των αποφάσεων της Δημορχιακής Επιτροπής Δήμου Καλαμπάκας περί αναθέσεων μελετών δημοσίων έργων.
- Το σύννομο της γενικότερης λειτουργίας των δημοτικών επιχειρήσεων ΔΕΑΚ και ΔΕΥΑΚ.

Επιθεωρήθηκαν οι ακόλουθες υπηρεσίες:

- Δήμος Καλαμπάκας
- Δημόσια Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Καλαμπάκας (Δ.Ε.Υ.Α.Κ.)
- Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Καλαμπάκας (Δ.Ε.Α.Κ.)

- Διεύθυνση Τοπικής Αυτοδιοίκησης & Διοίκησης Νομού Τρικάλων της Περιφέρειας Θεσσαλίας

28.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

28.2.1. Ανθρώπινο Δυναμικό

- Διαπιστώθηκε έλλειψη του αναγκαίου εξειδικευμένου προσωπικού και επιπλέον δεν υπάρχουν αποφάσεις τοποθέτησης Προϊσταμένων, ούτε αποφάσεις ανάθεσης καθηκόντων ή τοποθέτησης του προσωπικού στις οργανικές μονάδες.
- Δεν λειτουργούν τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών, γραφείο Νομικής Υποστήριξης, Τμήμα περιβάλλοντος και Η/Μ εξοπλισμού, αυτοτελές Γραφείο Υποστήριξης αιρετών οργάνων.
- Τέλος διαπιστώθηκε σχετική υπερσυγκέντρωση προσωπικού στις δύο επιχειρήσεις του Δήμου, στις οποίες απασχολούνται 47 εργαζόμενοι (32 στη Δ.Ε.Υ.Α.Κ. και 15 στη Δ.Ε.Α.Κ.) τη στιγμή που στο Νομικό Πρόσωπο του ιδίου του Δήμου απασχολούνται συνολικά 39 υπάλληλοι, μόνιμοι και επί συμβάσει.

28.2.2. Νομιμότητα της Διοίκησης

Απευθείας αναθέσεις έργων εργασιών και προμηθειών :

Από τις ισχύουσες διατάξεις προκύπτει ότι κατά κανόνα η ανάθεση έργων και εργασιών ή προμηθειών πρέπει να γίνεται μετά από ανοιχτό διαγωνισμό. Ως εξαιρετική διαδικασία και υπό προϋποθέσεις επιτρέπεται η χωρίς προηγούμενο διαγωνισμό, απευθείας ανάθεση. Η συστηματική εφαρμογή της διαδικασίας των «απευθείας» αναθέσεων, πέραν της υστέρησης από πλευράς διαφάνειας, αποβαίνει σε βάρος και των οικονομικών συμφερόντων του Δήμου, αφού αυτός ζημιώνεται κατά το ποσό της οικονομικής έκπτωσης που θα ελάμβανε αν εκτελούσε τα έργα με διαδικασίες ανοιχτού διαγωνισμού.

Όπως προκύπτει από στοιχεία που συλλέχθηκαν κατά τον έλεγχο κατά την περίοδο 1999-2002 η Δημορχιακή Επιτροπή του Δήμου Καλαμπάκας έλαβε 938 αποφάσεις με τις οποίες ανατέθηκαν (και εκτελέσθηκαν) απευθείας και χωρίς προηγούμενο διαγωνισμό 1.638 έργα, εργασίες και προμήθειες, συνολικής δαπάνης 783.206.857 δραχμών. Αξιοσημείωτο είναι ότι σχεδόν καμία από τις 938 ανωτέρω αποφάσεις δεν υποβλήθηκε για έλεγχο νομιμότητας, ώστε να ελεγχθεί, εκτός των άλλων, αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου για απευθείας ανάθεση. Μάλιστα σε μία μόνο συνεδρίαση της Δημορχιακής Επιτροπής λήφθηκαν 53 (πενήντα τρεις) αποφάσεις για απευθείας ανάθεση έργων συνολικής δαπάνης 42.994.310 δραχμών. Η αποφυγή του ελέγχου νομιμότητας των αποφάσεων, εκτός των άλλων, καθιστά αδύνατη τη διαπίστωση ενδεχομένων κατατμήσεων δημοτικών έργων που απαγορεύονται από το άρθρο 12 του Π.Δ. 171/88. Στις αποφάσεις της Δ.Ε. του Δήμου Καλαμπάκας περί απευθείας ανάθεσης «μικρών έργων» κατά κανόνα δεν περιλαμβάνεται (πέραν του τίτλου) καμιά περιγραφή του έργου «και τυχόν λοιπά στοιχεία που αποτελούν τη σχετική μελέτη που προβλέπεται στην παρ.3 του αρ. 4 του ν.1418/84», όπως απαιτεί ο

νόμος. Οι αποφάσεις αυτές δε μπορεί να θεωρηθούν νόμιμες γιατί αντίκεινται στις διατάξεις του αρ. 4 του ν. 1418/84 και του αρ. 15 του Π.Δ. 171/87.

Στα πλαίσια του ελέγχου βρέθηκαν 31 αποφάσεις στις οποίες δεν αναφέρεται ούτε καν το ποσό της προϋπολογιζόμενης δαπάνης, κατά παράβαση των διατάξεων του αρ. 15 του Π.Δ. 171/87, και του αρ.17 Ν. 2539/97. Από την εκτέλεση αυτών των αποφάσεων προέκυψε για το Δήμο Καλαμπάκας συνολική δαπάνη 22.606.094 δραχμών.

Ο Δήμαρχος Καλαμπάκας, όπως προέκυψε από στοιχεία κατά την επιτόπια έρευνα, παρέλειπε συστηματικά την αποστολή των αποφάσεων της Δημορχιακής Επιτροπής (αλλά και του Δημοτικού Συμβουλίου) στην Διεύθυνση Τ.Α. & Δ Τρικάλων για έλεγχο νομιμότητας. Η παράλειψη της αποστολής των αποφάσεων (και μάλιστα κατ' εξακολούθηση) έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του Π.Δ. 410/95 (άρθρα 177 - 180) και συνιστά για το Δήμαρχο «παράβαση καθήκοντος». Όλες σχεδόν οι αποφάσεις εκτελέστηκαν χωρίς ποτέ να ελεγχθεί αρμοδίως η νομιμότητά τους. Όμως, πολλές από αυτές δεν ήταν νόμιμες και αν είχαν ελεγχθεί θα είχαν παραπεμφθεί για ακύρωση στην επιτροπή του αρ. 177 του Π.Δ. 410/95.

Δεν ενεργοποιήθηκαν, όπως θα έπρεπε οι διατάξεις των άρθρων 184, 185 και 186 Π.Δ. 410/1995 σχετικά με την πειθαρχική ευθύνη του Δημάρχου Καλαμπάκας για την συστηματική παράλειψη αποστολής των αποφάσεων για έλεγχο νομιμότητας. Επιπροσθέτως η Διεύθυνση Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Τρικάλων αρνήθηκε να ελέγξει τη νομιμότητα αποφάσεων που υποβλήθηκαν με καθυστέρηση. Αντί ελέγχου, με έγγραφό της προς το Δήμαρχο Καλαμπάκας ανέφερε τα εξής: «σας γνωστοποιούμε ότι παρήλθε ο χρόνος αποστολής αυτών (των αποφάσεων) στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας για έλεγχο νομιμότητας ... καθώς και ο εύλογος χρόνος των τριάντα ημερών ... και ως εκ τούτου η ευθύνη εκτελέσεως βαρύνει εσάς». Όμως η ενδεικτική προθεσμία των 10 ημερών και ο «εύλογος χρόνος» δεν αναφέρονται στην εποπτεύουσα Υπηρεσία αλλά στις υποχρεώσεις του δημάρχου. Σύμφωνα με το νόμο υποχρέωση του Γ.Γ. της Περιφέρειας είναι να ελέγχει όλες τις πράξεις των ΟΤΑ που αποστέλλονται και να παραπέμπει στην αρμόδια επιτροπή -μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήψη τους- αυτές που θεωρεί αιτιολογημένα ότι δεν είναι νόμιμες. Η αυτονόητη ευθύνη του Δημάρχου για την εκτέλεση των αποφάσεων (που άλλωστε είναι άμεσα εκτελεστές) δεν αναιρεί τη συνταγματική επιταγή για άσκηση ελέγχου νομιμότητας.

Αποζημιώσεις Μελών Δ.Σ.

Διαπιστώθηκε ότι κατά το έτος 2001 κατεβλήθησαν αποζημιώσεις στα μέλη των Δ.Σ. των Δημοτικών Επιχειρήσεων Δ.Ε.Α.Κ. και Δ.Ε.Υ.Α.Κ., χωρίς προηγουμένως να ληφθούν οι απαιτούμενες αποφάσεις, δηλαδή απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου της Επιχείρησης και απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του Π.Δ. 410/95 (αρ. 203 παρ. 8 και αρ. 278 παρ. 3). Από τις σχετικές βεβαιώσεις προκύπτει ότι οι καταβληθείσες αποζημιώσεις δεν υπερέβαιναν το προβλεπόμενο από το νόμο χρηματικό ποσό.

Επιχορηγήσεις Αθλητικών Σωματείων :

Διαπιστώθηκε ότι ο Δήμος Καλαμπάκας επιχορήγησε αθλητικά σωματεία μετά από σχετική απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, με ποσά προβλεπόμενα στο άρθ.262 του Π.Δ.410/95. Όμως, κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων, δεν απέστειλε ούτε αυτές τις αποφάσεις (111/1999,151/1999, 47/2000,123/2001) για έλεγχο νομιμότητας στη Διεύθυνση Τοπ. Αυτοδιοίκησης & Διοίκησης Τρικάλων.

Προσλήψεις προσωπικού μέσω προγραμμάτων Ο.Α.Ε.Δ. :

Δεν διαπιστώθηκε παράβαση της νομοθεσίας κατά την πρόσληψη του ανωτέρω προσωπικού. Συγκεκριμένα:

- Στις δημοτικές επιχειρήσεις ΔΕΥΑ Καλαμπάκας και ΔΕΑ Καλαμπάκας βρέθηκε ότι απασχολούνται δέκα (10) και εννέα (9) άτομα αντιστοίχως, στα πλαίσια των «προγραμμάτων εξατομικευμένης παρέμβασης για την προώθηση της απασχόλησης ανέργων 18-64 ετών έτους 2000». Για όλους τους ανωτέρω έχουν εκδοθεί οι προβλεπόμενες ατομικές αποφάσεις υπαγωγής στο σχετικό πρόγραμμα (απόφαση Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υπ' αριθμ. 30236/10-3-2000).
- Στη ΔΕΥΑ Καλαμπάκας και στην ΔΕΑ Καλαμπάκας διαπιστώθηκε ότι απασχολούνται αντιστοίχως δέκα (10) και πέντε (5) «άτομα με ειδικές ανάγκες», για τα οποία επίσης έχουν εκδοθεί ατομικές αποφάσεις υπαγωγής στο σχετικό πρόγραμμα (απόφαση Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υπ αριθμ. 30370/20-3-2001).

Δημοτικά σφαγεία Καλαμπάκας

Σχετικά με την εκχώρηση της εκμετάλλευσης των Δημοτικών Σφαγείων Καλαμπάκας από το Δήμο στη Δ.Ε.Α.Κ. διαπιστώθηκαν τα εξής:

- Στις 28-11-2002 το Δημοτικό Συμβούλιο Καλαμπάκας αποφάσισε κατ' αρχήν «την ευθύνη λειτουργίας των νέων σφαγείων να την έχει ο Δήμος, και συγκεκριμένα να αναθέσει τη λειτουργία στη Δ.Ε.Α.Κ.»
- Στις 11-3-2002 και σε συνέχεια της προηγούμενης λήφθηκε απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου «περί υπογραφής προγραμματικής σύμβασης εκμετάλλευσης σφαγείων (μεταξύ του) Δήμου Καλαμπάκας και της Δ.Ε.Α.Κ.» όπου αναφέρεται ότι «Το Δημοτικό Συμβούλιο εγκρίνει κατά πλειοψηφία την υπογραφή και τους όρους της προγραμματικής σύμβασης την οποία επισυνάπτει στην απόφαση και θεωρεί αναπόσπαστο μέρος αυτής».
- Αν και η απόφαση ελήφθη κατά πλειοψηφία, δεν αναφέρονται οι δημοτικοί σύμβουλοι που μειοψήφισαν, ούτε σύντομο σκεπτικό της μειοψηφίας.
- Η ανωτέρω απόφαση δεν στάλθηκε και δεν ελέγχθηκε ως προς τη νομιμότητά της από τη Δ/νση Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Τρικάλων.
- Στο σχέδιο προγραμματικής σύμβασης (που δε βρέθηκε να συνοδεύει ως «αναπόσπαστο μέρος» την απόφαση αλλά τέθηκε υπόψη μας μετά την ολοκλήρωση της Επιθεώρησης) αναφέρεται και ο Προϊστάμενος της Δ/νσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Τρικάλων ως υπογράφων τη σύμβαση εκπροσωπώντας το Δημόσιο. Όμως η αρμοδιότητα αυτή

σύμφωνα με το άρθρο 35 του Π.Δ. 410/1995 ανήκει στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Θεσσαλίας και δεν μεταβιβάστηκε στον Προϊστάμενο της Δ/νσης Τ.Α. & Δ. Τρικάλων. Τέλος, διαπιστώθηκε ότι η ανωτέρω προγραμματική σύμβαση δεν υπογράφηκε ποτέ από τα συμβαλλόμενα μέρη και ως εκ τούτου δεν υφίσταται προγραμματική σύμβαση.

Με βάση τα ανωτέρω κρίνεται ότι δεν είναι νόμιμη η εκμετάλλευση των νέων δημοτικών σφαγείων Καλαμπάκας από τη Δ.Ε.Α.Κ.

Συμβάσεις έργου που υπογράφηκαν μετά την 16/10/2002

Διαπιστώθηκε ότι ο Δήμος Καλαμπάκας, ο Πολιτιστικός Οργανισμός του δήμου Καλαμπάκας και οι δημοτικές επιχειρήσεις Δ.Ε.Α.Κ. και Δ.Ε.Υ.Α.Κ., προέβησαν στην σύναψη σαράντα δύο (42) συμβάσεων έργου με ισάριθμα φυσικά πρόσωπα, μετά την 16^η Οκτωβρίου 2002, χωρίς προηγούμενη απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας και χωρίς βεβαίωση ότι δεν υποκρύπτουν εξαρτημένη εργασία, όπως ορίζεται στις παραγράφους 1-6 του άρθρου 6 Ν.2527/97. Μετά από σχετικό ερώτημα του Δημάρχου (α.π. 90/3-1-2003) η Δ/νση Τοπικής Αυτοδιοίκησης & Διοίκησης Τρικάλων έκρινε ότι οι ανωτέρω συμβάσεις δεν είναι σύννομες (α.π.90/8-1-2003) επικαλούμενη τις διατάξεις του άρθρου 28 του Ν.2190/94 όπου ορίζεται ότι «απαγορεύεται η έκδοση πράξεων που αφορούν τον διορισμό ή πρόσληψη και οποιαδήποτε υπηρεσιακή μεταβολή κάθε κατηγορίας προσωπικού» των υπηρεσιών των Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων τους τριάντα (30) ημέρες πριν από την διενέργεια εκλογών (ημερομηνία εκλογών 13-10-2002) έως την ημέρα ανάληψης των καθηκόντων των νέων Δημοτικών Αρχών (1-1-2003), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 1 Ν.2527/97 σύμφωνα με τις οποίες «Οι αμιγείς και οι μικτές επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού στις οποίες ο Ο.Τ.Α. κατέχει άμεσα ή έμμεσα το 50% τουλάχιστον του εταιρικού τους κεφαλαίου υπάγονται στο σύστημα προσλήψεων όπως ισχύει». Με βάση τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι ήταν παράνομη η σύναψη των ανωτέρω σαράντα δύο συμβάσεων μίσθωσης έργου και ορθώς ο Δήμος Καλαμπάκας διέκοψε την εργασιακή σχέση των ανωτέρω εργαζομένων με το Δήμο.

Ανάθεση εκπόνησης μελετών :

Από το συνδυασμό των διατάξεων του Π.Δ. 410/95 και του Ν.716/77 προκύπτει ότι η αρμοδιότητα ανάθεσης εκπόνησης μελετών ανήκει στο Δημοτικό Συμβούλιο. Διαπιστώθηκε όμως ότι:

- Στις 3-9-2002 η Δημαρχιακή Επιτροπή προέβη στην ανάθεση εκπόνησης μελετών με τις αποφάσεις 385/3-9-2002 και 386/3-9-2002, χρηματικού ύψους 67.498 € (= 23.000.000 δρχ.) και 29.300 € (=10.000.000 δρχ.) αντιστοίχως, καθ' υπέρβαση των αρμοδιοτήτων της, όπως αυτές περιοριστικά απαριθμούνται στο άρθρο 111 Π.Δ. 410/95 .
- Στις 10-12-2002 οι ανωτέρω αποφάσεις υποβλήθηκαν για έλεγχο νομιμότητας.
- Στις 17-12-2002 κρίθηκαν νόμιμες με τις υπ' αριθμ. 22216/17-12-2002 και 22217/17-12-2002 αποφάσεις της Διεύθυνσης Τ.Α. & Διοίκησης Τρικάλων,

η οποία δεν τις παράπεμψε, ως όφειλε, στην επιτροπή του άρθρου 177 του Π.Δ. 410/95 για ακύρωση, ως ληφθείσες από αναρμόδιο όργανο.

- Στις 20-1-2002, οι ανωτέρω εγκριτικές αποφάσεις ανακλήθηκαν με αντίστοιχες αποφάσεις του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Τ.Α. & Διοίκησης Τρικάλων και ζητήθηκε τη σχετική απόφαση να λάβει το Δημοτικό Συμβούλιο, ως μόνο αρμόδιο.
- Στις 22-1-2003 παραπέμφθηκαν από τη Διεύθυνση Τ.Α. & Διοίκησης Τρικάλων για ακύρωση στην επιτροπή του αρ. 18 του ν. 2218/94 αλλά η παραπομπή απορρίφθηκε ως εκπρόθεσμη.

Λειτουργία δημοτικής επιχείρησης ΔΕΑΚ :

- Δεν έχουν συνταχθεί και δεν έχουν εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο οι προβλεπόμενοι από το άρθρο 283 Π.Δ. 410/95 κανονισμοί υπηρεσιών, διαχείρισης και προσωπικού.
- Δεν πραγματοποιείται ο ετήσιος διαχειριστικός έλεγχος που προβλέπεται από το άρθρο 281 του Π.Δ. 410/95.

Λειτουργία δημοτικής επιχείρησης ΔΕΥΑΚ :

Δεν πραγματοποιείται ο τακτικός οικονομικός έλεγχος της διαχείρισης της επιχείρησης από ορκωτούς ελεγκτές, όπως προβλέπει το άρθρο 18 Ν. 1069/80.

28.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ο Δήμαρχος Καλαμπάκας να μεριμνήσει ώστε:

- Να αποσταλούν στη Δ/νση Τ.Α. & Δ. Τρικάλων όσες αποφάσεις (της Δημαρχιακής Επιτροπής και του Δημοτικού Συμβουλίου) δεν στάλθηκαν ποτέ για έλεγχο νομιμότητας.
- Να ζητηθεί ο καταλογισμός των ζημιών που τυχόν προκλήθηκαν εις βάρος του Δήμου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 183 του Π.Δ. 410/95, σε περίπτωση ακύρωσης αποφάσεων που ήδη εκτελέστηκαν.
- Να μη γίνεται συστηματική-καταχρηστική εφαρμογή της διαδικασίας των «απειθείας αναθέσεων» έργων, εργασιών και προμηθειών.
- Να ληφθούν αποφάσεις των αντίστοιχων Διοικητικών Συμβουλίων και του Δημοτικού Συμβουλίου περί καταβολής ή μη αποζημιώσεως στα μέλη των Δ.Σ. των νομικών προσώπων και επιχειρήσεων του δήμου.
- Να επανεξετασθεί μέσα από νόμιμες διαδικασίες η ανάθεση της λειτουργίας και εκμετάλλευσης των δημοτικών σφαγείων στη ΔΕΑΚ.
- Να τηρούνται επακριβώς όσα προβλέπει ο νόμος στις περιπτώσεις υπογραφής συμβάσεων μίσθωσης έργου (απόφαση Γ.Γ. Περιφέρειας, βεβαίωση της νομικής υπηρεσίας ή νομικού συμβούλου ότι δεν υποκρύπτουν εξαρτημένη εργασία κλπ).
- Να λαμβάνονται απ' το Δημοτικό Συμβούλιο και όχι από τη Δημαρχιακή Επιτροπή οι αποφάσεις περί ανάθεσης εκπόνησης μελετών.
- Να συνταχθούν από το Δ.Σ. της Δ.Ε.Α.Κ. και να εγκριθούν απ' το Δημοτικό Συμβούλιο οι προβλεπόμενοι από το αρ.283 του Π.Δ. 410/95 κανονισμοί υπηρεσιών - προσωπικού και διαχείρισης της επιχείρησης.

- Να ορισθούν από το Δημοτικό Συμβούλιο ελεγκτές που θα πραγματοποιήσουν το διαχειριστικό έλεγχο στη Δ.Ε.Α.Κ., σύμφωνα με το άρθρο 281 του Π.Δ. 410/95.
- Να γίνει ανάθεση αρμοδιοτήτων στο προσωπικό και τοποθέτηση προϊσταμένων.
- Να εξετασθεί το ενδεχόμενο τροποποίησης του Ο.Ε.Υ. ώστε να εναρμονισθεί με τις πραγματικές δυνατότητες και την υπάρχουσα κατάσταση του δήμου (προσωπικό, οικονομικά δεδομένα).

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας να μεριμνήσει ώστε:

- Οι Προϊστάμενοι, στους οποίους μεταβιβάστηκαν ανάλογες αρμοδιότητες, να ασκούν έλεγχο νομιμότητας όλων των αποφάσεων των συλλογικών οργάνων των ΟΤΑ, ασχέτως αν αυτές υποβλήθηκαν με καθυστέρηση ή έχουν τυχόν εκτελεσθεί.
- Να ορισθούν, σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 1069/80 (αρ. 6 παρ. 7 του ν. 2307/95) ορκωτοί ελεγκτές για τον οικονομικό έλεγχο της Δ.Ε.Υ.Α. Καλαμπάκας.
- Να εξετασθεί το ενδεχόμενο διενέργειας έκτακτου οικονομικού ελέγχου στη Δ.Ε.Α. Καλαμπάκας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 281 του Π.Δ. 410/95.
- Να εξετασθεί το ενδεχόμενο διενέργειας «ελέγχου της ταμιακής διαχείρισεως» του Δήμου Καλαμπάκας κατά το άρθρο 2 παρ. 3 εδ. α του ν. 2343/95.

Η Δ/νση Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Τρικάλων να μεριμνήσει ώστε:

- Να ελέγχονται ως προς τη νομιμότητά τους όλες οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των ΟΤΑ ανεξάρτητα από τυχόν εκτέλεση τους ή καθυστερημένη αποστολή τους.
- Σε περίπτωση συστηματικής καθυστέρησης να ενημερώνεται αρμοδίως ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας προκειμένου να εκκινεί την προβλεπόμενη πειθαρχική διαδικασία.
- Να ελέγχονται σχολαστικά οι προϋπολογισμοί των Ο.Τ.Α., ιδιαίτερα σχετικά με τυχόν κατατμήσεις δημοτικών ή κοινοτικών έργων.

Με μέριμνα του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Θεσσαλίας:

- Να εφαρμοσθούν οι διατάξεις των άρθρων 184 και 185 του Π.Δ. 410/95 σχετικά με τις ευθύνες του πρώην Δημάρχου (νυν Δημοτικού Συμβούλου) Καλαμπάκας για τη συστηματική παράλειψη αποστολής αποφάσεων για έλεγχο νομιμότητας.
- Να ελεγχθούν πειθαρχικά οι αρμόδιοι υπάλληλοι της Δ/νσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Τρικάλων για την παράλειψή τους να ασκήσουν έλεγχο νομιμότητας σε αποφάσεις που στάλθηκαν από το Δήμο Καλαμπάκας, με το αιτιολογικό της παρέλευσης του «εύλογου χρόνου των 30 ημερών».
- Επίσης αντίγραφο της έκθεσης να κοινοποιήθηκε και στον αρμόδιο Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την αναζήτηση τυχόν ποινικών ευθυνών του (πρώην) Δημάρχου Καλαμπάκας και παντός άλλου τυχόν

εμπλεκόμενου, σχετικά με τη διαπιστωθείσα συστηματική παράλειψη αποστολής των αποφάσεων της Δημορχιακής Επιτροπής, (και ιδιαίτερα των αποφάσεων «περί απευθείας αναθέσεων» έργων, εργασιών και προμηθειών) στην αρμόδια Διεύθυνση Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Τρικάλων για έλεγχο νομιμότητας, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 180 Δ.Κ.Κ.

28.4. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Η Εισαγγελία Πρωτοδικών Τρικάλων άσκησε ποινική δίωξη κατά του πρώην Δημάρχου Τρικάλων και κατά του προϊσταμένου της Δ/νσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Τρικάλων.

29. ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

29.1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Δημοσιεύματα των εφημερίδων «ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ» και «Η ΧΩΡΑ» της 27-12-02 έκαναν λόγο για παράνομη κατοχή άδειας κυκλοφορίας Ι.Χ. αυτοκινήτου από αλλοδαπό (ενώ στερείτο άδειας παραμονής στη χώρα) και ο οποίος προκάλεσε τροχαίο ατύχημα. Δεδομένου ότι οι υπηρεσίες του δημόσιου τομέα υποχρεούνται να μη παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε αλλοδαπούς (εκτός πολιτών χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης) που βρίσκονται σε ελληνικό έδαφος (π.χ. ικανοποίηση αιτήματος για έκδοση άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτου) εάν δεν είναι σε θέση να αποδείξουν ότι παραμένουν νόμιμα στη χώρα, το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διερεύνησε αυτεπάγγελα τυχόν εμπλοκή δημοσίων υπηρεσιών σε παράτυπες πράξεις σχετικές με τη συγκεκριμένη υπόθεση.

Οι εμπλεκόμενες στην υπόθεση υπηρεσίες ήταν:

- Το τμήμα Τροχαίας Καλλιθέας
- Η Διεύθυνση Μεταφορών - Επικοινωνιών του Ανατολικού Τομέα της Νομαρχίας Αθηνών
- Η Δ/νη Εργασίας Νομαρχιακού Διαμερίσματος Πειραιά
- Το Τμήμα Αλλοδαπών Πειραιά
- Η Δ/νη Αλλοδαπών και Μετανάστευσης Δυτικής Αττικής και Πειραιά της Περιφέρειας Αττικής

29.2. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

- Οι υπάλληλοι της Διεύθυνσης Μεταφορών - Επικοινωνιών του Ανατολικού Τομέα της Νομαρχίας Αθηνών που χειρίστηκαν την υπόθεση έλαβαν υπόψη τους τα προβλεπόμενα αποδεικτικά στοιχεία για το νόμιμο ή μη της παραμονής του αλλοδαπού στη χώρα τα οποία προσκομίσθηκαν από εξουσιοδοτημένο άτομο. Η χρησιμοποιηθείσα, μέσω εξουσιοδοτημένου προσώπου, από τον Αλβανικής ιθαγένειας αλλοδαπό βεβαίωση, με την οποία βεβαιωνόταν ότι κατέθεσε αίτηση και τα νόμιμα δικαιολογητικά για την έκδοση άδειας εργασίας και την ανανέωση της

εξάμηνης Άδειας Παραμονής στην αρμόδια υπηρεσία εργασίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Πειραιά η οποία και αποτέλεσε βασικό στοιχείο για την έκδοση της του εν λόγω επιβατικού αυτοκινήτου, δεν αντιστοιχεί σε στοιχεία που να αφορούν τον αναφερόμενο σ' αυτήν αλλοδαπό αλλά σε αίτηση άλλης αλλοδαπού υπηκόου και όπως φαίνεται έχει πλαστογραφηθεί.

- Οι Δ.Ο.Υ. κατά κανόνα δεν ελέγχουν το νόμιμο ή μη της παραμονής αλλοδαπού αγοραστή στη χώρα μας, πριν βεβαιώσουν την εκπλήρωση από αυτόν των φορολογικών υποχρεώσεων για την έκδοση νέας άδειας κυκλοφορίας ενάρθρου επιβατικού αυτοκινήτου αρκούμενες στις όποιες ενέργειες περί τούτου έχουν γίνει κατά τη διαδικασία απόδοσης Α.Φ.Μ.
- Οι θεωρήσεις του γνησίου της υπογραφής των υπευθύνων δηλώσεων με τις οποίες ο αλλοδαπός: α) εξουσιοδότησε τρίτο άτομο να ενεργήσει για τη μεταβίβαση στο όνομα του, του αυτοκινήτου, β) δήλωσε τη Δ/νση κατοικίας του και τις χρησιμοποίησε μέσω της εξουσιοδοτηθείσας για την έκδοση της άδειας κυκλοφορίας του επιβατικού αυτοκινήτου, φέρεται να έχουν γίνει από τον Αξιωματικό Υπηρεσίας του Α' Αστυνομικού Τμήματος Ν. Ιωνίας, την 19^η -12-02, δηλαδή σε χρόνο κατά τον οποίο ήταν σε ισχύ η απέλαση του εν λόγω αλλοδαπού από τη χώρα.

29.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

29.3.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Ζητήθηκε από τη Δ/νση Τελών & Ειδ. Φορολογιών της Γεν Δ/νσης Φορολογίας του Υπουργείου Οικονομικών να εξεταστεί η ανάγκη συμπλήρωσης των αναφερομένων στην με αριθ. πρωτ. 1117903/1226/Τ.& Ε. Φ. ΠΟΛ. 1249/16-12-1999 εγκύκλιο, ώστε να υποχρεούνται οι Δ.Ο.Υ. στον έλεγχο του νομίμου της παραμονής του αλλοδαπού στη χώρα, πριν τη χορήγηση σ' αυτόν βεβαίωσης για την εκπλήρωση των φορολογικών του επιβαρύνσεων για την έκδοση άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτου, σε εναρμόνιση με τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις της παρ 1 του άρθρου 51 του Ν. 2910/01(ΦΕΚ91/Α'/2-5-01) για την παροχή υπηρεσιών από δημόσια υπηρεσία σε αλλοδαπό.

29.3.2. Αποτελεσματικότητα της Διοίκησης

Από τη Διεύθυνση Μεταφορών - Επικοινωνιών του Ανατολικού Τομέα της Νομαρχίας Αθηνών ζητήθηκε να προβεί στην ανάκληση της άδειας κυκλοφορίας του επιβατικού αυτοκινήτου του αλλοδαπού, διότι εξεδόθη με χρήση αναληθούς και όπως φαίνεται πλαστού στοιχείου.

29.3.3. Αναζήτηση Ευθυνών

Η έκθεση κοινοποιήθηκε :

- Στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών προκειμένου να λάβει γνώση, κυρίως, των διαπιστώσεων που αναφέρονται στη χρήση ενδεχομένως πλαστών στοιχείων για έκδοση άδειας εργασία και ανανέωση της άδειας παραμονής για τις δικές του ενέργειες και

- Στην Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας για τις τυχόν δικές της ενέργειες σε σχέση με τη θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του εν λόγω αλλοδαπού από το αστυνομικό τμήμα Ν. Ιωνίας σε χρόνο κατά τον οποίο ήταν ήδη σε ισχύ η απέλαση από τη Χώρα του αλλοδαπού πολίτη.

29.4. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Με την με αρ. πρ. 58/1558/21-04-2003 απόφαση αφού ελήφθη υπόψη η έκθεση του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., ανακλήθηκε η εκδοθείσα άδεια κυκλοφορίας «αφού δεν συνέτρεχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις».